

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Περιλαμβάνον γενικῶς ἀνεκδοτον ἀγιορειτικὴν κ.λ.π.
ὕλην, οἷον ἀνεκδότους Ἀκολουθίας ἁγίων, Κανόνας
παρακλητικούς καὶ μή, καὶ ἄλλα σοφὰ ἀποφθέγματα
ἁγίων ἀνδρῶν παλαιότερων καὶ νεωτέρων, εὕρισκόμε-
να εἰς τοὺς Κώδικας τῶν ἱερῶν Μονῶν.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΥΠΟ

ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΣΧΟΙΝΑ

ΕΤΟΣ ΙΑ΄. 1946

1946

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ - ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑ

ΕΝ ΒΟΛΩ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ = ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Για τούτο και με δίκαιον
κῆπον και περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καισάριος Δαπόντες)

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Ἰανουάριος — Ἰούνιος 1946

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραὴ 47 ἐν Βόλῳ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΑΠΟΚΗΡΥΣΣΕΙ ΣΥΣΣΩΜΟΝ ΤΟΝ ΑΔΕΛΦΟΚΤΟΝΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Μία θερμοτάτη ἐγκύκλιος τῶν ἀγιορειτῶν Πατέρων, ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς ἀντιμαχομένους ἀδελφούς χριστιανούς Ἕλληνας.

Ἀδελφοὶ Χριστιανοί, Τέκνα ἐν Κφ ἀγαπητά,

Με μεγάλην θλίψιν πληροφορούμεθα τὴν μεταξύ σας διαίρεσιν, τὸ ἄσπονδον μῖσος καὶ τὰς πολιτικὰς ἀντιθέσεις, αἱ ὁποῖαι σᾶς παρέσυραν καὶ μέχρι τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ, καὶ τὰ ἐπακόλουθα τούτου θλίβερά γεγονότα καὶ ἀνηκούστους καταστροφάς.

Φωνὴ αἵματος τῶν ἀδελφῶν σας ἔφθασε καὶ μέχρις ἡμῶν καὶ λυπείται ἡ ψυχὴ μας ἕως θανάτου, διότι ἄνθρωποι τῆς αὐτῆς ἀμωμότητος πίστεως, τέκνα τῆς αὐτῆς ἀγίας κολυμβήθρας, ὁπαδοὶ τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, νὰ φθάσητε μέχρι τοῦ ὀλεθρίου κακοῦ τῆς μισαδελφίας, μέχρι τῆς θεηλάτου ἀδελφοκτονίας. Πονεὶ ἡ καρδιά μας, διότι τέκνα τῆς αὐτῆς Πατρίδος, ἀδελφοὶ τοῦ ἰδίου αἵματος, τῆς αὐτῆς φυλῆς καὶ γλώσσης, νὰ ἐπιμένετε εἰς τὸν κατ' ἀλλήλων ἀνόσιον ἀγῶνα μέχρις ἐξοντώσεως.

Φωνὴ αἵματος ἀδελφικοῦ καὶ στεναγμοὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ἔφθασαν εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθ. «Ἔως πότε, λέγοντα, ὁ Δεσπότης ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινὸς οὐκ ἐκδικεῖ τὰ αἵματα ἡμῶν;» Φοβούμεθα καὶ ἀδημονοῦμεν μήπως σκληρὰ ἐκδηλωθῇ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν καὶ εἰς ἅπασαν τὴν ἁμοίρον χώραν μας.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἐσεβάσθη ἅ-

πόλυτα τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν τῶν δούλων του. «Ὅστις θέλει, εἶπεν, ἄς ἔλθῃ ὀπίσω μου» καὶ ἡμεῖς οἱ ὁπαδοί Του, οἱ Χριστιανοί, κηρύσσομεν ἄσπονδον πόλεμον κατὰ παντὸς μὴ δεχομένου τὰς ἀπόψεις μας, κατὰ τῶν ἀντιφρονούντων ιδεολογικῶς, πολιτικῶς, κομματικῶς.

Ὁ Χριστὸς μας ὑπέστη καὶ σταυρικὸν θάνατον χάριν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, χάριν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς δὲν ἀνεχόμεθα ἀλλήλους, ἀλλ' ἐνστερνιζόμενοι τὸ μῖσος τὸ διαβολικόν, φθάνομεν ὡς ὁ Κάϊν, καὶ μέχρι τῆς θεοστουγῆς ἀδελφοκτονίας.

Ὁ Σωτὴρ ἡμῶν μᾶς ἐδίδαξεν, «ὅπως θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω ποιεῖτε καὶ ὑμεῖς αὐτοῖς ὁμοίως» καὶ ἡμεῖς ἀντὶ τῆς ἀγάπης καὶ ἀγαθοεργίας, δάκνωμεν ἀλλήλους κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον, ἕως οὗ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῶμεν, καὶ τοῦτο ἐν γνώσει ὅτι θὰ καταστραφῶμεν κατὰ τὸν ἀψευδῆ λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι πᾶσα Βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθίσεται.

Ἡ καθημαγμένη Πατρίς μας, καὶ ἡ ξένη φιλανθρωπία, προσπαθοῦν νὰ μᾶς ζωογονήσουν, ἐπισυνάγοντες ὑπὸ τὰς στοργικὰς αὐτῶν πτέρυγας, καὶ ἡμεῖς διὰ τῆς ἀνοήτου καὶ ἀσυγγνώστου κακίας μας, ἀλληλομαχοῦμεν καὶ σπαρασσόμεθα ἐξοντωτικῶς καὶ μεταβάλλομεν τὴν ὡραίαν αὐτὴν χώραν μας εἰς τόπον κλαυθμῶνος, εἰς καπνίζοντα ἐρεῖπια, καὶ ταῦτα πάντα διὰ ζητήματα πολιτικὰ καὶ κομματικά!

Συνέλθετε ἀδελφοί εἰς ἑαυτούς, ἴδετε γύρω σας πόσα κακά, πόσας καταστροφὰς ἐπεσώρευσεν ὁ πόλεμος καὶ ἡ κατοχὴ εἰς τὴν ἀγαπητὴν Πατρίδα μας καὶ μὴ θελήσετε νὰ συνεχίσετε καὶ σεῖς τὰ τέκνα τῆς τῶ ἀπαίσιον ἔργον τῶν κατακτητῶν, σκεφθῆτε ὅτι εἴσθε ἀπόγονοι ἐκείνων πού ἔχασαν τὸν εὐγενέστερον πολιτισμὸν εἰς τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ἐκείνων τῶν ἁγίων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐξήπλωσαν εἰς τὸν κόσμον τὴν θρησκείαν τῆς ἀγάπης.

Εἶναι ἐντροπή, εἶναι ἁμαρτία, ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες νὰ περιμένωμεν νὰ μᾶς εἰρηνεύσουν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἐξημερώσαμεν, νὰ ρυθμίσουν τὰ οἰκιακά μας ξένοι, νὰ μᾶς προστατεύσουν ἄλλοι ἀπὸ τὴν ἀδελφοκτόνον μάχαιραν, ἀπὸ τοὺς ἐξωτερικοὺς κινδύνους.

Ἀς τὸ ἐννοήσωμεν πάντες ἀδελφοί, διότι θέλομεν νὰ πιστεύωμεν, ὅτι οὐδεὶς ἴσος κακός, ὥστε νὰ θέλῃ τὸ κακὸν τῆς Πατρίδος του, οὐδεὶς τόσον ἀσυνείδητος νὰ συνεργασθῇ μὲ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῆς.

Ἡ σωτηρία τοῦ ἔθνους μας, τῆς οἰκογενείας μας, τῆς φυλῆς μας, ἔγκειται εἰς ἡμᾶς αὐτούς. Ὅταν ἡμεῖς ὁμονοήσωμεν, οἱ ξένοι δὲν ἔχουν θέσιν εἰς τὰ ἐσωτερικά μας, καὶ ὅταν ἡμεῖς ἐνωθῶμεν δὲν μᾶς χρειάζεται κανενὸς προστασία εἰς τὰ ἐξωτερικά μας, τὸ γνωρίζει ἤδη ὁ κόσμος ὅλος ποία εἶναι ἐν τῇ ἐνώσει ἡ δύναμις τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἀγάπη μόνον, ἀδελφοί, ὁμόνοιαν καὶ συγγνώμην πρὸς ἀλλήλους, ἄς δώσωμεν τὰς χεῖρας οἱ ἀντιμαχόμενοι, ἄς κάμωμεν τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφι-

κὸν ἀσπασμὸν κατὰ τὰς ἁγίας αὐτὰς ἡμέρας τῆς Τεσσαρακοστῆς, ἄς παύσῃ τὸ μέγα κακὸν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, καὶ ἐστὲ βέβαιοι ὅτι ὅλα θεῖα χάριτι θὰ στραφοῦν εἰς τὸ καλόν, αὐτομάτως τὴν τρικυμίαν θὰ διαδεχθῇ γαλήνη καὶ θὰ πληρωθῇ καὶ ἐν ἡμῖν τὸ προφητικὸν λόγιον «Τὸ ἐσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμὸς καὶ εἰς τὸ πρωὶ ἀγαλλίασις».

Φθάνει, ἀδελφοί ἀγαπητοί, φθάνει ἡ τόση ἐξαθλίωσις, ἡ τόση ταιπωρία τοῦ πτωχοῦ λαοῦ, λυπηθεῖτε τοὺς γέροντας γονεῖς σας, τὰ τέκνα σας, τὰς ἀδελφάς σας, λυπηθεῖτε τέλος τὴν Ἑλλάδα μας. «Ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν».

Αἱ οἰκίαι ἡμῶν μένουں ἐρημοὶ καὶ ἡμεῖς πλανώμεθα ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ μεταβάλλομεν τὰς ἀξίνας εἰς φάσγανα καὶ τὰ ἄροτρα εἰς ἀδελφοκτόνους μαχαίρας, ὥσάν νὰ μὴ ὑπῆρχον ἄλλοι τρόποι εἰρηνικοὶ καὶ πολιτισμένοι πρὸς ἐκδήλωσιν καὶ ὑποστήριξιν τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν μας πεποιθήσεων.

Μὴ περιμένετε ξένοι νὰ ρυθμίσωσι τὰ καθ' ἡμᾶς. «Μὴ πεποίθατε ἐπ' ἄρχοντας, ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία». Ἀρχετὴν πείραν ἐλάβομεν τῆς προστασίας των, ἡ σωτηρία μας θὰ προέλθῃ μόνον ἐξ ἡμῶν καὶ ἐκ τῆς βοηθείας τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν ἀγάπην, διότι «ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει».

Μὴ πλανᾶσθε ἀγαπητοί, ἄνθρωποι τοῦ μίσους δὲν εἶναι γνήσιοι χριστιανοί, δὲν ἔχουσι θέσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. «Ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστὶ» λέγει τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον.

Ἔστω εἰς γνώσιν σας ὅτι κατὰ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς κανόνας, ὁ λαμβάνων αὐτοβούλως τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ αὐτοπροαιρέτως ριπτόμενος εἰς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, φονεὺς τῶν ἀδελφῶν του λογίζεται, καὶ ἐδῶ μὲν θὰ στένη καὶ θὰ τρέμῃ ὡς ὁ Κάϊν, ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν θὰ κολάζεται αἰώνια.

Αἱ πομπῶδεις ἐπαγγελίαι περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ λαοῦ, τῆς ἐλευθερίας κλπ. ὡς καὶ ἐτέρωθεν τῆς σωτηρίας τοῦ ἔθνους, τῆς προασπίσεως τοῦ Κράτους, εἶναι ὅλα ἀπατηλὰ συνθήματα, συγκεκαλυμμένοι τρόποι ἀνομιολογῆτων πόθων καὶ σκοπῶν, τίποτε ἐξ ὧν τούτων δὲν δικαιολογεῖ τὸν ἐμφύλιον σπαραγμὸν, τὴν θεοστουγῆ ἀδελφοκτονίαν.

Ἡ Πατρίς σώζεται διὰ τῆς ἐνότητος, ὁ λαὸς εὐημερεῖ καὶ προκόπτει διὰ τῶν εἰρηνικῶν ἔργων, ἡ ἐλευθερία ἔγκειται εἰς τὸν σεβασμὸν τῆς συνειδήσεως, τῆς ιδεολογίας τῶν ἄλλων.

Ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὅποιοι θέλουں διὰ τῆς βίας νὰ ἐπιβάλουν τὰς ιδέας των, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι περιφρονοῦν τοὺς νόμους τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας καὶ ἐφαρμόζουν τὸ ἰδικόν τους δίκαιον ἐπὶ τῆς ζωῆς, ἐπὶ τῆς τιμῆς, ἐπὶ τῆς περιουσίας καὶ τῆς συνειδήσεως τῶν ἄλλων, εἶναι ἀλλότριοι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ μίαν ἡμέραν θὰ δώσουν λόγον καὶ εἰς τὴν παρούσαν καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν, καὶ θὰ χάσωσι καὶ τὴν ψυχὴν των, τῆς ὁποίας δὲν εἶναι ἀντάξιος ὅλος ὁ κόσμος.

Εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας, ὅπως ὁ Πανάγαθος Θεὸς φωτίσῃ τοὺς τοιούτους, ἵνα ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν δρόμον τὸν εἰρηνικὸν τῆς οἰκογενείας των, τῆς κοινωνίας, τῆς Πατρίδος, ἵνα καὶ τῆς συγγνώμης τῆς πολιτείας τύχωσι καὶ τῆς εὐλογίας καὶ συγχωρήσεως Αὐτοῦ ἀξιωθῶσιν.

Ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ περιπόνητοι, ὅσοι πρῶοι καὶ ἡσύχιοι, ὅσοι νομοταγεῖς καὶ φιλάδελφοι καὶ ἀνεκτικοί, ὅσοι δὲν ἠκολουθήσατε ὀπισθεν τοῦ Βάαλ τῆς μισαδελφίας καὶ σταθερῶ τῷ βήματι ὁδεύετε τὸν δρόμον τοῦ Εὐαγγελίου, προσηλωμένοι εἰς τὰ εἰρηνικὰ ἔργα τῆς οἰκογενείας, τοῦ τιμίου ἐπαγγέλματός σας, τῆς ἐν ᾗ ἕκαστος ἐκλήθη τάξεώς του, στήκατε ἐν τῇ πίστει πρὸς τὰ εὐγενῆ τῶν πατέρων μας ἰδανικά, καὶ ἐν ἀγάπῃ προσλαμβάνετε τοὺς ψυχικῶς ἀσθενοῦντας. Ἄς μὴ διέλθῃ οὐδενὸς τὸν νοῦν ἡ ἀνόσιος ἀπάντησις τοῦ Κάιν: «Μήτι ἐγὼ εἰμι φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου;» Ἔχομεν ὑποχρέωσιν ἀδελφικὴν νὰ εἴμεθα στοργικοὶ φύλακες τοῦ ἀδελφοῦ μας, καὶ μάλιστα ὅταν οὗτος πάσῃ ψυχικῶς, νοσῇ πνευματικῶς καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐκζητήσῃ λόγον παρ' ἡμῶν ὁ κοινὸς Πατήρ καὶ Δεσπότης.

Ταῦτα πρὸς πάντας ὑμᾶς, τὰ ἀγαπητὰ ἡμῶν τέκνα παραινούντες, ἐπιστέλλομεν ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Ἀθωνος καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως ἀνοίξητε τὰ ὄμματα τῶν καρδιῶν σας καὶ κατανοήσητε τὸ πραγματικὸν συμφέρον τῆς ψυχῆς σας, τῶν τέκνων σας, τῆς Πατρίδος μας.

Ἀπεκδεχόμενοι δὲ τὴν εἰρήνευσιν ὑμῶν, ἵνα καὶ ἡ ἡμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται, διατελοῦμεν διάπυροι πρὸς Θεὸν εὐχέται.

Οἱ Ἀγιορεῖται Πνευματικοὶ

Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Καθηγ. Ἱ. Μονῆς Διονυσίου, Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Καθηγ. Ἱ. Μονῆς Ἀγίου Παύλου, Διονύσιος Ἱερομ. ἐκ Νέας Σκῆτης, Δανιὴλ Ἱερομ. Δανιηλίδης ἐκ Κατουνακίων, Χρυσόστομος Ἱερομ. ἐξ Ἀγίας Ἀννης, Θεοδόσιος Ἱερομ. ἐξ Ἀγίας Ἀννης, Γαβριὴλ Ἱερομ. Κάρτσωνας ἐξ Ἀγίας Ἀννης, Σεραφεῖμ Ἱερομ. Κάρτσωνας ἐξ Ἀγίας Ἀννης, Παῦλος Ἱερομ. ἐξ Ἀγίας Ἀννης.

Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ καὶ πολλῶν ἄλλων ἐγκρίτων Ἀγιορειτῶν Πατέρων.

Ἀναγινώσκων τις τὴν ἀνωτέρω ἐγκύκλιον, μεταφέρεται νοερώς εἰς τοὺς σκληροὺς καὶ αἵματηροὺς χρόνους τῆς εἰκονομαχίας. Τότε οἱ ὅσιοι Πατέρες, βλέποντες κινδυνεύουσιν τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς αὐτοκράτορας, προσχωρήσαντας εἰς τὴν εἰκονομαχίαν, ἣτις ἐπεβλήθη διὰ προπαγάνδας τῶν μυστρῶν ἐβραίων καὶ θέλοντες νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν κατάργησιν τῆς τιμητικῆς προσκυνησεως τῶν ἁγίων εἰκόνων, κατήλθον

ἀπὸ τὰ ὄρη καὶ σπήλαια, ὅπου κατόικουν, οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ὅσιοι, καὶ ἐκήρυξαν τὴν Ἐκκλησίαν ἐν διωγμῷ. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τῆς τῆς κατὰ τὴν ὁρθοδοξίαν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐμαρτύρησαν διαφοροτρόπως καὶ ἐθανατώθησαν πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν. Τὴν τῆς τῆς ἐργασίαν των ἔσπεψε καὶ ἐβράδευσεν ἡ συνελθούσα τότε Ζ'. Οἰκουμένη Σύνοδος, ἣτις διὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς τῶν ἁγίων, ἔδωκεν ἔκτοτε τὴν εἰρήνην καὶ

τὴν γαλήνην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Οὕτω καὶ τώρα ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς τῆς ἐγκυκλίου ὑπὸ τῶν ὁρθόδοξων θὰ ἐμποίησῃ ἀγαθωτάτην ἐντύπωσιν καὶ θὰ δώσῃ κάποιον θάρρος καὶ ἐλπίδα, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ὀπισθοδρομήσωμεν ἐπὶ πλέον.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οἱ ἀγιορεῖται ἅγιοι Πατέρες, ὡς κατέχοντες τὰ σκήπτρα τῆς ὁρθοδοξίας καὶ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς, δύνανται νὰ κινήθωσι περισσότερον διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ὁ κόσμος σήμερον διατελεῖ ὑπὸ ἠθικὴν καὶ χριστιανικὴν κρίσιν καὶ ἔχει ἀνάγκην τονώσεως, ἵνα γεμίσῃ θάρρος καὶ ἐλπίδα πρὸς τὸν Θεόν. Οὕτω δὲ μὲ μίαν μικρὰν θέλησιν καὶ προσπάθειαν δύναται νὰ κερδίσῃ τὴν σωτηρίαν του.

Ἐργασθῆτε, ἅγιοι Πατέρες. Σ.Σ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο Β'.

(1892-1947)

Ἐλέγετο βασιλεὺς καὶ ἦτο μάρτυς. Ὁ θρόνος του ἦτο μαρτύριον, «τὰ ἀναμμένα κάρβουνα», ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκάθητο καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσταθοῦς βασιλείας του. Διότι καὶ ἡ Ἑλλάς ὅλη εἶχε μεταβληθῇ εἰς «φλογερὸν καμίνι» εἰς κοχλάζοντα ἐκ παθῶν λέβητα, ὃ ὁποῖος καὶ ἀκόμη δὲν ἔχει ἡρεμήσει δυστυχῶς. Εἰς τοιαύτην ἐποχὴν ἐκλήθη εἰς τὴν ἐπίφθονον ἀρχὴν τοῦ ἀνωτάτου ἀρχοντος ὃ ἐκλιπὼν βασιλεὺς καὶ ἀνῆλθε τὸν Γολγοθᾶν μὲ σταθερὸν βῆμα βέβαιος ὅτι ἐπροχώρει εἰς τὴν θυσίαν.

Ἀλλ' ἡ θυσία αὕτη, οὕτως ἠθέλησε καὶ ὥρισεν ἡ Θεία Πρόνοια, ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ. Ὅχι δὲ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὴν βραδύτητα αὐτὴν τὴν ἐκόσμησε μὲ τὰς μεγαλυτέρας δοκιμασίας

καὶ τῆς ἐπεδαφίλευσε τὰς τραγικωτέρας τῶν μεταβολῶν καὶ μεταπτώσεων.

Ἡ παλίσροια αὕτη τοῦ ἦτο ἤδη πατρόθεν γνωστὴ, ἄλλοτε μὲν ὡς πλημμυρὶς εὐτυχίας, ἄλλοτε δὲ ὡς ἀμπωτίς τῶν βασιλικῶν ἀγαθῶν, ἣτις ἐφθασε μέχρις ἐκπατρισμοῦ καὶ ἐξορίας τρις.

Τὰ κοσμοϊστορικῆς σημασίας γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἐζήσεν ἡ παροῦσα καὶ προηγουμένη γενεά, ἦσαν ἡ γενεσιουργὸς αἰτία ὅλων τούτων τῶν κακῶν συνεπικουροῦντος καὶ τοῦ εὐαισθήτου καὶ εὐερεθίστου τοῦ λαοῦ τοῦ ἐλληνικοῦ.

Ἡ τοιαύτη ἐν γένει κατάστασις ἦτο ἐπόμενον νὰ φέρῃ τὸν βασιλέα—ἡ μᾶλλον τὸ ἐπίφθονον ἀξίωμα—εἰς τὴν εὐνοίαν καὶ ἀγάπην πολλῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς δυσμένειαν καὶ ἐχθρότητα, μετὰ φανατισμοῦ μάλιστα, ἄλλης μερίδος πολιτῶν.

Ὁ ἀείμνηστος βασιλεὺς εἶχε μεταξὺ ἄλλων ἐπαινετῶν προσόντων, ὅπως τῆς συνέσεως καὶ αὐτοκυριαρχίας καὶ τὸ ψυχικὸν χάρισμα τῆς ἀνδρείας. Πολλάκις ἀντιμετώπισε τοὺς κινδύνους μετὰ θάρρους. Τὸ θάρρος τοῦτο ἦν τῆς ἀγάπης τοῦ λαοῦ του καὶ ἐκ τῆς θαθείας πίστεως εἰς τὸν Θεόν.

Ἐφάνη φιλόπατρις, νομοταγῆς καὶ ριψοκίνδυνος προκειμένου νὰ ἀμυνθῇ ὑπὲρ τῆς τιμῆς καὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους του. Τοῦτο ἀπεδείχθη περιτρώως κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην νύκτα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου καὶ τῆς 6ης Ἀπριλίου, ἀλλὰ καὶ τῆς 20ῆς Μαΐου, ὅτε, μολοντί ἐβλεπε τοὺς ἀσυγκρίτως ὑπερτέρους πολεμίους μὲ τὰς σιδηροφράκτους λεγεῶνας, ἀντετάχθη μὲ μόνον τὸ ΟΧΙ καὶ τὸν ψυχικὸν ἐξοπλισμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐκεῖ εἰς τὴν Πίνδον καὶ τὰ Μακεδονικὰ ὄχυρά ὡς ἄλλος Λεωνίδας εἰς τὰς Θερμοπύλας μὲ

τοὺς 300 κατὰ τοῦ ἑκατομμυρίου τῶν Ἀσιατῶν βαρβάρων. Τὴν δὲ 20 Μαΐου ὅτε ἔβλεπε νὰ χάνῃ καὶ τὴν τελευταίαν σπιθαμὴν Ἑλληνικῆς γῆς οὐδὲ τότε ἔσπερε νὰ συνθηκολογήσῃ μετὰ τοῦ εἰσβολέως, ἀλλ' ἀπῆλθεν εἰς τὴν ξένην διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸν ἀγῶνα τῆς ἀπελευθερώσεως πλέον.

Καὶ τὸν συνέχισε παντοιοτρόπως καὶ τὸν ἔφερε σὺν Θεῷ εἰς αἷσιον πέρας. Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ τοῦ ἐσπάρασσε τὴν εὐαίσθητον καρδίαν, καὶ ἀσφαλῶς ἐπέφερε τὸν πρῶτον κλονισμόν τῆς ὑγείας του, ἦτο τὸ δρᾶμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὴν πείναν τοῦ 42 μέχρι τῶν Δεκεμβριανῶν τοῦ 44 καὶ μετέπειτα μέχρι καὶ σήμερον, τὸ δρᾶμα τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ. Αὐτὸ ποῦ ἔκαμε τὴν νικήτριαν Ἑλλάδα νὰ ταναυσιώσῃ τόσον καὶ νὰ περιφρονηθῇ τόσον ὥστε νὰ περιπέσῃ μετὰ τῶν συμμάχων εἰς θέσιν κατωτέραν καὶ τῶν ἡττημένων. Αὐτὸ τὸ φρικτὸν δρᾶμα τῆς κακῆς μοίρας τῆς φυλῆς ἀσφαλῶς τὸ ἐξῆντονώτατα Ἰεωργίος Β' καὶ τοῦ τοτὸν ἔστειλε τόσον προῶς εἰς τὴν γῆν τῶν μακάρων διὰ νὰ δοκιμάσῃ ἐκεῖ, θεθαίως διὰ πρώτην φοράν τὴν ἀνάπαυσιν τὴν ὁποῖαν ἐδῶ τὸ ἐπίφθονον ἀξίωμα τοῦ οὐδέποτε τοῦ παρέσχε.

Ἐκεῖθεν ἀσφαλῶς θὰ παρακολουθῇ ἡ ἀθάνατος ψυχὴ του τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τῆς φιλάτης πατρίδος.

Ἐδῶ ἡ Ἑθνικὴ ἱστορία ἐκτιμῶσα τὴν σύνεσιν καὶ περίνοιαν ποῦ ἔδειξε κατὰ τὴν πλήρη ταραχὴν ἐποχὴν του εἰς τὴν ὅλην ἐν γένει πολιτείαν του, τὸν κατέταξεν ἤδη εἰς τὴν χορείαν τῶν ἀθανάτων. Τοῦτο ἄς εὐχηθῶμεν νὰ τοῦ κάμῃ καὶ ἡ Θεὰ δικαιοσύνη μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἐλέους διὰ τὰς ἀνθρωπίνους, ἀδυναμίας καὶ ἀτελείας.

ΣΑΒΒΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΡΕΡΕ (*)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 10 τοῦ 1' ἔτος
Α' ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ
α' **Σημαίνει τὴν Ἀγίαν Τριάδα**
Ἀνάλυσις τοῦ Τερερε

Τὸ τ, κατὰ τοὺς γραμματικὸς ἀριθμοὺς μονάδας 300 συνίσταται ἐκ τριῶν ἑκατοντάδων

100 + 100 + 100 = 300
ἑκάστη ἑκατοντὰς σημαίνει ἐν πρώτῳ Πατὴρ Υἱὸς Ἅγιον Πνεῦμα = Θεὸς Αἱ τρεῖς ἑκατοντάδες ἀποτελοῦν ἕνα ἀριθμὸν τὸν 300

ὡσαύτως, τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος ἐνοῦμενα ἀποτελοῦν τὸν ἕνα Θεὸν Τὸ τ, εἶναι ἕνα γράμμα = τ.
καὶ ὁ Θεὸς εἶναι εἰς = Θεὸς

Μία φύσις καὶ τρία πρόσωπα μία θεότης ἀλλὰ τρεῖς ὑποστάσεις Τὸ τ, εἶναι ἕνα γράμμα περιέχει ὅμως τρεῖς ἑκατοντάδας καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ἀριθμοὶ κατὰ πάντα τέλειοι.

100 + 100 + 100 = 300
Ὁ Θεὸς εἶναι εἰς = Θεὸς

Ἀλλὰ τρία πρόσωπα, κατὰ πάντα ὅμως τέλεια· τέλειος ὁ Πατὴρ· τέλειος ὁ Υἱός· τέλειον τὸ Πανάγιον Πνεῦμα· ὅχι ὅμως τρεῖς Θεοί, ἀλλὰ εἰς Τριουπόστατος καὶ Ἀδιαίρετος. Ὡστε τὸ γράμμα τ, σημαίνει τὴν Παναγίαν Τριάδα.

Πάλιν τὸ ἄλλο στοιχείον τὸ ρ, σημαίνει τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ὡς ρίζαν καὶ πηγὴν τῆς Θεότητος καὶ τὸ δύο εε σημαίνει

καὶ ἡ εὐχὴ αὕτη ἄς εἶναι δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς ὅτι δι' ἄλλους εἶναι τὸ «γαίαν ἔχοι ἐλαφράν...»

Αἰωνία Του ἡ μνήμη!
H «Ἀγ. Βιβλ.»

τὴν ἑνωσιν, καὶ τὰ δύο πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος, ὅπου ἐνοῦται ἡ μακαρία Τριάς, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα, μετὰ τὸν Θεὸν καὶ πατέρα.

ρ = Πατὴρ
ε = Υἱὸς
ε = Ἅγιον Πνεῦμα
ρεε ἑνωσις = Πατὴρ, Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα

δηλ. ἐν τρισὶ προσώποις εἰς Θεὸς
Διότι καθὼς τὸ ρ, ἐνοῦμενον μετὰ τὸ δύο εε, = ρεε σχηματίζουν τὸ μέλος, οὕτω καὶ τὰ θεῖα πρόσωπα ἐνοῦμενα, τὴν ἀπασαν κτίσιν διακυβερνῶσι· δηλαδή

ὁ Πατὴρ δημιουργεῖ
ὁ Υἱὸς ποιεῖ
καὶ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα τελειοῖ

Β' ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ

β'. **Σημαίνει τὴν ἑνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ**

Τὸ στοιχείον τ, καὶ τὸ ρ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐνωθῶσι καὶ ν' ἀποτελέσωσι μέλος· διότι τὸ ἐν εἶναι ἄφωνον, δηλ. τὸ τ, καὶ τὸ ἄλλο ἀμετάβολον, δηλ. τὸ ρ, ὥστε μόνον τῶν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σχηματίσωσιν οὔτε λέξιν, οὔτε μέλος· ἔρχεται τὸ φωνῆεν ε, ἐνοῦται μετὰ τὸ δύο ἄκρα τ, καὶ ρ, καὶ τότε σχηματίζεται λέξις καὶ μέλος.
τ, ε, ρ, = τερ = Ἀνθρωπότης, Μεσίας, Θεότης.

Τὸ τ, = Ἀνθρωπότης
Τὸ ε, = Μεσίας
Τὸ ρ, = Θεότης
Ἀνθρωπότης Μεσίας Θεότης
τ ε ρ

Ἡ ἀνθρωπότης λοιπὸν ἦτο ἄφωνος καὶ ἀκίνητος πρὸς τὸ καλόν, μήτε ἐδόξαζε τὸν Θεόν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἦτο δυνατόν νὰ πλησιάσῃ τὸν Θεόν. Ὁ Θεὸς δὲ πάλιν ἀμετάβλητος ὢν δὲν ἤθελε ν' ἀλλάξῃ τὴν φυσικότητά του, δηλ. νὰ τραπῇ ὁ Θεὸς νὰ

γίνη ἀνθρώπος δὲν ἦτο εὐπρεπές, καὶ τ' ἀνάπαλιν ὁ ἀνθρώπος νὰ γίνη Θεὸς ἦτο ἄτοπον· διότι τότε ἔπρεπε νὰ εἶναι δύο Θεοί, καὶ τοῦτο πάλιν οὕτως εἶναι ἄτοπον. Ἀλλὰ τί ἔγινεν; ἦλθε τὸ ε, δηλαδή ὁ Μεσίας Χριστός, καὶ ἐμεσίτευσεν τῶν δύο ἄκρων, διότι τὸ ε, εἶναι μέσος ἀριθμὸς τῶν δέκα $\frac{5}{\epsilon}$ καὶ $\frac{5}{\epsilon} = 10$) καὶ ἡνώθη τὸ τ, μετὰ τὸ ρ, ἡ ἀνθρωπότης μετὰ τὴν Θεότητα, καὶ ἔγινεν ἐν μέλος πολλὰ γλυκύτατον, ὁ Θεὸς πάλιν Θεός, καὶ ὁ ἀνθρώπος πάλιν ἀνθρώπος, ὅμως ἡνωμένα καὶ τὰ δύο, Θεὸς καὶ ἀνθρώπος = Θεάνθρωπος — ἐν μῇ ὑποστάσει τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, καθὼς καὶ τὰ δύο σύμφωνα εἰς ἐν φωνῆεν.

Ἡ ἀνθρωπότης τὸ τ,
ὁ σαρκιωθεὶς Λόγος τὸ ε,
ἡ Θεότης τὸ ρ,
Ἀνθρωπότης Μεσίας Θεότης
τ ε ρ
Ἑνωσις = τερ· τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ καὶ λέξιν καὶ μέλος.

Καὶ δι' αὐτὸν ἀκόμη τὸν λόγον ἡ καθ' ἡμᾶς Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία παραδέχεται καὶ ψάλλει τοῦτο τὸ Τερρερε, διὰ τοῦ ὁποῖου σημαίνει τὴν ὑπὲρ φύσιν καθ' ὑπόστασιν ἑνωσιν τὴν Θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος.

Γ' ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ

Ἀποδεικνύομεν ὅτι ὁ τερερισμός εἶναι μία ζῶσα κιθάρα καὶ σημαίνει τὴν θεῖαν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ· δηλαδή πῶς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς Ἀναστάσεώς του ἐνίκησε τὸν θάνατον, καὶ δὲν μᾶς κυριεύει ὡς τὸ πρότερον, κατὰ τὴν ἁμαρτικὴν θεολογίαν· «οὐκέτι τὸ κράτος τοῦ θανάτου ἰσχύει». Διὸ πρὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Κυρίου ἐφαλλεν ἡ Συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων μετὰ ψυχὰς ὄργανα, δηλ. μετὰ σάλπιγγας, φόρμιγγας, τύμπανα καὶ μετὰ κιθά-

ρας, καθὼς λέγει ὁ ψαλμογράφος Δαβὶδ «αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ—ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα» (ψαλμ. ρν' 3, 4) φανερώων ὅτι τότε ἡ ἀνθρώπινος φύσις ἦτο ὡς ἀψυχος κιθάρα καὶ ἦτο ἀνάγκη ἄλλος νὰ τὴν κινᾷ, τὴν ὅμως ἔχουσα τὸν Χριστὸν ἀναστάντα τὴν ὄντως ζωὴν, καθὼς λέγει μόνος του, «ἐγὼ εἰμι ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ», (Ἰωάν. ΙΑ' 25) δὲν ἔχει χρεῖαν ἀψύχων ἀλλ' ὡς ζῶσα με ζῶσαν φωνὴν τερερίζει ἐκεῖνο τὸ μέλος, τὸ ὅποιον οἱ παλαιοὶ ἐτερέριζον με κιθάρας καὶ τύμπανα· καὶ τὸ ὅποιον τοῦτο τὸ τερέρισμα εἶναι προτιμότερον τῶν ἀψύχων, καθὼς καὶ ἡ ζωὴ εἶναι προτιμότερα τοῦ θανάτου.

Δ' ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΙΩΣΙΣ

Τετάρτη δὲ ἀπόδειξις εἶναι ὅτι, ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι ψάλλομεν τὸν τερερισμὸν εἰς ἀνατροπὴν τῶν ὀργάνων τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων, οἵτινες με ἀψυχα ὄργανα ἐδόξαζον τοὺς ἀψύχους θεοὺς αὐτῶν· διότι ἡ Μουσικὴ κατὰ τὸν θεὸν Πλάτωνα, εἶναι τριῶν εἰδῶν· α' ἡ διὰ στόματος, β' ἡ διὰ στόματος καὶ χειρῶν, καὶ γ' ἡ διὰ τῶν χειρῶν. Ἡ διὰ τῶν χειρῶν ἦτο ἐκείνη, δι' ἧς ἔψαλλον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἰς τοὺς ἀναισθήτους θεοὺς αὐτῶν, διὰ στόματος καὶ χειρῶν ἦτο ἡ τῶν Ἑβραίων, οἵτινες ἔψαλλον εἰς τὸν ζῶντα ἀληθινὸν Θεόν, εἶχον ὅμως τὴν διάνοιαν παχυλωτέραν καὶ τὰς αἰσθήσεις τῶν πεπωρωμένων καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνουν τὸ καλλίτερον. Ἡ διὰ στόματος δὲ εἶναι ἡ ἡμετέρα Μουσικὴ τῶν Χριστιανῶν Ὁρθόδοξων, δι' ἧς ψάλλομεν εἰς τὸν Ἅγιον Θεὸν με τὸ πνεῦμα, δηλαδὴ με τὴν ψυχὴν καὶ διάνοιαν, ὡς μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, λέγων, ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοῷ·» (Α' Κορινθ. ιδ' 15) τοῦτο δὲ ποιοῦμεν με ἔννοιαν καὶ σκοπὸν, ψάλλοντες εἰς τὸν Θεὸν με τὴν ζῶσαν φωνὴν καὶ

ὄχι με ἀψυχα ὄργανα (ὡς ποιεῖ καὶ σήμερον ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία,) διότι ἡ φωνὴ μόνη τῆς σημαίνει τὴν Θεότητα, ὡς οὐσα καὶ ἡ φωνὴ ἄβυσσον πράγμα· ἀλλ' ὅταν γραφῇ εἰς χάρτην λαμβάνει ὕλην· τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ Θεότης εἶναι ἄβυσσος, ἀλλ' ὅτε ἐγράφη εἰς τὸν καθαρὸν καὶ ἀσπίλον χάρτην τὴν Παναγίαν Κόρην συλλαβοῦσαν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, ἔλαθεν ὕλην. Διὰ τοῦτο ὁ μέγας Ἰουστίνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς εἰς ρζ' ἐρωταπόκρισιν ἀποδεικνύει ὅτι τὰ ἀψυχα τῶν Ἑλλήνων ὄργανα ἦσαν πρὸς ἀπάτην, καὶ διὰ κροτάλων καὶ χορῶν ἐποίουν τὰς μουσικὰς τῶν ἑορτῶν· ἡ δὲ Καθολικὴ Ὁρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία σηκώνει αὐτὰ κατὰ τὸν σοφὸν καὶ θεὸν Αὐγουστίνον, καὶ μᾶς προστάζει· με μόνην τὴν φωνὴν ἡμῶν, ἡ ὁποία χαροποιεῖ τὴν ψυχὴν καὶ ἀνάπτει περισσότερον τὸν θεῖκόν ἔρωτα, νὰ ψάλλωμεν καὶ νὰ δοξολογῶμεν τὸν Πλάστην καὶ Ποιητὴν τοῦ παντός. Ἡμεῖς λοιπὸν, οἵτινες τὸν ζῶντα Θεὸν προσκυνοῦμεν καὶ λατρεύομεν, τὰ ἑαυτοῦ τερερίσματα τερερίζομεν.

Ε' ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

Ἀποδεικνύομεν ε' τὴν εὐλογον ταύτην ἐπιτροπὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἐκ τῆς φύσεως, ἥτις μᾶς ἐρμηνεύει καλλίτερον τὴν ἀλήθειαν. Ἐξετάζοντες κατὰ τὸ δυνατόν λογικῶς τὴν φύσιν, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ αὕτη αὕτη ἡ φύσις με χαροποιᾷν διάθεσιν χαιρετᾷ τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἡμέρας ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου.

Καὶ βλέπομεν τοῦτο πρὸ πάντων ἐν καιρῷ τῆς Ἀνοιξέως, ὅποτε ὅλα τὰ ἐμφυχα, δηλαδὴ τὰ πετεινὰ τοῦ Οὐρανοῦ ἢ τοῦ ἁέρος, θεωροῦντα τὸ πρῶτ' τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ τὸν Ἥλιον, ὅστις εἶναι καὶ αὐτὸς ἀψυχος εἰκὼν, ὅλα λοιπὸν θεωροῦντα αὐτὸν νὰ ἐμφανίσῃ τὰς λαμπρὰς ἀκτίνας του καὶ μετ' ὀλίγον τὸ λαμπρὸν πρόσωπόν του,

ἐκαστον ἐξ αὐτῶν κατὰ τὴν ιδιότητά του ψάλλει καὶ χαιρετᾷ αὐτὸν τὸν Ἥλιον (ἢ νὰ εἰπωμεν ἐμφαντικώτερον τὸν νοητὸν Ἥλιον τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ,) ὅτι ἐκλείπει τὸ σκότος, καὶ ἐμφανίζεται τὸ φῶς.

Ταῦτα δὲ μοι φαίνεται ὅτι εἶναι ἀρκετὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας· καὶ ὅτι ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε δὲν ἤρχισε ψάλλουσα τοῦτον τὸν τερερισμὸν, ἀλλὰ με εὐλογον σκοπὸν καὶ

ἔννοιαν ὡς ἀπεδείξαμεν. Διότι δὲν εἶναι δυνατόν ἡ Ἐκκλησία νὰ σφάλῃ, ὡς λέγει καὶ ἡ κοινὴ ἐμπειρία τῶν θεολόγων· ἐνθ' ὁ ἀνθρώπος εἶναι δυνατόν νὰ σφάλῃ, ἡ Ἐκκλησία ὅμως οὐδαμῶς. Ὡστε ἐκ τούτου συμπεραίνεται, ὅτι διὰ νὰ στερῇ ἡ Ἐκκλησία τοῦτο, δὲν εἶναι σφαλρόν, ἀλλ' ἐτέθη εἰς δόξαν Θεοῦ τοῦ φωτίζοντος ἡμᾶς, ἀμήν.

Σάββας Μ. Φιλοθεΐτης

ΣΑΒΒΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Γ. 1942 - 1943

Ἀποβλέπον εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ συναισθήματος τῆς

φιλανθρωπίας, φιλαδελφίας καὶ φιλοξενείας.

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου μου «Ἀκτίνες Θείου Φωτός», ἀνέκδοτον εἰσέτι.)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 21 τοῦ Γ'. ἔτους)

Β'. Μάστιξ καὶ Πληγὴ.

Παρήλθε σχεδὸν περὶ πέντε μὴν καὶ τὰ χορταρικά προϊόντα ἀνενεώθησαν ὅπως δὴποτε, καὶ ἰδοὺ ἔξαφνα παρουσιάζεται νέα μάστιξ, νέα πληγὴ, νέα καταστροφή. Εἰς τὰ κορμύνα καὶ φυτώρια αὐτῶν (κορκαὶ) παρουσιάσθησαν σκώληκες μικροὶ καὶ μεγάλοι, πολύχρωμοι, πλήθος ἑκατομμύρια! Μετεχειρίσθησαν φάρμακα, ὀαντίσματα, ἐτελέσθησαν παρακλήσεις, ἁγιασμοί, μηδὲν ὅμως ὄφελος. Εἰς διάστημα 24 ὥρῶν τὰ τοπία ἐφάνησαν κατάξηρα, γῆ καὶ σβῶλοι μόνον.

Γ'. Πληγὴ.

Μετὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης ἐσπάρησαν φασόλια, ἠϋξήθησαν καὶ ἐκάρπισαν καλῶς· ἔξαφνα ἐπῆλθεν

ἄλλη πληγὴ. Ἐξηγέρθη ἡ ἀρ σφοδρότατος καὶ καυστικὸς (λίβας), ὅστις κατέρριψε, κατέσπασε καὶ κατεργάκωσε πάντα· τὰ ὑπολείμματα δὲ κατέκαυσε καὶ κατέξηρανε καὶ οὕτως ὁ κόπος ἀπέβη εἰς μάτην. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο καιρὸς εἰσέτι, ἐσπάρησαν ἄλλα φασόλια καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐκ μέρους τῶν προϊόντων τούτων ἐξοικονομήθησαν οἱ ἀδελφοί.

Δ'. Γενικὴ Πληγὴ.

Με ὅλας τὰς ἀνωτέρω πληγὰς καὶ μάστιγας δὲν ικανοποιήθη φαίνεται ἡ θεία δικαιοσύνη. Διότι ἡ ἐκ τῆς ἁμαρτίας προσβολὴ πρὸς τὴν θεὴν δικαιοσύνην ἀπαιτεῖ μετάνοιαν καὶ κανόνα. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ μετάνοια οὐδὲ μεταμέλεια ἐφάνη, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ σκληρότης καὶ ἡ ἀσπλαγχνία πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ φιλοξενου-

μένους συνεχίζετο ἐκ μέρους τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἡ θεία δικαιοσύνη ἐπέφερε νέαν τιμωρίαν καὶ γενικὴν πληγὴν καὶ μάστιγα πρὸς σωφρονισμόν, τὴν μάστιγα τῆς ξηρασίας. Ἐνεκα τῆς ὁποίας κατέπεσον οἱ καρποὶ τῶν ἐλαιῶν ἁπλῶς, καὶ συνεπῶς προήλθεν ἡ ἐλλειψὶς ἐλαίου καὶ ἡ πρωτοφανὴς καὶ πρωτάκουστος εἰς τὰς γενεὰς ἀκρίβεια αὐτοῦ. Τὴν μάστιγα τῆς ξηρασίας ἐδοκίμασαν οὐ μόνον αἱ βόρειοι Μοναί, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον αἱ νότιοι, καὶ γενικῶς ὅλον τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ τινὰ μέρη τῶν ἔξω. Καὶ οὕτως ἡ παράβασις τῶν θείων ἐντολῶν ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν καὶ τιμωρίαν παρὰ Θεοῦ. «Πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή (εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ) ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν» (Ἐβρ. Β'. 2).

Φιλανθρωπία, φιλαδελφία καὶ φιλοξενία. Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως.

Ὁ σκοπὸς τῆς ὡς ἄνω ἐκθέσεως, ἀδελφοί, εἶναι τοῦ νὰ παραστήσωμεν μίαν σαφὴ εἰκόνα τοῦ ἱστορικοῦ τούτου γεγονότος, ἵνα ἔχοντες τὴν εἰκόνα ταύτην πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ οἱ μεταγενέστεροι ἡμῶν, μὴ ποτε καὶ οὗτοι ὑποπέσωσιν εἰς τὸ αὐτὸ κρῖμα καὶ παροργίσωσιν τὸν Θεὸν καὶ ἐπομένως τιμωρηθῶσιν.

Ἀπὸ ὅλας τὰς ἀρετὰς ἀγαπητοί, αἵτινες ἀνυψοῦσι τὸν χριστιανὸν καὶ τὸν καθιστῶσιν εἰκόνα καὶ στήλην ἔμψυχον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, τὴν πρωτεύουσαν θέσιν κατέχει ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ φιλαδελφία. Ἄν ἀνοίξωμεν τὰς Ἀγίας Γραφὰς θὰ ἴδωμεν ταύτην τὴν φιλανθρωπίαν ἐνεργουμένην θριαμβευτικῶς, ἣν διεκή-

ρυξαν οἱ Προφῆται, ἐφήρμοσαν οἱ Δίκαιοι, ἀνέπτυξαν οἱ Ἀπόστολοι, ἀπέδειξαν οἱ Μάρτυρες, ἐνηγκαλίσθησαν οἱ Ὅσιοι.

Ἄς ἀνοίξωμεν τώρα τὰς Ἀγίας Γραφὰς, ἵνα ἴδωμεν τὴν γνώμην τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως προσέχοντες μὴ ὑποπίπτωμεν εἰς τὸ αὐτὸ κρῖμα καὶ τιμωρούμεθα ὑπὸ τοῦ Κυρίου παραδειγματικῶς.

Περὶ τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης

Νόμον γραπτὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Προφήτην Μωϋσῆν ἐν τῷ Ὄρει τοῦ Σινά, ὅστις περιεῖχε τὰς δέκα ἐντολάς. Ἐκ τῶν δέκα ἐντολῶν αἱ μὲν τέσσαρες πρῶται ἀναφέρονται εἰς τὸν Θεόν, καὶ παρέχουσι τὰ καθήκοντα ἡμῶν πρὸς Αὐτόν, αἱ δὲ ἑξὶ ἀναφέρονται πρὸς τὸν πλησίον καὶ περιέχουσι τὰ καθήκοντα ἡμῶν πρὸς αὐτόν.

Τὰς δέκα ταύτας ἐντολάς συνώψισεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν εἰς δύο μεγάλας ἐντολάς, τὰς ἑξῆς: Πρῶτον «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου». Καὶ δεύτερον «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Εἶπε καὶ ἐπεκύρωσεν ὅτι «ἐν ταύταις ταῖς δυοῖν ἐντολαῖς ὅλος ὁ Νόμος καὶ οἱ Προφῆται κρέμονται» (Ματθ. κβ'. 36—40).

Ἡ μεγάλη λοιπὸν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, εἰς ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις μας ἐνταῦθα ἀφορᾷ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, διὰ ταύτην μόνον θὰ ὁμιλήσωμεν. Διότι ἡ

ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον εἶναι καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν κατὰ τὸν ἐπιστήθιον ὅστις λέγει: «Ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν, ὃν ἑώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν;» (Ἰωάν. α' δ' 20). Ἡ πρὸς τὸν πλησίον λοιπὸν ἀγάπη γεννᾷ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν φιλαδελφίαν· ἦτοι ἔχων ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον μου γίνομαι φιλάνθρωπος καὶ φιλάδελφος. Ἄς ἀνατρέξωμεν τώρα εἰς μερικὰ παραδείγματα φιλανθρωπίας καὶ φιλαδελφίας. Ὁ Ἀβραὰμ ἦτο υἱὸς εἰδωλολάτρου, τοῦ Θάρα, καὶ μόλον τοῦτο πιστεύσας εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν, τόσον φιλάνθρωπος ἔγινε καὶ τόσον ἡγάπησε τὸν πλησίον του, ὥστε ἐκάθητο ἔμπροσθεν τῆς σκηνῆς του, περιμένων νὰ διέλθῃ τις ἐκεῖθεν, ἵνα φιλοξενήσῃ αὐτόν. Ἀπὸ τὴν πολλὴν δὲ ἀγάπην, ἣν εἶχε πρὸς τοὺς συνανθρώπους του ἡξιώθη παρὰ Θεοῦ νὰ φιλοξενήσῃ ὄχι μόνον ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, παρουσιασθέντα εἰς σχῆμα τριῶν Ἀγγέλων. «Ὡφθη δὲ αὐτῷ (τῷ Ἀβραὰμ) ὁ Θεὸς πρὸς τὴν δρυὶ τῇ Μамβρη, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἰστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἰδὼν, προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ εἶπε: Κύριε, εἰ ἄρα εὖρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου. Ληφθήτω δὲ ὕδωρ καὶ νίψατε τοὺς πόδας ὑμῶν,

καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον· καὶ λήψομαι ἄρτον καὶ φάγεσθε, καὶ μετὰ ταῦτα παρελεύσεσθε (εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν) οὐ εἵνεκεν ἐξεκλίνετε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν... Καὶ εἰς τοὺς βόας ἔδραμεν Ἀβραὰμ καὶ ἔλαβε μσχάριον ἀπαλὸν καὶ καλόν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό· ἔλαβε βούτυρον καὶ γάλα καὶ τὸ μσχάριον ὃ ἐποίησε, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς καὶ ἐφάγοσαν· αὐτὸς δὲ παρείστηκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον» (Γεν. ιη' 1—8).

Ὁ Προφήτης Ἠλίας ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν τριῶν καὶ ἡμίσεος ἑτῶν τῆς ξηρασίας καὶ τῆς πείνης, εἶχε καταντήσῃ εἰς Σάρεπτρα τῆς Σιδωνίας εἰς γυναῖκα χήραν, καὶ καθὼς ἦτο καθ' ὑπερβολὴν πεινασμένος, δός μοι, τῆς λέγει, ἄρτον ἵνα φάγω· ἐκεῖνη δὲ δὲν εἶχε παρὰ μόνον μίαν χοῦφταν ἄλευρον καὶ ὀλίγον ἔλαιον· εἰς τὸ ἀγγεῖον τῆς, καὶ ἡτοιμάζετο μετὰ τῶν υἱῶν τῆς νὰ φάγουν καὶ νὰ ἀποθάνουν ἀπὸ τὴν πείναν. Δός μου, τῆς λέγει ὁ Προφήτης, πρῶτον ἐμὲ νὰ φάγω καὶ σὲ διαβεβαιῶ ὅτι δὲν θὰ ἐλαττωθῇ οὔτε τὸ ἄλευρον, οὔτε τὸ ἔλαιον θὰ λείψῃ ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον σου. Καὶ ἔδωσε πρῶτον εἰς τὸν Προφήτην καὶ ἔφαγε. Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! δὲν ἔλειψεν οὔτε τὸ ἄλευρον οὔτε τὸ λάδι ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον αὐτῆς. «Καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ ῥῆμα Ἡλιοῦ, καὶ ἥσθιεν αὐτός, καὶ αὐτὴ καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, (καὶ) ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐξέλιπε, καὶ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἠλαττονήθη κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἡλιοῦ» (Βασιλ. ιζ' 15, 16).

Τί δὲ νὰ εἴπωμεν διὰ τὴν μεγάλαν

λην ταύτην ἀρετὴν τῆς φιλανθρωπίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων; ὅτε ἐφηπλοῦτο ἡ χριστιανικὴ πίστις εἰς πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ ἡ Ἀποστολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἦνοιγε ἐντατικῶς τὰς ἀγκάλας της, ἵνα περιλάβῃ εἰ δυνατόν πάντας καὶ ποιήσῃ πιστοὺς αὐτῆς; Πῶς νὰ περιγράψωμεν τὰ συστάσια καὶ τὰς τραπέζας τῶν πρώτων χριστιανῶν (τὰ κατὰ Θεὸν ἐκεῖνα κοινόβια) οἵτινες ἐν μιᾷ καρδίᾳ καὶ ψυχῇ συνευωχοῦντο; «Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά· καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ Ἀπόστολοι τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς· οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς» (Πράξ. δ' 32, 33, 34).

Ἀφίνοντες ταῦτα εἰς τὴν κρίσιν τῶν συνετῶν, ἐν μόνον εἰσέτι ἱστορικὸν γεγονὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης θὰ περιγράψωμεν. Ὅτε ὁ οὐράνιος ἐκείνος ἄνθρωπος καὶ ἐπίγειος ἄγγελος, ὁ Ἀπόστολος, λέγω, Ποῦλος, ἐξέτεινε τὰ δίκτυα τοῦ κηρύγματος του εἰς τὰ διάφορα ἔθνη, τότε οἱ πιστεύσαντες Ἑβραῖοι εἰς τὸ ἀποστολικὸν κήρυγμα, γενόμενοι χριστιανοί, κατεδιώκοντο ἀπηνῶς ὑπὸ τῶν ἀπίστων καὶ φανατικῶν Ἰουδαίων μέχρι θανάτου. Τότε οἱ φανατικώτεροι τῶν Ἰουδαίων διήρπασαν ὅχι μόνον τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς τροφοδοσίας καὶ τὰ σκεπάσματα αὐτῶν· καὶ ἐπομένως ἔμειναν οἱ δυστυχεῖς γυμνοί, ἀνυπόδητοι καὶ πενιασμένοι. Τοῦτο τὸ ἀπηνὲς καὶ

ἀπάνθρωπον μαθὼν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐρράγη ἡ εὐαίσθητος αὐτοῦ καρδία ὑπὸ τῆς λύπης διὰ τὴν τοιαύτην συμφορὰν τῶν μαθητῶν του. Τί δὲ ἐποίησεν ὁ τρισμακάριστος; Συνέστησε σωματεῖα εἰς τὰ διάφορα μέρη, ὅπου ἐκήρυττε καὶ δι' αὐτῶν συνήθροισε λογίας (ἦτοι ἐράνους) καὶ ἀπέστειλε ταύτας εἰς τοὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐξ Ἑβραίων χριστιανούς. Καὶ μόνον ὅτι τότε ἦτο δύσκολον τὸ πλοῖκον ταξιδίον. Τότε ἐβλεπέ τις τὰς διαφόρους Ἐκκλησίας, ἃς εἶχεν ἰδρύσει ὁ Παῦλος, νὰ προθυμοποιῶνται ποῖα ἐξ αὐτῶν θὰ συναθροίσῃ περισσοτέρας λογίας. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, τῆς Κορίνθου, τῆς Μακεδονίας, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἄλλαι ἀπέστελλον εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ πρὸς τοὺς διαληφθέντας ἐξ Ἑβραίων χριστιανούς μεγάλα ποσὰ χρημάτων καὶ ἐνδυμάτων. Καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ ὑστέρημα ἐκ τῆς ἀρπαγῆς συνεπληρώθη διὰ τῆς συνετῆς φροντίδος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὅστις συνήργησε τὸ μέγα κατόρθωμα τοῦτο, συναθροίσας λογίας. Ἰδοὺ ἡ μεγάλη ἀρετὴ τῆς φιλανθρωπίας καὶ φιλαδελφίας.

Ἐν ἔτι παράδειγμα φιλανθρωπίας θὰ περιγράψωμεν διὰ νὰ ἐπανελάβωμεν εἰς τὸ προκείμενον, καταλήγοντες εἰς τὸ συμπέρασμα. Μετὰ τὸν 2ον καὶ ἥμισυ αἰῶνα καὶ ἀρχὰς τοῦ 3ου αἰῶνος μ. Χ. ὁπότε εἶχε παύσει πλέον ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς (βασιλεύοντος τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου), καὶ οὐδεὶς ἡνάγκαζε τοὺς χριστιανούς εἰς τὸ μαρτύριον, τότε εἶχεν ἀνάψει ἄλλη τις φλὸξ εὐσεβείας ὑπὸ τοῦ Πανα-

γίου Πνεύματος εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, ἡ φλὸξ τῆς ἀσκητικῆς πολιτείας. Τότε οἱ οὐρανόφρονες ἐκεῖνοι, οἱ ἐπίγειοι ἄγγελοι καὶ οὐράνιοι ἄνθρωποι, ὁ δοῖος Ἀντώνιος ὁ μέγας, Παχώμιος, Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης, Εὐθύμιος ὁ μέγας, Σάββας ὁ ἡγιασμένος καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὅσοι ἀναχωρηταί, ἐγκαταλείψαντες τὰς πόλεις καὶ τὴν τύρβην τοῦ κόσμου καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὰς ἐρήμους, ἐφεύρον νέον σύστημα διαβίωσης· τὸ σύστημα τοῦ Κοινοβίου, κτίσαντες Λαύρας καὶ μοναστήρια. Διότι τὸ κατὰ Θεὸν πολιτεύμα καὶ ἡ ἀγγελικὴ ζωὴ οὐτῶν εἵλκυον τοὺς ἰνθρώπους τῶν πόλεων ὡς ὁ μαγνήτης τὸν σίδηρον· καὶ ἐπομένως πολυάνθρωπα γενόμενα τὰ μοναστήρια αὐτῶν, εἶχον ἀνάγκην κοινῆς ζωῆς καὶ διαίτης. Οἱ ὡς ἄνω λοιπὸν Κοινοβιάρχαι κτίτορες τῶν μονῶν, μετὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ κυρίως ναοῦ καὶ τῶν κελλίων τῶν διαβιούντων μοναχῶν, δὲν παρέλειψαν καὶ τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο καθήκον, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις οἰκοδομήμασιν ἔκτισαν ἔξω τῆς Μονῆς καὶ ξενώνας διὰ τὴν ὑποδοχὴν, φιλοξενίαν καὶ περίθαλψιν πάντων τῶν προσερχομένων ξένων λαϊκῶν, διορίσαντες ξενοδόχους καὶ ὑπηρέτας πρὸς τοῦτο μοναχοὺς. Ἐκεῖ δὲν ὑπῆρχε κανεὶς ὁ πεινῶν, οὔτε ἐνδεής· διότι καὶ διὰ τὴν ἐλεημοσύνην διώρισαν εἰδικὸν μοναχὸν ἵνα ἐλεῇ τοὺς πτωχοὺς καὶ πένητας. Τὸ παράδειγμα καὶ τὴν πολιτείαν τούτων παρηκολούθησαν καὶ ἐμιμήθησαν ἀργότερον (ἀπὸ τοῦ 9ου καὶ ἐντεῦθεν αἰῶνος) καὶ οἱ ἐν Ἀθῶν μονασταὶ καὶ κτίτορες τῶν ἱερῶν Μο-

νῶν, κτίσαντες καὶ αὐτοὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς ξενώνας (κοινῶς ἀρχονταρχία) διὰ τοὺς προσερχομένους ξένους καὶ λαϊκούς. Οὗτοι οἱ κτίτορες τῶν ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐπερίσσευσαν καὶ ὑπερέβησαν εἰς τὴν φιλοξενίαν καὶ φιλαδελφίαν τοὺς πρώτους ἐκείνους Παλαιστίνους, Αἰγυπτίους καὶ ἀνατολικούς κοινοβιάρχας· διότι ἐμφορούμενοι ὑπὸ ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ ἔχοντες ἀκράδαντον πίστιν πρὸς τὸν Σωτῆρα, ὅστις ἐντεῖλατο «δότε καὶ δοθήσεται» καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Ἐφορον τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου Κυρίαν Θεοτόκον (ἥτις αὐτοστόματως ὑπεσχέθη τὴν περιφρούρησιν καὶ ἐξοικονόμησιν πάντων τῶν σωματικῶν ἀναγκαιῶν), (1) οὐχὶ μόνον ξενώνας ἀνωκοδόμησαν πρὸς περίθαλψιν καὶ φιλοξενίαν τῶν ξένων, ἀλλὰ καὶ ἰδιαίτερος διώρισαν τοὺς ὑπηρετοῦντας μοναχοὺς εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν τροφῶν (κοινῶς δοχεῖον), ἵνα πλουσιοπαρόχως ἐλεῶσι τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ἄρτου, ἐλαίου, οἴνου κλπ. (Ἀκολουθεῖ)

(1) Ὅρα εἰς τὴν «Ἐπισκίασιν» περὶ τῆς ἐξαχθείσης εἰκόνης «Πορταίτισης».

ΙΩ. ΣΠΕΘΑΡΗ - ΚΛΗΡΗΓΗΤΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 16 τοῦ 1. βιβλίου)

Κατὰ τοὺς παλαιότερους αἰῶνας πολλοὶ ἐκ τῶν σοφῶν Ἑλλήνων καὶ λογίων ἐθεώρουν καθήκον νὰ μεταβαίνουν εἰς ἱερὰν ἀποδημίαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος φροντίζοντες νὰ ταξινομοῦν καὶ μελετοῦν τὴν σοφίαν, τὴν ἀπὸ μακρῶν ἑκατονταετηρίδων ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ φυλασσομέ-

νην ἐντὸς πύργων ἢ ἰδιαίτερων αἰθουσῶν τῶν μονῶν. Τοσαύτη δὲ εἶναι ἡ ἐπαγρύπνησις καὶ ἡ αὐστηρὰ ἐπιτήρησις τῶν εἰς αὐτὰς ἀποκειμένων πνευματικῶν θησαυρῶν, τῶν μαρτυρούντων τοὺς μακαρίωνας καὶ ἱστορικοὺς τοῦ Ἑθνους ἀγῶνας ἅμα δὲ καὶ τὴν καρποφόρον δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὥστε νὰ καθίσταται ὑποχρεωτική ἡ παρουσία ὅλων τῶν ἐπιτρόπων τῆς μονῆς κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς βιβλιοθήκης, ἵνα ἰδίους ὁμμασι παρακολουθήσουν τὴν χρῆσιν ἢ μελέτην τῶν χειρογράφων καὶ κωδίκων. Τοιοῦτοτρόπως περιφρουρούμενοι οἱ πνευματικοὶ οὗτοι θησαυροὶ ἀποκλείουν πᾶσαν τυχὸν ὑπεξαίρεσιν, κλοπὴν ἢ καὶ ἀπόσπασιν τῶν καλλιτεχνικῶν διακοσμήσεων ἢ εἰκόνων δι' ἀποκοπῆς αὐτῶν μὲ λεπίδας ξυραφίων.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ φιλομαθεῖς καὶ λόγιοι ὥς καὶ οἰοσδήποτε χριστιανὸς ἐπιθυμῶν νὰ διαφωτισθῇ ἀπὸ τὰ πλούσια κειμήλια τῶν βιβλιοθηκῶν, δύναται νὰ παραμείνῃ ὅσονδήποτε χρόνον θέλει ἢ καὶ ἐπὶ μακρότερον νὰ παρατείνῃ τὴν διαμονὴν του κατόπιν ἐν προκειμένῳ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ ὑπουργείου. Ἐκεῖ εἶναι δυνατὸν οἰοσδήποτε μουσοτραφῆς νὰ ἐντυφώσῃ εἰς τὸν συγγραφέα τῆς ἀρεσκείας του ἢ καὶ ν' ἀντλήσῃ διὰ τῆς τηρήσεως σημειώσεων ἢ δι' ἀντιγραφῆς τοὺς κεκρυμμένους εἰς τὰς συγγράφας πνευματικούς μαργαρίτας.

Ἡ κίνησις πρὸς ἔρευναν καὶ μελέτην τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους χειρογράφων καὶ ἐντύπων ἀρχίσασα ἀπ' αὐτῶν τῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν χρόνων, ἐνετάθη ἰδίᾳ κατὰ τὴν νεωτέραν καὶ σύγχρονον ἑλληνικὴν περίοδον, ὁπότε σοφοὶ ἠγάλωσαν τὸν βίον τῶν καταγράφοντες τοὺς πνευματικούς θησαυροὺς εἰς καταλόγους ἐπιστημονικούς· μεταξὺ δὲ τούτων ἀνέπτυξεν ἑξοριετικὴν δρᾶσιν ὁ σοφὸς ἡ-

μῶν καθηγητῆς, δεινμνηστὸς Σπυρ. Λάμπρος βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ κ. Α. Ἀδαμαντίου, καθηγητοῦ ἀργότερον ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Τοὺς κώδικας οὕτως καταλογοποιηθέντας μετὰ σχετικῶν ὑπομνημάτων καὶ σημειώσεων ἀδρομερῶν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐξέδωκε δαπάναις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ ἐν Cambridge Πανεπιστημίου. Αὐτὸς οὗτος δὲ ἤρχισε νὰ δημοσιεῖ εἰς τὸν νέον ἑλληνομνήμονα ποικίλην ἱστορικὴν ὕλην, τὴν ὁποίαν ἤντλει ἐκ τῶν πλουσιωτάτων ἀγιορειτικῶν κωδίκων.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλοὶ τῶν κωδίκων Κύριος οἶδε ποῦ κατακεχωσμένοι ἐντὸς τῶν καλυβῶν, σκητῶν ἢ καθισμάτων παραμένουν ἀγνωστοὶ καὶ ἀκατάγραπτοι, πολλοὶ δὲ καὶ ἔλαβον κατεύθυνσιν πρὸς τὰς μεθορίους γειτονικάς χώρας, ἐὰν μάλιστα λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὴν προπολεμικὴν περίοδον ὑπὸ τύπον δῆθεν μελετητῶν κατὰ σμῆνην ἐνεσκηψαν πράκτορες ἀγοράζοντες ἐπὶ ἀδρῶν τιμήματι οἰονδήποτε κειμήλιον καὶ φύλλον ἀκόμη χειρογράφου, χρησιμοποιούντες δὲ ἐπὶ τούτῳ τοὺς ἄλλοθενεῖς μοναχοὺς τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Παρὰ τὴν αὐστηρὰν ὁμως ἐπιτήρησιν τῶν ἀρχῶν πολυτάκως ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἀνευρίσκοντο εἰς τὰς ἀποσκερὰς τῶν, ἰδίᾳ Σέρβων, Βουλγάρων καὶ Ρουμάνων χειρογράφα ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀγνωστα καὶ προσερχόμενα ἰδίᾳ ἐκ τῶν σλαβικῶν μονῶν, ὥς ἔξ αὐτοψίας ἀντελήφθημεν. Τὸ βέβαιον ἐν προκειμένῳ εἶναι ὥς μᾶς ἐβεβαίωσε φίλος, διοικητῆς τῆς ἀστυνομίας, ὁ ὑπομνησάρχος κ. Κούτσης, ὅτι αἱ ἀκταὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους εἶναι τόσον ἐκτεταμέναι καὶ δύσβατοι, ὥστε δὲν ἀποκλείεται καὶ ἡ ὑπεξαγωγή αὐτόθεν τῶν σιωπηλῶν ἐκείνων μαρτυρίων τῶν διαφόρων τοῦ ἔθνους μας πολιτιστικῶν σταθμῶν.

Παρήγορον ὁμως φαινόμενον ἀποτελεῖ ἡ στοργὴ διὰ τῆς ὁποίας περιβάλλει τὰ κειμήλια ταῦτα τὸ ἑλληνικὸν κράτος ὑπὸ τὴν ἀμφιλαφὴ σκιάν τοῦ ὁποίου τὸ Ἀγιον Ὁρος ἐγνώρισεν ἡμέρας ἐνδιαφέροντος πατρικοῦ· διότι δὲν περιορίσθη εἰς τὰς μελέτας καὶ ἀκαμάτους ἐρεῦνας τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ Σπυρ. Λάμπρου, ἀλλὰ ἀνέθεσεν εἰς πλειάδα ἐπιστημόνων εἰδικῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, οἵτινες συρρέοντες εἰς τὰς μονὰς ἐνίσχυον διὰ τῶν φώτων τῶν καὶ τῆς ἐνδελεχοῦς ἐργασίας τῶν τὸν ζῆλον τῶν ἀγιορειτῶν πατέρων, ἀγωνιζομένων νὰ καιαστήσουν γνωστοὺς τοὺς ἀνεκτιμήτους πνευματικούς θησαυροὺς, τῶν ὁποίων αὐτοὶ ἐτάχθησαν θεόθεν φύλακες πρὸς ὄφελος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο αἱ ἐνέργειαι αὗται τῆς μελέτης καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν πνευματικῶν κληροδοτημάτων τῶν διασφωμένων εἰς τὸ Ἀγ. Ὁρος νὰ μὴ περιορίζονται εἰς μεμονωμένας ἀποπείρας, ἀτομικὸν μᾶλλον χαρακτήρα προσλαμβάνουσας, αἱ ὁποῖαι οὐχ ἦττον εἶναι παντὸς ἐπαίνου ἄξια, ἀλλὰ νὰ ἀποκτήσωσι μορφήν ὀργανωμένης καὶ συστηματικῆς ἐρεῦνης ὑπὸ τύπον ἐπιστημονικῶν συνεργείων, καθοδηγούμενων ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων, τὰ ὁποῖα νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς περισυλλογῆς καὶ ταξινομήσεως τόσον τῶν χειρογράφων, ὅσον καὶ τῶν κειμηλίων, τῶν ὁποίων βρίθκει τὸ Ἀγιον Ὁρος καὶ τῶν ὁποίων πολλὰ εἶναι ἀνεξερευνήτα, ἢ καὶ εὐλόγως ἴσως διὰ τὸν φόβον τῆς ὑπεξαίρεσεως ἀποκρύπτονται ἀπὸ τῶν ὁμμάτων τῶν ἀμνητῶν εἰς τὰ τῆς Ἀγιορειτικῆς πολιτείας ἄδυτα. Οὐχὶ ἀτόπως δὲ τὸ Ἀγιον Ὁρος θεωρούμενον ὥς τὸ μουσεῖον τῆς μεσαιωνικῆς ἑλληνικῆς τέχνης καὶ σοφίας, ἅμα δὲ καὶ ἢ ἐν τῇ ζωῇ ἀναπαράστασις τῆς κοινωνι-

κῆς καὶ πολιτιστικῆς ἀνατάσεως τοῦ Βυζαντινοῦ βίου, δίκαιον εἶναι νὰ ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὴν μέριμναν ὑπὲρ τῆς μελέτης καὶ ἐμφανίσεως εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τῶν ἀγνώστων πτυχῶν ἐνὸς πολιτισμοῦ, τοῦ ὁποίου γέννημα καὶ ἀνάστημα εἶναι ὁ σημερινὸς Ἕλλην εἰς ὅλας του τὰς πνευματικὰς καὶ ἠθικὰς σχέσεις. Διὰ τῆς μελέτης ἄλλωστε τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ αὐτοῦ πολιτισμοῦ, οἷος παρουσιάζεται εἰς φωτεινὴν αὐτὴν τῆς προγονικῆς σοφίας πηγὴν, ἐμβαθύνομεν ἐτι περισσότερον εἰς τὰ συστατικὰ τοῦ φυλετικοῦ ἡμῶν χαρακτῆρος στοιχεία, ἐκ τοιαύτης γενεᾶς εὐχόμενοι ἀνταξίως ὅτι καταγόμεθα καὶ λαμβάνομεν αὐτοχρόνως συνείδησιν τῆς ἀδιασπάστου ἐνότητος ἡμῶν ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχαιότητος, ἥτις αἰσθητοποιεῖται ἐτι περισσότερο καὶ καταδεικνύει ἀπτότερον τὴν συγγένειαν ἡμῶν πρὸς τοὺς ἀρχαίους προγόνους μας διὰ τῆς χρυσῆς ὄντως ἀλύσεως τοῦ Βυζαντίου, ἧς ἄνευ ἢ καταγωγῇ μας δι' ἣν καυχώμεθα θὰ ἦτο τελείως ἀγνωστος καὶ σκοτεινὴ.

Οἱ βυζαντινοὶ Ἕλληνες ἀκολουθοῦντες κατὰ πόδας τὴν φιλομάθειαν τῶν ἀλεξανδρεωτῶν, οἵτινες μεγάλην ὥθησιν ἔδωσαν ὑπὸ τὸ σκήπτρον τῶν Πτολεμαίων πρὸς τὴν δίψαν τῆς ἀληθείας, δὲν ὤκνουν νὰ συλλέγουν, μελετοῦν καὶ ταξινομοῦν πᾶν ὅ,τι ἐκληροδότησεν εἰς αὐτοὺς ἡ προγονικὴ σοφία καὶ τέχνη καὶ ἔξ αὐτῶν ἀναπτύσσοντες ἰδίαν παράδοσιν νὰ δημιουργήσουν τὰ ἀνέφικτα ἐκεῖνα πρότυπα τὰ ὁποῖα ἔδωσαν τὴν σφαγίδα εἰς τὸν σημερινὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμόν. Κέντρα δὲ ἐπιστημονικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἐπιδόσεως ἦσαν αἱ μεγάλαι τοῦ Κράτους πόλεις, οἷαι ἡ Κων/πολις, ἡ Θεσσαλονίκη, ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Ἀντιόχεια, εἰς τὰς ὁποίας τὰ Πανδιδακτήρια καὶ αἱ Φιλο-

σοφικαὶ Σχολαὶ διηγωνίζοντο πρὸς τὰς χνη καὶ ἐπιστήμη.
Μονάς, ὅπου συνεσφωρεύετο πᾶν ὅ,τι ἁ-
ριστον εἶχε νὰ ἐπιδείξη ἡ Βυζαντινὴ τέ-

(*Ακολουθεῖ)

ΧΑΙΡΕ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ

Τὸν χαιρετισμὸν αὐτὸν ἀπὸ βάθους
ψυχῆς ἀπευθύνει κάθε ἑλληνικὴ ψυχὴ
πρὸς τὴν ἐσχάτως ἀπὸ τοῦ βυθοῦ τῆς
δουλείας ἀνακληθεῖσαν εἰς τὴν ἐλευθερίαν,
ἡρωοτόκον καὶ μεγαλόψυχον αὐτὴν κό-
ρην τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος.

Δὲν διαφεύγει τὴν προσοχὴν καὶ τὴν
ἀντίληψιν οὐδενὸς Ἕλληνας οἱ ἀγῶνες
καὶ αἱ θυσίαι, τὰς ὁποίας ἀφειδῶς προ-
σέφερον τὰ ἡρωϊκά της τέκνα παλαίσαν-
τα ἐπὶ αἰῶνοις ὅλοις ἐναντίον ποικιλονύ-
μων ἐχθρῶν διὰ νὰ ἴδουν ἐν τέλει τοὺς
μόχθους των στεφομένους ὑπὸ τῆς ἀμα-
ράντου δάφνης τῆς Ἑλευθερίας. Καὶ οἱ
ἀγῶνες αὐτοὶ, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ὁ κλῆρος
καὶ ἡ ἀποστολὴ κάθε ἑλληνικῆς ψυχῆς,
εἰς ἐν καὶ μόνον ἔτεινον, πῶς νὰ ἐπανελ-
θουν οἱ δοῦλοι εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς μεγά-
λης μητρὸς, τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῆς ὁ-
ποίας ἀπεσπάρσθησαν βιαίως συνεπεία ἀ-
νεξηγήτου καταδρομῆς τῆς τύχης καὶ ἀ-
νοικονομίτων ἐθνικῶν περιπετειῶν, αἰτι-
νές δὲν ἠδυνήθησαν οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον
ν' ἀλλοιώσουν τὴν πατροπαράδοτον διὰ
μέσου των αἰώνων ἑλληνικὴν συνείδησιν.

Ἀλλὰ τί ἄλλο ἀποτελεῖ τὸν κλῆρον πά-
σης ἑλληνικῆς ψυχῆς; Μικρὰν καὶ ὑπο-
τυπῶδη εἰκόνα παρέχει ἐν προκειμένῳ
ὁ γίγας Ἀνταῖος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ μοῖρα
ἐπεφύλασσε καθ' ὅλον τὸν βίον νὰ νικᾷ,
ὑπὸ ἓνα ὅμως ὄρον, τοῦτον· νὰ ἀναλαμ-
βάνῃ δυνάμεις κύπτων καὶ ἐγγίζων μὲ
τὰς χεῖρας του τὴν γῆν. Αὐτὸ ἀκριβῶς
χαρακτηρίζει τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστο-
λὴν κάθε ἑλληνικῆς γενεᾶς νὰ παλαίη
καὶ ἀγωνίζεται κατὰ των ἐπιδρομῶν χω-

ρὶς ποτὲ νὰ συνθηκολογῇ μὲ τὸν ἐχθρὸν,
νὰ πίπτῃ καὶ ν' ἀνορθώνεται ἀνανεωμέ-
νῃ ἀπὸ τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν δύναμιν, τὴν
ὁποῖαν ἀνακτᾷ ἀντλοῦσα ἀπὸ τὰ ἀποθέ-
ματα τῆς πατρίου ἱστορίας καὶ παραδό-
σεως, τὴν ὁποῖαν ἐδημιούργησαν οἱ πρό-
γονοὶ της διεξάγοντες ἀνίσον ἀγῶνα ἐ-
ναντίον των ἐπιβούλων καὶ ἀνημέρων
βαρβάρων, οἵτινες ἤρχοντο διὰ τῆς βίας
ν' ἀρπάσουν τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ,
τὰ ὁποῖα ἐκαλλιεργήθησαν καὶ ἤνθησαν
κατόπιν μακροαἰώνος ἱστορικῆς πάλης εἰς
τὴν πάτριον γῆν.

Ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας ἐπιδρομεῖς ὁρμώ-
μενοι ἀπὸ τὰ βάθη των ἐρήμων, ὡς μό-
νον δίκαιον ἔχοντες τὴν ὠμὴν ἰσχύν, ἡ
βάρβαροι ἐπίχρισμα ἔχοντες πολιτισμοῦ,
τὴν δὲ δύναμιν αὐτοῦ ἀγνοοῦντες, ἐσώ-
ρευον συμφορὰς ἐπάνω εἰς ἄλλας συμφο-
ρὰς καὶ ἐσκοτείνιαζαν τὰ εὐλογημένα πε-
διά τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, χωρὶς
νὰ λογαριάζουν τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν,
τὴν ὁποῖαν ἐφαντάζοντο ὅτι θὰ τὴν διέ-
φθειρον μὲ τὰς σαγηνευτικὰς μεθόδους
των ὕλικῶν ἀπολαύσεων ἢ καὶ μὲ τὸ ἀ-
ποτρόπαιον φάσγανον τῆς βίας.

Αὐτὴ ἦτο ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξις καὶ τῆς
ἡρωϊκῆς Δωδεκανήσου· ἀναδυθεῖσα γεω-
λογικῶς ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης
ὑπετύπωνε διὰ τῆς γεωλογικῆς ταύτης δι-
απλάσεως ἴσως κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος
καὶ τὰς μακρὰς περιπετείας καὶ δεινὰ διὰ
των ὁποίων ἔμελλε νὰ διέλθῃ διὰ νὰ φθά-
σῃ τέλος εἰς τὸν πυθνὸν τῆς Ἑλευθερίας
λιμένα.

Καὶ πράγματι ἀνελίσσοντες τὰς δέλ-

τους τῆς ἱστορίας, ἀναγόμεθα εἰς τὸ ἀπώ-
τερον ἱστορικὸν παρελθὸν, ὅτε Ἕλληνες
αὐτοὶ συμμετέχουν μετὰ των ἄλλων ὁμαι-
μόνων εἰς τὴν Τρωϊκὴν ἐκστρατεῖαν δει-
κνύοντες ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐμφανίσεως τῆς
ἱστορίας εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ πολιτισμοῦ
ὅτι ἐφρόνουν καὶ ἔδρων ὡς ἄνθρωποι, οἱ
ὁποῖοι ἐνεφοροῦντο των αὐτῶν πολιτιστι-
κῶν καὶ φυλετικῶν ἰδανικῶν.

Κέντρα αἱ νῆσοι αὗται των ἰδίων θρη-
σκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν ἀξιώσεων ἐξέπεμ-
πον ὡς φάροι τηλαυγεῖς τὸ ἀκτινοβόλον
φῶς πρὸς τὸν ἀπολίτιστον τότε κόσμον
καὶ τὸν λαὸν ἐκείνον, ὁ ὁποῖος νόμον εἴ-
χε τὴν κατάκτησιν καὶ τὴν κάρπωσιν των
πνευματικῶν καὶ ὕλικῶν ἀγαθῶν τοῦ Ἑλ-
ληνισμοῦ.

Καὶ εὐρέθη τότε ἡ ἀνθρωπότης πρὸ
τῆς ἐκπληκτικῆς ἐκείνης στάσεως τῆς κα-
ταφράκτου καὶ ὑπερφιάλου Ρώμης, ἥτις
μὴ ἀρκουμένη εἰς τὴν κατάληψιν τῆς Δω-
δεκανήσου καὶ τὴν ὠφέλειαν ἐκ των πνευ-
ματικῶν της θησαυρῶν, κατέσφαξε τοὺς
λογίους, σοφοὺς καὶ προύχοντας των
νήσων ἐκείνων των μακάρων, αἵα δὲ καὶ
ἀπεκόμισεν εἰς Ρώμην τὰ καλλιτεχνικά
των ἀριστουργήματα, συλήσασα τοὺς να-
οὺς καὶ τὰ διάφορα ἱδρύματα τῆς τέχνης
καὶ τῆς θρησκείας. Καὶ ναὶ μὲν ὁ μαῦρος
πέπλος τῆς δυστυχίας ἐσκέπασε τὰς εὐδαί-
μονας ἐκείνας νήσους, ἀλλὰ καὶ πάλιν
αὗται καλὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδούσαι ἐ-
πεβλήθησαν εἰς τὴν ἐπηρεζομένην ῥωμαϊκὴν
ὀφρὺν διὰ τῆς διαδόσεως τῆς νομοθε-
σίας των καὶ τοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, των
προόδων τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς
μελέτης των νόμων τῆς φύσεως.

Ἀργότερον ἐπὶ τῆς μεσαιωνικῆς ἑλληνι-
κῆς αὐτοκρατορίας ἡ Δωδεκάνησος ἔζη
βίον ἥσυχον καὶ σύμφωνον μὲ τὴν ἐθνι-
κὴν της συνείδησιν, τὴν ὁποῖαν ἐφώτιζον
καὶ ἐλάμπρυνον αἱ μαρμαρυγαὶ τῆς χρι-

στιανικῆς ἀληθείας.

Ἐκεῖ καὶ ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς ἀφανείας
ἀναδύεται τὸ τίμιον προσκύνημα πάσης
εὐλαβοῦς ἑλληνικῆς ψυχῆς, ἡ νῆσος Πά-
τμος, ὅπου ἐντὸς Σπηλαίου ὁ υἱὸς τῆς
βροντῆς ὑπὸ τῆς θείας ἐμπνεύσεως κινού-
μενος κατέγραψε τὰ τελευταῖα γεγονότα
τῆς χριστιανικῆς ζωῆς καὶ τὴν πλήρωσιν
των πόθων πάσης ψυχῆς στριατευομένης
ἐν Χριστῷ.

Ἀργότερον οἱ κατακτηταί, οἱ μὲν βαρ-
βρότεροι των δὲ, μολύνουν μὲ τὸ πέλμα
των τὸ διὰ τῶσων αἱμάτων καὶ ἰδρώτων
ποτισθὲν χῶμα τῆς ἑλληνικῆς Δωδεκανή-
σου διὰ νὰ καταλήξουν εἰς τὸ σκῆπτρον
ἐνὸς σατανικοῦ δικτάτορος, ὅστις ὡς μέ-
να πολιτιστικά ὅπλα ἔχων τῆς πατρίου του
παραδόσεως, τὰ τεχνάσματα τ.ἐ. τῆς ἀτί-
μου μακιαβελικῆς πολιτικῆς ἔθεσεν εἰς ἐ-
νέργειαν ὅλα τὰ μέσα ἀπόσκοπῶν εἰς τὴν
ἐξώνησιν καὶ ἐξαχρείωσιν τῆς ἀθώας καὶ
ἀδόλου ψυχῆς των ἑλλήνων νησιωτῶν.
Ἄλλ' αἱ μεθοδεῖται τοῦ κακοῦ κακῶς ἀ-
πολεσθέντος ἐκείνου μυσταγοῦ γεννήματος
τοῦ δόλου καὶ τοῦ ψεύδους δὲν ἴσχυσαν
νὰ κάμψουν τὴν ὑπερήφανον καὶ ἀδού-
λωτον συνείδησιν των νησιωτῶν.

Εὐγενεῖς Νησιῶται, ἐορτάζετε μὲ ἀμό-
λυντον καὶ ἀδιάφθορον τὴν ἑλληνικὴν σας
συνείδησιν, δικαίως ἐγκαυχώμενοι διὰ
τοῦτο, καὶ ἐορτάζετε μὲ χαρὰν διπλὴν ἐπ'
εὐκαιρίᾳ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου,
ἥτις διεσκέδασε τὰ σωματικά καὶ πνευ-
ματικά σκότη τῆς δουλείας ἀπὸ τὰ χαρι-
τωμένα καὶ γελαστά νησιά σας, διότι ἡ
ἐορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, εἶ-
ναι σύμβολον ἱερὸν ὑποσημαῖον πάντοτε
καὶ τὴν ἀνάκλησιν τῆς φυλῆς μας ἀπὸ
τοῦ σκότους τῆς δουλείας εἰς τὸ φῶς τῆς
ἐλευθερίας, ἀλλὰ τῇ ἐλευθερίᾳ ἡ ὑμᾶς ὁ
Χριστὸς ἡλευθέρωσε στήκετε κοὶ μὴ πάλιν
ζυγῶ δουλείας ἐνέχεσθε.

Χριστὸς Ἀνέστη ἀδελφοὶ Δωδεκανήσιοι.

Ι. Σ. Καθηγητής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΡΩΜΑΙΩΝ

Παραίνεσις πρὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Λέοντα τὸν σοφόν.
ἧς ἡ ἀκροστοιχίς ὧδε πως ἔχει.

«Βασίλειος ἐν Χριστῷ Βασιλεὺς Ρωμαίων, Λέοντι τῷ πεποθημένῳ υἱῷ καὶ συμβασιλεῖ».

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 14 τοῦ Γ'. ἔτους)

Κεφάλ. νδ'. Περὶ ἱατρείας.

Κενὸς ἐκεῖνός ἐστιν ὁ τοῦ ἱατροῦ πόνος, ἐὰν ἰδὼ παρ' αὐτοῦ φάρμακον τὸ σῶμα μὴ ἱατρεύσῃ καὶ μάταιος ἐκεῖνος ὁ τοῦ φιλοσόφου λόγος, ἐὰν μὴ δύνῃται τὰ πάθη τῆς ψυχῆς θεραπεῦσαι· ὥσπερ γὰρ ἱατροῖς περὶ σωμάτων φιλοσοφεῖν, οὕτω καὶ φιλοσόφοις ψυχὰς ἱατρεύειν ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἐκεῖνους οὖν ἡγοῦ ἱατροὺς ἀληθεῖς, ὅσοι ἀπὸ τῶν σωμάτων τὰς νόσους τῇ τέχνῃ διώκουσι, καὶ ἐκεῖνους ὀρίζου φιλοσόφους ἀληθεῖς, ὅσοι ἀπὸ τῶν ψυχῶν τὰ πάθη τοῖς λόγοις ἐξορίζουσιν, εἴγε πειθηνίους ἔχουσι τοὺς ἀσθενοῦντας δι' ὅλου.

Κεφάλ. νε'. Περὶ συκοφαντῶν

Ἀκοὴν ματαίαν μὴ παραδέχου, μηδὲ τοὺς συκοφάντας ἐναγκαλίζου, μηδὲ φαύλοις ἀνθρώποις εἰκὴ πιστεue· οἱ μὲν γὰρ πολλάκις τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας διὰ κακίας ὑπόληψιν ἀπώλεσαν, οἱ δὲ τοὺς ἰδίους τῆς κακίας θυμοὺς ἐμοῦντες ἀνθρώπου αἵματος ὑπεύθυνον σὲ καταστήσουσιν, οἱ δὲ ὑποπτόν σε ποιήσουσιν ὥς χαίροντα τοῖς κακοῖς, μεθ' ὧν γὰρ ἀναστρέφεσθαι ποθεῖς καὶ οἷς πιστεύειν φιλονικεῖς καὶ σὺ τοὺς αὐ-

τοὺς τρόπους εὐλόγως κεκτῆσθαι δόξης.

Κεφ. νς'. Περὶ μελέτης γραφῶν.

Ἱστορίας ἀρχαίας διερχόμενος μὴ κατόκνει, ἐν αὐταῖς γὰρ εὐρήσῃ ἀκόπως ἅπερ ἕτεροι συνῆξαν ἐγκόπως καὶ μάθοις ἐκεῖθεν τὰς τε τῶν σπουδαίων ἀρετὰς καὶ τὰς τῶν φαύλων κακίας, τὰς τε τοῦ βίου πολυτρόπους μεταβολὰς καὶ τὰς ἐν αὐτῷ πραγμάτων ἐναλλαγὰς καὶ τοῦ κόσμου τὸ ἄστατον καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς εὐμετάπτωτον καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, τῶν μὲν φαύλων ἔργων τὰς ἀμοιβάς, τῶν δὲ σπουδαίων πράξεων τὰς ἀντιδόσεις, ὧν τὰς μὲν φεύξῃ, ἵνα τῆς ἐκεῖ δίκης πείραν μὴ λάβῃς, τὰς δὲ κατορθώσεις, ἵνα τῶν ἐντεῦθεν ἐπάθλων καταξιωθῇς.

Κεφάλ. νς'. Περὶ εὐεργεσίας.

Σοφὸν σέ τι νουθετήσω καὶ ἀηθες ἴσως τοῖς συμβουλεύουσι καὶ Βασιλέως καὶ πατρὸς οὐκ ἀνάξιον, μᾶλλον ἀποδέχου τέκνον τοὺς παρὰ σοῦ δωρεὰς αἰτοῦντας, ἢ τοὺς τὰ δῶρά σοι φιλοτιμότερον προσκομίζοντας, τοὺς μὲν χρεώστας καταστήσεις, εὐχομένου σοι παρὰ Θεοῦ, κάντεῦθεν καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν ὀφειλέτην ποιήσεις, τὰς ἀμοιβὰς σοι χρεωστικῶς ἀπονέμοντα, τῶν δὲ χρεώ-

στης ὑπάρξεις καὶ ὡς εὐεργέτας (αὐτοὺς) ἀνελευθέρους καταξιώσεις· θέλει οὖν εὐεργετεῖν ἅπαντας, εὐεργετῆσθαι δὲ παρ' οὐδενὸς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἢ παρὰ μόνου Θεοῦ, τοῦτο γὰρ ὄντως ἀρμόδιον ἐλευθέρῳ καὶ ἀληθεῖ τυγχάνει Βασιλεῖ καὶ τοῖς μὲν αἰτοῦσι δίδου καὶ στέργε τούτους, τοὺς δὲ δεδοκότας ἤτιον ἀποδέχου, τούτοις μὲν γὰρ ὅλος ὁ σκοπὸς καὶ τὴν χάριν ἀντιλαβεῖν, ἐκείνοις δὲ ἅπαντα σπουδὴ τὴν χάριν ἀνταποδοῦναι, εἰ μὲν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, εἰ δὲ οὐκ ἔχουσι πολλαπλάσιον ἀπὸ Θεοῦ.

Κεφάλ. νη'. Περὶ εὐγενείας.

Ὑβρίζει τὴν εὐγένειαν τοῦ σώματος ἐσχάτως, ὁ τὴν τῆς ψυχῆς εὐγένειαν μὴ κεκτημένος καὶ αὐτὸς οὖν σὺν τῇ τοῦ σώματος βασιλικῇ εὐγενείᾳ κτῆσαι καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀκροτάτην εὐγένειαν, ἐκεῖνη μὲν γὰρ ἐστὶ φυσικὴ καὶ ἄμισθος, αὕτη δὲ προαιρετικὴ καὶ ἔμμισθος· καὶ τίμα μὲν οὖν καὶ ἀποδέχου μὴ τοὺς εὐγενεῖς τῷ σώματι, ἀλλὰ τοὺς κεχαριτωμένους τῷ πνεύματι, οὐ γὰρ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ζώοις καὶ ὁ ἀνθρώπος (ὀφείλει) γυμνὴν ἔχειν τὴν τοῦ σώματος εὐγένειαν, ἵππου μὲν εὐγένειαν τὸ σοβαρὸν τε καὶ εὐσταθές, κυνὸς δὲ, τὸ ὑλακτικόν τε καὶ κυνηγετικόν καὶ τῶν ἄλλων ζώων ὁμοίως τὸ ἴδιον, ἀνθρώπου δὲ τὴν ψυχὴν ἔχειν παντοίαις κεκοσμημένην ἀρεταῖς· τῶν μὲν γὰρ σωμάτων ὁ κόσμος κάλλος καὶ ὁμμο καὶ εὐεξία, τῶν δὲ ψυχῶν, λόγος καὶ τρόπος ἀγαθὸς καὶ τῶν ἀρετῶν ἡ τελείωσις.

Κεφάλ. νθ'. Περὶ ὑπομονῆς.

Μηδέποτε πρὸς Θεὸν ἀγανακτή-

σης τέκνον ἐν οὐδενί, τοῦτο γὰρ πολλάκις οἶδεν ἡ μικροψυχία γεννᾶν, ἀλλ' εὐχαρίστως ἅπαντα δέχου τὰ περιπίπτοντα καὶ πᾶσιν ἔπου ἀνενδοιάστως, οἷς ἂν θέλῃ Θεὸς γίγνεσθαι περὶ σὲ ἂν χαίρειν, χαῖρε, ἂν εὐημερεῖν εὐημέρει, ἂν πάλιν δυστυχῶν δυστύχει, πᾶσιν εἴκε, πᾶσιν ἀρέσκου, μόνῃς τῆς ἀμαρτίας μακρόνου, ταύτην γὰρ σὲ μόνην καταδέχεσθαι οὐ χρή, οὐδὲ γὰρ ἐκ Θεοῦ, ἀλλ' ἐξ ἀπροσεξίας ἐπιγίνεσθαι εἶωθε· μήτε οὖν εὐτυχῶν ἐπαρθῇς, μήτε δυστυχῶν ὑπεραλγήσῃς, εἰ μὲν γὰρ μακροθύμῳ φέρων ἐπὶ πᾶσιν εὐχαριστήσεις τοῖς ἀνιαιροῖς, τὸν τῆς ὑπομονῆς πάντως ἀπολήψεις μισθόν, εἰ δὲ σεαυτὸν τρύχων ἐναντιοῖ τῇ περὶ σὲ τοῦ Θεοῦ οἰκονομίᾳ καὶ ἄκων πάθους τῇ προνοίᾳ φερόμενος καὶ οὐδὲν προσωφελήσεις σεαυτὸν, μᾶλλον δὲ καὶ τὸν τῆς ὑπομονῆς προσαπολέσεις μισθόν.

Κεφάλ. ξ'. Περὶ παιδείας.

Βασιλικώτατόν ἐστιν ἔργον, τὸν Βασιλέα μὴ μόνον τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν ὑπηκόων μᾶλλον σκοπεῖν, οὐ γὰρ ἀρκεῖ τὸ ἑαυτὸν ἀγαθὸν παρέχειν τῆς ὑπὸ χεῖρα καὶ τοὺς ἀγαθοὺς παρασκευάζειν· ὥσπερ γὰρ ὁ τῆς ἰδίας ἀρετῆς τοὺς ὑπηκόους παιδεύων, ἅπασαν τὴν Βασιλείαν ἐπιζητεῖ, οὕτως ὁ πονηρὸς καὶ ἀπαιδευτός ἐὼν, ἅπασαν τὴν πολιτείαν ἀδικεῖ· πείθου οὖν τέκνον τοῖς πατρικοῖς σου λόγοις, ἵνα καὶ σεαυτὸν ὠφελήσῃς καὶ τὴν Βασιλείαν εὐδότης καὶ ἐμοὶ χάριν τῆς παιδείας μνήμην ἀγαθὴν χάριση.

Κεφάλ. ξα'. Περὶ γλωσσαλγίας.

Ἀκουε πάντα καὶ περὶ πάντων

μάνθανε, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀποδέχου, τὰ δὲ ἀποστρέφου καὶ ἀποδέχου μὲν ὅσα ὄφελος καὶ τιμὴν περιποιεῖται καὶ τοῖς ὑπηκόοις οὐδὲν λυμαίνεται, ἀποστρέφου δὲ ὅσα καὶ τοὺς ὑπηκόους βλάψει καὶ σὲ οὐδὲν ὠφελήσῃ· γλῶσσα γὰρ δολία ἐὰν ἔχῃ τὸν συνεργοῦντα δυνάμενον, πολλῶν κακῶν αἰτία ἑαυτῇ τε καὶ τοῖς ἐπομένοις γενήσεται, στόμα δὲ εὐφημον σὺν ἀληθείᾳ διαλεγόμενον πολλὰ τοὺς τε ἀκροωμένους καὶ τὸν κεκτημένον· θέλε οὖν μὴ τοῖς κακοῖς χαίρειν, ἀλλὰ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποδέχεσθαι καὶ εἰρηνεύειν μὲν τὸ ὑπήκοον, ἀλλὰ μὴ κατ' ἀλλήλων ὀτρύνεσθαι, οὗ γὰρ μίχαι καὶ ἔριδες ἐκείθεν μακρύνεται, ὅθεν οὐδὲ εἰρήνη καὶ ἀγάπη καὶ δόμονοια, ἐγγὺς τὸ θεῖον παρίσταται.

Κεφ. ξβ'. Περὶ ἀγαθοῦ τρόπου.

Στέφανον βασιλείας τὴν ἀγαθὴν ὀρίζου συνείδησιν. δι' ἧς κοσμήσεις οὖν σεαυτὸν μᾶλλον, ἢ τοῖς μυριοῖς ἄλλοις ἐν γῇ καλλωπίσμασιν, ὁ γὰρ πλοῦτος ἄπιστόν τι χρῆμα καὶ εὐόλισθον, ἡ δὲ δόξα παρέρχεται, τὸ δὲ κράτος μετέρχεται καὶ αἱ ἡδοναὶ διαρρέουσι, μόνος δὲ ἀγαθὸς τρόπος εἰς αἰῶνα συμπαρεκτείνεται καὶ ἀθάνατόν σε ποιήσει τῇ μνήμῃ, τὴν σὴν ἀρετὴν ὥσπερ ἀλεξιφάρμακον τοῖς μετὰ σὲ χαριζόμενος καὶ πάντας ἐπαινετὰς καὶ μιμητὰς τῆς σῆς πολιτείας ποιοῦμενος.

Κεφάλ. ξγ'. Περὶ κρατεῖν τῶν ἡδονῶν.

Ἴσθι τέκνον ἐμὸν ὅτι τὸ τὰ σὲ κατὰ ἀλήθειαν βασιλέα ὀρίζοντα, ὅταν μὴ μόνον τῶν ὑπηκόων κρατεῖν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡδονῶν ἀπασῶν, ἔστι γὰρ σοι στέφανος τῆς βασιλείας

σύμβολον, ἀλλ' ἔστω καὶ τῆς δικαιοσύνης· πορφύρα δὲ σε κοσμήσει, ἐὰν σωφροσύνη ταύτῃ συνεπανθήσῃ, καὶ τῶν ποδῶν σε τὸ ἐρυθρὸν τιμήσῃ ὑπόδειγμα, ἐὰν ἐν αὐτοῖς τὴν φλόγα τοῦ τύφου καταπατήσῃς· ἐκεῖνα γὰρ πρὸς καιρὸν σοι τὴν βασιλείαν χαρακτηρίζει, ταῦτα δὲ καὶ τῆς αἰωνίου κολάσεως ρύεται καὶ τὴν ἀθάνατόν σοι προξενεῖ Βασιλείαν.

Κεφάλ. ξδ'. Περὶ λόγου τελείου.

Λόγου τοῦ τιμιωτάτου πάντων τῶν ἐν ἡμῖν λίαν ἐπιμελοῦ, δι' αὐτοῦ γὰρ ἡ ἐπίγειος ἐξουσία τὴν οὐράνιον τάξιν καὶ ἁρμονίαν ἐξεικονίζει· λόγος γὰρ ἡγεμονεύει τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, οὐ περὶ αἰρεθέντος συμπεριαιρεῖται τὰ ἡμέτερα, κτῆσαι οὖν τοῦ λόγου τὸ χρῆμα μὴ ἐνδεές, ἀλλὰ τέλειον, οὐδὲ κυβερνήτη πιστευτέον τοῦ σκάφους τὴν σωτηρίαν καὶ μὴ καλῶς κυβερνᾶν ἐξεπίσταται, οὐδὲ Βασιλεὶ τὴν σωτηρίαν τῆς Βασιλείας, εἰ μὴ τοῦ λόγου τὴν ἄσκησιν ἐπιμελῶς διεξέρχεται· λέοντι μὲν γὰρ τὸ ἀρχικὸν ἐν τοῖς θηρίοις, ἀετῷ δὲ ἐν πετεινοῖς τὸ ὑψιπετὲς καὶ δραστήριον, ἀνθρώπῳ δὲ, κατὰ γῆν ὁ λόγος τὴν ἐξουσίαν χαρίζεται.

Κεφάλ. ξε'. Περὶ τοῦ μὴ ἐπαίρεσθαι.

Ἐπὶ νίκης ὑπεναντίων μηδέποτε ἐπαρθῆς, μηδὲ ἐπὶ πολεμίων συμφοραῖς γαυρίαμα κτήσῃ, μηδὲ ἐπιχαρῆς ἐπὶ πτώσει ἐχθρῶν σου, μηδὲ γελάσης ἐτέρου, μηδὲ ἐπικροτήσῃς ἐπ' ἀπωλείᾳ ἀνθρώπου, κοινὴ γὰρ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον· ὅρα οὖν τοὺς πρὸ σοῦ καὶ τότε μαθήσῃ

ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΔΙΔΑΧΑΙ

Ἀνδρέου Ἀρχιεπισκόπου Καίσαρειας Καππαδοκίας

Ἐρώτησις : Τίς ὁ μετασχηματισμὸς τοῦ σώματος τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν ;

Ἀπόκρισις : Ὡς φησὶν ὁ θεὸς Ἀπόστολος ἡ ἐκ φθορᾶς πρὸς ἀφθαρσίαν μεταποίησις, οὐχὶ ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ σώματος εἰς σφαιροειδὲς σῶμα, καθὼς τισι πλανηθεῖσιν ἔδοξεν, ὡς τοῦ τοιοῦτου σχήματος τῶν λοιπῶν εὐπρεπεστέρου. Ἡλίθιον γὰρ νομίζειν ἐστερημένον τὸ σῶμα τῶν οἰκείων μελῶν, δι' ὧν εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακὸν ἐνήργησεν. Ἀνίστασθαι δεῖ γὰρ τὰ δοξάσαντα τὸν Θεὸν δοξασθῆναι μέλη· τοὺς δοξάζοντάς με, φησί, δοξάσω. Διὸ φησὶ περὶ τῶν Ἀγγίων ὁ Κύριος, ὅτι ἔσονται ὡς Ἀγγελοι· ὡς Ἀγγελοι δὲ, μήτε ἐσθιόντες μήτε πίνοντες.

Ἐρώτησις : Καὶ εἰ ταῦτα οὐκ ἔσται ἐν τῷ μέλλοντι, οἷον θρώματα καὶ πόσις καὶ γάμος, τίς χρεια ὀδόντων, καὶ γαστρὸς καὶ τῶν γεννητικῶν μορίων τοῦ σώματος ;

Ἀπόκρισις : Ἐπεὶ περ οὐ χρεῖαν μόνον, ἀλλὰ καὶ εὐκοσμίαν τούτων ἔκαστον τῷ ἐμφύχῳ ἡμῶν ἀδριάντι παρέχεται· τῆς μὲν οὖν ἐνεργείας, εἰκότως ὅταν μὴ χρήσῃ ταύτης παύσεται, οὐκ ἀποβαλλήται δὲ τὴν ἐκ τῶν μελῶν εὐπρέπειαν. Καὶ γὰρ ὁρῶμεν τὸν ἐν ἡμῖν ὀφθαλμὸν ὡς φασιστόμιον ὄντα ποτὲ τῷ ὁρέφει ἐν τῇ μητρικῇ νηδύϊ

τὰ μετὰ σὲ, πολλὰ γὰρ οἶδεν ὁ βίος τὰ πράγματα ἀμείβειν καὶ τῶν παρελθόντων τὰ πάθη τοῖς νῦν παρούσιν ὑπάρχει διδασκαλία· μὴ οὖν μέγα ἐπαρθῆς, ἵνα μὴ μείζον πέσης, ἀλλ' οὐδὲν τῶν κατορθωμένων σοι τροπαίων, μηδὲν ὅλως ἴδιον λογίσῃς καὶ οὐδὲν τὰ τῶν ἀπευκταίων πεπραθήσῃ, ἀλλ' ἐπὶ δάκρυα μὲν ταῖς ἀλλοτριαῖς συμφοραῖς, σύμπασχε δὲ ἀνθρώποις, ἀνθρώπος ὢν καὶ αὐτός, τὰς δὲ ἐπὶ ταῖς νίκαις πανηγύρεις ἀνατίθει μόνῳ τῷ Θεῷ εὐχαρίστας, ἵνα καὶ ταῖς εὐτυχίαις δυστυχῶν καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις εὐτυχῶν τὸ ἀνθρώπος εἶναι μὴ ἀπολέσῃς.

Κεφάλ. ξς'. Περὶ τῆς τῶν ἡθῶν εὐκοσμίας

Ἴνα δέ σου τὸ ἦθος διὰ πάντων κοσμήσῃς, μὴ κατόκνει τὰς τῶν παλαιῶν διεξέρχασθαι γνώμας, πολλὰ γὰρ ἐν αὐταῖς εὐρήσεις τὰ χρήσιμα καὶ πλέον πάντων τὰ τε σολομώνεια, τὰ τε ἰσοκράτεια, εἰ βούλει δὲ καὶ τὰ Ἰησοῦ καὶ Σειράχ διαμελέτα βουλευματα καὶ διδάγματα, ὡς ἐκεῖθεν καὶ πολιτικὰς καὶ Βασιλικὰς ἀρετὰς δύνη ἀναλέξασθαι· τὰ γὰρ ἄλλα πάντα τῆς θεοπνεύστου γραφῆς σωτήρια λόγια συναναπνέεσθαι σοι πάντως ἐπάναναγκες, ἐπὰν δὲ τέλειος γένῃ τὴν φρόνησιν καὶ μὲν τὸν Βασιλέα καὶ πατέρα καὶ παιδευτὴν εὐφραναῖς καὶ αὐτὸς τότε νοουθετεῖν ἐτέρου ἀξιοθήσῃ καὶ τὸ οἰκεῖον τέλος ἀνθρώπου ὢν μᾶλλον ἐπιγνώσῃ, ὅτι οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀναμάρτητος, οὐδεὶς ἀνθρώπων τὴν τῶν βεβιωμένων διαφεύξεται κρίσιν, οὐδεὶς ἀνθρώπων οἶδε τοῦ βίου τὸ ἄδηλον.

Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα.

Ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ἐν τῇ Ἱερᾷ καὶ Σεβα-

σμία Κοινοβιακῇ Μονῇ τοῦ Καρακάλλου
Γέρων Βασιλείος Καρακαλλινὸς

δι' ἑαυτὸν τὴν τροφὴν χορηγοῦντα τῷ νηπίῳ. Ἀνδρυνθέντος δὲ τούτου, τῆς μὲν ἐνεργείας παύομενον, οὐ μὴν δὲ τὸ σχῆμα ὡς ἀκοσμίαν ἀποβαλλόμενον· οὐδὲν γὰρ τῶν ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ γενομένων αἰσχρόν, οὐδ' ἄκοσμον. Πολλὰ δὲ τῶν ἀλόγων ζώων οἴδαμεν, τὰ μὲν μέλη ἔχοντα ταῦτα, μὴ μὲν τοι τὴν τούτων ἐνέργειαν ἐπιδεικνύμενα. Καὶ γὰρ καὶ ἡμίονοι καὶ γυναῖκες στείραι μήτρας ἔχουσαι οὐκ ἴσκουσιν. Εἰδὲ τισι τὰ μέλη γυμνά ταῦτα ἱματίῳ φαινόμεναι, αἰσχύνῃς λογίζεται πρόξενον, λογιστέον πρὸ τῆς παραβάσεως τῆς θείας ἐντολῆς, τὴν τοῦ Ἀδὰμ γυμνωσιν, πολὺ τῆς τῶν ἐπὶ γῆς θαρτυμένων ἐσθῆτος περιβολῆς εἶναι λαμπρότερην· ἢ γὰρ τοῦ Πνεύματος αὐτῆς χάρις ἐπέσκεπεν.

Ἐρώτησις : Καὶ τίνες πρῶτον ἐν τῇ ἀναστάσει ἐγερθήσονται ;

Ἀπόκρισις : Ἐν ἀτόμῳ πάντες, κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον, οἱ ἐν Χριστῷ κεκοιμημένοι πρότερον, εἰς ἐνδειξιν τῆς θείας δυνάμεως. Ὅτι οἱ τοσούτῳ χρόνῳ σαπέντες, καὶ εἰς χοῦν θανάτου καταχθέντες, μᾶλλον δὲ ὧν ὁ χοῦς διὰ τὸ τοῦ χρόνου πολυετὲς δεδαπάνηται, οὗτοι τῶν ἐπὶ συντελείᾳ εὐρισκομένων ἀνθρώπων, τῶν οὐκ ἀποθνησκόντων, ἀλλασσομένων δέ, κατὰ τὸν αὐτὸν Ἀπόστολον οὐ φανοῦνται ὕστεροι, ἀλλὰ καὶ προφθάσουσι. Τοῦτο γὰρ δηλῶν, φησὶν ὁ μακάριος Παῦλος, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. Περὶ δὲ τῶν ζώντων καὶ περιλειπομένων, φησὶ, πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἐναλλαγόμεθα ἐν ἀτόμῳ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι. Διὸ καὶ ὁ μέγας Ἰεζεκιὴλ τῷ πνεύματι μνηθεὶς δι'

ὁπτασίας τὴν ἀνάστασιν, ταχίστην τὴν συνδρομὴν τῶν ἀνθρωπίνων ὁσίων τε καὶ νεύρων καὶ σαρκῶν, προσέτι δὲ καὶ τὴν τῶν ψυχῶν ἐδιδάσκατο· ἐξαποστέλλοντος τοῦ Θεοῦ τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ, κατὰ τὸν ψαλμωδόν, καὶ τὰ διαπεπτωκότα ἡμῶν σκηνώματα κτίζοντος καὶ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἀνακαινίζοντος.

Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου
περὶ τῶν μετὰ θάνατον

Διὰ τὸ θεραπευθῆναι τὴν πλάνην τοῦ δοξάζοντος ἀσκητοῦ μὴ εἶναι ἀνάστασιν, ἐγερθεὶς νεκρὸς διὰ προσευχῆς τοῦ Ἀγίου, καὶ ἐρωτηθεὶς τίς τε καὶ πότε γέγονε καὶ ποῦ μετὰ θάνατον ἀνεπαύετο ἡ ψυχὴ του. Ἑλλήν ἐῖπε γενέσθαι ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιόχου, καὶ ὅτι μετὰ τελευτῆς, τὸ τῆς γένεως χωρίον ἐδέξατο τὴν αὐτοῦ ψυχὴν, πυρὶ ἀσβέστω καὶ πικροτάταις τιμωρίαις βασανιζομένων, καὶ οἷα ἐν τῷ Ἀδῇ τοῖς εἰδωλολάτραις ἡτοίμασται χαλεπὰ πάσχουσαν. Ἐρωτηθεὶς δὲ εἰ καὶ ἄλλη ἐστὶ τιμωρία αὐτῆς ὁδυνηωτέρα· ναὶ φησὶν ἐστὶ χαλεπωτέρα καὶ ἐν τοῖς μυχοῖς τοῦ Ἀδου κατωτέρα. Ἡμεῖς γὰρ οἱ τὸν Θεὸν ἀγνοήσαντες τὸν ἀληθινόν, καὶ χειροποιήτοις εἰδώλοις πιστεύσαντες, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον τῆς γένεως ὁδυνώμεθα, τιμωρίαις δειναῖς περιβαλλόμενοι. Ὅμως εἰ καὶ οὕτως ἀφορήτως πάσχομεν, ἀλλ' ἄγε ἦσαν καὶ ἕτεροι τούτων χαλεπώτατα πάσχοντες καὶ τὴν στάσιν ἡμῶν κάτωθεν ἔχοντες. Εἰσὶ δὲ οὗτοι, οἱ τὸν Χριστὸν ἀθετοῦντες τὸν πάντων Δημιουργὸν μετὰ τὸ θεῖον δάπτισμα καὶ τῆς τῶν ἀπίστων ἀσεβείας ἀντεχόμενοι.

Τοῦ αὐτοῦ

Εἰ ἐν τῇ ἀναστάσει ὅλα τὰ μέλη ἀνίστανται.

Ὅν τρόπον θαλλομένη ραφίς εἰς πῦρ

ἀλλάσσει τὴν χροιάν καὶ μεταβάλλεται εἰς πῦρ, μὲν τοι γε ἡ φύσις τοῦ σιδήρου οὐκ ἀφηρέθη, ἀλλὰ συνέστηκεν, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἀναστάσει ὅλα τὰ μέλη ἀνίστανται, καὶ θρίξ οὐκ ἀπόλλυται, καθὼς γέγραπται καὶ ὅλα γίνονται φωτοειδῆ, ὅλα εἰς φῶς καὶ πῦρ βάπτονται καὶ μεταβάλλονται, καὶ γίνονται ἅγια καὶ φωτοειδῆ, τὰ τῶν δικαίων δηλαδὴ, καὶ ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει καὶ ὑποστάσει μένει πεπληρωμένος τοῦ Πνεύματος.

Τοῦ αὐτοῦ

Εἰ βλέπει τις δι' ἀποκαλύψεως καὶ φωτὸς θεικοῦ τὴν ψυχὴν.

Ὡς περ οἱ ὀφθαλμοὶ οὗτοι βλέπουσι τὸν ἥλιον, οὕτω καὶ οἱ φωτισθέντες βλέπουσι τὴν εἰκόνα τῆς ψυχῆς· ἀλλὰ ταῦτα ὁρῶσιν ὀλίγοι Χριστιανοί.

Τοῦ αὐτοῦ

Εἰ ἔχει μορφὴν ἡ ψυχὴ.

Ἐχει εἰκόνα καὶ μορφὴν ὁμοιάζουσαν τῷ Ἀγγέλῳ. Ὡς περ οἱ Ἀγγελοὶ ἔχουσιν εἰκόνα καὶ μορφὴν, καὶ ὥς περ ὁ ἔξω ἄνθρωπος ἔχει εἰκόνα, οὕτω καὶ ὁ ἔσω εἰκόνα ἔχει ὁμοίαν τῷ Ἀγγέλῳ.

Τοῦ αὐτοῦ

Τινὲς λέγουσι μίαν βασιλείαν καὶ μίαν γέννηαν· ἡμεῖς δὲ λέγομεν, βαθμοὺς πολλοὺς καὶ μέτρα καὶ ἐν αὐτῇ τῇ βασιλείᾳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ γέννῃ. Ὡς περ δὲ ἐστὶ μία ψυχὴ ἐν ὅλοις μέλεσι καὶ ἄνω ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἐνεργεῖ καὶ κάτω τοὺς πόδας αὐτῇ κινεῖ, οὕτω καὶ ἡ θεότης, πάντα τὰ κτίσματα, τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ὑποκάτω τῆς ἀβύσσου περιέχει καὶ πανταχοῦ πεπληρωται ἐν τῇ κτίσει καὶ ἐξωτέρα τῶν κτισμάτων ἐστὶ διὰ τὸ ἀμέτρητον καὶ ἀπερίληπτον. Εἰσὶν οὖν μέτρα ὑπερέχοντα καὶ μέτρα μικρά· καὶ ἐν ταῦτῳ τῷ φωτὶ τῆς

δόξης διαφορά ἐστὶ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ γέννῃ καὶ τῇ κολάσει. Ὡς περ εἰσὶν οἱ τελῶναι καθεζόμενοι εἰς τὰς στενὰς ὁδοὺς καὶ κατέχοντες τοὺς παριόντας καὶ διασεύοντες, οὕτω καὶ οἱ δαίμονες ἐπιτηροῦσι καὶ κατέχουσι τὰς ψυχὰς καὶ ἐν τῷ ἐξέρχεσθαι αὐτὰς ἐκ τοῦ σώματος, ἐὰν μὴ τελείως καθαρισθῶσιν οὐκ ἐπιτρέπονται ἀνελθεῖν εἰς τὰς μονὰς τὰς οὐρανίους καὶ ἀπαντῆσαι τῷ Δεσπότη αὐτῶν. Καταφέρονται γὰρ ὑπὸ τῶν ἀερίων δαιμόνων, εἰ δὲ ἀπάρχοντες ἐν σαρκὶ ἔτι, διὰ πόνου καὶ ἰδρώτος πολλοῦ τὴν ἐξ ὕψους παρὰ τοῦ Κυρίου δέξονται χάριν. Οὗτοι μετὰ τῶν δι' ἐναρέτου πολιτείας ἀναπαυσμένων πρὸς τὸν Κύριον ἀπελεύσονται, καὶ ὡς ἐπηγγεῖλατο, ὅπου ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἐσται, εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας συμβασιλεύσουσιν αὐτῷ.

Βασιλείου τοῦ Μεγάλου
περὶ μνήμης θανάτου

Μακαρία ψυχὴ, ἡ νυκτὸς καὶ ἡμέρας μηδεμίαν ἄλλην μέριμναν στρέφουσα, ἡ τὸν θάνατον διὰ παντός, καὶ πῶς ἐπὶ τῆς μεγάλης ἡμέρας, καθ' ἣν πᾶσα ἡ κτίσις παραστήσεται τῷ Κριτῇ τῶν πάντων, τὰς εὐθύνas τῶν πεπραγμένων ἀπολαβοῦσα, καὶ αὐτῇ δυνήθη κούφως ἀποθέσθαι τὸν λόγον τῶν βεβιωμένων. Ὁ γὰρ ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμενος καὶ ἀεὶ μελετῶν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ κριτηρίου ἀπολογίαν, ὁ τοιοῦτος ἢ οὐδὲν ἢ παντελῶς ἐλάχιστα ἀμαρτήσεται· διότι τὸ ἀμαρτάνειν ἡμῖν, κατ' ἀπουσίαν τῶν φοβερῶν ἐκείνων ἐννοιῶν γίνεται· οἷς δ' ἂν ἐναργῶς παρῇ τῶν ἀπειλουμένων ἢ προσδοκίας, οὐδένα καιρὸν δώσει τοῖς τοιοῦτοις ὁ σύννοικος φόβος εἰς ἀβουλήτους πράξεις ἢ ἐνθυμή-

σεις εκπίπτειν.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Εἰς τὸ : «ἀφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ.»

Ἐπὶ μὲν τοῦ Λαζάρου, φησὶν, ἀπενεχθῆναι ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων, ἐπὶ δὲ τοῦ πλουσίου οὐδὲ ὄνομα ἄξιον μνείας, καὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσι. Καὶ τὸν μὲν ὡς δεσμώτην ἐξήγον, τὸν δέ, ὡς στεφανίτην ἐδορυφόρου. Καὶ τὸν μὲν θαυμάζοντες καὶ εὐφημοῦντες οἱ Ἀγγελοι ἐκ τοῦ τῆς ὑπομονῆς σκάμματος ἀπήγαγον, ἐκείνου δὲ τὴν ψυχὴν ἀπῆ-
τουν φοβεραὶ δυνάμεις, ἐπὶ τούτῳ ἀπεσταλμένοι. Οὐ γὰρ αὐτομάτως ἡ ψυχὴ πρὸς ἐκείνην ἀναχωρεῖ τὴν ζωὴν, ἐπεὶ μὴδὲ δυνατόν. Εἰ γὰρ πόλιν ἐκ πόλεως ἀμείβοντες, τοῦ χειραγωγούντος δεόμεθα πόσῳ μᾶλλον ἡ ψυχὴ τῆς σαρκὸς ἀπαλλαγεῖσα καὶ πρὸς τὴν μέλ-
λουςαν μεθισταμένη ζωὴν, τῶν οδηγη-
σόντων αὐτὴν δεηθήσεται; Διὰ τοῦτο πολλάκις ἀναδύεται καὶ πρὸς τὸ θά-
θος κάτω χωρεῖ καὶ δέδοικε καὶ φρίτ-
τει μέλλουσα τῆς σαρκὸς ἀφίπτασθαι, αἰ μὲν γὰρ ἡμᾶς κεντᾷ τῶν ἁμαρτη-
μάτων τὸ συνειδός, μάλιστα δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, ὅταν μέλλομεν ἀπά-
γεσθαι ἐντεῦθεν πρὸς τὰς εὐθύνas τὰς ἐκεῖ καὶ τὸ φοβερὸν δικαστήριον. Τότε εἴτε ἤρπασέ τις εἴτε ἐπλεονέκτησεν, εἴτε ἐπηρέαζεν, εἴτε τινὸς γέγονεν ἐχ-
θρὸς ἄδικος, εἴτε ἐψεύσατο, εἴτε κα-
τέκρινεν, εἴτε ἐσυκοφάντησεν, εἴτε τι ἄλλο δεινὸν εἰργάσατο, ἅπας δὲ τῶν ἁ-
μαρτημάτων χορὸς ἀνανεοῦται, καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἴσταται καὶ τὴν διάνοιαν κεντᾷ. Καθάπερ γὰρ οἱ τὸ δεσποτήριον οἰκοῦντες, αἰ μὲν ἐν κα-
τηφείᾳ καὶ ὀδύνῃ εἰσὶ, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἂν μέλ-
λουσιν ἐξάγεσθαι καὶ παρ' αὐτὰς

τὰς τοῦ δικάζοντος ἀγεσθαι θύρας καὶ πρὸ τῶν κιγκλίδων ἐστῶτες καὶ τῆς τοῦ κρίνοντος ἐνδοθεν ἀκούουσι τῆς φωνῆς, ἀποπήγνυνται τῷ φόβῳ, καὶ τῶν νεκρῶν οὐδὲν ἄμεινον διά-
κεινται, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ. Μάλιστα μὲν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ τῆς ἁμαρ-
τίας, ὀδυναῖται καὶ στενοχωρεῖται, πολ-
λῷ δὲ πλέον, ὅταν ἐντεῦθεν ἀποспа-
σθεῖσαι ἀπάγεσθαι μέλλει.

Τοῦ αὐτοῦ

Ἐννόει τὸν θάνατον διὰ παντὸς ἀ-
δελφέ· λογίζου τοὺς ἐνταῦθα κεκολα-
σμένους χαλεπῶς, ἐννόει ὅτι ὁ Θεὸς οὐκ ἔστι προσωπολήπτης, καὶ ὅτι μυ-
ρία ἐργασάμενος κακὰ, οὐδὲν τοιοῦτο πέπονθας, καὶ ἔξεις τὴν ἔννοιαν τῆς γεέννης. Οὕτω γὰρ ὁ Θεὸς ἐγκατέ-
σπειρεν αὐτὴν ἐν ἡμῖν, ἵνα προσέχω-
μεν, ὡς μὴδὲνα αὐτὴν ἀγνοῆσαι ποτέ. Καὶ γὰρ καὶ ποιηταὶ καὶ φιλόσοφοι καὶ πάντες ἀπλῶς ἄνθρωποι περὶ τῆς ἀνταποδόσεως ἐφιλοσόφησαν τῆς ἐκεῖ, καὶ ἐν Ἀδῇ κολάζεσθαι εἰρήκασι τοὺς πολλούς. Εἰ δὲ ἐκεῖνα μῦθοι, ἀλλ' οὐ τὰ παρ' ἡμῖν.

Τοῦ Ἁγίου Μακαρίου. Περὶ Θεοῦ.

Ὁ Θεὸς ἀπερίγραπτός ἐστι καὶ ἀκα-
τάληπτος πανταχοῦ ἐπιφαινόμενος, καὶ ἐν τοῖς ὅρεσι καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ὑποκάτω τῆς ἀβύσσου καὶ οὐχὶ κατὰ κατάθασιν, ὃν τρόπον οἱ Ἀγγελοι κα-
τερχόμενοι ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. Ἔστι δὲ ἐν οὐρανῷ καὶ ἔστιν ὧδε· ἀλλ' ἔρεῖς μοι, πῶς δύναται ὁ Θεὸς ἐν τῇ γεέννῃ, ἢ πῶς δύναται ἐν τῷ σκό-
τει εἶναι, ἢ ἐν τῷ Σατανᾷ ἢ ἐν τόποις ἐνθα ἐστὶ δυσωδία; ἀποκρίνομαί σοι κἀγώ. ὅτι ἀπαθὴς ἐστι καὶ πάντα πε-
ριέχει, ἀκατάληπτος γάρ ἐστι, καὶ ὁ

σατανᾶς ὢν κτίσμα αὐτοῦ δεσμεῖται. Τὸ δὲ ἀγαθόν, οὔτε ρυποῦται, οὔτε σκοτίζεται. Εἰ δὲ οὐ λέγεις αὐτὸν πε-
ριέχειν τὰ πάντα, καὶ τὴν γέενναν καὶ τὸν σατανᾶν, ποιεῖς αὐτὸν περιγρα-
πτὸν εἰς ἐκείνον τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ σατανᾶς ἵνα ζητῶμεν ἄλλον ἀνώτε-
ρον αὐτοῦ· ἀνάγκη γὰρ τὸν Θεὸν παν-
ταχοῦ εἶναι, διὰ δὲ τὸ μυστήριον τῆς θεότητος καὶ τὴν λεπτότητα ἐν αὐτῷ περιεχόμενον τὸ σκότος οὐ καταλαμ-
βάνει αὐτόν, οὔτε δύναται τὸ κακὸν μετέχειν τῆς καθαρότητος, εἰ καὶ ἐν αὐτῷ ἐστι. Τῷ οὖν Θεῷ, οὐδὲν κακὸν ἐνυπόστατον, ἐπεὶ οὐδὲν ἀδικεῖται, ἡ-
μῖν δὲ ἐστὶ κακόν, διὰ τὸ οἰκεῖν ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ἐνεργεῖν, ὑποβάλλον λογι-
σμοὺς πονηροὺς καὶ ρυπαροὺς καὶ μὴ συγχωροῦν καθαρῶς προσεύχεσθαι· ἀλλ' αἰχμαλωτίζον τὸν νοῦν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτον. Ἐνδέδυται οὖν τὰς ψυ-
χάς, ἥψατο δὲ καὶ αὐτῶν τῶν ὁσίων

μυελῶν. Ὡς περ οὖν ἐστὶν εἰς τὸν ἀέρα ὁ σατανᾶς, καὶ ὁ Θεὸς παρὼν ἐκεῖ οὐ-
δὲν ἀδικεῖται οὕτω καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ἐστὶν ἡ ἁμαρτία, ὁμοίως δὲ καὶ χάρις τοῦ Θεοῦ σύνεστι μὴδὲν ἀδικουμένη.

Περὶ ψυχῆς

Ὡς περ ἀπὸ τῆς μητρὸς γαστρὸς ἐξέρχεται ὁ ἄνθρωπος, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ σώματος ἡ ψυχὴ γυμνὴ ἐξέρχεται· ἡ μὲν καθαρὰ καὶ φωτεινὴ, ἡ δὲ σπί-
λους ἔχουσα τὰ πταίσματα, ἑτέρα δὲ μέλαινα τοῖς πολλοῖς παραπτώμασιν. Ὅθεν ἡ λογικὴ καὶ θεοφιλὴς ψυχὴ ἐνθυμουμένη τὰ μετὰ θάνατον ἀποκεί-
μενα κακὰ, εὐσεβῶς πολιτεύεται, ἵνα μὴ αὐτοῖς κατακριθεῖσα περιπέσῃ. Οἱ γὰρ ἀπιστοῦντες, καὶ ἀσεβοῦσι καὶ ἁ-
μαρτάνουσι, τῶν ἐκεῖσε καταφρονοῦν-
τες, οἱ ἀνόητοι τὴν ψυχὴν.

(Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ χει-
ρογράφου τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος

ΚΔ'. ΟΙΚΟΙ

Εἰς τοὺς ἐν Κρήτῃ

99 ΟΣΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου

(Ἐκδίδεται πρὸς τιμὴν τῶν ἐν Κρήτῃ ἀδελφῶν συνδρομητῶν)

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ Ὑπερμάχῳ

Ὡς τοῦ Σωτῆρος ἀγιόλεκτον ὁμή-
γυριν, καὶ τῶν Ἀγγέλων θιασώ-
τας καὶ ὁμόφρονas, μακαρίζομεν συμ-
φώνως ὑμᾶς Πατέρες. Ὁμοτρόπως γὰρ ἐν Κρήτῃ ἀριστεύσαντες, ὡς ὁμόφωτοι πυρσοὶ καταφωτίζετε, τοὺς κραγάζον-
τας, χαῖρε στίφος πανόσιον.

Ἄνθρωποι ὑπὲρ φύσιν, τῇ συμφύτῳ
ἀσκήσει, ὥραθητε Πατέρες ἐν
Κρήτῃ, καὶ σὺν τῇ ὁμοψύχῳ σπουδῇ,
ὁμοταγεῖς τοῖς Ἀγγέλοις γεγόνατε,
βραβεύοντες τὰ κρεῖττονα, τοῖς δοῶ-
σιν ὑμῖν τοιαῦτα.

Χαίρετε τύποι τῆς ἐγκρατείας· χαί-
ρετε λύχνοι τῆς ἀφθαρσίας.

Χαῖρε, πανολβία σειρὰ οὐρανόπλο-

καὶ χαῖρε, οὐρανία πληθὺς μυριόνικε.

Χαῖρε, ὁμίλε θεόλεκτε, τῶν Ἀγγέλων μιμηταί· χαῖρε, σύλλογε θεόκλητε τῶν ἀρρήτων βραβευταί.

Χαῖρε, ἡγιασμένη συνοχή πανοσία· χαῖρε, δεδοξασμένη ἀσκητῶν συνοδεία.

Χαῖρε, στερρὲ συμφύτας σύνδεσμε· χαῖρε, λαμπρὲ ὁμοιοῦς σύγκλητε.

Χαίρετε, σκεύη αὐλῶν χαρίτων· χαίρετε, τεύχη καμάτων ποικίλων.

Χαίρετε Πατέρες Ὅσοι.

Βάσιν τῆς συμπαγίας ἔθεσθε ἐν σὺμ-
πνοίᾳ, τὸ παραχωρεῖν πᾶς τις τῇ
πέλας, καὶ μὴ τὸ ἴδιον ἐκζητεῖν, ἀλλὰ
τὸ τοῦ πλησίον καθὰ γέγραπται. Ὁ-
θεν ἐν πλείστοις σώμασιν, ἐν πνεῦμα
ὠφρήτε βοῶντες :

Ἀλληλούϊα

Γήινον πάσαν σχέσιν, τῇ τῶν κρείτ-
τω μεθέξει, ἐμφρόνως ἀπορρίψας
ὡς ἄχθος καὶ τῶν τοῦ Λόγου ἄρας ζυ-
γόν, εὐπετῶς τῷ καλοῦντι ἠκολούθη-
σας, διὸ σὲ μακαρίζομεν, βοῶντες
Ἰωάννη οὕτω :

Χαῖρε, φωτὸς αὐλοῦ δοχεῖον· χαῖρε,
ἡθῶν δόσιον πυξίον.

Χαῖρε, κοινωνίας ἐνθέου θησαύρι-
σμα· χαῖρε, ἀπαθείας εὐώδες ἀπάν-
θισμα.

Χαῖρε κλῆμα εὐφωρότατον τῆς ἀμ-
πέλου τῆς ζωῆς· χαῖρε, ὄρηξ εὐθαλέ-
στατος γεωργίας μυστικῆς.

Χαῖρε, ὁ τῆς Αἰγύπτου ἀγλαόκαρ-
πος φοῖνιξ· χαῖρε, ὁ τῶν ἐν Κρήτῃ ψυ-
χοτρόφος ἀνθήριξ.

Χαῖρε, κλεινῶν δόσιον ὁμόσκηνη·
χαῖρε, χορῶν αὐλῶν ὁμόζηλα.

Χαῖρε, Χριστοῦ θεοφόρε θεράπων·
χαῖρε, σοφὲ ἀπορρήτων θεάμων.

Χαίροις Ἰωάννη Ὅσιε

Δεδεμένος γνησίως, τῷ χορῷ τῶν δ-
όσιων, ἀγάπης τοῖς δεσμοῖς Ἰω-

άννη, σὺν τούτοις διανοίᾳ στερρᾷ, ἐπὶ
τὰ πρόσω ἐπεκτείνου οἶα· Θεὸν γὰρ
ἐξεζήτησας, ἐν εὐρῶν ἐβόας ἐνθέως :

Ἀλληλούϊα.

Εξ Αἰγύπτου ἀχθέντες, καὶ ἐν Κύ-
πρῳ ταχθέντες ὥσπερ τοῦ Λόγου
στρατιῶται, ἐν Ἀτταλείᾳ θεοφιλῶς
συμπεπληρωμένη στρατεία ὠφήθητε ἐχ-
θρόν, καταπαλαίοντες καὶ ἐκπλήττον-
τες τοὺς βοῶντας.

Χαίρετε, στήλη ἐμοτροπίας· χαί-
ρετε, δεῖγμα ἀλληλουχίας.

Χαῖρε, τῆς Τριάδος γενναία παρά-
ταξις· χαῖρε, τῆς ἀγάπης δόξα συνά-
θροισις.

Χαῖρε, εὐκλεῆς ὁμήγυρις θεοφόρων
ἀσκητῶν· χαῖρε, συνδρομὴ καὶ σύμπη-
ξις θεοσδότων ἀγαθῶν.

Χαῖρε, καθηγνισμένη Ἐκκλησία
δόσιον· χαῖρε, πεποικιλμένη συναυλία
Πατέρων.

Χαῖρε, χορὲ Χριστοῦ θεοσύναντες·
χαῖρε, στοιχὰς καλῶν πολυσύνθετε.

Χαίρετε, ῥόδα ὁμῆς ζωηφόρου·
χαίρετε, ξίφη ἐχθροῦ κακοτρόπου.

Χαίρετε Πατέρες Ὅσοι.

Ζέσις τοῦ παρακλήτου διὰ βίου ἀρί-
στου, ὡς ὕλην τοῦ γεώδους σαρ-
κίου, ἠναλώσατε ἀσκητικῶς τὸ χαμαί-
ζηλον καὶ ἐμπαθὲς φρόνημα, τὴν δὲ
ψυχὴν λαμπρύναντες, ὁμοφρόνως Χρι-
στῷ βοᾶτε :

Ἀλληλούϊα.

Ησὴ ἐνθεος κλήσις, τῶν χαρίτων
ἐκφαίνει· ἐν γὰρ τῇ χάριτι αὐξηθεὶς,
τὰ τῆς χάριτος ἐν χάριτι ἔφανατος, φε-
ρωνύμως γὰρ ἐμπρέπεις, χαρίτων τοὺς
σοὶ βοῶντας :

Χαῖρε, Χριστοῦ ἀγάπης ὁ πλήρης·
χαῖρε, ἐχθροῦ ἀπάτης ὁ πλήκτης.

Χαῖρε, φερωνύμου ἀγίας θεδαίωσις·

χαῖρε, ψυχωλέθρου ἀνοίας ἀναίρεσις.

Χαῖρε, χάριτος κινάμωμον χάριν
πνέον μυστικὴν· χαῖρε, εὐχαρι κειμή-
λιον δομῆν νέμον ψυχικὴν.

Χαῖρε, ὅτι χαρίτων ἀποστάσεις ῥα-
νίδας· χαῖρε, ὅτι κηλίδων ἀποσμήχεις
ρυτίδας.

Χαῖρε, χαρὰς ἀλήκτου συνέστις·
χαῖρε, ἀρὰς τῆς πάλαι ὑπέρτερης.

Χαῖρε, φαιδρὸν χαριτόπνοον κρίνον·
χαῖρε, τερπνὸν εὐωδέστατον ἶον.

Χαίροις Ἰωάννη Ὅσιε.

Θεοδρόμον πορεῖαν, σὺν δόσιον χο-
ρείᾳ, βασίζων ἐν νοδῶς συντονία
ἐσκέλισας ἐχθροῦ τὴν βουλήν, καὶ πρὸς
αἰώνιαν ὁδὸν ὠδήγησας, φάλλων τῷ ὀ-
δηγοῦντί σε, ἐν εὐφροσύνῃ Ἰωάννη.

Ἀλληλούϊα.

Ιθυνας πανοικίρμων, τῶν δόσιον τὸν
δῆμον, ὡς πρόβατα καὶ ἅγιον κλη-
ρον ἐξ Ἀτταλείας ὁμοταγῶς, πρὸς τὴν
Κρήτην Λόγε τὴν ἐκατόμπολιν, ἐνθα
ἀνδραγαθήσαντες ἀκούουσι παρ' ἡμῶν
ταῦτα :

Χαίρετε, σύστοιχοι ἐν τῇ τάξει·
χαίρετε, σύμφυτοι ἐν τῇ πράξει.

Χαῖρε, συνοδεία Χριστοῦ ἀγιόλεκτε·
χαῖρε, συσκηνία Ἀγγέλων ὁμότροπε.

Χαῖρε, ἱερὰ συγκρότησις τῆς συμ-
πνοίας ὁραθῆς· χαῖρε, συμφύτης ἀδέλ-
φιξις τῆς κακίας συντριμμός.

Χαῖρε, ὁμοφροσύνης σύναξις πανολ-
βία· χαῖρε, ὁμοδημίας σύναξις οὐρανία.

Χαῖρε, Χριστοῦ λαὸς περιούσιε· χαί-
ρε, πληθὺς Ἀγγέλων ἐφάμιλλε.

Χαίρετε μέτοχοι τῶν ὑπὲρ λό-
γον· χαίρετε, ἔφοροι τῶν ἐκδοόντων.

Χαίρετε Πατέρες Ὅσοι.

Κοσμικῆς συναφείας τὴν φθαρτὴν
κοινωνίαν, ἐκφευγότες Πατέρες ἐν
Κρήτῃ, ἐν ὄρεσι καὶ ὁπαῖς τῆς γῆς ὡς
ξένοι καὶ πάροικοι κατακνήσατε, τὴν

πόλιν γὰρ τὴν μέλλουσιν ἐκζητοῦντες
ἅμα ἤδετε.

Ἀλληλούϊα.

Λῆμμα θεοσεβείας, δαφιλῶς γεωρ-
γήσας, τῇ ξένῃ ἐδοξάσθης πο-
ρεία· ὃ θαύματος τοῦ ξενοπρεποῦς !
πῶς ἐν θαλάσῃ ὡς ἐν χέρσῳ ὠδεύσας,
ἀλλ' ἢ δυνάμει πίστεως; διό σου Πά-
τερ ἐκδοῶμεν :

Χαῖρε, σπινθήρ τῆς πίστεως ἔμ-
πνοος· χαῖρε, ἀκτὶς τῆς χάριτος ἐνθους.

Χαῖρε, ὁ θαδίσας ὡς χέρσον τὴν
θάλασσαν· χαῖρε, ὁ ἐκπλήξας θροτῶν
τὴν διάνοιαν.

Χαῖρε, ἀγλαὸν γεώργημα τῶν τῆς
πίστεως καρπῶν· χαῖρε, ἱερὸν συμφó-
ρημα τῶν ἀχράντων ἀγαθῶν.

Χαῖρε, ὅτι ἡ τρίβος ὠφθη σου ἐφ'
ὕδατων· χαῖρε, ὅτι διέδης ξένος ἐπὶ
κυμάτων.

Χαῖρε, ζωῆς ναμάτων ἀνάπλεως·
χαῖρε, σεπτῶν θαυμάτων διάκονος.

Χαῖρε, βυθὸν παθημάτων ξηραίνων·
χαῖρε, κρουνὸν ἀπαθείας προρρέων.

Χαίροις Ἰωάννη Ὅσιε.

Μετ' ἀφράστου χαρᾶς σε, ὑπεδέ-
ξαντο πάντες, οἱ πρῶην πορθμευ-
θέντες πρὸς Κρήτην, ἡκεις γὰρ αὐτοῖς
ποντοπορῶν, τῷ ἱστίῳ Ἰωάννη τοῦ
πνεύματος, μεθ' ὧν καὶ ἀριθμούμενος,
ἔφαλλες προφρόνως τῷ Λόγῳ.

Ἀλληλούϊα.

Νόμον ἐλευθερίας τῇ τοῦ Λόγου
δουλείᾳ, ἐν ἡσυχίᾳ γεηπονούν-
τες, ἅπαν τὸ φρόνημα τῆς σαρκός, τῷ
τῆς ζωῆς ἐδουλώσατε πνεύματι Πατέ-
ρες οὐρανόφρονες, διὸ ὑμῖν βοῶμεν
οὕτω :

Χαίρετε, ὄργανα συμφωνίας· χαί-
ρετε, ὄρηκτες ἀφθαρσίας.

Χαῖρε, συμφύτας λαμπρὰς ὑποτύ-
πωσις· χαῖρε, ἁρμονίας ἐνθέου συνέ-

λευσις.

Χαῖρε, σύστασις θεόπλοκος τῆς ἀρχῆθεν ἀγωγῆς· χαῖρε, σύμπραξις θεόληπτος τῆς ἐν πνεύματι ζωῆς.

Χαῖρε, ἐκλελεγμένη ἱερὰ συστοιχία· χαῖρε, τροπαιοφόρε τῆς Τριάδος στρατεία.

Χαῖρε, τερπνὴ καὶ ἀρρηκτος ἔνωσις· χαῖρε, λαμπρὰ ἀγάπης ὑπόδειξις.

Χαίρετε, στάχυες δικαιοσύνης· χαίρετε, βότρυες θεοφροσύνης.

Χαίρετε Πατέρες Ὅσιοι.

Ξένοι ὄντες τοῦ κόσμου ὡς οἰκεῖοι τοῦ Λόγου, ξένον θαῦμα ὤφθητε τοῖς πᾶσιν, ὅτι περ ἐν σώμασι πολλοῖς μίαν γνώμην ἀμέριστον ἐσχέκατε, κοινῇ τὰ πάντα φέροντες, ἐν τῷ φάλλειν αἰεὶ Πατέρες.

Ἀλληλούϊα.

Ολοτρόπως ποθήσας, τῇ σεμνῇ ἡσυχίᾳ ἀμέσως προσκολληᾶσθαι Κυρίῳ, ἐμάκρυνας φυγαδεύων, καὶ ἐν γῇ ἀβάτῳ καὶ ἐρήμῳ ἠϋλίσαι, δσίως καθαιρόμενος, ὅπως ἡμῶν ἀκούων ταῦτα:

Χαῖρε, ὁ μύστης τῆς ἡσυχίας· χαῖρε, ἡ κτήσις τῆς ἀκτησίας.

Χαῖρε ὑψηλῆς πολιτείας κυπάριστος· χαῖρε, θεϊκῆς ἐπιπνοίας ἀνάμεστος.

Χαῖρε, ἐκμαγεῖον ἀριστον Ἡλιοῦ τοῦ ζηλωτοῦ· χαῖρε, γνήσιον ἐκτύπωμα τῆς ζωῆς τοῦ Βαπτιστοῦ.

Χαῖρε, ὅτι ἐδέξω τοῖς ἀδελφοῖς ἐλλάμψεις· χαῖρε, ὅτι ἐτρέψω τὰς τοῦ σκότους δυνάμεις.

Χαῖρε, πυξὶς μερίμνης τοῦ Πνεύματος· χαῖρε, τροπὴ φροντίδος τοῦ σώματος.

Χαῖρε, λαμπρὰς πρακτικῆς θεωρίας· χαῖρε πυρὸς ἀσφαλοῦς ὁδηγίας.

Χαίροις Ἰωάννη Ὅσιε.

Προσευχὴ καὶ νηστεία, καὶ ἄκρα σκληραγωγία, τὸ σαρκίον ὑποπιάσας, ἐπτέρωσας τὸν νοῦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ τῆς φθορᾶς τοὺς χιτῶνας ἐκδέδυσαι· γυμνότητι γὰρ ἡσυχυνας τὸν πάλαι πτερνιστήν,

Ἀλληλούϊα.

Ρῆμάτων εἰσακούσας τῆς ὑμῶν συμφωνίας, ὁ πλάσας τῶν θροτῶν τὰς καρδίας ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ ῥοπῇ, πρὸς τὰ ἄνω μετέστησεν· ὡς ξένου θεωρήματος! Τίς οὐκ ἐξίσταται κραυγάζειν;

Χαίρετε Ἀγγελοι σαρκοφόροι· χαίρετε, ἄνθρωποι θεοφόροι.

Χαῖρε, ἐμμελείας ὁμότροπος σύνταξις· χαῖρε, ἐγκρατείας ὁμόθυμος σύνθεσις.

Χαῖρε, στίφος θεοσύλλεκτον θεϊκῇ παρεμβολῇ· χαῖρε, πλήθος θεοφόρητον ἱερὰ συναγωγῇ.

Χαῖρε, πνευματοφόρε πυκασμὲ δμονομίας· χαῖρε, καρποφορία τῆς καὶ νῆς πολιτείας.

Χαῖρε, Χριστοῦ ἡ σύμφρων πανήγυρις· χαῖρε, φωτὸς πολύαστρος ἑλλαμψίς.

Χαίρετε, αἰγλης ἀχράντου ἐπόπται· χαίρετε, φίλοι Κυρίου θεόπται.

Χαίρετε Πατέρες Ὅσιοι.

Σύμπαντες ἐν εἰρήνῃ ἐξ ὁρέων τῆς Κρήτης, πρὸς ὅρος νοητῆς εὐφροσύνης, ἐπήρθητε ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ὡς ἀδελφοὶ ἅμα κατωκίσθητε, ἐν τόπῳ θαυμαστῆς σκηνῆς, δοῶντες Πατέρες Κυρίῳ:

Ἀλληλούϊα.

Τρώσας Πάτερ εἰς τέλος τοῦ θελίου τὸ μένος, τῷ βέλει ὁ ἐτρώθης καιρίως, μαρτυρικῆς ἔτυχες τιμῆς ἀσκητικῶς τὸν ἀγῶνα τελέσας σου· διδὲ παγαλλόμενοι ἐπὶ τῇ δόξῃ σου δοῶμεν:

Χαῖρε, δσίων ὁ συνοδίτης· χαῖρε,

μαρτύρων ὁ συμπολίτης.

Χαῖρε, ὁ γυμνῶσει αἰσχύνας τὸν δράκοντα· χαῖρε, ὁ θεῶσει πλουτήσας τὰ κράτιστα.

Χαῖρε, σκῆνωμα πολύτιμον ἐνεργείας θεϊκῆς· χαῖρε, ἰνδαλμα θεόγλυπτον ἀσιγήτων προσευχῆς.

Χαῖρε, ὅτι ἐν δόξῃ πρὸς Θεὸν μετετέθης· χαῖρε, ὅτι Κυρίῳ σὺν δόσοις παρέστης.

Χαῖρε, παθὼν ὁ παύων τὴν φλόγωσιν· χαῖρε, ψυχῶν ὁ λύων τὴν ζόφωσιν.

Χαῖρε, λιμὴν ἀσφαλῆς τῶν πλεόντων· χαῖρε, φρουρὲ τῶν ἐν πίστει δοώντων.

Χαίροις Ἰωάννη Ὅσιε.

Υμνοὶς ἀνευφημῶν σε, καὶ θρήνοις ἐκλιπαρῶν σε, ὁ κατὰ σοῦ μὴ εἰδὼς τί δράσας, ἐπλήσθη οὐρανόιο δομῆς, ἐκχυθείσης ἐκ τοῦ θείου λειψάνου σου, διδὲ καὶ ἐνθους ἐφαλλε, τῷ ἐν σοὶ σωματωθέντι.

Ἀλληλούϊα.

Φάλαγξ ἡ τῶν Ἀγγέλων ἐξ ὁπῶν καὶ σπηλαίων, ὑμᾶς καθοδηγεῖ χαρμωδῶς, πρὸς οὐρανίους διαμονὰς ἐνθα τὸ πολίτευμα ὑμῶν ἔχετε· διδὲ ὑμῖν κραυγάζομεν Πατέρες τοιαῦτα ἐκ πόθου.

Χαίρετε, Κρήτης οἱ πολιοῦχοι· χαίρετε, δσοὶ τροπαιοῦχοι.

Χαῖρε, ὁμογνώμων ἐστία περίδοξε· χαῖρε, θεοφόρε χορεία ὑπέρλαμπρε.

Χαῖρε, πόλις ὁμοδίαυτος ἰδρυμένη ἐν Χριστῷ· χαῖρε, χάρις ἀλληλένδετος οὖσα ἐπὶ τὸ αὐτό.

Χαῖρε, κληρονομία τοῦ Σωτῆρος δσία· χαῖρε, ἀκολουθία τοῦ Κυρίου ἁγία.

Χαῖρε, τερπνῶν χαρίτων ἡ ἄλυσις· χαῖρε, κλητὴ καὶ ἄμωμος σύναξις.

Χαίρετε, Λόγου σεπτοὶ κληρονόμοι· χαίρετε, χάους Ἐρισοῦ ὑμολόγοι.

Χαίρετε Πατέρες Ὅσιοι.

Χάριτας ἱαμάτων καὶ ποικίλων θαμάτων, τῇ ἐπινεύσει τοῦ Παρακλήτου, βλυστάνουσι τῷ κόσμῳ αἰεὶ, τὰ πανευδῆ καὶ σεπτὰ ὑμῶν λείψανα, δι' ὧν παθῶν λυτρούμενοι, φάλλομεν Πατέρες τῷ Λόγῳ.

Ἀλληλούϊα.

Ψάλλων σὺν τοῖς δσίοις ἐν φωναῖς τρισαγίοις, Κυρίῳ τῷ ἀσίγητον μέλος, προσδέχου σὺν αὐταῖς εὐμενῶς, ἡμῶν ὡς Ἰωάννη τὰ φελλίσματα, καὶ χάριν θείαν θράβευε, τοῖς οὐ παύουσιν ἐκβοᾶν σοι:

Χαῖρε, πολίτης ὁ τῆς ἐρήμου· χαῖρε, θεράπων ὁ τοῦ Κυρίου.

Χαῖρε, τῶν πασχόντων ἐτοίμη βοήθεια· χαῖρε, τῶν νοσοῦντων ἀκέστων καὶ ἱαμα.

Χαῖρε, ὕψος ταπεινώσεως ἡσυχίας ἐραστῆς· χαῖρε, βάθος θείας χάριτος ἀπορρήτων θεατῆς.

Χαῖρε, θαλαττευόντων ὁδηγὲ σωτηρίας· χαῖρε, ναυτιλλομένων ἀσφαλῆς εὐπλοία.

Χαῖρε, δι' οὗ ἀνίας ρυσθήσομαι· χαῖρε, δι' οὗ χαρὰς πληρωθήσομαι.

Χαῖρε, γνωστὲ ἐν χορῷ ἀνωνύμων· χαῖρε, τρυφῶν σὺν αὐτοῖς ἐν Κυρίῳ.

Χαίροις Ἰωάννη Ὅσιε.

Ω πληθὺς μακαρία, τῶν δσίων Πατέρων, τῶν ἐν Κρήτῃ δσίων λαμπάντων, συναφον ἡμᾶς θεοφιλῶς, τῇ ἐνότῃ ἀγάπης τῆς κρείττονος καὶ δέξαι τὰ εὐφύμνια τῶν ἐκβοώντων ἀσιγήτως:

Ἀλληλούϊα.

Καὶ αὖθις τὸ Κοντάκιον. Τῇ Ὑπερμάχῳ

ὅς τοῦ Σωτῆρος ἀγιόλεκτον ὁμήγυριν καὶ τῶν Ἀγγέλων θιασώ-

τας καὶ ὁμόφρονας, μακαρίζομεν συμφώνως ὑμᾶς Πατέρες, ὁμοτρόπως γὰρ ἐν Κρήτῃ ἀριστεύσαντες ὡς ὁμόφωτοι πυρσοὶ καταφωτίζετε τοὺς κραιναίους, χαίρε στίφος πανόσιον.

Δίστιχον

Πληθὺς ἀσκητῶν πυκασμῷ σῶμε σκέ-
[ποις
Γεράσιμον πλέξαντα τοὺς δέ σοι Οἴ-
[κους.

ΤΟ ΛΑΒΑΡΟΝ ΤΟΥ 1940

Λάβαρον διὰ τὸν στρατόν μας

Ἐξ Ἀγίου Ὁρους ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἀγράφων Μοναχοῦ Νήφωνος Διονυσιάτου, ἀπεστάλη ἐξωγραφισμένον καλλιτεχνικὸν λάβαρον διὰ τὸν μαχόμενον γενναῖον στρατόν μας, φέρον ἐπὶ τῆς μιᾶς ὀφειᾶς τὴν Παναγίαν καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης τὸν Ἅγιον Δημήτριον. Ὁ Διοικητὴς τοῦ Β'. Σ. Σ. δι' ἐγγράφου τοῦ πύχαρίστησε τὸν ἀποστολέα Γέροντα Μοναχόν.

Ἦσαν αἱ ἀληθινότητες ἐκεῖναι ἡμέραι τοῦ 1940, ὁπότε μὲ τὰς πρώτας εἰδήσεις περὶ ἐπιθέσεως τῶν Ἰταλῶν εἰς τὴν Ἠπειρον, κατεῖχεν ἔλους μας, μία ἀόριστος ἀδημονία, τόσον διὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀγῶνος, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἐγγὺς καὶ ἀπώτερον μέλλον, καὶ ἐγένετο εἰς τοῦ καθενὸς τὸν νοῦν ἡ ἀναμέτρῃς τῶν ἐκατέρωθεν δυνατοτήτων, μὲ συμπεράσματα δυσκόλως κρυπτόμενα εἰς τοῦ ψυχολόγου τὸ ἐρευνητικὸν ὄμμα, παρ' ὅλας τὰς ἐν τῷ φανερῷ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις.

Τὴν ἐπομένην κατὰ τὴν τέλει μετὰ γάλης πεπρακμένης «ἐπὶ καταδρομῇ Ἑθνῶν» ὁ Καθηγούμενός μας, ὠμίλησεν ἐπ' Ἑκκλησίας, τονίσας τὸ ἄδικον τῆς ξενικῆς ἐπιθέσεως, τὸ κρίσιμον τοῦ Ἑθνους μας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀκαῖον

φρόνημα τὸ χαρακτηρίζον τὴν φυλὴν μας εἰς τοιαύτας περιστάσεις, συστήσας ἐλπίδα εἰς τὸν Πανάγαθον Θεόν, τὸν προστάτην τῶν ἀδικουμένων καὶ τὴν «ὑπέρμαχον στρατηγόν», τῆς δόξης τὴν ἁγίαν μνήμην ἐβεδήλωσαν ἐν Τήνῳ οἱ ἐπιδρομεῖς. Καὶ ὅταν πρὸς τὸ τέλος μᾶς ἐβεβαίωσεν, ὅτι ὁ Ἅγιος Δημήτριος θὰ κάμῃ καὶ πάλιν ἐν συνεχείᾳ τὸ θαῦμά του, ὅπως τὸ 1912, καὶ ὁ γενναῖος στρατὸς μας θὰ φανῇ ἀντάξιός τῶν ἐνδόξων πατέρων καὶ προγόνων του, ὅλων οἱ ὀφθαλμοὶ ὑγράνθησαν καὶ δάκρυα ἐκυλόντο εἰς τὰς ρυτιδωμένας παρειὰς τῶν πατέρων τοῦ Κοινοβίου μας. Ἡ παράκλησις ἐψάλλετο καθ' ἑσπέραν, καὶ εἰς τὰς εὐχὰς πάντες γονυκλινεῖς ἐπεκαλοῦντο τὴν θείαν βοήθειαν ἐπὶ τὸν γενναῖον Χριστοφόρον στρατόν μας κατὰ τῶν θαρσάλων ἐπιδρομῶν, ἐξαιρετικῶς δὲ ὁ 80 τοῦτης Γέρων Νήφων εἶχε πάθει πραγματικὴν ἀλλοίωσιν κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας. Ἀφοσιωθείς ἐξ ὁλοκλήρου εἰς προσευχὴν ὑπὲρ τοῦ Ἑθνικοῦ ἀγῶνος, ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Τυπικάρην τὸ Μέγα Εὐχολόγιον καὶ ἀνεγίνωσκε καὶ κατὰ μόνας, τὰς ἐπὶ τούτῳ παρακλήσεις. Πρὸς τὸ ἑσπέρας δὲ τὸν ἔβλεπον οἱ ἀδελφοὶ βαδίζοντα πρὸς τὸν «Σταυρόν» θέσιν περίοπτον, ἐν τῇ ἐδῶ πρὸς Ἅγιον Παῦλον, καὶ ἐνόμιζον ὅτι ὑπάγει ἐκεῖ, ἵνα ἀκούῃ καλλίτερον τοὺς ἐκ τῶν βομβαρδισμῶν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλων πόλεων κρότους.

Πρὸς τὸ τέλος Νοεμβρίου μίαν ὁλόφωτον, ἀλλὰ ψυχρὰν ἑσπέραν, ὁ Ἡγούμενος θέλων νὰ ἴδῃ τί κάμνει μεταβαίνων συχνὰ εἰς τὸν «Σταυρόν», τὸν εὗρηκε προσβλέποντα πρὸς δυσμὰς καὶ σταυροκοπούμενον, εἰς ἐρώτησίν του τί κάνει καὶ διατὶ ἀνάποδα προσεύχεται,

ὁ σεβάσμιος Γέρων τοῦ λέγει. Δὲν βλέπεις ἐκεῖ, καὶ τοῦ ἔδειχνε πρὸς τὸ μέρος τῆς Θεσσαλονίκης, δὲν βλέπεις τὸν Ἅγιον Δημήτριον μὲ τὴν σημαία μας τὴν γαλανόλευκην; Ὅχι εὐλογημένε, εἶναι τὰ χιόνια τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὸ γαλάζιο τοῦ οὐρανοῦ καὶ σοῦ φαίνεται ἔτσι. Εὐλόγησον Γέροντα, ἀλλὰ ἐγὼ βλέπω ἡμέρες τώρα τὸν Ἅγιον Δημήτριον νὰ στέκῃ ἐκεῖ ἐπάνω στὰ σύννεφα σὰν φύλακας τῆς πόλης του, ἀλλὰ τώρα νά, ἰδὲς καὶ σὺ φεύγει, τραβᾷ πρὸς τὰ ἐπάνω κατὰ τὴν Βέρροιν καὶ τὴν Φλώρινα, καὶ ποὺ τὴν ξεύρεις ἐσὺ τὴν γεωγραφίαν τῆς Βέρροιας καὶ τῆς Φλώρινας; καὶ ὁ ἀγαθὸς Γέρων καταληφθεὶς ἀπὸ οἶστρον πατριωτικόν, ἐμνήσθη ἡμερῶν ἀρχαίων, πῶς παιδάκι ἔφυγε ἀπὸ τὸ Φουρνᾶ τῶν ἡρωϊκῶν Ἀγράφων, πῶς πῆγε στὸ Μωρητᾶ, καὶ μετὰ τὴν προσάρτησιν (τῆς Θεσσαλίας) κληρωτὸς στὸ Εὐζωνικὸ πολέμῳ καὶ πληγώθηκε στὴν «Κούτρα» κατὰ τὸ ἀτυχεῖς συνοριακὸν ἐπεισόδιον τοῦ 1886, καὶ πῶς καλόγηρος πλέων στὰ 1906 ἔφυγε καὶ πῆγε στὸ Μοναστήρι τῆς Σφήνιτσας στὴ Βέρροια καὶ ὑπηρέτησε τὸν Μακεδονικὸ ἀγῶνα, πῶς χάριν αὐτοῦ γύρισε ὅλα τὰ μέρη μέχρι Καστοριά καὶ Φλώρινα, καὶ πῶς πιάστηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ φυλακίστηκε στὸ «Κανλῆ—Κουλὲ» τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ τώρα ἔβγαλεν ἕνα θαθὺ στεναγμόν, νὰ κινδυνεύῃ ἡ πατρίδα, καὶ ἐγὼ ... ἄχ νὰ ἤμουν νεώτερος, ἀλλὰ ... ἡ Παναγία μας, ὁ Ἅγιος Δημήτριος, ἄς δάλουν τὸ χέρι τους, καὶ ἑσταυροκοπεῖτο. Μετὰ 2—3 ἡμέρας ἐμάθομεν ὅτι κατελήφθη ἡ Κορυτσοῦ ἀπὸ τὸν ἡρωϊκὸν στρατόν μας, πρὸς τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνης ἀκριβῶς τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ εὐλαβέστατος Γέρων

ἔβλεπε τὸν Ἅγιον Δημήτριον «νὰ τραβᾷ ἐπάνω πρὸς τὴν Βέρροια καὶ τὴν Φλώρινα» καὶ ἀπ' ἐκεῖνης τῆς ἡμέρας ἐξοικονομήσας καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματός του τὰ χρήματα παρήγγειλε τὸ λάβαρον, ὅπως καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ Μετώπου, ὁ ὁποῖος τὸν εὐχαρίστησεν ἐγγράφως.

«Ὁσιώτατον Νήφωνα Μοναχὸν εἰς Ἱερὰν Μονὴν Διονυσίου, Ἅγιον Ὅρος. Ἡ ὑπ' ἐμὲ μαχομένη στρατιὰ ἔλαβε τὸ καλλιτεχνικὸν λάβαρον μὲ τὰς εἰκόνας τῆς Παναγίας καὶ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, προστάτου τῆς Μακεδονίας μας, καὶ θὰ τὸ ἔχῃ ὡς φυλακτήριον εἰς τοὺς ἱεροὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνάς της. Ἐξ ὀνόματος τῶν γενναίων ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς. Ὁ συμπατριώτης σας Γ. Τσολάκογλου. Διοικητὴς κλπ.»

Εἰς κάθε περίπτωσιν πατριωτικὴν συλλογῆς ἐράνων κλπ. τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἦτο ἀμετάπτωτον, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν μὲ δάκρυα προέπεμπε κάθε ἐργάτην τῆς Μονῆς ἢ δοκιμὸν στρατολογούμενον, ὁπότεν δὲ ἐγίνοντο αἱ ἐπιτάξεις τῶν ζώων μας διὰ τὸ μέτωπον, ἐπὶ ὥρας ἐθώπευεν αὐτὰ, καὶ τὰ συνώδευε μέχρι τὸ «Προσκυνητᾶρι» εὐχόμενος «καλὴν νίκην» καὶ εἰς αὐτὰ, ὅτε δὲ οἱ ἡμιονηγοὶ τὸν προέτρεπον νὰ γυρίσῃ πίσω νὰ μὴν κουράζεται, «τὰ ζηλεύω, ἀπὴντα, ἄχ νὰ ἤμουν νεώτερος».

Κατὰ Μάρτιον, ὅτε ἐξεδηλώθη ἡ μεγάλη ἐπίθεσις τῶν Γερμανῶν καὶ ἡ ἀνησυχία ὅλων μας εἶχε κορυφωθῇ ἤρχετο εἰς τὸ Ἡγουμενεῖον ζητῶν ἐφημερίδας, μὰ τί τῆς θέλει τῆς ἐφημερίδας παποῦ, τώρα εἶναι Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή, δὲν κάνει νὰ διαβάξῃς ἐφημερίδας. «Νά, θέλω Γέροντα νὰ εἰ-

μαι και ἐγὼ «ἀνήμερος», θέλω νὰ ξέρω».

Ἐπῆλθε μετ' ὀλίγον ἡ γνωστὴ διάλυσις τῆς ἐνδόξου στρατιάς, καὶ ὁ φλογερὸς πατριώτης τῆς «Κούτρας» καὶ τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, κατηφὴς ἐβλεπε τοὺς κομπορρήμονας Γερμανοὺς διερχομένους τὸ ὄρος καὶ ὠρουμένους τὰς πολεμικὰς ἰαχὰς των ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς ... κραταιᾶς Ἑλλάδος. Ἐκ τῆς στενοχωρίας του δὲ, ἐπιδεινωθέντος τοῦ χρονίου στομαχικοῦ νοσήματός του, ἔσθυσσε μετ' ὀλίγους μῆνας μὲ τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας καὶ τῆς Πατρίδος εἰς τὰ χεῖλη καὶ μὲ τὸ ... ἀναπάντητον ἐρώτημα διὰ τὸ λάβαρον τοῦ 1940. Ἦδη πληροφορούμεθα ὅτι διεσώθη τοῦτο καὶ φυλάσσεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν χωρίου τῆς Καστοριάς. ἕως οὗ μετενεχθῇ εἰς τὴν ἑδραν τοῦ ἐνδόξου Γ. Σ. Σ. ἵνα ἐνθυμίζει εἰς τὰ ἐλληγόπουλα, τὸ πνεῦμα, τὴν ἐνότητα καὶ τὴν πρὸς τὰ ἱερὰ εὐλάβειαν τῆς ἀθανάτου γενεᾶς τοῦ 1940.

Ἐν τῇ Ι. Μ. τοῦ Ἀγ. Διονυσίου τῇ 10-2 46

Ὁ Καθηγ. Ἀρχιμ. Γαβριήλ

Η ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ

Τῆς α'. στάσεως τοῦ

«Μακάριος ἀνὴρ.»

Ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Βιολάκη συνταχθέντι Τυπικῷ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας διατάσσεται (προθεωρία § 5) ὅτι ἡ α'. στάσις τοῦ Ψαλτηρίου «οὐ στιχολογεῖται κατὰ τὰς Θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς τῶν ἑορταζομένων Ἀγίων μνήμας, ὅταν αὗται συμπίπτωσιν ἐν Σαββάτῳ ἢ Δευτέρᾳ, καθότι ἐν τοῖς Ἑσπερινοῖς τῶν δύο τούτων ἡμερῶν στιχολογία οὐ γίνεται.» Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νέου Τυπικοῦ εἶναι πεπλανημένη καὶ ἀσύστατος. καθόσον ἡ ἀπα-

γόρευσις τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου κατὰ Κυριακὴν ἑσπέρας, τὴν ὁποῖαν καὶ τὰ ἀρχαῖα Τυπικὰ ὑπαγορεύουσι (πρβλ. Τυπικὸν Μονῆς Ἀγίου Σάββα κεφ. δ').) ἀφορᾷ εἰς τὸ ἐνδιάτακτον Κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, μὴ ἐρισθέντος ἀπ' ἀρχῆς τοιοῦτου διὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς, διὰ τὸν διδόμενον ἐν τοῖς ἀρχαίοις Τυπικοῖς λόγον, τὸν κόπον δηλαδὴ τῆς προηγηθείσης κατὰ τὸ Σάββατον ἑσπέρας ἀγρυπνίας, —ἐξ οὗ καὶ τὸ ὅλον Ψαλτήριον διηρέθη εἰς 20 Καθίσματα (ἡμέραι 6 X Καθίσμ. 3) & (ἡμέρα 1 X Καθ. 2) = 20. (Πρβλ. ἐρμηνείαν Ψαλτηρίου ὑπὸ Ἀνθίμου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ἐκδ. 1855, εἰσαγ. σελ. ξθ').) Ἡ δὲ παράλειψις αὕτη τῆς στιχολογίας τοῦ ἐνδιάτακτου Καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου ὀρίζεται ὑπὸ τῶν παλαιῶν διατάξεων καὶ μετὰ πᾶσαν ἄλλην ἀγρυπνίαν πάσης Δεσποτικῆς ἢ Θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἥτοι εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τὸν ψαλλόμενον ἀφ' ἑσπέρας τῆς πρώτης μεθεορτοῦ ἡμέρας, διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω λόγον, ἥτοι τὸν κόπον τῆς προηγηθείσης ἀγρυπνίας. Δὲν ἀφορᾷ δὲ ἡ τοιαύτη ἀπαγόρευσις τῶν παλαιῶν Τυπικῶν τὴν στιχολογίαν τῆς α'. στάσεως τοῦ «Μακάριος ἀνὴρ», ἥτις πρέπει νὰ λέγεται ἐν τοῖς Ἑσπερινοῖς τῶν Θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἑορταζομένων Ἀγίων κανονικῶς ἐν πάσῃ τῆς ἐβδομάδος ἡμέρᾳ, καὶ ἀγρυπνίας ἔτι προηγηθείσης· διότι ἡ α'. στάσις τοῦ «Μακάριος ἀνὴρ» ἐπέχει ἐν τῷ Ἑσπερινῷ οἷαν θέσιν ἐπέχει ὁ Πολυέλεος ἐν τῷ Ὁρθρῳ, καὶ διότι καὶ μόνον κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῶν ἐν λόγῳ ἑορτῶν διατηρεῖται νῦν λείψανον (καίτοι δι' ἀντικαταστάσεως ὑπὸ τὸν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τύπον διὰ τὸ ὁμοιόμορφον) τοῦ ἀρχαί-

ου ἁσματικοῦ, ἢ, κατὰ τὴν σημερινὴν φρασσιολογίαν, πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ. (Πρβλ. Συμεὼν Θεσσαλονίκης, περὶ τῶν νυχθημερῶν ἀκολουθιῶν κεφ. Μς'. — ΜΘ'.)

Ὅτε δὲ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς στιχολογίας, ἡ ὑπὸ τῶν παλαιῶν Τυπικῶν διατασσομένη, κατὰ Κυριακὴν ἑσπέρας ἀφεώρα μόνον τὸ ἐνδιάτακτον τοῦ Ψαλτηρίου Κάθισμα, καὶ οὐχὶ τὴν α'. στάσιν τοῦ πρώτου Καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου, καταφαίνεται καὶ ἐν κεφ. λη'. τῶν Ἀπορουμένων τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα, ἐνθα, ἀναγραφομένης τῆς τάξεως καθ' ἣν ὀφείλει νὰ ψαλῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὅταν συμπέσῃ τὴν Μεγάλῃ Δευτέρᾳ, ῥητῶς διατάσσεται «τῇ Κυριακῇ τῶν Βαθῶν ἑσπέρας ... ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ στιχολογοῦμεν τὸ πρῶτον ἀντίφωνον τοῦ Ψαλτηρίου, ἡγοῦν τὸ Μακάριος ἀνὴρ.»

Ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας ἀπαγόρευσις τῆς στιχολογίας κατὰ τὴν Παρασκευὴν ἑσπέρας ὑπ' οὐδενὸς μὲν τῶν ἀρχαίων Τυπικῶν οὐδὲ τῶν μεταγενεστέρων μνημονεύεται, ρητῶς τοῦναντίον ὀριζόντων τὰ «πρὸς Κύριον» (ἅπερ καὶ τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας ὀρίζει διὰ τὰς Προηγισμένας τῶν Παρασκευῶν τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς). Ἀναγραφείσα δὲ ἐν τῷ νέῳ Τυπικῷ, καὶ δὴ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ πρωτοψάλτου Κωνσταντίνου πρώτῃ αὐτοῦ ἐκδόσει, ἐφάνη ἀμέσως νέα τις, ἀν οὐχὶ ἐναντία, διάταξις, (Λειτουργικὴ II. Ρομπότου, Ἀθῆναι 1869. — «Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν καὶ τὰ Εἰρηνικά ἀναγινώσκεται ... ἐν ταῖς λοιπαῖς ἑορταῖς οἱ τρεῖς πρώτοι Ψαλμοί... Ἀλλὰ κατὰ τὸν νέον Τυπικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῇ Παρασκευῇ

καὶ τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας δὲν στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον.») Μετὰ βεβαιότητος δὲ δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ διατάξει συνέβη παρανοήσις τις προελθοῦσα ἀπὸ ἄλλας τῶν ἀρχαίων Τυπικῶν διατάξεις, περὶ τοῦ Ἀλληλούϊα εἰ τύχει ἐν Δευτέρᾳ ἢ Σαββάτῳ, περὶ οὗ λέγεται ὅτι ἐν τῇ ἑσπέρᾳ τῆς Κυριακῆς καὶ Παρασκευῆς ἐν ἀρχῇ τοῦ Ἑσπερινοῦ οὐ λέγεται πρὸ τοῦ Προοιμιακοῦ τρισάγιον, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὸν Εὐλογητὸν ἀρχεται ὁ Προοιμιακός· ἐπίσης πρὸ τοῦ Καταξίωσον λέγεται τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας (Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖται τὸν Κύριον· Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ) καὶ ὅχι τὸ Ἀλληλούϊα, ὡς λέγεται τῇ ἑσπέρᾳ τῆς Δευτέρας, Τρίτης, Τετάρτης καὶ Πέμπτης, εἰ τύχει μετ' αὐτὰς Ἀλληλούϊα.

Ἐπὶ τούτοις εἰρήσθω ὅτι καὶ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει τοῦ Ἀθῶνος, ἐνθα ἐκρατήθησαν συντηρητικώτατα αἱ ἀρχαῖα παραδόσεις καὶ τὰ παλαιὰ ἔθιμα καὶ ἀπαράσάλευτος σώζεται ἡ ἀκρίβεια ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις, τὸ α'. Ἀντίφωνον τοῦ «Μακάριος ἀνὴρ» στιχολογεῖται ἐν τε ταῖς Θεομητορικαῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς μνήμας τῶν ἑορταζομένων Ἀγίων ἐν οἱαδήποτε ἡμέρᾳ τῆς ἐβδομάδος καὶ ἀν τύχωσιν αὗται.

Κατὰ ταῦτα ἐν παντὶ Ἑσπερινῷ Θεομητορικῆς ἑορτῆς ἢ ἑορταζομένου Ἀγίου δέον νὰ ἀναγινώσκῃται ἡ ψάλληται ἡ πρώτη στάσις τοῦ Ψαλτηρίου, δαίγμα τοῦ ἁσματικοῦ, τ. ἔ. ἑορταστικοῦ καὶ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ, ἔστω καὶ ἂν ὁ Ἑσπερινὸς ψάλλῃται Παρασκευῇ ἢ Κυριακῇ ἑσπέρας.

Οἰκονόμος, Γεώργιος Α. Ρήγας.

Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Σκιαθοῦ

ΕΤΕΡΟΣ ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. β'.
Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας.

Κατακαμπτόμενος πλήθει τῶν πονηρῶν, καὶ δεινῶν μου πράξεων, τὸν ἀρχένα τῆς ψυχῆς, καὶ σαρκὸς προσκλίνω σοι Ἀγνή, καὶ βοῶ σοι ἐκτενῶς σύ με ἀνθρώπων.

Ω παναμώμητε κόρη ἡ κραταιά, τῶν πιστῶν δοθήτριά, καὶ ἐλπίς τῶν ταπεινῶν, σύ με ἐλευθέρωσον σαρκός, ἡδονῶν καὶ τῶν παθῶν τῶν τυραννούντων με.

Ο διὰ σπλάγγχνα ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν, Θεὸς ἀπερίγραπτος, ἐσαρκώθη δι' ἡμᾶς, ἐκ Παρθένου κόρης καὶ θροτός, διὰ οἶκτον γενονῶς ὁ ὑπερούσιος.

ᾠδὴ γ'. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.

Επὶ σοὶ Πάναγνε σεμνή, πεποithῶς μὴ ἐκπέσω, τῆς εἰς σὲ προσδοκίας, ἀλλ' ὡς Μήτηρ συμπαθῆς, τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, τῶν παγίδων, τοῦ ἐχθροῦ με λύτρωσαι.

Μαρία μήτηρ τοῦ φωτός, ἡ σωτήριος πύλη, δι' ἧς ὠδεύσε μόνος, ὁ τῶν ὅλων ποιητής, τῆς μετανοίας μου νῦν, σὺ τὰς πύλας, ἄχραντε διάνοιξον.

Λιμὴν γενοῦ μοι καὶ φρουρός, ταῖς δειναῖς τρικυμίαις, τῶν παθῶν ἀνενδότως, χειμαζόμενον αἶψι, ἐν τῇ θαλάσῃ Ἀγνή, τῇ τοῦ βίου, μόνῃ αἰετάρθενε.

ᾠδὴ δ'. Χριστός μου δύναμις.

Μαρία πάναγνε, παθῶν τὴν σύγχυσιν, τῆς ἐμῆς διανοίας καὶ πειρασμῶν, ζάλην διασκέδασον, τῆς ἀπαθείας τὴν πηγὴν, ἡ τεκοῦσα Μητρο-

πάρθενε.

Ισχύς μου ἄχραντε, γενοῦ τῇ δούλῳ σου, καὶ ἀπόρρητον τεῖχος καὶ πρὸς Θεόν, πρέσβυς χρηματίζουσα, αἰωνιζούσης φλογός, καὶ γεέννης ἐλευθέρωσον.

Μαρία πάναγνε, ἡ καθαρώτατον, γενομένη δοχεῖον χωρητικόν, θείας ἐνοικίσεως, τὸν ψυχικόν μου μόλυσμόν, καὶ τὸν ῥύπον ἐξαφάνισον.

ᾠδὴ ε'. Τῷ θεῷ φέγγει σου Ἀγαθέ.

Μεμολυσμένος τὸν λογισμόν, καὶ ἡχρειωμένος ταῖς πολλαῖς, Μήτηρ Θεοῦ παραπτώσεσι· σὲ καθικετεύω μόνῃ ἀμόλυντε, οἰκτίρησον καὶ σῶσον τῇ μεσιτείᾳ σου.

Τῷ θεῷ φέγγει σου Ἀγαθή, τὴν ἐσκοτισμένην μου ψυχὴν, ταῖς ἡδοναῖς φωταγώγησον· καὶ πρὸς σωτηρίας τρίβον ὁδήγησον, ἡ μόνῃ τὸν Σωτήρα Χριστὸν κύησας.

Τῆς ἀμαρτίας μου τὰς σειράς, τῇ σῇ μεσιτείᾳ καὶ προστασίᾳ Παρθένε διάλυσον, καὶ χαρὰς καὶ θείας γαλήνης πλήρωσον, ψυχὴν μου τὴν ἀθλίαν καὶ σκότους λύτρωσαι.

ᾠδὴ στ'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

Υπάρχων ὑπεύθυνος, ἀμαρτίας καὶ δεινῶς, τραυματισθείς ὁ δειλῆς, ἐπὶ σὲ Θεομήτορ τὴν συμπαθεῖ, προσφεύγω δεόμενος, τὰς οὐλὰς ἐξαλείψαι τῶν πταισμάτων μου.

Η πύλη τῆς χάριτος, ἡ ἀνοίξασα θροτοῖς, τὴν πύλην τὴν οὐράνιον, τῆς μετανοίας πύλας μοι τηλαυγῶς, διάνοιξον Δέσποινα, καὶ πυλὼν τοῦ θανάτου ἐλευθέρωσον.

Παθῶν με κλονούμενον, ἐναντίαις προσβολαῖς, Μήτηρ Θεοῦ στερέωσον, τῆς ἀπαθείας τέξασα τὴν πηγὴν, πρὸς σὲ γὰρ κατέφυγα, τῆς ἀθλίας ψυχῆς μου τὴν παράκλησιν.

Κάθισμα. Τῆς εὐσπλαγχνίας.

Τῆς συμπαθείας τὴν πηγὴν ἄχραντε σεμνή Παρθενομήτορ Θεοτόκε, πλουσίως ἐν ἡμῖν Ἀγνή ἐπέχεε, καὶ δώρησε ἡμῖν πταισμάτων ἄφεσιν· σὺ γὰρ εἰ προστασία ἡμῶν καὶ θεία σκέπη.

ᾠδὴ ζ'. Δροσοβόλον μέν.

Ραθυμία με κρατούμενον διέγειρον, πρὸς ἐργασίαν ἄχραντε θείων πράξεων, ἐνίσχυσόν με κατ' ἐχθρῶν αἰετλεμούντων με δεινῶς, καὶ ἐναντίοις λογισμοῖς δελεαζόντων με.

Ιλαστήριον κεκτήμεθα πανάχραντε, πρὸς τὸν Θεόν σε πάντοτε, ἐξελοῦ ἡμᾶς τῶν ἐκεῖ βασάνων φοδερῶν, καὶ λύτρωσαι πάσης ἀπειλῆς, ἐπιβουλῆς τε ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν.

Μὴ ἐάσης με Παρθένε ἀπολλύμενον, μηδὲ παραχωρήσης με, θρώμα γενέσθαι τοῦ αἰετλῶντος τὴν ἐμὴν, ἀπώλειαν ὅφως δεινοῦ, ἀλλὰ πάσχαυ μοι τὸ σὸν ἔλεος Πάναγνε.

ᾠδὴ η'. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις.

Η τῷ τόκῳ σου πᾶσαν ἀποστειρώσασα, τὴν κακίαν τοῦ πλάνου πάσης στερεοῦσαν, πράξεως ἀγαθῆς τὴν καρδίαν μου, δεῖξον καρποφόρον, Θεὸν ἱεουμένην.

Ικεσίαν Παρθένε Θεῷ προσάγαγε, τὰς ψυχὰς ἡμῶν σῶσαι θεοχαρίτωτε, καὶ τῆς τῶν παθῶν ἐνοχῆς ἡμᾶς ῥύσασθαι, καὶ τῆς τῶν δαιμόνων, κακίστης ἐπηρείας.

Πρὸς τὴν σὴν καταφεύγω πανάμωμε, καὶ προστάτιν ζωῆς μου σὲ νῦν προβάλλομαι· ῥῦσαί με πυρὸς αἰωνίου καὶ κρίσεως, καὶ φρικωδεστά-

του λογοθεοῦ Κόρη.

ᾠδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις.

Παθῶν κλυδώνιον συνταράττει με, καὶ ἡδονῶν θυθίζει τρικυμία πανάμωμε, κυβερνήτην Χριστὸν ἡ κύησας, χεῖρά μοι βοηθείας ἔκτεινον σῶσόν με, μόνῃ σωτηρίᾳ τῶν πιστῶς μακαριζόντων σε.

Παστὰς καὶ θρόνε τοῦ βασιλεύοντος, ὁρος Θεοῦ καὶ πόλις ἐκλεκτὴ καὶ παράδεισε, τοῦ ἡλίου νεφέλη δλόφωτε, φώτισον τὴν ψυχὴν μου, νέφη διώκουσα, τῶν ἀμαρτιῶν μου τῶν πολλῶν θεοχαρίτωτε.

Αγνή Παρθένε θεοχαρίτωτε, πύλη φωτὸς τὰς πύλας τῆς ψυχῆς μου διάνοιξον, ἀμαρτίας εἰσόδους συγκλείουσα μὴ με καταλαθέτω, χεῖρ τοῦ ἀλάστορος, ἄγουσα πρὸς ὀλεθρον δεινόν, καὶ φρικτὴν κόλασιν.

Ἐκ τοῦ κώδικος Θ19 τοῦ ιδ', αἰῶνος (1332) τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης.

ΣΤΙΧΟΙ
ΠΑΝΑΡ. ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΥ ΑΡΧΙΜ.

Π ρ ο ς

Τὰ ἡρωϊκά μου τέκνα, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ὀπλίτας, πλοιάρχους, ὑποπλοιάρχους καὶ ναύτας, τοὺς ἡρωϊκῶς μαχομένους ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος καὶ τῆς ὑπὲρ πάντων Ἐλευθερίας, εἴη χάρις ἔλεος, εἰρήνη, ὑγεία, σκέπη καὶ προστασία παρὰ τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ ἡμῶν παρ' ἐμοῦ δὲ τοῦ ἀναξίου ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι πατρικαὶ εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι. Ἀμήν.

Ἡρωϊκά μου τέκνα ἐν Χριστῷ ἀγαπητά :

Ἡ Μεγάλῃ μας Κυρία,
Ζωοδόχος οὖν πηγὴ,
ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς,

δι' ἐμοῦ σὰς εὐλογεῖ.
 Καὶ σὰς πέμπει ὡς θραβεῖα,
 τῶν μεγάλων σὰς νικῶν,
 φυλακτὰ ἐκ τῆς Μονῆς τῆς,
 ἢ Ὑπέρμαχος ὑμῶν.
 Ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ,
 καὶ φοβίζουσα ἐχθρῶν,
 φάλαγγας ὠχυρωμένας,
 εἰς ὁρέων παγερῶν.
 Κορυφὰς τῆς Ἀλθανίας,
 κ' ἐνισχύουσα ὑμᾶς,
 ὥσπερ ἀετοὶ ὑψοῦσθε
 με λεόντων δὲ ὁρμάς.
 Καὶ με βρυχηθμοὺς καὶ λόγχας,
 τέκνα μου ἡρωϊκά,
 ἐκπορθήτε τοὺς ἀνάνδρους,
 δολοφόνους φασιστάς.
 Ἐκ παρθενικῶν ὁρέων,
 ἅπαντας τοὺς παππιστάς,
 ἵνα παύσουν νὰ μολύνουν,
 τῶν θουνῶν μας κορυφάς.
 Ἄς περ ἔχουν ἀγίασει,
 ἀσκηταὶ με προσευχάς,
 πρὸς Θεὸν μετὰ δακρύων,
 καὶ φωνὰς τῶν νοεράς.
 Ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ὁλοῦ,
 τῆς εἰρήνης οὗτοι πρίν,
 νῦν δὲ σεῖς με αἵματά σας,
 ἅπερ χύνετε ἐκεῖ.
 Ὑπὲρ Πίστεως ἀγίας,
 καὶ Πατρίδος τὴν τιμὴν,
 παύση δὲ ἡ τυραννία,
 καὶ τοῦ Πάπα ἡ ὀφρὺς.
 Καὶ ἀνυψωθῇ δὲ πάλιν,
 ὀρθοδόξων χριστιανῶν,
 τῶν Ἑλλήνων νῦν τὸ Ἔθνος,
 διὰ θυσιῶν ὑμῶν.
 Ναὶ ἡρωϊκά μου τέκνα,
 πρὸς ὑμᾶς ἔλαχε νῦν,
 μετὰ πεντακόσια ἔτη,
 ἢ τοιαύτη νῦν τιμὴ.
 Μὲ τὸ ἅγιόν σας αἷμα,

παππισμὸς ν' ἀφανισθῇ,
 κι' ὀρθοδόξων ἡ θρησκεία,
 ἐκ Θεοῦ νὰ ὑψωθῇ.
 Δι' ἡρωϊκῶν σας δ' ἄθλων,
 τῶν Ἑλλήνων ἡ φυλὴ,
 ἀποβάλλει κάθε αἰσχός,
 καὶ κατὰπτωσιν δεινὴν.
 Τῆς Μικρᾶς Ἀσίας λέγω,
 κι' ἀνακτᾶ νῦν τὴν τιμὴν,
 καὶ τὴν τῶν ἡρώων θέσιν,
 ἣν κατεῖχεν ἀπ' ἀρχῆς.
 Καὶ θὰ λάμπῃ πάλιν τέκνα,
 ὥσπερ φάρος ἐν νυκτὶ,
 νὰ φωτίσῃ νῦν τὰ Ἑθνη,
 ὅλα τὰ ἐπὶ τὴν γῆν.
 Νῦν στὸ τέλος τῶν αἰώνων,
 ὅπου σκότος παχυλόν,
 ὕλισμοῦ καὶ ἀθεΐας,
 κι' ἀλαζόνων παππιστῶν.
 Ἀμαυρώσαντες οὖν οὗτοι,
 αἰγλὴν τοῦ πολιτισμοῦ,
 τοῦ Χριστοῦ μας τῆς θρησκείας,
 με ψευδοπολιτισμοῦ.
 Κ' ἐκφυλίσθησαν τὰ Ἑθνη,
 κι' ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς γῆς,
 χριστιανῶν καὶ μὴ ὡσαύτως,
 κι' ὀρθοδόξων ἡ μερίς.
 Ἀλλὰ νῦν ἐκ τῶν φασίστων,
 ἤρξατο νὰ τιμωρῇ,
 τῶν Ἑθνῶν τὰς ἀδικίας,
 τῶν Ἑλλήνων ἡ φυλὴ.
 Ὁ Χριστὸς ναι θὰ πατάξῃ,
 δι' ὑμῶν τὸν παππισμόν,
 ὡς καὶ κάθε ἄλλο Ἔθνος,
 ποὺ θὰ εἶναι καθ' ἡμῶν.
 Χαίρετε λοιπὸν ὦ τέκνα,
 ὡς Ἀπόστολοι Χριστοῦ,
 νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι,
 νέου σείς πολιτισμοῦ.
 Ἀπ' ἀρχὴν φυλῆς Ἑλλήνων,
 τρόπαιά σας τὰ λαμπρά,
 θὰ τεθῶσιν οὖν ὡς βάσεις,

ἵνα μένουν σταθερά.
 Σύμφωνα καὶ αἱ συνθηκαί,
 ἅπερ θὰ ὑπογραφοῦν,
 μετ' ὀλίγον τῆς εἰρήνης,
 παρ' ἡμῶν καὶ ἐξ ἐχθροῦ.
 Ἦγγικε τέκνα ἡ ὥρα,
 καὶ ἀνδρίζεσθε λοιπὸν,
 ὁ Χριστὸς κ' ἡ Παναγία,
 προπορεύονται ὑμῶν.
 Μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων,
 με σημαῖα τὸν Σταυρόν,
 τὸν ἐχθρόν μας νὰ διώξουν,
 πρὸς τιμὴν ὅλων ὑμῶν.
 Ζήτω ἡ Ἑλλάς μας τέκνα,
 κι' ὁ καλὸς μας Βασιλεὺς,
 καὶ ὁ νέος Κυβερνήτης,
 καὶ σεῖς ἡρώες παιδιὰ.
 Κ' ἐν ὀνόματι Κυρίου,
 δεξιὰν ἐμὴν ὑψῶ,
 κ' ἐκ μακρόθεν μετ' ἀγάπης,
 ἅπαντας σὰς εὐλογῶ.
 Νοερῶς σὰς συνοδεύω,
 τέκνα μου ἡρωϊκά,
 κι' ὡς παιδί ἐκ τῆς χαρᾶς μου,
 ἡ καρδιά μου πετᾷ.
 Τὸν Θεὸν ὁρῶ μαζί σας,
 καὶ νὰ μὴ χοροπηδῶ,
 ἀφοῦ ὅλ' ἡ κτίσις χαίρει,
 καὶ δοξάζει τὸν Θεόν.
 Καὶ τὴν Θεοτόκον λέγω,
 διὰ τρόπαια ὑμῶν,
 καὶ ἐνδόξους σας θριάμβους,
 καὶ ἐγὼ νὰ μὴ πηδῶ;
 Ναὶ σκιρτῶ νῦν καὶ χορεύω,
 ὡς ἰχθὺς ἐν τῷ θυθῷ,
 τῆς θαλάσσης καὶ μ' ἀγάπην,
 ἐνὸς ἐκάστου δὲ ὑμῶν.
 Τὰς πληγὰς σας τὰς ἀγίας,
 καὶ τὰ μέτωπα φιλῶ,
 καὶ σὰς πέμπω τὰς εὐχὰς μου,
 ὡς τι δῶρον πατρικόν.
 Ὁ Χριστὸς κ' ἡ Παναγία,

νὰ σὰς εἶναι βοηθός,
 νὰ συντρίψετε τελείως,
 καὶ ταχέως τὸν ἐχθρόν. Ἀμήν.
 Ὁ ἐν Χριστῷ εὐχέτης σας
 Ἀρχιμ. ΠΑΝΑΡ. ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ
 Ἀγιορείτης († 1943)
 Ἱερὰ Γυν. Μονὴ Ζωοδόχου Πη-
 γῆς ἢ Ἀγίας, Μπάτσι - Ἀνδρου.

ΣΤΙΧΟΙ

ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΕΜΙΚΗΝ

ΑΝΘΙΜΟΖΑΔΗΝ

Ἄνω σχῶμιεν τὰς καρδίας,
 ἅπαντες οἱ χριστιανοί,
 πρὸς Θεὸν τὸν ἐν Τριάδι,
 με μετάνοιαν ἀγνήν.
 Καὶ με συντρίβην καρδίας
 καὶ ταπεινώσιν πολλήν,
 ἡνωμένοι μετ' ἀγάπης,
 νὰ ὑψώσωμεν φωνήν.
 ὦ! Θεὲ νῦν πρόφθασόν μας,
 κινδυνεύομεν ἰδοῦ,
 ἐν' ἀλληλοσπαραχθῶμεν,
 πρὸς χαρὰν ἐχθροῦ κοινοῦ.
 Ἐνεκεν ὀνόματός Σου,
 ἔλεως γενοῦ ἡμῖν,
 καὶ εἰρήνευσον Σὺ πάντας,
 τοὺς οἰκοῦντας νῦν τὴν γῆν.
 Μὴ μνησθῇς ἁμαρτιῶν μας,
 κι' ἐγκλημάτων φοβερῶν,
 ἀλλὰ Σῆς φιλανθρωπίας
 καὶ ἀπειρῶν οἰκτιρμῶν.
 Εὐσπλαγχνίσου δ' ἐλεήμων,
 τὰ ἀθῶα νῦν παιδιὰ,
 μὴ τὰ ρίψουν αἱ μητέρες
 ἐξ ἀνάγκης στὴ φωτιά.
 Ἦνπερ ἔχουν νῦν ἀνάψει,
 σ' ὅλην τὴν ὑπ' οὐρανόν,
 μετὰ λυσσαλέων τρόπων,
 κυβερνῆται τῶν ἐθνῶν.
 Καὶ τὰ ὑψη τοῦ αἰθέρος

καὶ τὰ βάθη θαλάσσων,
ἐπιφάνειαν θαλάσσης,
μετὰ φρικωδῶν πυρῶν.
Πομπωδῶς δὲ μ' ἐπιδείξεις,
χωρὶς νὰ ἐρυθριοῦν,
συζητοῦν περὶ εἰρήνης,
καὶ ὡς μαινόμενοι ποιοῦν.
Ὅλοι πάνοπλοι τυγχάνουν
κι' ἐγρηγόρως καρτεροῦν,
τὴν παραμικρὰν αἰτίαν
ἵνα ἀλληλοσπαραχθοῦν.
Ὅθεν φρικαλέον πρᾶγμα,
ὅλ' ἢ κτίσις προσδοκᾷ,
ν' ἀπαντήσῃ χωρὶς οἰκτον,
τὰ πρωτάκουστα κακά.
Ὡ! κακία μανιώδης
τῶν ἀνθρώπων φοβερά,
πῶς τὰ κάλλη ἐπιστήμης,
τ' ἀφανίζεις ζοφερά;
Μὲ τὰς νέας ἐφευρέσεις,
ἐκ τοῦ ὕψους σὺ σκορπᾷς
στὴν ὑπ' οὐρανὸν τὴν φρίκην
τοῦ θανάτου ἐχθρική.
Δὲν σὲ ἐφθانون τῶν στόλων
τόσα τρομερὰ πυρά,
κι' ὀχυρῶν φρουρίων ἄλλα,
τῆς ἡλλάσσης καὶ ξηρᾶς;
Ὅρειθατικά κανόνια,
πολυδόλα καὶ λοιπά,
χειροβομβίδες ξιφολόγχαι
ξίφη στρατιωτικά.
Ἄ χειρίζεσαι καὶ χύνεις,
αἶμ' ἀνθρώπινον αἶε,
ὥς ποτάμι λυσσαλέως,
σ' ἅπασαν λέγω τὴν γῆν.
Ἀλλὰ σὺ κακία πάλιν,
τῶν ἀνθρώπων βδελυρά,
ἅπαντα τῆς ἐπιστήμης
τὰ χειρίζεσαι σκληρά!
Ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ἀέρος,
κι' ἐκ θαλάσσης τὸν θυθόν,
τὴν ζωὴν ἐξαφανίζεις,

σ' ὄλην τὴν ὑπ' οὐρανόν.
Ἀπὸ κτίσεως τοῦ κόσμου
κοπιᾶζουν καὶ μοχθοῦν,
ἄνθρωποι μετ' ἐπιστήμης
κι' ἐφευρέται νὰ εὐροῦν.
Τῶν στοιχείων τὰς συνθέσεις,
οὗτοι ὅπως δυνηθοῦν.
οὐν Θεῷ μετ' ἐπιστήμης,
τ' ἄψυχα ἵνα κινοῦν.
Νὰ συγκοινωνοῦν δ' εὐκόλως,
πολλαπλῶς ὅλ' οἱ θνητοί,
χωρὶς νὰ χρονοτριβοῦσιν
οἱ μακρόθεν κ' οἱ ἐγγύς.
Καὶ οὐδεὶς θὰ ἐφαντάσθην,
πῶς ἡδύνατο νὰ βροῦν,
ἃ οἱ ἄνθρωποι ἐφεύρον,
νῦν αἰῶνος εἰκοστοῦ.
Ἀλλὰ πρὶν νὰ τ' ἀπολαύσουν
ν' ἀφανίσουν νῦν ὁρμοῦν,
τὰ τῆς ἐπιστήμης κάλλη
πρὸς χαρὰν κοινοῦ ἐχθροῦ.
Ὡ! μανία τῶν ἀνθρώπων,
συνεργάτα τοῦ σατάν,
πῶς ἀφρόνως καταστρέφεις
τόσα ἔργα θαυμαστά;
Ἐξ ἀδελφοκτόνου Καὶν,
ἔχεις τὴν καταγωγὴν,
καὶ δὲν παύεις νὰ ποτίζῃς,
μ' ἀδελφῶν αἷμα τὴν γῆν.
Ἀνεφύης ἐκ τοῦ φθόνου,
οὗ πατὴρ εἶναι ὁ σατάν,
δι' αὐτὸ ἀνθρωποκτόνος
οὗ μανίαν μυσαράν.
Ὁ πατέρας σου εἶν' ἄφρων
σατανᾶς ὁ μιαιβός,
διὰ σοῦ τῆς γῆς τὰ ἔθνη
ἐξεγείρει διαρκῶς.
Κατ' ἀλλήλων ὦ μανία
καὶ ὁρμῶσι λυσσωδῶς
σφαγιάζοντες ἀλλήλους
χωρὶς οἰκτον φρικωδῶς!!
Ἀλλ' ὦ ἄνθρωποι σκεφθῆτε

τὴν μεγάλην συμφορὰν,
ἣν θὰ πάθῃ ὄλη ἢ κτίσις
μὲ τὰ νέα σας πυρά.
Λυπηρῆτε τὰς μητέρας,
θηλαζόντων νῦν βρεφῶν,
καὶ ἐγκυμονούσας πάσας,
αἱ βοῶσαι καθ' ὁμῶν.
Ὡ! Θεέ, σὺ ἐκδικήσου
τῶν ἀθῶων μας παιδιῶν,
καὶ ἡμῶν σκληροῦς φονέας
μὲ Σὺν δίκαιον θυμόν.
Σπεῦσον εἰς βοήθειάν μας
καὶ ἀπάλλαξον ἡμᾶς
ὦ Θεέ, τῶν θλιβομένων
ἐκ μεγάλης συμφορᾶς!!!
Ναὶ Θεέ Τριάς Ἁγία
γόνυ κλίνομεν πρὸς Σὲ
κι' εὐλογοῦμεν τὸνομά Σου
μ' εὐλαβητικὰς φωνάς.
Ἄπασαι φυλαὶ καὶ γλώσσαι
τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ γῆς
ὦ Τριάς, Σὲ προσκυνοῦμεν
μετὰ συντριβῆς ψυχῆς.
Προσκαλοῦμεν δὲ ὦ Πλάστα
μετὰ ἡχηρᾶς φωνῆς,
ἅπαντα τὰ κτίσματά Σου
τὰ ἐν οὐρανῷ καὶ γῆς
ἵνα Σὲ καθικετεύσουν
μετ' ὀδυνηρῶν κραυγῶν,
τοὺς ἀνθρώπους νῦν νὰ σώσῃς
φοβερῶν καταστροφῶν.
Τὰς ὁποίας ἡ νῦν λύσσα
τῶν ἀρχόντων τῶν Ἑθνῶν,
προξενεῖ σ' ὅλον τὸν κόσμον
γενικῶς φίλων κι' ἐχθρῶν.
Ὡς παράφρονες οὖν πράττουν
Κυβερνῆται τῶν Ἑθνῶν,
τῶν μεγάλων πάντων λέγω
κ' εἶναι πρᾶγμα φοβερόν.
Μὲ τὰς νέας ἐφευρέσεις
ἐπλισμῶν καταστροφῆς,
ὁρμοῦν οὗτοι λυσσαλέως

κατ' ἀλλήλων μετ' ὀργῆς.
Δὲν αἰσχύνονται δὲ οὗτοι
ἑαυτοὺς οἱ δυστυχεῖς
μὲ τοσαύτας γνώσεις λέγω
νὰ ποιοῦν ὥσαν μωροί.
Τρόπον ἔχουν θηριώδη
καὶ προβάτων τὴν δορὰν
καὶ ὡς τίγρεις νῦν σπαράττουν
τοὺς ἀνθρώπους φοβερά!!
Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου
μεταλλεῖα ἐρευνοῦν,
ἐργαζόμενοι ἀπαύστως,
ἄνθρωποι ποὺ δυστυχοῦν.
Πτωχοὶ ἄνθρωποι ἐργάται
εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς,
καὶ περισυλλέγουν οὗτοι
τὸν χρυσὸν οἱ δυστυχεῖς.
Καὶ τὰ μέταλλα δὲ πάντα
θησαυροὺς τοῦ Ποιητοῦ,
μὲ κινδύνους τὰ εὐγάζουν,
ἄνθρωποι ὅπου πεινοῦν.
Μὲ σκοπὸν νὰ χρησιμεύσουν
σ' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς,
γενικῶς καὶ τῶν ἀτόμων
παντὸς Ἑθνους καὶ Φυλῆς.
Ἀρχιμ. ΠΑΝΑΡ. ΠΟΥΚΑΡΠΟΥ
Ἀγιορείτης († 1943)

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ὁ προορισμὸς εἶνε ἀνεξάρτητος ἀπὸ
τῆς προγνώσεως· τοῦτέστι προέγνων ὁ
Θεός, ὅτι θὰ ἁμαρτήσῃ τις καὶ τὸν προ-
ώρισεν εἰς κόλασιν· προέγνων, ὅτι θὰ με-
τανοήσῃ τὸν προώρισεν εἰς σωτηρίαν.
Προέγνων ὅτι θὰ ζήσῃ ἐνάρετον βίον τὸν
προώρισεν εἰς βασιλείαν αἰώνιον. Ἀλλ'
ὁμῶς οὐχὶ διότι προέγνων ὁ Θεὸς καὶ προ-
ώρισε διὰ τοῦτο θὰ ἁμαρτήσῃ τις ἢ θὰ ἀ-
γαθοποιήσῃ ἀλλὰ διότι θὰ ἁμαρτήσῃ καὶ
θὰ πολιτευθῇ ἐναρέτως διὰ τοῦτο προέγνων
καὶ προώρισεν ὁ Θεός. Ἡ ἀτομικὴ βού-
λησις τοῦ ἀνθρώπου μένει ἐλευθέρᾳ καὶ
ἀνεξάρτητος ἀπὸ τῆς θείας βουλήσεως.
Ὅπως ἐπλάσεν ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς τὸν ἄν-
θρωπον λογικόν, ἥτοι ἐλεύθερον, οὕτω

ΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΜΕ ΚΟΜΒΟΣΧΟΙΝΙ

Καθημερινὸς κανὼν ἐκάστου Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, ὅπου
πιστεύει εἰς Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.

(Ἀπὸ τὸ χειρόγραφον βιβλίον τοῦ Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Σταματελάτου).

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος τοῦ 58 Γ'. ἔτους)

Μεσονυχτικόν, Ὁρθρος, Ψαλτήριον,
Κανὼν τῆς ἑορτῆς, αἱ ὥραι κτλ.

Δι' εὐχῶν. Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν
δόξα σοι. Βασιλεῦ Οὐράνιε. Τρισάγιον.
Δόξα καὶ νῦν. Παναγία Τριάς. Πάτερ
ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστιν. Κύριε ἐλέησον
(ιβ') Δόξα καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνή-
σωμεν (ἐκ γ'). τὸν Ν' (50) φαλμόν.

Καὶ εὐθὺς τὰ Κομβοσχοίνια

α') τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κομβοσχ. (4).

β') τῆς Θεοτόκου, κομβοσχ. (1).

γ') τῶν Ἀγίων τῆς ἑορτῆς, κομβ. (1).

Τὰ (6) κομβοσχοίνια ἀποτελοῦν μίαν
στάσιν, καὶ ποιῆτε τὸ ὅλον στάσεις (6).
Εἰς αὐτὰς τὰς στάσεις ὅταν κουράζεσθε
κάθεσθε.

Εἰτα τὸ πιστεύω. Τὸ Ἄξιόν ἐστιν,
τὸ Τρισάγιον, Δόξα καὶ νῦν, Παναγία
Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Δι' εὐχῶν, Κύριε
ἐλέησον (40), Θεοτόκε Παρθένε (ἐκ γ'),
ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν ἀπαῖ, Δι'
εὐχῶν.

Καὶ ἀπόλυσις.

μέχρι τέλους καταλείπει αὐτὸν λογικὸν καὶ
ἐλευθέρων. Οὐδεὶς ἐπηρεασμὸς θεόθεν ἐγ-
γίνεται ἐπὶ τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου,
πλὴν τῆς πνευματικῆς ἀρωγῆς τῆς ἐπι-
φοιτώσεως πρὸς ἐνίσχυσιν ἀγαθῆς ἡδὴ
προαιρέσεως ὑφισταμένης καὶ ἐλευθέρως
πλάσεισης παρὰ τοῦ αὐτοῦ.

Ἡ ἀγρυπνία ἀποτελεῖται ἀπὸ 30 ἕως
40 στάσεις, ἡ ἑὰν γίνεται καὶ ἀνάγνωσις
εἰς τὸν συναξαριστὴν, ἀπὸ 25 μόνον.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΜΕΤΑΛΗΨΕΩΣ

Μέλλων προσελθεῖν τοῖς Ἀχράντοις
Μυστηρίοις. μετὰ τῆς ἀφ' ἐσπέρας εἰθι-
σμένης ἀκολουθίας τοῦ Ἀποδείπνου ἕως
τέλους τοῦ Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, λέγε
μετὰ κατανύξεως τό :

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ,
ἐλέησόν με. Κομβοσχ. (3)

ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσόν με, κομ. 1.

Καὶ εὐθὺς τὸ Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀλη-
θῶς. Τρισάγιον. Παναγία Τριάς. Πά-
τερ ἡμῶν. Δι' εὐχῶν. Καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ
ἀποδείπνου. Πρὸ τοῦ ὕπνου μετανοίας,
κατὰ δύναμιν.

Τῇ ΔΕ ΕΠΑΥΡΙΟΝ, μετὰ τὴν συ-
νήθη ἐωθινήν προσευχήν λέγει: Τρισάγιον
Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Δι' εὐ-
χῶν. Κύριε ἐλέησον (ιβ'). Δόξα καὶ
νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν (ἐκ γ').
Μετανοίας τρεῖς καὶ εὐθὺς τὰ κομβο-
σχοίνια :

α') Τοῦ Χριστοῦ κομβοσχ. (4)

β') Τῆς Θεοτόκου κομβοσχ. (3).

γ') Τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ κομβ. (1).

Καὶ μετανοίας ὅσας βούλει, καὶ τὰ
λοιπὰ τοῦ ὁρθρου, τῶν ὥρων κλπ.

Εἰς τὴν ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΝ μετὰ τὴν
θείαν Μετάληψιν.

Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κομβοσχ (1).

Τῆς Θεοτόκου κομβοσχ. (1).

Καὶ Ἀπόλυσις
ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Εὐκολωτάτη διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ ἀ-
δυνάτους, καὶ γέροντας, ἄνδρας, γυναῖκας
καὶ παιδιά.

Τελεῖται οὕτως, ἐσπέραν, πρωΐαν καὶ
μεσημβρίαν, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ
ᾧρᾳ. Ἰστάμενος, καθήμενος, ὁδοιπορῶν,
ἐργαζόμενος, κοιτῶμενος, θυγῆς τε καὶ ἀ-
σθενῆς, ὡς λέγει με πίστιν ἀκαταπαύστως
ὡς δύναται ἕκαστος με φωνὴν κατανυ-
κτικὴν ἢ καὶ νοερῶς, ἕως τελευταίας ἀ-
ναπνοῆς.

«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ,
ἐλέησόν με».

Εἰς τοὺς κανόνας καὶ ἀκολουθίας ὅλου
τοῦ ἡμερονυχτίου, ἑὰν εἶναι ἀδύνατον νὰ
μεταχειρίζηται βιβλία, καὶ φῶτα καὶ βοη-
θοὺς εἰς ἀνάγνωσιν. ἢ καὶ τυγχάνῃ ἀπει-
ρος γραμμάτων, ὡς μεταχειρίζεται τὸ
κομβοσχοίνι διὰ τῆς εὐχῆς.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἐσπερινοῦ 12
κομβοσχοίνια, ἥτοι στάσεις 2. Μεσονυ-
κτικόν, ὁρθρος καὶ ὥραι, στάσεις 6.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν.

α') Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ
Θεοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς κομβοσχ. (4).

β') ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς,
κομβοσχ. (1).

γ') Ἅγιε τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ
ἡμῶν, κομβοσχ. (1).

Καὶ πάλιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κομβοσχ.
(4), τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἀγίων ἀπὸ ἑνα.
Εἰς ἕκαστον κομβοσχοίνι εἰς τὸ τέλος λέγει:

Δόξα καὶ νῦν. Ἀλληλούϊα (ἐκ γ').
Κύριε ἐλέησον (ἐκ γ'). Δόξα καὶ νῦν.

Μικρὸν Ἀποδείπνον. Κομβοσχοίνια
τοῦ Χριστοῦ (4), τῆς Θεοτόκου (2), Πι-
στεύω εἰς ἓνα Θεόν, τοῦ Ἁγίου (1), τοῦ
Ἁγίου Ἀγγέλου (1), εἰς τοὺς χαιρῶντι-
σμοὺς τῆς Θεοτόκου (4). Μετανοίας κατὰ
δύναμιν καὶ ἀπόλυσις.

Παράκλησις τῆς Θεοτόκου με κομβο-
σχοίνια (5), καὶ μετανοίας ὡς βούλεται ἑ-
καστος. Ἐὰν εἶναι Τετάρτη ἢ Παρασκευὴ
λέγεται ἡ Μεγ. Παράκλησις με κομβο-
σχοίνια (6).

Μεσονυχτικὸν καὶ Ὁρθρος καὶ ὥραι
στάσεις 6. Ἀγρυπνία τὸ κατὰ δύναμιν
στάσεις 30 ἕως 40. (ἵνα γίνουσι αἱ 40
στάσεις ἀπαιτοῦνται κανονικῶς 10 ὥραι,
δηλαδὴ εἰς ἑκάστην ὥραν ἀναλογοῦν 4
στάσεις, ἥτοι κομβοσχοίνια 24). Ἐὰν δὲν
δύναται τις νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἐκκλη-
σίαν ἀντὶ τῆς λειτουργίας ποιεῖ 12 κομ-
βοσχοίνια καὶ ἀπόλυσις.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΛΟΓΟΣ

Πρὸς ἀρχαρίους καὶ μονάζοντας ἀδελφοὺς.

Πᾶς ἄνθρωπος ἀδελφοί, ὁ ἄρτι
τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ πᾶσιν
ἀποταξάμενος, ἐπὶ δὲ τὸν βίον καὶ τὸ
στάδιον τῶν Μοναχῶν ἀναδραμών,
εἶγε διὰ Θεὸν ἀπετάξατο, καὶ τὴν
τέχνην τῶν τεχνῶν ταύτην αἰρεῖται,

καὶ μὴ εἰς κενὸν βούλεται γενέσθαι τὴν ἀπὸ τοῦ κόσμου αὐτοῦ ἀναχώρησιν, ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς μετὰ προθυμίας πάσης καὶ θερμότητος προθέσεως, τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα σπουδαίως ὀφείλει ποιεῖν. Καὶ ἵνα παιδείαν τινὰ τῶν στοιχείων τῆς Ἐπιστήμης τῶν Ἐπιστημῶν, λέγω δὴ τῆς ἡμετέρας ἀσκήσεως τοῖς ἀρτιπρὸς ταύτην οἶοναι τὴν σχολὴν ἀπὸ τοῦ κόσμου παραγενομένοις, ἔγγραφον παραδώσωμεν, τοιαῦτα ἐκ προοιμίων προτιθέμεθα ὡς ἐν τύπῳ, αὐτοῖς τε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῖς, καθὼς καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τῶν Πατέρων ἡμῶν παρελάβομεν. Ἰστέον οὖν, ὅτι ὁ ἥδη τὸν χοῖκὸν ἀνθρώπον μετὰ τοῦ φρονήματος αὐτοῦ, διὰ τῶν φαινομένων ἀπεκδυσάμενος καὶ τὸν ἐπουράνιον διὰ τοῦ Μοναχικοῦ σχήματος ἐνδυσάμενος, μεσονύκτιον ὀφείλει ἀνίστασθαι πρὸ τοῦ ὄρθρου καὶ τετυπωμένην εὐχὴν εὐχεσθαι καὶ οὕτω μετὰ ταῦτα, εἰς τὴν δοξολογίαν μετὰ πάντων ἐγείρεσθαι καὶ νουνεχῶς καὶ γρηγόρως πᾶσαν αὐτὴν διεξέρχεσθαι προσέχων τῇ ἀρχῇ τῆς ὑμνωδίας μεγάλης, ἥτοι, τῷ ἑξαψάλμῳ, τῇ στιχολογίᾳ, ταῖς ἀναγνώσεσιν ἀόκνως, μὴ χαννούμενος τὸ σῶμα καὶ πόδα παρὰ πόδα ἰστάμενος· ἢ ἐπακουμβίζων τοῖς τοῖσι καὶ κίουσιν. Ἀλλὰ, τὰς μὲν χεῖρας ἀσφαλῶς δεδεμένας ἔχειν ὀφείλεις, τοὺς δὲ πόδας ἐπιστηριζομένους ἴσους τῇ γῇ, τὴν κεφαλὴν ἀσάλευτον, μὴ πρὸς τὰ ὠδὲ καὶ ἐκεῖ καὶ κάτω νεύουσιν, μὴ μετεωριζόμενον τὸν νοῦν, ἀλλὰ μὴδὲ περιεργαζόμενον τὸ φρόνημα ἢ συνεπαγόμενον, τοῖς ἀμελεστέροις, ὁμιλοῦσιν ἀλλήλοις καὶ ψιθυρίζουσιν. Ἀμετεώριστον δὲ μᾶλλον ἔχειν

τὸ ὄμμα καὶ τὴν ψυχὴν καὶ μόνῃ προσέχειν τῇ ψαλμωδίᾳ, τῇ ἀναγνώσει καὶ τῇ δυνάμει τῶν ψαλλομένων καὶ ἀναγινωσκομένων λόγων τῆς θείας Γραφῆς, ὅσον κατὰ δύναντα, ἵνα ὁ λόγος ἐν αὐτοῖς, μὴ παρέλθῃ ἀργός· ἀλλ' ἐκ πάντων αὐτῶν, παινομένη ἡ ψυχὴ εἰς κατάνυξιν καὶ ταπεινώσιν καὶ φωτισμὸν ἔλθῃ θεῖον τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Παρακαλῶ γοῦν, ὡς ἕνα, πάντας ὑμᾶς, πατέρες μου καὶ ἀδελφοί μου καὶ τέκνα· καὶ ταῦτα, ὡς νόμον σωτήριον ὑποτίθημι, ἵνα σπουδάσητε ἕκαστος ὑμῶν, βάλλειν τοιαύτην ἀρχὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀρετῆς ἢ εἰς τὸ ἔργον, μᾶλλον εἰπεῖν, τοῦ Θεοῦ, δι' οὗ καὶ τοὺς μισθοὺς ἀναλόγως τῶν πόνων ἐξ αὐτῶν φιλαγάθως λαμβάνομεν. Ὡστε εἰ δυνατόν, μὴ παρελθεῖν τινὰ ἐξ ὑμῶν, ἄνευ δακρύων τὴν ἀκολουθίαν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν. Εἰ γὰρ οὕτως ἑαυτὸν ἐθίσσεις, εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ποιεῖν, ἐν ὀλίγῳ, προκόψεις, καὶ ἀναδράμεις εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ. Βιαζόμενος γὰρ ἑαυτόν, ἵνα μὴ ἄνευ δακρύων παρατρέχῃς τὴν τετυπωμένην ἀκολουθίαν τῆς Ἐκκλησίας, γίνῃ τοῦ κίλου τούτου ἐν ἔξει καὶ ἐν αὐτῇ τῇ στιχολογίᾳ καὶ τοῖς τροπαρίοις, οἷς ψάλλεις, τρέφεται σου ἡ ψυχὴ, ἀναδεχομένη πρὸς ἑαυτὴν τὰ τούτων θεῖα νόματα καὶ ἀναβιβάζεται ὁ νοῦς· διὰ τῶν λεγομένων πρὸς τὰ νοητὰ καὶ δακρύων, ἡδέως οὕτως, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διάγει, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ οὐρανῷ μετὰ τῶν ἁγίων δυνάμεων. Θεὸς οὖν καὶ τοῦτο σεαυτῷ νόμον, ἵνα πρὸ τῆς ἐσχάτης εὐχῆς, μὴ ἐξέλθῃς ποτὲ τῆς Συνάξεως, ἄνευ μεγά-

λης ἀνάγκης ἢ χρείας τοῦ σώματος· ἀλλὰ μένε μετὰ, ὡς εἵπομεν, προσκαρτερῶν ἐν τῇ στάσει σου· ἐπειδὴ ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, κατὰ τὸ γεγραμμένον, σωθήσεται. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ πρῶτον μὲν βοήθειαν λήψεται ἀνεπαισθήτως, εἴτα καὶ ἐν αἰσθήσει καὶ μετ' ὀλίγον ἐν φωτισμῷ, ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορος. Τελεσθείσης δὲ τῆς ὁρθρινῆς δοξολογίας, εὐθέως ἐξερχόμενος μὴ ἄρξῃ λαλεῖν τοῦτο κάκεινο, καὶ μετεωρίζεσθαι καὶ ἀργολογεῖν· ἀλλ' ἔστω σοι μετὰ τὸ εὐξασθαι σε κατὰ μόνας ἐν τῷ κελίῳ τὴν τετυπωμένην σου εὐχὴν, ἐν δάκρυσι καὶ πολλῇ προσοχῇ, ἐργασία σωματικὴ τις, καὶ εὐθύς ἀποτρέχε πρὸς αὐτήν, εἴτε διακονία εἰς τὴν διακονίαν, εἴτε ἐργόχειρον εἰς τὸ ἐργόχειρον, εἴτε ἀνάγνωσις εἰς τὴν ἀνάγνωσιν· ἀργός δὲ μὴ θελήσης ὅλως καθεσθῆναι ἐν τῷ κελίῳ σου, ἵνα μὴ ἡ ἀργία διδάξῃ σε εἰς τὸ κακόν, ὃ μὴ θέμις εἰπεῖν, ἀλλὰ μὴδὲ περιέρχῃ τὸ μοναστήριον καὶ τοὺς διακονοῦντας ἢ ἐργαζομένους περιεργάζῃ. Φύλαξον δὲ τὴν σιωπὴν καὶ τὸ ἐκ πάντων ἀπέχεσθαι, ὅπερ ἀληθὲς ἐστὶ ξενιτεία. Πρόσεχε σεαυτῷ μόνῳ καὶ τῷ ἐργογείρῳ σου, οἷον δι' ἑαυτοῦ.

Μὴ εἰσέλθῃς εἰς κελλίον τινός, ἄνευ τοῦ κατὰ Θεὸν Πατρός σου, εἰ μὴ ἀποσταλείς, ἢ παρὰ τοῦ Πατρός σου προεστῶτος, ἢ παρὰ τοῦ διακονητοῦ τῆς Μονῆς· καὶ ἀπελθόντος σου σπουδάσον μὴ εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι λόγον ἕξωθεν τῆς χρείας, δι' ἣν ἐπέμφθῃς, ἀλλὰ τὴν ἀπόκρισιν ποιήσας συντόμως ὑπόστρεψον. Εἰ δὲ διερχόμενος ἴδῃ τινὰ ἀδελφὸν μόνον, ἢ μετ' ἑτέρων, καθήμενον καὶ

ὁμιλοῦντα παρὰ καιρὸν, βαλὼν μετάνοιαν σιωπῇ πάρελθε, μὴ ἀπελθὼν καθεσθῆς μετ' αὐτῶν καὶ μνησθῇς τοῦ ψαλμωδοῦ, λέγοντος· «μάκαριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν, καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἔστι, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν». Λοιμοὶ γὰρ εἰσιν οἱ τοιοῦτοι, καθὼς ὁ Παῦλος, φησὶν, ὁμιλίας κακαί, φθείρουσιν ἡθὴ χρηστά, εἴ τι ὁ λοιμός, τοῦτο καὶ ἡ φθορά. Μὴ τοίνυν καθεσθῆς μετ' ἀργολογούντων, ἀγαπητέ, μὴδὲ εἴπῃς, ἀκούσομαι τί λαλεῖτε κἀγώ· ἀλλ' ὡς εἴρηται βλῶν μετάνοιαν πάρελθε. Φύλαξον τὴν σιωπὴν καὶ τὴν ξενιτείαν· τὴν μὲν σιωπὴν, ἐν τῷ λέγειν πρὸς ἑαυτόν· τί γὰρ ἔχω εἰπεῖν ἀγαθὸν ἐγὼ ὅλος βόρβορος ὢν καὶ μωρός; Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ ξένος, καὶ ἀνάξιός τοῦ λαλεῖν, ἢ ἀκούειν, ἢ συναριθμῆσθαι μετὰ ἀνθρώπων; Τὴν δὲ ξενιτείαν καὶ τὸ ἀπέχεσθαι ἀπὸ πάντων, ἐν τῷ λογίζεσθαι ταῦτα καὶ λέγειν πρὸς ἑαυτόν· τίς εἰμι ἐγὼ ὁ ἀπερριμμένος, καὶ ἀγενὴς καὶ εὐτελής, καὶ πτωχός, ἵνα εἰς κελλίον εἰσέλθω τινός; οὐχί, ὡς βδέλυγμα ὄντα με ἰδεῖν ἀποστραφῇσεται; ἄρα οὐ μὴ εἴπῃ, τί δὲ ὁ μικρὸς οὗτος ἦλθε πρὸς με μιᾶναι τὴν κέλλαν μου; Προτιθεῖς πρὸ ὀφθαλμῶν σου τὰς ἀμαρτίας σου καὶ μὴ ἄκροις χεῖλεσιν, ἀλλὰ ἀπὸ ψυχῆς λέγων αὐτά. Εἰ γὰρ καὶ μὴ κατ' ἀρχὰς ταῦτα λέγειν ἰσχύσεις ἀπὸ ψυχῆς, ἀλλ' ὁμῶς κατὰ μικρὸν ἐλεύσῃ καὶ εἰς τοῦτο, τῆς χάριτος συνεργούσης σοι· μόνον ἄκουσόν μου τοῦ ταπεινοῦ· μόνον βάλλε εἰς ταῦτα ἀρχὴν ἀδελφέ· μόνον ἄρξαι ποιεῖν καὶ πράττειν καὶ λέγειν ταῦτα καὶ οὐκ ἐγκατα-

λείψει σε ὁ Θεός. Ἀγαπᾷ γάρ σε σφόδρα καὶ θέλει σε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν καὶ σωθῆναι. Οὕτω τοιγαροῦν τὰς μέχρι τῆς λειτουργίας ὥρας διελθὼν, εἰσελθε πάλιν εἰς τὴν Σύναξιν ἐν σπουδῇ καὶ προθυμίᾳ πολλῇ· στήθι καθὼς ἐν τῇ ὁρθρινῇ δοξολογία ὑπευτώσαμεν, τοῦ πένθους μηδόλως λήθην ποιούμενος· στήθι σύντρομος, ὡς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ βλέπεις θυόμενον διὰ σέ καὶ ἐὰν ἡ ἄξιος καὶ ἀπελύθης εἰς τοῦτο, πρόσελθε ἐν φόβῳ καὶ χαρᾷ, τῶν ἀπορρήτων κοινώνησον ἀγαθῶν καὶ μετὰ τὴν ἐσχάτην εὐχὴν, ἐξελθὼν, εἰσελθε μετὰ πάντων ἐν τῇ τραπέζῃ μὴ χωριζόμενος τῶν σὼν ἀδελφῶν. Καὶ εἰ μὲν διακονεῖν διατάγῃ, παράστηθι, ὡς τῷ Χριστῷ διακονῶν καὶ οὐκ ἀνθρώποις, ἐξ εἰλικρινοῦς διαθέσεως καὶ ἀγάπης, πᾶσιν ὡς Ἀγίοις, μᾶλλον δὲ αὐτῷ διακονήσων τῷ Χριστῷ. Ἐκαστον αὐτῷ περιπλεκόμενος οἶονεὶ τῇ ψυχῇ καὶ ὅλον σεαυτὸν τῇ προθέσει, διὰ τῆς ἀγάπης ἐμπαρέχων αὐτοῖς καὶ ἐκ τοῦ διακονεῖν αὐτοῖς, βεβαιούμενος καρποῦσθαι ἀγιασμόν, εἰ δὲ καὶ καθεσθῆς μετ' αὐτῶν, ἐν αὐτῷ μετὰ πάντων καὶ σύ· ὅρα τί σοι ἐν Κυρίῳ ἐντέλλομαι, ὡς ἀγαπητῷ μοι πατρί, καὶ ἀδελφῷ.

Μὴ προπετῶς ἐκτείνεις τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ παρακείμενα βρώματα τῇ τραπέζῃ πρὸ τοῦ ἐνάρξασθαι τοὺς παλαιότερους ἐσθίειν τῶν ἀδελφῶν σου, πρὸ τοῦ δοθῆναι ἄνωθεν τὴν εὐλογίαν ὑπὸ τοῦ ἱερέως· καὶ ἀρξάμενος ἐσθίειν σὺν τοῖς πατρᾷσι καὶ ἀδελφοῖς σου, πρόσεχε σεαυτῷ μόνῳ, ἐν συστολῇ πάσῃ καὶ σιωπῇ καθεζόμενος, μὴ ὁμιλῶν κα-

θόλου τινί, ἀλλὰ προσέχων τῇ ἀναγνώσει καὶ τρεφόμενος ὡς περ τὸ σῶμα, οὕτω καὶ τὴν ψυχὴν, ἐκ τῶν θεοπνεύστων λογίων τοῦ Πνεύματος. Δεῖ γάρ σε διπλοῦν ὄντα, ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, δισσῶς καὶ καταλλήλως ἔχειν τὴν τροφήν καὶ τράπεζαν. Καὶ τὸ μὲν σῶμα αἰσθητὸν ἔχοντα καὶ γήινον, αἰσθητοῖς καὶ τοῖς ἀπὸ γῆς τρέφειν βρώμασι, τὴν δὲ ψυχὴν, νοερὰν καὶ θεῖαν ἐπιφερόμενος, νοητοῖς τρέφειν καὶ θείοις τῶν λόγων ἐδέσμασι. Μὴ γοῦν περιεργάζου τὰ παρατιθέμενά σοι μέρη ἐν τῇ τραπέζῃ, ποῖον τυχὸν μεῖζον ἢ βραχύτερόν ἐστιν; ἀλλ' οἷον δοθῇ σοι, μετ' εὐχαριστίας πάσης δεξάμενος, φάγε, καὶ τοῦτο μετ' ἐγκρατείας, φεύγων ἐν πᾶσι τὸν κόρον, ἀνάξιον ἑαυτὸν δηλονότι λογιζόμενος τῆς κοινῆς τραπέζης τῶν ἀδελφῶν. Καὶ τοιαῦτα ἐνθυμούμενος λέγειν καθ' ἑαυτόν· τίς εἰμι ἐγὼ ὁ ἀνάξιος καὶ εὐτελής, ὅτι μετὰ τῶν Ἀγίων τούτων συγκαθεδρός καὶ συνέστιος γέγονα; καὶ οὕτω ταῦτα λέγων ἐν ἑαυτῷ, ἔχε μόνον ἀπὸ ψυχῆς σεαυτὸν ἀμαρτωλόν· καὶ καθάπερ πτωχὸς καὶ ρακενδυτῶν, ἐὰν μέσον ἀρχόντων καὶ πλουσίων λαμπρὰς καὶ πολυτίμους περιβεβλημένων στολὰς εὐρεθῇ, αἰσχύνεται καὶ συστέλλεται καὶ οὐδὲ προσεγγίσει τινὶ αὐτῶν ἢ πλησιάσει τολμᾷ, οὕτω καὶ σὺ διακείσο πρὸ πάντας αὐτοῖς, τὸν ἐσχατον τόπον ἀεὶ ἐκλεγόμενος καὶ αἰσχυρόμενος· ἐπάνω τινὸς αὐτῶν ὁραθῆναι καθήμενος, ὡς ἐκείνων μὲν πάντων, πλουσίων ὄντων ταῖς ἀρεταῖς, σοῦ δὲ πτωχοῦ καὶ γυμνοῦ ὑπάρχοντος· καὶ ἀναξίου τοῦ ὅλως συνεῖναι καὶ βλέπειν αὐτούς. Ἀλλὰ

γὰρ μέλλων τῆς τροφῆς, αὐθις ταῦτα ἀναλογίζου, μεμνημένος τὰς ἀμαρτίας σου καὶ λέγε πρὸς ἑαυτόν· ἄρᾳ γε οὐκ εἰς κριμὰ μου καὶ κατάκριμα γένηται ἐὰν ἄψωμαι τῶν εὐρισκομένων τινός; τὸν γὰρ πεποιηκότα Θεὸν καὶ εἰς βρώσιν παρὰσχόντα ἡμῖν, τοῦτον ἐγὼ νηπιόθεν παρήκουσα καὶ τὰς Ἀγίας ἐντολὰς Αὐτοῦ οὐκ ἐφύλαξα καὶ πῶς τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ, ὡς οἱ Πατέρες οἱ Ἀγιοὶ οὗτοι, κάγω ἀνάξιος ὡς κατάδικος ὢν μεταλάβω; ποίῳ προσώπῳ ἀπὸ ὄψεως ὢν τοῦ Δεσπότου μου, ὁ πονηρὸς δούλος καὶ ἀγνώμων ἐγὼ καὶ ἀχάριστος, πρὸ τοῦ μετανοῆσαί με καὶ τὴν συγχώρησιν παρὰ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ τελείως λαβεῖν, ὡς οἱ μὴ ἀμνηστῆσαντες, ἡ καὶ ἡμαρτηκότες μὲν μετανοήσαντες, πάντες δὲ καὶ τὴν συγχώρησιν ἐκείθεν λαβόντες, φάγομαι καὶ αὐτὸς πίομαι, καὶ συνευφρανθήσομαι τοῖς Ἀγίοις; Οὐδαμῶς. Ἀλλὰ πρὸς τὸ ζῆν με μόνον, καὶ φάγομαι, καὶ πίομαι, καὶ ἑμαυτὸν ἐκτῆξω, καὶ λυπήσω καὶ κατακρίνω, ἵνα ἐπιβλέψας ὁ Θεὸς ἄνωθεν καὶ ἰδὼν τὴν στενοχωρίαν καὶ τὴν ἐκούσιόν μου θλιψίην, ἐλεήσει καὶ συγχωρήσει μου τὰ πολλὰ μου κακά. Ταῦτα τοιγαροῦν ἐνθυμοῦ· τούτων διηνεκῶς μέμνησο. Πρὸς τούτοις τύπωσον καὶ ψαῖδὸν τοσοῦτον ἐσθίειν, ὅσον τοῦ μὴ χορτάζεσθαι σε, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς τῆς χρείας ἑλαττον καὶ ὅσον δύνασαι βαστάσαι· ὡσαύτως καὶ ἐν ἡ δύο βαυκάλια, καὶ ταῦτα ἐν μιᾷ τεταγμένη τῆς ἡμέρας ὥρα. Ἐσθιοντος δέ σου, μὴ ὑπακούσης τῷ ὑποβάλλοντί σου λογισμῷ, ἐκλέξασθαι τι τῶν προσκειμένων, κάκεινο μεταλα-

βεῖν, ἀλλὰ φύλαξον μὴ φαγεῖν τὸ ὅπερ καλὸν σοι ἐφάνη, μόνον δὲ τὰ ἐμπροσθέν σου κείμενα ἔσθιε· ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν ἐὰν τύχη, τυχὸν ὁπώρα, ἢ ἑτερά τινα τῶν ἐδωδίων εἶναι, καὶ ἀρεστὸν φανῇ σοι ἐν ἐξ αὐτῶν καὶ εἴπῃ σοι ὁ λογισμὸς, καλὸν ἐστὶν ἐκεῖνο λαβεῖν, φάγε αὐτό, σπούδασον μὴ ἡττηθῆναι, μηδὲ ἀψάσθαι αὐτοῦ. Δι' οὐδὲν γὰρ ἔτερον τοῦ Παραδείσου ὁ Ἀδὰμ ἐξεβλήθη, εἰμὴ ὅτι ὠραῖος αὐτῷ ἐφάνη, καὶ καλὸς εἰς βρώσιν ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ· καὶ ἔφαγεν ἐξ αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο ἀπερρίφθη καὶ ἐξεβλήθη, καὶ θανάτῳ καὶ φθορᾷ κατεδικάσθη.

Οἱ βουλόμενοι λοιπὸν εἰς ἐκεῖνον τὸν Παράδεισον, μᾶλλον δὲ εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν ἐπανελθεῖν, τὴν ἐγκράτειαν δίχα προφάσεως πάσης, καὶ μέχρι τούτου φυλάττειν ὁφείλουσιν, ἵνα κατὰ μικρὸν εἰς μείζονα ἐπιθυμία βλαβεράς μὴ περιπέσωσιν. Ἐὰν προτρέπονται σε οἱ συγκαθήμενοι ἀδελφοὶ τοῦ φαγεῖν ἢ ποιεῖν περισσόν τι, μηδὲν ἕτερον ἀποκριθεὶς τινὶ εἰ μὴ τὰς χεῖράς σου δήσας καὶ μικρόν τι ἐγερθεὶς καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν πρᾶξι, λέγε, τῇ φωνῇ «συγχώρησον» καὶ ἐπὶ πᾶσιν οὕτω πάντας ἀποκρίνου καὶ μὴ τε προτιμήσης τινὰ ἐκ τῶν περισσευμάτων σου μηδὲ λάβῃς ἀπὸ τινος τι· μὴ πίνοντος δὲ οἶνον μὴ ἐπιζητήσης ὅλως λαβεῖν αὐτόν, ἀλλὰ μηδὲ ἑτέρῳ τινὶ ἐπιδώσης τῶν ἀδελφῶν εἰ μή που ἀπὸ ξένης ἐστί καὶ ἦλθε πρὸς σέ διὰ χρείαν τινά. Μὴ καταδέξῃ ποτὲ μετὰ τινος προγεύσασθαι μηδὲ ἐν δαίλῃ, φαγεῖν ἢ πιεῖν ἢ ἐπιδειπνῆσαι ποτέ. Πάντα γὰρ τὰ κακὰ ἐκ τούτων τίκονται καὶ ταῦτα

εἰσὶ τὰ ἔνεδρα τοῦ διαβόλου καὶ αἱ παγίδες αὐτοῦ, αἵτινες καθορῶνται μὲν ὡς καλαί, κεκρυμμένον δὲ ἔχουσαι τὸν ἰὸν τοῦ θανάτου ἐν αὐταῖς, ἃς ὁ πιστεύων ἡμῖν φεύξεται· καὶ ὁ φυλάσσων τοὺς λόγους ἡμῶν τῇ συνεργίᾳ τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος, ἄτρωτος καὶ ἀβλαβὴς διαμένει ἐξ αὐτοῦ. Οἱ δὲ γε λοιποὶ κοσμικὸν βίον ὡς οὐκ ἴσασιν ἐν μοναχικῷ τῷ σχήματι προαιροῦνται ζῆν· οἱ καὶ εἰς βάραθρα καὶ κρημνοὺς καταπίπτοντες οὐκ αἰσθάνονται. Σὺ δὲ περιπόθητε ἀδελφέ, ταῦτα φυλάξαι θέλησον, εἰ δέοι σοί μὴ ἀποθανεῖν· ἄλλως γὰρ τὸν τῆς γαστριμουργίας δαίμονα ἐκφυγεῖν οὐκ ἰσχύσεις. Ἴσθι δέ, ὅτι ταῦτα φυλάσσοντός σου μὴ φέρων ὁ διάβολος ὄραν σε, πάντας τοὺς ραθύμους ἐξεγείρει κατὰ σοῦ καὶ καταλοιδορήσουσί σε καὶ καταγελάσουσι καὶ φθονήσουσι καὶ ἐμπαίξουσιν καὶ μυρίας θλίψεις ἐποίσουσιν. ὅπως σε τῆς ἀγαθῆς προθέσεως καὶ τῶν σωτηρίων πράξεων ἀποστήσωσιν· ἅπερ, ἐὰν ὑπομένης ἀγαπητέ, μεγάλην ἀπὸ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν εὐρήσεις βοήθειαν καὶ παράκλησιν. Τοιγαροῦν καὶ ἐτέρων ἐν τῷ δείπνῳ καθημένων καὶ ἐσθιόντων, σοῦ δὲ μὴ ἐσθιόντος, ἀλλ' εἴτε διακονοῦντος εἴτε μὴ, μὴ ἐπιλάθῃ καὶ ταῦτα λέγειν, πρὸς ἑαυτόν· Εἰ ἡμῖν πάντως μετανοήσας καὶ ἐγὼ καὶ τὰς ἁμαρτίας μου συγχωρηθεῖς, ἔχαιρον ἂν καὶ γὰρ καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου συνήσθιον· ἐπεὶ δὲ ἀνάξιον ἑμαυτὸν διὰ τῶν αἰσχυρῶν μου πράξεων ὁ ἄθλιος πεποίηκα, ἀπολαύω ἐν ταῦτα κατὰ τὰ ἔργα μου. Καὶ ταῦτα λέγων κράτει γαστρὸς ὅση σου ἡ δύναμις. Πρωτοκαθεδρίαν μηδέποτε

ζητήσης μήτε ἐπιζητήσης, ἀλλὰ μίσσησον ταύτην ἀπὸ ψυχῆς, ὡς ὑπερηφανίας αἰτίαν καὶ πρόξενον οὖσαν. Ἡ γὰρ ταπεινώσις σου ὑψώσει σε καὶ τὸ ἔσχατον εἶναι σε πάντων, πρῶτόν σε ἀποκαταστήσει, γέγραπται γάρ· «πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.» Μετὰ γοῦν τὸ ἀναστῆναι σε πάσῃ τῇ ἀδελφότητι καὶ ἀποδοῦναι τὴν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ καὶ παρὰ τοῦ ἱερέως ἀπολυθῆναι, ἀπότρεχε σιωπῶν ἐν τῇ κέλλῃ σου καὶ κλείσας τὴν θύραν ἐπιλαβοῦ τὸ βιβλίον σου καὶ ἀναγνούς ὀλίγον, εἰ μὲν ἡμέραι τοῦ θέρους εἰσὶ, ἀνακλίθητι ἐπὶ τὸ ψιάθιόν σου καὶ βραχυτάτου μετάλαβε ὕπνου ἀπεχόμενος τοῦ κόρου· καὶ λιτῇ χρώμενος τῇ τραπέζῃ μετὰ τοῦ ἄρτου καὶ μεμετημένου ὕδατος καὶ λαχάνων ἢ ὀσπρίων ἥττον ὑπνώσεις καὶ θάπτον ἐξαναστήσῃ· εἰ δὲ καὶ τοῦ χειμῶνός εἰσιν ἡμέραι μετὰ τὸ μικρὸν ἀναγνῶναι, ἐπιλαβοῦ τοῦ ἐργοχείρου σου καὶ προσκατέρησον ἐν αὐτῷ, ἕως οὗ τὸ ξύλον τὴν ὑμνωδίαν σημάνη τοῦ λυχνικοῦ· εἴτα πάλιν εἰς τὴν Σύναξιν εἰσελθὼν, στήθι ἐν φόβῳ καὶ προσοχῇ, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ψάλλον αὐτῷ καὶ ἐξομολογούμενος, μηδὲν ὁμιλῶν τὸ παράπαν. Καὶ τελεσθέντος τοῦ λυχνικοῦ, εἰ μὲν ἐγκρατεῦσθαι ἰσχύσεις τοῦ μὴ φαγεῖν ἢ πιεῖν τὸ καθόλου, ἅπαξ κεκρικῶς τῆς ἡμέρας ἐσθίειν, εὐρήσεις οὐ τὴν τυχοῦσαν ὠφέλειαν ἐν τῇ παραστάσει τῆς νυκτερινῆς ἀκολουθίας καὶ ἐν τῇ νυκτερινῇ δεήσει καὶ ἀγρυπνίᾳ· εἰδ' οὖν ἄλλ' ἐν ἐνὶ παξιμαδίῳ ἀρκέσθητι καὶ ἐνὶ ποτηρίῳ ὕδατος ἀνευ ἀσθενείας καὶ ἀτονίας στομά-

χου. Καὶ μετὰ τὸ συνάμα τοῖς ἀδελφοῖς ἀποδοῦναι τὰς ἐσπερινὰς εὐχὰς τῷ Θεῷ βαλὼν μετάνοιαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Προεστῶτος, ὡς εἰς αὐτοὺς τοὺς πόδας τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐχὴν ἐκεῖθεν λαβὼν καὶ ἀσπασάμενος τὰς ἀγίας μορφὰς τῶν Ἀγίων, εἴσελθε σιωπῶν μηδενὶ μηδὲ μὴ ὁμιλῶν εἰς τὸ κελλίον σου· καὶ κλείσας τὰς θύρας, ἐπιλαβοῦ πρῶτον τοῦ βιβλίου καὶ ἀναγνούς, ὥσει τρία φύλλα προσεχῶς ἐν αὐτῷ, στήθι εἰς προσευχὴν ἡσύχως ψάλλον καὶ προσευχόμενος τῷ Θεῷ ὡς μὴ παρ' οὐδενός ἀκούμενος. Στήθι δὲ γενναίως ἐπισυνάγων σου τοὺς λογισμοὺς καὶ μὴ ἔδῳ αὐτοὺς ρέμβεσθαι ἀλλαχοῦ. Σφίγξον σου τὰς χεῖρας ἐνώπιόν σου τοὺς πόδας ἐπίσης ἀσαλεύτους ἐν βάσει μιᾶς καὶ τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς μύσον τοῦ μὴ βλέπειν πρὸς ἄλλο τι καὶ τὸν νοῦν διασκεδάννυσθαι· τὸν δὲ νοῦν αὐτὸν καὶ ὀλὴν σου τὴν καρδίαν ἄρον εἰς οὐρανούς καὶ Θεόν, ἐκεῖθεν μετὰ δακρύων καὶ στεναγμῶν τὸν ἔλεον ἐπικαλούμενο· ἔστωσαν δὲ σοι ψαλμοὶ τεταγμένοι παρὰ τοῦ Πνευματικοῦ σου Πατρός, ὅσοι ρήματα μετανοίας καὶ κατανύξεως φέρουσι καὶ ὅσοι τῇ δυνάμει ἐξικάνουσι καὶ τῇ προθέσει σου· δεῖ γὰρ τῇ ἰσχύϊ καὶ τῇ ἀνδρείᾳ σου ἐξικάνειν τὴν τε τῶν ψαλμῶν ὑμνωδίαν καὶ τὸ πλῆθος τῆς γονυκλισίας καὶ τὸν χρόνον τῆς στάσεως, ἵνα μὴ τὴν συνειδήσιν σου ἔξης εἰς ἐλεγχόν σου λέγουσαν, ἔτι ἦν σοι δύναμις τοῦ στήναι καὶ ὑμνῆσαι καὶ Θεῷ ἐξομολογήσασθαι. Πρὸς τοῦτοίς ἔστωσάν σοι καὶ εὐχαὶ καὶ αὐταὶ τεταγμέναι, πρωίας καὶ ἐσπέρας, ἐξομολόγησιν ἔχουσαι πρὸς

Θεόν· καὶ τὴν εὐχὴν συντελέσας, ἀνάγωνθι πάλιν μικρόν· εἴτα ἐπιλαβοῦ καὶ τοῦ ἐργοχείρου σου ἕως πρώτης φυλακῆς· εἴτα ἕως τρίτης ὥρας διανυκτέρευσον τῆς νυκτός· εἴτα οὕτω ἀναστὰς καὶ ποιήσας τὸν ἄμωμον, ἀνακλίθητι σφραγισάμενος ὄλον σου τὸ σῶμα ἐπὶ τὸ ψιάθιόν σου· μεταλαβὼν δὲ ὕπνου μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, καθεξῆς ποιήσεις ὡς διετυπώθησαν ἄνωθεν. Ἀλλὰ γὰρ καὶ τοὺς λογισμοὺς τῆς καρδίας σου, τῷ πνευματικῷ σου πατρὶ καθ' ὥραν, εἰ δυνατόν ἐξαγόρευε· εἰ δὲ μὴ ἕως μίαν ἐσπέραν μὴ παρέλθης ἀγαπητέ, ἀλλὰ μετὰ τὸν ὄρθρον τὰ συμβαίνοντά σοι πάντα ἐξάγγελλε· σεαυτὸν ἀνακρίνας καὶ πίστιν ἀδίστακτον ἔχε πρὸς αὐτόν, κἂν ὁ κόσμος ἀπαξ αὐτὸν λοιδορεῖ καὶ διασύρει, κἂν αὐτὸς σὺ τοὺς ὀφθαλμοὺς θεάσῃ πορνεύοντα, μὴ σκανδαλισθῇς, μηδὲ τὴν πίστιν σου ἐλαττώσῃς τὴν πρὸς αὐτόν· πειθαρχῶν, τῷ εἰπόντι μὴ κρίνετε καὶ οὐ μὴ κριθῇτε. Οὕτω γοῦν ποιοῦντός σου καθ' ἐκάστην καὶ οὕτως ἀγωνιζομένου σου, οὐ βραδυνεῖ ὁ Θεὸς ἐπισκέψασθαι σε ἄνωθεν, ἀλλ' ἐξαποστελεῖ σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου αὐτοῦ κατοικητηρίου καὶ ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος Αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι· καὶ κατὰ βραχὺ προκόπτων ἐπὶ τὸ ἔργον σου καὶ τὴν πνευματικὴν ἡλικίαν αὐξήσεις καὶ εἰς ἄνδρα τέλειον ἀναδραμῇ εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος Χριστοῦ, φωτιζόμενος καὶ φωτίζων φῶς γνώσεως, δίκην ἡλίου, πάντα τοὺς πλησιάζοντας καὶ ἐντυγχάνοντας σοι καὶ δοξάζων Θεὸν διὰ βίου, καὶ διὰ λόγου, τὸν δόντα σοι τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου Αὐτοῦ Πνεύμα-

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΔΕΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΔΣΜΑΤΙΩΝ

ΔΕΗΣΙΣ Ε΄.

Ὅπως τὴν θείαν πρὸς ἡμᾶς
ἀγάπην διατηρῶμεν

«Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην, ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ».

Δικαίως λοιπὸν, ὦ Θεὲ τῆς ἀγάπης, Πατέρα ἡμῶν οὐράνιον Σὲ ἀποκαλοῦμεν.

Δικαίως εἰς τὴν μακροθυμίαν Σου ἐλπίζομεν, καὶ τὴν ἀπειρον εὐσπλαγχνίαν Σου ἐπικαλούμεθα.

Δικαίως τὴν θεῖαν Σου Πρόνοιαν θαυμάζομεν, καὶ πλήρεις κατανύξεως Σοὶ εὐχαριστοῦμεν καὶ Σὲ εὐλογοῦμεν.

Σὺ, πανάγαθε Κύριε, πρὶν εἰσεῖτι τὸ φῶς τοῦ λαμπροῦ Σου ἡλίου ἰδῶμεν, γλυκυτάτην τροφήν εἰς τὰ στήθη τῆς μητρὸς ἡμῶν παρασκευάσας.

Σὺ, φιλοστόργους τὰς μητρικὰς ἀγκάλας κατέστησας, ὅπως ἐν αὐταῖς τὴν ἀδυναμίαν ἡμῶν περιβάλῃς.

Σὺ, τὴν ὑπαρξιν ἡμῶν φιλαγάθως συντηρεῖς, καὶ πεινῶντας ἡμᾶς διατρέφεις, καὶ γυμνοὺς περιβάλλεις, καὶ ἀστέγους στεγάζεις, καὶ ἀσθενεῖς θεραπεύεις, καὶ κινδυνεύοντας διασώζεις, ὅπως καὶ ἡμεῖς Σὲ τὸν ἐπουράνιον ἡμῶν Πατέρα ἀγαπῶντες καὶ μιμούμενοι, τὰ αὐτὰ πρὸς τὸν πλησίον πράτ-

τοῦ τοῦ ζωοποιοῦ, ὃ πρόκειται πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου.

τωμεν.

Σὺ, τὴν ἀθάνατον καὶ λογικὴν ψυχὴν ἐχάρισας ἡμῖν, Κύριε, ὅπως δι' αὐτῆς μετὰ τῆς θείας Σου μακαριότητος συγκοινωνῶμεν, καὶ τὴν ἀπειρον ἀγαθότητά Σου διορῶντες, Σὲ θαυμάζωμεν καὶ Σὲ δοξολογῶμεν.

Σὺ, τὸν μονογενῆ Σου Υἱὸν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν ἐξαπέστειλας, Κύριε, ὅπως διὰ τοῦ θείου αὐτοῦ βίου, καὶ τῆς θείας αὐτοῦ διδασκαλίας, καὶ τοῦ θείου αὐτοῦ αἵματος ἐξαγνίσῃ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς μακαριότητος καὶ τῆς οὐρανίου Σου Βασιλείας καθοδηγήσῃ ἡμᾶς.

Εἰς τοὺς κόλπους Αὐτοῦ, ἀγάπην, παρηγορίαν, ἐλπίδα, φῶς, καὶ νέαν ζωὴν ἀνευρίσκοντες, Κύριε, Σὲ ὑμνοῦμεν καὶ Σοὶ εὐχαριστοῦμεν.

Ἄλλ' ἂν ποτε νέφη μαύρα ἐπισκιάσωσι τὴν ὑπαρξιν ἡμῶν, εἰς τὴν ἀπειρον πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην Σου, εἰς τὴν ἀκραν δικαιοσύνην Σου, καὶ εἰς τὴν ὑπερτάτην ὑπὲρ ἡμῶν Πρόνοιάν Σου πεποιθότες, γ ε ν η θ ή τ ω τ ὁ θ έ λ η μ ά Σ ο υ, θέλομεν ἀνακράξαι μετὰ τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ.

Φώτισον ἐν τούτοις ἡμᾶς, πανάγαθε Πάτερ, ὅπως τὰς θείας ἐντολάς Σου ἀπαρεγκλίτως ἀκολουθοῦντες, ἅξιοι ἀείποτε ἀναφαινόμεθα τῆς ἀπείρου ἀγάπης καὶ τοῦ θείου ἐλέους Σοῦ τοῦ παναγάθου καὶ πολυευσπλαγχνοῦ Θεοῦ. Ἀμήν.

Πανάγαθε Πάτερ, Σὺ τῆς ἀγάπης,

Σὺ πολυευσπλαγχνος εἶσαι Θεός.

Θεέ. Σὺ μᾶς σώζεις. Σὺ μᾶς φυλάττις.

Εὐλογημένος Σωτὴρ ὁ Χριστός.

Τὸ θεῖον θέλημα λοιπὸν ὡς πράττω.

Ψυχὴν ὡς ἔχω ἁγίαν, ἁγνήν,

Τὴν θεῖαν ἀγάπην ὅπως φυλάττω

Πρὸς σωτηρίαν μου, Πάτερ. Ἀμήν.

ΣΤΗΛΗ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΓΝΩΜΗΣ

Εἰς τὸ ἐρώτημα :

Ποῖα τὰ αἷτια τῆς σημερινῆς θρησκευτικῆς παρακμῆς καθ' ὅλον τὸν χριστιανικὸν κόσμον, μὴδὲ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐξαιρουμένου, ἀπήντησαν οἱ κάτοιθοι.

Η ΤΗΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ ΚΑΤΑΛΥΣΙΣ

Ὁ Θεὸς ἐπλασε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ, ἐφύτευσε ἐν Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολὰς παράδεισον καὶ ἐκεῖ ἔθετο τὸν Ἀδὰμ φυλάττειν καὶ ἐργάζεσθαι αὐτόν, καὶ ἐπλασεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδὰμ ἰδεῖν τί καλέσει αὐτὰ καὶ πᾶν ὃ ἐκάλεσεν αὐτῷ Ἀδὰμ ψυχὴν ζῶσαν τοῦτο ἦν ὄνομα αὐτῷ. Καὶ ἐνετείλατο ὁ Θεὸς τῷ Ἀδὰμ ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ Παραδείσῳ φαγεῖν, ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τῆς γνώσεως ὃ ἐστὶν ἐν μέσῳ τοῦ Παραδείσου, μὴ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, εἰ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. Καὶ ἐκάθητο Ὁ Ἀδὰμ ἐν Παραδείσῳ κύριος καὶ ἐξουσιαστὴς πάντων ὡς βασιλεὺς, ὅτι τὰ πάντα ἐσέβοντο καὶ ὑπετάσσοντο εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔζη ζῶν μακαρίαν πεπρωτισμένην ὑπὸ Θεοῦ διὰ τῆς ἀπλότητος, ἀθωότητος καὶ καθαρότητος τῆς καρδίας αὐτοῦ, εὐφραϊνόμενος καὶ ἀγαλλιωμένος τῇ χάριτι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μηδενὸς δεόμενος, οὐ φύχος αὐτὸν ἐθρόει, οὐ καύσων, οὐ πείνα ἢ δίψα, οὐ κόπος ἢ πόνος, οὐ λύπη, οὐ φόβος, οὐκ αἰσχύνη, ἀμφοτέροι γὰρ ὄντες γυμνοὶ οὐκ ἡσχύνοντο, οὐχ ἰδρῶς τὸ αὐτοῦ πρόσωπον κατέβρεχεν, ἀμέριμνος, ἀφροντίς, τροφή αὐτοῦ

ματος, ἔζη εὐφραϊνόμενος καὶ ἀγαλλιωμένος εὐφροσύνην πνευματικὴν, πεπληρωμένος τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος καὶ σοφίας.

Ἀλλὰ φεῦ! παρέβη τὴν ἐντολὴν τοῦ πλάσαντος, καὶ εὐθέως τὰ πάντα ἀνετράπησαν, εὐθέως ἐκάλυψεν αὐτὸν ὁ φόβος καὶ ἡ αἰσχύνη, κατεδικάσθη καὶ ἐξωρίσθη τοῦ Παραδείσου καὶ ἐστερήθη πάντων, ὧν ἀπελάμβανεν ἀγαθῶν λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐνεκρατεύσατο, δὲν ἐνήστευσεν, ἀλλ' ἐγεύσατο τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ. Ἄρα πρώτη ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ νηστεία καὶ δι' αὐτῆς ἐδόξασεν ὁ Θεὸς πάντας τοὺς αὐτὴν μετελθόντας. Ἐνήστευσεν ὁ Μωϋσῆς καὶ ἀνέδειξεν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἄρχοντα τοῦ Ἰσραὴλ. Τοῦ ἔδωκε τὸν νόμον καὶ εἶπεν αὐτῷ : οἶδά σε παρά πάντας. Καὶ ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ ἐνώπιος ἐνωπίῳ ὡς εἴ τις λαλεῖ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον.. κλπ. Κράζει ὁ Δαυὶδ : «Τὰ γόνατά μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας καὶ ἡ σὰρξ μου ἠηλωθή δι' ἔλαιον». Ἐλαθεν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐκ τῶν ποιμνίων τῶν προβάτων καὶ ἐκάθησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ θρόνου ἄρχοντα καὶ βασιλέα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ ἤξιώσεν αὐτὸν τοῦ προφητικοῦ χαρίσματος καὶ θεοπάτωρ ἐκλήθη καὶ δικαιοτάτα καλεῖται. Διὰ νηστείας ὁ προφήτης. Ἠλίκης τὸν υἱὸν τῆς Σαραφθίας ἀνέστησε· τρεῖς κατήγαγεν ἐξ οὐρανοῦ πῦρ καὶ ἐπορεύθη, λέγει ἡ Γραφή, τῇ ἰσχύϊ τῆς δρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τέσσαράκοντα νύκτας ἕως ἔρους Χωρὴβ. Καὶ ἐκεῖ εἶδε τὸν Θεὸν ὡς ἦν ἄνθρωπος δυνατὸν ἰδεῖν καὶ τέλος ἀνελήφθη πυρφόρῳ τεθρίπτῳ ἄρματι ὡς εἰς οὐρανόν. Οἱ τρεῖς παῖδες ἐν Βαβυλῶνι, ἀβροδίαιτων ἀνεδείχθησαν λαμπρότεροι διὰ

νηστείας και την φλόγα της καμίνου εις δρόσον μετέβαλον. Δανιήλ ο προφήτης έφραξε τὰ στόματα τῶν λεόντων και δι' ἀγγέλων έμυσταγωγήθη τὴν φοβερὰν ἐκείνην ὀπτασίαν ἐν ποταμῷ τῷ μεγάλῳ. Ὁ μέγας Πρόδρομος ἀκριδὰς και μέλι ἄγριον ἤσθιε και ἡξιώθη βαπτιστὴς γενέσθαι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς πατρικῆς ἀκοῦσαι φωνῆς και τῆς ὁράσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος και τῆς μαρτυρίας τοῦ Κυρίου, ὅτι οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μελίζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὑπογραμμὸν ὑπολιμπάνων ἡμῖν μετὰ τὸ βάπτισμα, ἀπὸ νηστείας ἤρξατο τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. Ὁ ἐκατόνταρχος Κορνήλιος τέσσαρας ἡμέρας νηστεύων, εἶδε τὸν Ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἐρμηνεύοντα αὐτῷ πῶς ἂν εὕρῃ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ.

Ἐξ ὅλων τούτων τῶν εἰρημένων ἀληθειῶν ἐξάγεται, ὅτι ἡ νηστεία ἐστὶν ἡ πρώτη ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον και θάσις, ἥτοι θεμέλιον πασῶν τῶν ἄλλων ἀρετῶν και πάντες οἱ Ἅγιοι αὐτὴν ἡσπάσθησαν και δι' αὐτῆς τῷ Θεῷ εὐηρέστησαν και ἐδόξασαν και παρ' αὐτοῦ ἀντεδοξάσθησαν. Ἡ σὰρξ ἀντιστρατεύεται ἀεὶ κατὰ τῆς ψυχῆς ἡ νηστεία ἐστὶν ὁ χαλινός. Γνωρίζομεν ἐκ τῆς διδασχῆς τῶν Ἁγίων Πατέρων, ὅτι ὅσον ἀσθενεῖ τὸ σῶμα τοσοῦτον ἐνδυναμοῦται ἡ ψυχὴ και ὅσον ὁ ἔξω ἄνθρωπος φθαίρεται τοσοῦτον ὁ ἔσω ἀνακαινίζεται. Πῶς θὰ ἀσθενήσῃ τὸ σῶμα και πῶς θὰ φθαρῇ ὁ ἔξω ἄνθρωπος εἰμὴ διὰ τῆς νηστείας; και λέγει ἡμῖν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐν Εὐαγγελίῳ: «Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν, οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν και μαμωνᾷ» δηλ. τὴν κοιλίαν, ἄρα τὸ μέγιστον τῶν καθηκόντων παντὸς

χριστιανοῦ εἶναι ἡ νηστεία. Τούτου τοῦ καθήκοντος ἡ παράλειψις εἶναι τὸ αἷτιον τῆς καταπτώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος. Ὁλος ὁ κόσμος, μικροὶ και μεγάλοι, νέοι και γέροντες, κληρικοὶ και λαϊκοί, πλοῦσοι και πένητες, ἄνδρες και γυναῖκες, εἰς οὐδὲν ἕτερον ἀποβλέπουν εἰμὴ μόνον πῶς νὰ θεραπεύσουν τὴν κοιλίαν και διὰ τοῦτο καταερρακώθη και κατέπεσε τελείως τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα, και πᾶς ὁ δὴθεν τὴν ἀρετὴν μετερχόμενος ἄνευ τῆς νηστείας, ἀπατάται· και πᾶς ὁ βουλόμενος τὴν ἀρετὴν μετελθεῖν, ἐκ τῆς νηστείας ἀρξάσθω, ἥτις φέρει τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἐστὶν ἀρχὴ τῆς ἀρετῆς.

Ἰερομ. Μελέτιος Βουργούρης
Πλάκα Μεραμβ. Κρήτης

Ἡ Θρησκευτικὴ ἀδιαφορία

Ἐπὶ τοῦ τεθέντος ἐν τῇ ἀγαπητῇ «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ» ἐρωτήματος, «ποία ἡ αἰτία τῆς θρησκευτικῆς παρακμῆς καθ' ὅλον τὸν χριστιανικὸν κόσμον, μηδὲ τοῦ Ἁγίου ὄρους ἐξαιρουμένου», ἀπαντῶμεν δι' ὀλίγων τὰ ἑξῆς:

Πρῶτον θρησκευτικὴ παρακμὴ καθολικὴ τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου δὲν ὑφίσταται. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι οἱ ἐργάται εἶναι ὀλίγοι και κατὰ τὸ Κυριακὸν λόγιον, πολλοὶ οἱ κλητοὶ ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί, ἀλλ' οἱ ὀλίγοι οὗτοι οἱ δεχθέντες ὡς γῆ καλὴ τὸν εὐαγγελικὸν σπόρον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, καρποφορήσαντες ἀποδίδουσιν οἱ μὲν τριάκοντα, οἱ δὲ πεντήκοντα, οἱ δὲ ἑκατόν, παρομοιάζοντες και πρὸς τὸ τοῦ ψαλμωδοῦ, «ἐξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ και τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρυήσεται,» διὰ τῶν ὀλίγων δὲ τούτων ἐξακολουθεῖ ἀγωνιζομένη ἡ στρατευομένη Ἐκκλησία κατὰ τοῦ κόσμου και

κοσμοκράτορος και νικᾷ και θριαμβεῖ.

Ἡ δὲ παρατηρουμένη ἐσχάτως θρησκευτικὴ ἀδιαφορία τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, εἶναι ἀπόρροια τῶν τελευταίων παγκοσμίων γεγονότων και πολλῶν ἄλλων αἰτίων διαφερόντων κατὰ τε τὸ ἔθνος και τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ. Παρὰ τῷ ἡμετέρῳ δὲ χριστιανικῷ Ὁρθόδοξῳ ἔθνει, τὸ ρεῦμα τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας και ψυχρότητος, και ἡθικῆς χαλάρωσεως τῆς κοινωνίας, ἔχει μὲν πολλὰς τὰς πηγὰς, ἀλλ' ἡ κυρίως και βασικὴ αἰτία εἶναι ἡ ἄγνοια, ἣν τελεῖ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων του, πρὸς τὴν θρησκείαν, τὴν ὁποίαν λατρεῖ μὲν ἀλλ' ἄγνοεῖ, διότι δὲν ἐκατηχῆθη, διότι δὲν ἐδιδάχθη, διότι ἐβαπτίσθη θρόνος και ἔλαβε τὴν σφραγίδα τοῦ χριστιανοῦ, μὲ τὴν προϋπόθεσιν ἵνα καταχρησθῇ τὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν κατάλληλον ἡλικίαν, ἀλλ' ἡ κατήχησις του παρεμνήθη, και ἔμεινε καθ' ὅλην του τὴν ζωὴν μὲ τὸ ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ, και τὴν ἄγνοιαν τῶν ὑψηλῶν κεφαλαίων τῆς πίστεως.

Ἡ ἀμάθεια εἶναι ἡ κυρίως αἰτία τῆς πρὸς τὰ θεῖα ἀδιαφορίας και περιφρονήσεως, ἡ ἀμάθεια εἶναι ἡ αἰτία τῶν γενομένων ἐγκλημάτων και παρανομιῶν και αὐτῆς τῆς φρικώδους ἀσεβείας, εἶναι αἰτία ὅπου πολλοὶ χριστιανοὶ ἐτόλμησαν και ἐκίνησαν τὸν κάλαμον κατὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, εἶναι ἡ φυλακὴ τῆς πνευματικῆς ὁρίζοντες, ἡ ἄγνοια τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ ἀφορμὴ ὅπου ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ, ταξιθεῖται ἐν τῷ πελάγει τῆς ζωῆς, ὡς πλοῖον ἄνευ πηδαλίου, ὡς ὁδοιπὸρος ἐν μέσῳ νυκτὸς ἄνευ φωτός, χωρὶς προσανατολισμόν, χωρὶς σκοπὸν, διότι πηδάλιον και φῶς εἶναι ὁ Νό-

μος τοῦ Θεοῦ. «Λύχνος τοῖς ποσὶ μου ὁ νόμος σου και φῶς ταῖς τρίβοις μου».

Εἶναι φυσικὸν νὰ καταφρονῇ τις πράγματος, τοῦ ὁποίου τὴν ἀξίαν ἀγνοεῖ, ὅσον πολῦτιμον και ἂν εἶναι, εἶναι ἐπόμενον ὅστις δὲν ἐδιδάχθη ποτὲ περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ, περὶ δημιουργίας, περὶ πλάσεως και προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, περὶ ἀμαρτίας, περὶ ἐνοάρκου οἰκονομίας, περὶ μελλούσης και αἰωνίου ζωῆς, περὶ Ἐκκλησίας και τῶν μυστηρίων αὐτῆς, νὰ καταφρονῇ τὴν θρησκείαν και ἀδιαφορῇ διὰ τὰ μυστήρια αὐτῆς, και νὰ μὴ ἔχῃ τὴν πίστιν νὰ ἀναθέσῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἐλπίδα του, διότι ἡ ἐλπίς συνίσταται εἰς τὴν ἐπιθυμίαν και προσδοκίαν ἀπολαύσεως πράγματος τινος. Ἐχομεν ἐνώπιον ἡμῶν ζωντανὸν παράδειγμα και εἰκόνα τὸν Ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν Παῦλον, ὅστις ἦτο ὁ ἀπηνέστερος διώκτης τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ἐφ' ὅσον ἠγνόει τὸν Κύριον και τὸ συντελεσθὲν ἔργον τῆς θείας οἰκονομίας, ἔταν ὅμως ἐδιδάχθη τὸ μέγα τῆς ἀπολυτρώσεως ἔργον, ἀπὸ διώκτης ἐγένετο ὁ θερμότερος διαπρύσιος κήρυξ και Ἀπόστολος τοῦ Εὐαγγελίου, και ὅχι μόνον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀλλὰ πόσοι και πόσοι τύραννοι τελοῦντες εἰς τὸ σκότος τῆς ἀγνοίας ἐβασάνιζον τοὺς Ἁγίους Μάρτυρας, ἵνα ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν των, ἔταν ἐφωτίζοντο μὲ τὸ φῶς τῆς οὐρανοῦ διδασκαλίας τοῦ Ἐσταυρωμένου, κατήρχοντο τῶν θαυμάτων τοῦ θρόνου, ἀντήλλασσον τὰ ἀξιώματα και τὰ βασιλεία μὲ τὰ δεσμά και τὰς βασάνους και συνεπορεύοντο μετὰ τῶν πρῶν βασανιζομένων ὑπ' αὐτῶν, ἐν χαρᾷ και σπουδῇ εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, και ἐξ ὧν ἡ Ἱστορία και ἡ καθημερινὴ ζωὴ μᾶς διδάσκουσιν, ἡ ἀμάθεια ἐστάθη ὅχι μόνον ἡ μήτηρ τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφο-

ρίας. ἀλλὰ καὶ ὁ μεγαλείτερος πολέμιος τοῦ χριστιανισμοῦ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεώς τοῦ.

Ταῦτα εἰς ἀπάντησιν πρὸς τὸ τεθὲν ἐρώτημα, ἐὰν ὁμῶς θελήσωμεν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἔρευναν ἡμῶν πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ὑπευθύνων τῆς τοιαύτης πνευματικῆς καταστάσεως τοῦ πλείστου μέρους τοῦ χριστιανισμοῦ πληρώματος, ἡ ἔρευνά μας ἔχει νὰ ὑποδείξῃ ὡς τοιοῦτους: 1) τὴν οἰκογένειαν, 2) τὸ σχολεῖον καὶ 3) τὴν Ἐκκλησίαν, ἥτοι τὴν μητέρα, τὸν διδάσκαλον καὶ τὸν ἱερέα.

Οἰκογένεια Μήτηρ. Ἡ μήτηρ ἥτις εἶναι προωρισμένη ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως, νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου καὶ νὰ γράψῃ πρώτη εἰς τὸν λευκὸν χάρτην τῆς καρδίας του τὰς πρώτας λέξεις, ἀντὶ νὰ ἐγχαράξῃ εἰς τὴν ψυχὴν του τὴν ἀνεξίτηλον σφραγίδα τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ διαπλάσῃ καὶ μορφώσῃ τὴν εὐπλαστον ὡς κηρὸν ἀγνὴν καρδίαν τοῦ χριστιανικῶς, ἀσχολεῖται μόνον εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῆς σωματικῆς αὐτοῦ ἀναπτύξεως παραμελοῦσα ὅλως τὴν κατ' οἶκον πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τοῦ ἀνηλίκου, μὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀνατροφή ἔχει μεγίστην ἐπίδρασιν εἰς τὸν μετέπειτα αὐτοῦ βίον.

Σχολεῖον—Διδάσκαλος. Ὁ διδάσκαλος, ὅστις ἐξ ἐπαγγελματικοῦ καθήκοντος ὀφείλει νὰ ἀναπτύξῃ τὸ πνεῦμα καὶ ἀνακαίνισῃ τὴν καρδίαν τοῦ μικροῦ μαθητοῦ, ἀσχολεῖται μόνον εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς τέχνης τοῦ ὁμιλεῖν καὶ γράφειν καὶ παραμελεῖ ὡς ἐπαισιώδῃ ἐνασχόλησιν τὴν πνευματικὴν διάπλασιν καὶ χριστιανικὴν μόρφωσιν του, ἡ αὐτὴ δὲ τακτικὴ καὶ ξηρὰ διδασκαλία μαθημάτων ἀκολουθεῖται καὶ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μέσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, καὶ οὕτω παρουσιάζεται πρὸ ἡμῶν συχνάκις τὸ θλιβερὸν θέα-

μα, ἵνα ἐπιστημονικαὶ κορυφαί, τελῶσιν ἐν ἀγνοίᾳ καὶ αὐτῶν τῶν στοιχειωδῶν θρησκευτικῶν γνώσεων, τοῦτο δὲ ἔχει τὴν ἀρχὴν του ὅτι δὲν θεωρεῖται σήμερον ἀναγκαίᾳ ἡ θρησκεία πρὸς μόρφωσιν τοῦ μαθητοῦ καὶ διότι δὲν θέλουσι σήμερον νὰ ἐδράζεται ἡ παιδεία ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς θρησκείας.

Ἐκκλησία—Ἱερεὺς Ἡ Ἐκκλησία ἥτις εἶναι ἐντεταλμένη, ἵνα διὰ τῶν ἱερέων τῆς, ἐπαγρυπνῇ καὶ παρακολουθῇ ἀπὸ αὐτῆς τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ θανάτου τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τοῦ χριστιανοῦ, διδάσκουσα τὰς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου καὶ κατευθύνουσα τὴν ζωὴν καὶ πολιτείαν αὐτῶν πρὸς τὰ ὑψηλὰ περὶ πνεύματος τοῦ Διδασκάλου τῆς, δὲν ἡδυνήθη παρὰ τὰς προσπάθειάς τῆς νὰ διαλύσῃ τὸ σκότος τῆς ἀγνοίας καὶ ἀμαθείας μεγάλου μέρους τοῦ ποιμνίου τῆς. Εἰς τοῦτο ὁμῶς δὲν εἶναι αὕτη ἡ κυρίως ὑπεύθυνος, διότι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ διὰ τῶν ποιμένων καὶ διδασκάλων αὐτῆς, ἐπομένη εἰς τὰς παραγγελίας Αὐτοῦ, ἀγωνίζεται ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ἵνα ἐπιτελέσῃ τὸ ἀνατεθὲν αὐτῇ βαρὺ ἔργον, ἀλλὰ διὰ νὰ εὐδοωθῇ τὸ ἔργον τῆς τοῦτο ἰδίως εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις καὶ φέρῃ τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα, ἀπαιτοῦνται καὶ ὕλικά μέσα πρὸς ἐργάνωσιν αὐτῆς, ἵνα διὰ συστηματικῆς ἐργασίας δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολὴν τῆς, τὰ ὕλικά δὲ ταῦτα μέσα μόνον τὸ Κράτος εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποσον δύναται νὰ καταβάλλῃ, μόνον τὸ Κράτος δύναται νὰ συμβάλλῃ καὶ ἐνισχύσῃ αὐτὴν εἰς τὰς προσπάθειάς τῆς.

Διὰ νὰ καταπολεμηθῇ ἡ θρησκευτικὴ ἀμάθεια, ἥτις εἶναι ἡ αἰτία τῆς θρησκευτικῆς παρακμῆς καὶ ἀδιαφορίας μεγάλου μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ καταπολεμηθῶσιν αἱ ἐν Ἑλλάδι δρῶσαι ἀντιθρησκευτικαὶ προπαγάνδαι, εἶναι ἀνάγκη νὰ

τονωθῇ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα παρὰ τῷ λαῷ, τὴν σταυροφορίαν δὲ τούτῃ ἀναλάβῃ ἡ Ἐκκλησία, ἐνισχυομένη ὑπὸ τοῦ Κράτους ὕλικῶς καὶ ἠθικῶς καὶ διὰ σειρᾶς μέτρων. Ἦτοι: 1) Τῆς μορφώσεως καὶ μισθοδοτήσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου μεθ' οὗ ἀμέσως ἐπικοινωνεῖ ὁ λαὸς, ὡς εἶναι οἱ ἱερεῖς τῶν πεπολιτισμένων χριστιανικῶν λαῶν, διότι ὁ ἀμόρφωτος ἱερεὺς, μὲ ὅσας ἀρετὰς καὶ ἀν' περικουσμείται, δὲν δύναται νὰ ἀποδώσῃ, δὲν δύναται νὰ μεταδώσῃ τὰς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου. 2) Διὰ τῆς ἰδρύσεως πολλῶν ἱερατικῶν Σχολῶν καὶ μορφώσεως ἱεροκηρύκων. 3) Διὰ τῆς πυκνώσεως τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ ἐξαπλώσεως καθ' ἅπαν τὸ Κράτος. 4) Τῆς τοποθετήσεως προσώπων καταλλήλων καὶ ἐπαρκῶς κατηρτισμένων, ἵνα ἀναλάβωσι τὴν διακονίαν τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ ὁποῦ ἡ ἑλλειψὶς εἶναι καταφανής, καὶ τοῦ ὁποῦ τὸ ἔργον θὰ ἔχῃ μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τῆς οἰκογενείας πασῶν τῶν κοινωνικῶν τάξεων, μεθ' ὧν ὡς ἐκ τῆς ἐκπαιδεύσεώς του τῷ παρέχεται ἡ εὐχέρεια νὰ ἐπικοινωνῇ, καὶ ἐν γένει ληφθῶσιν ὅλα τὰ μέτρα, ἅτινα δύναται νὰ συντελέσωσι πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Ἐὰν ἐπιθυμοῦμεν ἵνα ἔχωμεν ἠθικὸν Ἑλληνικὸν λαόν, εἶναι ἀνάγκη νὰ στηρίξωμεν τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων μας. Ἐὰν θέλωμεν ἡ νεολαία μας νὰ γίνῃ ἀντίθετος τῶν προγόνων τῆς, πρέπει νὰ μορφωθῇ χριστιανικῶς, διότι μόνον ἡ διδασκαλία τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου ἐξευγενίζει τὴν ψυχὴν καὶ μόνον ὁ χριστιανικὸς πολιτισμὸς ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὰ ὑψηλὰ ἰδανικά τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐὰν πυκνωθῶσι τὰ πνευματικὰ κέντρα, μορφωθῇ ὁ κλήρος, ἀναζωπυρωθῇ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα καὶ καθοδηγηθῇ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρε-

τήν, θὰ εὐρεθῶμεν τάχιστα εἰς τὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα, νὰ μείνωσιν αἱ φυλακαὶ κεναὶ καὶ ἄνευ φυλάκων, οἱ δὲ Ἱεροὶ Ναοὶ καὶ τὰ πνευματικὰ κέντρα πλήρη, πρὸς δόξαν τοῦ ἐν Τριᾷδι Θεοῦ ἡμῶν.

Σκῆπη Ξενοφώντος

Ἱερώνυμος Μοναχὸς

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΝΒΟΥΡΓΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 62 τοῦ Ι'. ἔτους)

«ὦ! οὐχὶ οὕτως, οὐχὶ οὕτως». Ἀλλ' οἱ λόγοι τῆς οὗτοι δὲν ἔφθασαν μέχρι τῆς Ῥόζας, ἥτις ἄλλως ἐνόησεν ἤδη ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ὁ κίνδυνος ἦτο ἔτι μεγαλείτερος, καὶ ἥτις μείνασα ἐπὶ τινος στιγμῆς ἥσυχος καὶ σκεπτικῆ, ἠτένισε πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, καὶ εἶπε μετὰ θάρρους: «Θέκλα, λάβε τὸ ἄγκιστρον καὶ ὠθήσον ἐλαφρῶς τὴν ὑδρίαν, κινουσα αὐτὴν βραδέως ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῶν ἄκρων τῆς ὁπῆς τοῦ φρεάτος». Ἡ τροφὸς ὑπήκουσε παραχρῆμα, ἀγνοοῦσα εἰς τί ἔμελλε τοῦτο ν' ἀποβῇ. Τώρα, ἀνέκραξεν ἡ Ῥόζα μειδῶσα καὶ ἐνθαδρύνουσα τὴν ὅλως τεταραγμένην νέαν, τώρα, ὅταν ἴδῃς τὴν ὑδρίαν κινουμένην καὶ πλησιάζουσαν πρὸς σέ, ἀρπάξον ἀπὸ τὰς χεῖράς μου ταχέως τὸ παιδίον, καὶ λάβε αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας σου, κρατοῦσα αὐτὸ μετὰ δυνάμεως· τοῦτο δὲ θὰ πράξῃς ἅμα σὲ κράξω. Τώρα, τώρα. Ἡ Θεέκλα προσέχουσα εἰς τὰς τῆς Ῥόζας παραγγελίας ἡδυνήθη εὐκόλως νὰ λάβῃ εἰς ἑαυτὴν τὸ μικρὸν παιδίον, ὁπερ ἐναπέθηκεν ἐπὶ τῆς χλόης, μετὰ ταῦτα ἔδωκε τὴν χεῖρά της εἰς τὴν Ῥόζαν, ἵνα τὴν βοηθήσῃ καὶ ἐξέλθῃ τῆς ὑδρίας· ἀλλ' αὕτη εἶπεν, ὅχι, ὠθήσον μᾶλλον τὴν ὑδρίαν, ἵνα πλησιάσῃ εἰς τὴν στήλην. Ἡ

Θέκλα ὑπακούσασα καὶ εἰς τοῦτο, ἐκίνησε τὴν ὑδρίαν ἐπίσης, καὶ ἅμα αὕτη κινουμένη, ἤλθε πλησίον τῆς στήλης, ἡ Ῥόζα προσεκollήθη ἐπ' αὐτῆς ἰσχυρῶς, καὶ ἐπιθέσασα τὸν ἕνα πόδα τῆς ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ φρέατος, ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς γῆς.

«ὦ! μὲ ποίαν χαρὰν καὶ συγκίνησιν ἡσθάνετο ἡ Ῥόζα ἑαυτὴν πατοῦσαν ἐκ νέου ἐπὶ στερεᾷ γῆς. ὦ! μὲ ποίαν ἱλαρότητα παρετήρησε τὴν καθ' ἑαυτὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου καὶ τὸν κυανοῦν οὐρανόν, ἐγυνυπέτησε καὶ ὑψώσασα τοὺς ὀφθαλμούς τῆς πρὸς Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου ἔσωσεν αὐτὴν τε καὶ τὸ παιδίον, εἶπεν «ἐλεῆμον Θεέ, πρόσδεξαι τὰς εὐχαριστήσεις μου.» Τοιοῦτος ἦν ὁ πρῶτος αὐτῆς λογισμός· «ὁποία θέλει εἶσθαι ἡ χαρὰ τοῦ πατρός μου, πόσον θέλει εὐχαριστηθῇ ἐκ τῆς τοιαύτης τῆς Ῥόζας του συνδρομῆς», ἔλεγε καθ' ἑαυτήν. Μετὰ ταῦτα ἔδραμε νὰ ἀναγγείλῃ τῷ πατρί τῆς τὴν εὐτυχίαν, ἣν ἔσχε σώσασα τὸ παιδίον τοῦ Κιουνερίκου. Ὁ Ἐδελβέρτης τὴν ἐνηγκαλίσθη χύσας δάκρυα τῆς γλυκυτέρας εὐχαριστήσεως, ἅτινα ἤθελον δυνηθῇ ποτε νὰ βρέξωσι τὸν πστρικὸν ὀφθαλμόν· ἐνίκησας τὴν ὠραιότεραν νίκην, τῇ εἶπεν, ἔμαθες νὰ νικᾷς τὸν ἑαυτὸν σου, πρᾶττουσα τὸ καλὸν εἰς τὸν ἐχθρόν σου. Διὰ τῆς ἡρωϊκῆς πράξεώς σου, ἔδειξας μεγαλύτερον θάρρος ἢ ἐκεῖνο, ὅπερ ἀνδρείος ἱπλότης δεικνύει ὅταν καταβάλλῃ τὸν φοβερώτερον ἀντίπαλόν του. Διέσωσας μὲν μίαν ζωὴν, ἀλλὰ φυλάχθητι ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπερηφανευθῇς πρὸς τοῦτο προσφιλεστάτη μοι Ῥόζα. Ὁ Θεὸς σοὶ ἐνέπνευσε τὸ θάρρος, καὶ σοὶ ἐφάνερωσε τὴν περίστασιν ἵνα τὸ δείξης. Εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ ὀφείλεται.

ΚΕΦΑΛ. ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ ΕΥΓΕΝΗ ΤΗΣ ΡΟΖΑΣ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἡ Θέκλα ἔφερεν

ἵνα παραδώσῃ εἰς τὴν μητέρα του τὸ πρὸ ὀλίγου διασωθὲν καὶ εἰς αὐτὴν ἀποδοθὲν ὑπὸ τῆς Ῥόζας παιδίον. Παραλαβοῦσα δὲ αὐτὸ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ εὐτυχὴς αὕτη μήτηρ δὲν ἡσθάνετο πλέον ὅτι ἦτο ἀσθενής, ἔτρεξε πρὸς αὐτό, καὶ λαβοῦσα τὸ ἔσφιγγεν ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς, τὸ κατέβρεξε μὲ τὰ δάκρυά τῆς, καὶ ἀπειράκις τὸ ἠρώτησεν ἂν ἐκτύπησε ποῦ ποτε. Δὲν ἡσθάνετο μὲν τίποτε τὸ παιδίον ἦτο ὅμως ὅλως ὠχρόν ἐκ τοῦ τρόμου, ὃν ἔδοκίμασεν. Ἡ μήτηρ κρατοῦσα πάντοτε τὸ παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, καὶ γυνυπετήσασα μετὰ τοῦ παιδὸς τῆς αὐτοῦ, ἀνέκραξε κλαίουσα. «ὦ Θεέ μου! Σὲ ὑμνολογῶ διότι ἔσωσας τὸ παιδίον μου. Ὁθεν ἀφιερῶ τοῦτο εἰς σέ.» Ἀνασηκωθείσα πάλιν μὲ δυνάμεις καταβεβλημένας ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, καὶ ἐπιθέσασα τὸ μικρὸν παιδίον ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς, τῷ εἶπε, κακὸν παιδίον, πόσῃν ἀδημονίᾳ ἢ ἀνοησίᾳ σου μοὶ ἐπροξένησε. Ποσάκις δὲν σοὶ ἀπηγόρευσα νὰ πλησιάσῃς εἰς τὸ φρέαρ, νὰ ἔρχῃσαι πολὺ πλησίον εἰς τοὺς ὑπνους, καὶ νὰ ἀναβαίνῃς ἐπὶ τῶν δένδρων; Βλέπεις, ἡ παρακοή σου ὀλίγον ἔλειψε νὰ σὲ κάμῃ νὰ χάσῃς τὴν ζωὴν σου. Τί ἤθελεν εἰπεῖ ὁ πατήρ σου, ἂν τοιουτοτρόπως σὲ ἔχανον; ὦ, ἔσο πλέον εὐπειθὲς τοῦ λοιποῦ ἀφοῦ διὰ θαύματος διεσώθης, εὐχαρίστησον καὶ σὺ τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος σοὶ ἔπεμψεν ἕνα τῶν ἀγγέλων του πρὸς βοήθειάν σου, πρὸς διάσωσίν σου· ἀλλ' ὁ Ἄγγελος, ὅστις μετὰ Θεὸν σὲ ἔσωσεν εἶναι ἡ μικρὰ ἐκείνη δυστυχὴς ἀνδρακίς, εἶπε, παρατηροῦσα περίξ αὐτῆς ἵνα τὴν ἴδῃ. Δὲν εἶναι ἐδῶ ἡ καλὴ αὕτη κόρη; Ὑπαγε, Θέκλα, νὰ τὴν φέρῃς, σπεῦσον, ἃς ἔλθῃ ἐνταῦθα ἵνα λάβῃ τὰς εὐχαριστήσεις μου· ἡ γενναία καὶ θιψοκίνδυνος πρᾶξις τῆς αὕτης δὲν δύναται νὰ μένῃ

ἀνευ ἀνταμοιβῆς.

Ἡ Θέκλα ἔτρεξεν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ φύλακος ἐν ᾗ ἡ Ῥόζα εἶχεν ἐπιστρέψει καὶ καθημένη πλησίον τῆς μικρᾶς ἀσθενοῦς παρὰ τὴν κλίνην τῆς ἔπλεκεν. Ἐλθέ, τῇ εἶπεν ἡ τροφός, ἀκολούθει μοι ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν τῆς εὐγενοῦς κυρίας μου· χαῖρε, διότι ἀναμφιβόλως θέλεις λάβει ἀξιόλογον δῶρον εἰς ἀμοιβὴν τῶν κινδύνων, οὓς πρὸς τὴν διάσωσιν τοῦ παιδὸς ὑπέφερες. Οἱ λόγοι οὗτοι ἐπλήγωσαν τὴν εὐγένειαν τῆς Ῥόζας, οὐδόλως ἐπιθυμούσης ν' ἀκολουθήσῃ διὰ τοῦτο τὴν Θέκλαν, καθ' ὅσον οὐδεμίαν ἀνταμοιβὴν ἤθελεν. Ἐν τούτοις σκεφθεῖσα ὅτι ἤθελεν εἶσθαι δυσάρεστον ἵνα μὴ ὑπακούσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην τῆς συζύγου τοῦ Κιουνερίκου, καὶ ὅτι ἕνεκα τούτου ἡ δύνατο νὰ δυσαραστηθῇ ἡ εὐτυχὴς αὕτη μήτηρ, συνήνεσεν ἵνα συνοδεύσῃ τὴν Θέκλαν. Ἐν δὲ τῇ στιγμῇ τῆς εἰσόδου τῆς Ῥόζας ἐν τῷ δωματίῳ τῆς εὐγενοῦς κυρίας, αἱ παρειαὶ τῆς ἐκαλύφθησαν ὑπὸ σεμνοῦ ἔρυσθιματος.

Ἡ μήτηρ τοῦ διασωθέντος παιδὸς ἐπικαθημένη εἰσέτι ἐπὶ τῆς κλίνης πλησίον τοῦ ὑπνώτοντος ἡσυχῶς τέκνου τῆς, παρατηρήσασα τὴν Ῥόζαν εἰσελθοῦσαν, χωρὶς κἂν νὰ συλλογισθῇ τὴν ἑαυτῆς κοινωνικὴν τάξιν, ἔτρεξε πρὸς αὐτὴν ἐνδεδυμένη μὲ τὰ χονδρὰ τῆς ἀνδρακίδας ἐνδύματά τῆς, καὶ σφίγγουσα τρυφερῶς εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς· «ὦ κόρη μου, τῇ εἶπε, πόσῃν εὐγνωμοσύνῃ σοὶ ὀφείλω, ὁποῖαν γενναίαν πρᾶξιν ἐπραξας πρὸ μικροῦ, ἐκ ποίας ἀπελπισίας μὲ διεφύλαξας, ὁποῖαν ἀνεξήγητον χαρὰν μοὶ προξενεῖς. Ἄνευ σοῦ τὸ ἀξιαγάπητον τοῦτο παιδίον, τὸ ὁποῖον ἤδη ἀναπαύεται τόσο ἐιρηνικῶς ἐπὶ τῆς κοίτης ταύτης, δὲν ἤθελεν εἶσθαι πλέον τώρα ἄλλο τι ἢ πεπαγωμένον καὶ ἄψυχον σῶμα, βεβυθισμένον εἰς τὸ βά-

θος τῆς ἀβύσσου τοῦ φρέατος. Σὺ μετὰ Θεὸν διέσωσας τὸν υἱόν μου αὐτὸν ἀπὸ βέβαιον θάνατον· σὺ μοὶ τὸν ἀπέδωκας πάλιν. Ἀπὸ τοῦ νῦν σὲ θεωρῶ ὡς ἄλλην θυγατέρα μου. Σὺ θέλεις εὐρεῖ εἰς ἐμὲ τὰ αἰσθητά ἄλλης μητρός· εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλεις μὲ ἀφήσει. Μετὰ ταῦτα στραφεῖσα πρὸς τὴν Θέκλαν· «Ὅσον δ' ἀφορᾷ σέ, ἐξηκολούθησε μὲ τόνον σοβαρόν, γλυκὺν δὲ καὶ εὐθυμον, ὅσον δ' ἀφορᾷ σέ, Θέκλα, δὲν δύναμαι νὰ σὲ διατηρήσω ἐπὶ πλέον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου. Δὲν ἔμαθες εἰσέτι νὰ ἐκπληροῖς τὸ εὐκολώτερον καὶ συγχρόνως τὸ ἱερώτερον διὰ πᾶσαν παιδαγωγὸν ἔργον, δηλ. τὸ νὰ μὴ ἀπομακρύνῃς ἀπ' ἐμπροσθέν τῆς τὰ πολυτιμότερα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ φύλαξιν τῆς. Ἄντὶ νὰ ἐπαγρυπνῇς ἐπὶ τῆς παρακαταθήκης, τῆς ἐμπιστευθείσης σοι, παρ' ὀλίγον νὰ γίνῃς ἔνοχος τῆς ἀπωλείας αὐτῆς. Μέχρι τῆς σήμερον θέλουν σοὶ πληρωθῇ οἱ μισθοὶ σου, καὶ ἀπὸ αὐτοῦ θέλεις ἀναχωρήσει ἐκ τοῦ φρουρίου.

Πρὸς ταῦτα ἡ Θέκλα ἔκλαιεν δολοῦσα καὶ ἐπικαλουμένη τὴν συγγνώμην τῆς συζύγου τοῦ Κιουνερίκου ἐξῆτει τὴν χάριν· ἐγυνυπέτησεν ἐμπροσθεν αὐτῆς ὑποσχμένη ὅτι θέλει διορθωθεῖ εἰς τὸ μετέπειτα, καὶ ἐξώρκεισε τὴν κυρίαν τῆς ἵνα καμφθῇ ὑπὲρ αὐτῆς, καθὼς, δυστυχῶς, ὁφραῖς καὶ μὴ ἐχούσης ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εἰς τὸ Θ' ἔτος σελὶς 68, εἰς τὸν παρακλητικὸν Κανόνα τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ Κάθισμα τῆς σ' ὥδης, ἀντὶ «πανάμωμε αὐτῶν» γράφει: «πανάμωμε αὐτῶν».

ΧΡΟΝΙΚΑ Α' ΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗΝ ΜΕΛΩΝ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΙΣ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς, ἐπιβαίνων τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ «Μιαούλης», ἐπανεῖλθεν ἐκ τῆς ἀνά τὸ Ἅγιον Ὅρος διημέρου περιοδείας τοῦ ὁ ὑπουργὸς Βορείου Ἑλλάδος κ. Ροδόπουλος. Ὡς γνωστὸν τὸν κ. ὑπουργὸν συνώδευσαν εἰς τὴν περιοδείαν ταύτην καὶ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρεῦνης τοῦ ΟΗΕ.

Ἡ γενομένη εἰς τὸν κ. Ροδόπουλον καὶ τοὺς ξένους ὑποδοχὴ ὑπῆρξεν ἐξαιρετική. Οἱ Μοναχοὶ ἀνέμενον εἰς τὴν ἀποβάθραν τῆς Μονῆς Βατοπεδίου καὶ προηγούμενων ἐξαπτερύγων καὶ ὑπὸ τοὺς ἡχους τῶν κωδῶνων τῆς Μονῆς, ἡ πομπὴ διῆλθε τὸν ἐστρωμένον διὰ δαφνῶν δρόμον, τὸν ἄγοντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου ἐτελέσθη δοξολογία. Ὁ ἡγούμενος ἠυχήθη τὸ ὥς εὖ παρέστη εἰς τὸν κ. ὑπουργὸν καὶ τοὺς ξένους, ὁ δὲ κ. Ροδόπουλος ἀπαντῶν ἠυχαρίστησε διὰ τὴν γενομένην ὑποδοχὴν καὶ ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν συγκίνησιν, διότι ἐπισκέπτεται τὸ Ἅγιον Ὅρος, τὸν φάρον αὐτὸν τῆς Ὁρθόδοξου πίστεως.

Ἀκολούθως ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς μοναχοὺς εἶπεν :

«Ὡρῶες ἀληθινοὶ Ὑμεῖς, ἐγκαταλείψαντες τὰ ἐγκόσμια, ὑφιστάμενοι τὴν συνεχή καὶ ἀδιάκοπον καθημερινὴν θυσίαν τῆς κακουχίας καὶ στερήσεως, χάριν ἑνὸς ἰδανικοῦ ἐπλησιάσατε περισσότερον παντὸς ἄλλου πρὸς τὴν ἀλήθειαν, τὸ ὥραϊον καὶ τὴν φιλαλληλίαν, τὰ ἰσχυρὰ αὐτὰ θεμέλια ψυχικῆς γαλήνης καὶ εἰρηνικῆς διαβιώσεως. Καὶ πόσον καλλίτεροι θὰ ᾔσαν αἱ ἡμέραι τοῦ κόσμου, ἐὰν ἕκαστος ἰδιαιτέρως καὶ ὅλοι μαζὺ ἐλαμβάνομεν ὡς παράδειγμα τὴν ἡρεμον, πρῶτον, ἀσκητικὴν καὶ πλήρη ἰδανικῶν ζωήν σας, ὡς παράδειγμα».

Ἡ Ἱερὰ κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὁρους

τὸ ἑσπέρας παρέθεσε δεῖπνον πρὸς τιμὴν τοῦ κ. ὑπουργοῦ καὶ τῶν ξένων, οἵτινες ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου.

Τὴν Κυριακὴν ὁ «Μιαούλης» προσήγγισεν εἰς τὴν Μονὴν Ἰβήρων, τὴν ὁποίαν ἐπεσκέφθησαν οἱ ξένοι καὶ ὁ κ. Ροδόπουλος.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἑσωτερικοῦ δραχ. 3.000

Διὰ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους καὶ λοιπὰς, καὶ διὰ τοὺς Ἱ. Ναοὺς δρχ. 5.000

Ἐξωτερικοῦ σελίνια χαρτ. 10

Ἀμερικῆς δολλ. 2

Ὁφειλόμεναι συνδρομαὶ προηγούμενων ἐτῶν δραχ. 3.000

Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ δωρεαί, ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Σωτ.

Σχοινῶν - Κοραῆ 47, Βόλον.

Χειρόγραφα, δημοσιεύματα ἢ μὴ. δὲν ἐπιστρέφονται.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη ἡ ἀκολουθία τῆς Θ. Μεταλήψεως εἰς μικρὸν σχῆμα τσέπης με 2 ἐπὶ πλεον εὐχὰς ἐκ τοῦ προσευχηταρίου Σιμωνῶφ εἰς τὸ τέλος. Σελ. 52, τιμὴ δρχ. 600, ἐλεύθερον ταχ. τελῶν.

ΣΤΗΛΗ ΔΩΡΕΩΝ

Γαβριὴλ Σταματελάτος Ἀρχιμ.
15 Συνδρομητὰς ἀπὸ τοῦ 6ου ἔτους.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταί, οἱ δυνάμενοι νὰ ἐνισχύσουν τὸ περιοδικὸν διὰ καταλλήλου θρησκευτικῆς καὶ ἐποικοδομητικῆς ὕλης πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν, δύνανται νὰ τὴν ἀποστείλουν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ εἰς Βόλον.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΙΝ

Ἡ Κλίμαξ τοῦ Ἰωάννου	Δραχ. 15.000
Τὸ Πολιτικὸν Θέατρον Ν. Μανιοκορδάτου	» 15.000
Ἐγκόλπιον Χριστιανοῦ (Ἑρμ. Ἐσπερ. Ὁρθορ. Λειτουργίας) »	3.000
Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν	» 2.500
Ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς	» 2.500
Σωτηρία Ὁρθόδοξου χριστιανοῦ ἄδետον 2.000 δεμένον	» 3.000
Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἡ ὁ Στράτης (θησκευτὸν καὶ διήγημα)	» 1.600
Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες τῆς Θεοτόκου	» 500
Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης	» 600
Ὁ Μέγας Κανὼν Ἀδρέου Κρήτης	» 500
Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	» 500
Οἱ Ἀντάρται (ἐπιστημονικὴ μελέτη περὶ ἀνταρτῶν)	» 3.300
Οἱ πρῶτοι 5 τόμοι τῆς «Ἀγ. Βιβλιοθήκης» πανόδ. ἔκτιστος	» 15.000
Τὸ Ε'. ἔτος ἄδետον δραχ. 7.000 Τὸ ΣΤ'. (μόνον οἱ 10 μῆνες)	
Κυριακοδρομίου μετὰ ἑορτοδρομίου Θ. Ζωγράφου εἰς 3 τόμ. ἄδետον	50.000
Ἐρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν Θ. Ζωγράφου	
τόμοι 11	δραχ. 40.000
Ἐρμηνεία ψαλτηρίου Μεγ. Ἀθανασίου	» 15.000
Ἐγχειρίδιον συμβουλευτικὸν Νικοδήμου	» 15.000
Ἡ εὐτυχία ἐν τῇ ἀρετῇ, Στεφ. Παπαδημητρίου	» 4.000
Λόγοι ἐκκλησιαστικοὶ Βασιλείου Σμύρνης τόμ. β'	» 3.000
» » Εὐθυμίου Καρβαθᾶ τόμ. α' καὶ γ' ἀνά	» 4.000
» » Εὐθυμίου Κουθήρων τόμ. 4ος	» 5.000
Ἡ Ζωή, Τιμοθέου Ἀναστασίου, χαρτόδετον	» 7.000
Ἐπεράσπισις ἡ ἀνασκευὴ τῆς τοῦ Βολτέρου βίβλου ὑπὸ	
Νικηφ. Θεοτόκη, ἔκδ. Βιέννης α' ψ' ἰδ'	» 40.000
Βίοι παφάλληλοι Α. Ν. Γούδα, α' κλήρος, δεσματοῦδετον	» 10.000
Ἐπιστολαὶ Φιλοθέου καὶ Εὐγενίου, Π. Βράτλα Ἀρμένη	» 5.000
Εἰσαγωγή εἰς τὴν φιλοσοφίαν, Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρους ἔκδ.	
Μόσχας, δεσματοῦδετον	» 15.000
Ἀδολεσχία Φιλόθεος, Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρους, τόμ. β' χαρτόδ. »	15.000
Σύνοψις Κατηχητικῆς Ἱ. Ἱστορίας Π. καὶ Ν. Διαθήκης καὶ	
Ἐπιτομῆς Ἱ. Ἱστορίας Μισ. Ἀποστολίδου καὶ τὰ δύο ὁμοῦ παν. »	10.000
Διάγραμμα τῆς φιλοσ. εἰς Θεολογίας, Πύργου, λινόδετον	» 6.000
Ὁ ἐν τῇ Μεγ. Ἐκκλησίᾳ δεσποτικὸς θρόνος Γ. Χριστοβόργου, λιν. »	4.000
Ἀληθοφανῆσεις μητρικαί, Ν. Λογάδου, ἔκδ. Βενετίας χαρτόδ. »	4.000
Ἐκλογὴ διαφόρων λόγων τοῦ Χρυσοστόμου ὑπὸ Ν. Καλογερά »	10.000
Τὰ Ἰουδαϊκὰ ὑπὸ Σαμουὴλ Ραββὶ ἀπλόδετον	» 8.000
Συνέκδημος ἱερατικὸς, ἀπλόδετον ἔκδοσις Μελέτης 1835	» 8.000
Δοκίμιον Ἐκκλ. Ἱστορίας Δ. Κυριακοῦ, ἀπλόδετον	» 8.000
Ἐπιτομὴ Ἑλλην. Μυθολογίας, Κοντογόνου δεσματοῦδετος	» 10.000
Παλαιστίνη, Ἱστορία καὶ Γεωγραφία Ἀγ. Γῆς, Κοφινιώτου παν. »	10.000
Μελέται καὶ Λόγοι Ἐκκλησιαστικοὶ Ἰγν. Μοσχάκη. Ἡ φιλοσοφία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας Ἰγν. Μοσχάκη ὁμοῦ δεσματ. »	30.000
Ἱερὸν Πηγάδιον δεσματοῦδετον	» 100.000
Συναξαριστὴς Νικοδήμου οἱ 6 πρῶτοι μῆνες χαρτόδ.	» 40.000

Τὸ μέγα Εὐχολόγιον, ἔκδοσις Βενετίας 1766	»	80.000
Ἐγχειρίδιον τοῦ Νικοδήμου καὶ ἡ ἱστορία Βαρλαάμ καὶ Ἰωά- σαφ, Δσμ ισκηνοῦ, τὰ δύο ὁμοῦ δερματόδετα	»	40.000
Θρησκευτικαὶ μελέται Μαυροκορδάτου ε' τόμος, δέσιμον πολυ- τελὲς ὅλο δέγμα	»	25.000
Θρησκευτικαὶ μελέται δ' β' γ' καὶ δ' τόμ. πανόδ. ἀνὰ δρ. 15.000=	»	45.000
Καινὴ διδασχὴ, Μηνιαῖον περιοδ. Μελετίου Ἀθηνῶν α' τό- μος δερματόδετον	»	30.000
Χριστιανικὴ ἠθικὴ, Νεοφ. Βάμβα, ἔκδοσις Ν. Κεφαλαῖ δερματ.	»	20.000
Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, Γόλδσμιθ, ἔκδ. Βιέννης 1807 ὅλο δερμ.	»	25.000
Τὰ σωζόμενα Ἐκκλ. συγγράμματα Κωνστ. Οἰκ τοῦ ξξ οἰκονό- μου, πλήρες τὸ ἔργον τρίτομον δερματόδετον	»	100.000
Πίναξ χρονολογικὸς, περιλαμβάνον τὰ πλέον ἄξια συμβάντα ἀπὸ κρίσεως κόσμου μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, πανόδετον	»	25.000
Ἀπαύγασμα τῆς Κοινωνίας Μ. Π. Περίδου, ἔργον ἀξιόσυντα- τον, λινόδετον	»	20.000
Περὶ τῆς Ἀποστολικῆς Λειτουργίας Ἰακώβου, Χρ. Παπαδοπούλου	»	5.000
Περιοδικὸν «Προμηθεὺς» ὑπὸ Ζ. Ἐσφιγμένου ἔτος Ζ'	»	5.000
Ἱστορία Ἱ. Μ. Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγ. βίρδας, Σαγκριώτου	»	5.000
Ἀλέξανδρος ὁ Στούζις, βιογραφικὸν σχεδίασμα, Κωνστ. Οἰ- κονομου, τοῦ ξξ οἰκονόμων	»	5.000
Διατριβὴ περὶ εὐθανασίας, Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρους	»	5.000
Περὶ εὐτυχίας, Α. Δ. Σιμωνῶφ	»	3.000
Πανηγυρικὸν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος ἀγωνισαμένων, Ε. Φραγγούλη, ἔκδοσις Βουκουρεστίου	»	4.000
Ἡ ἑνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ οἱ μάρτυρες τῆς ὁληθείας κλη- ρικοί, Τιμοθέου Καλαβρυτῶν	»	3.000
Χριστιανικὸν ἡμερολόγιον, Εὐαγ. Κωσταρίδου Ἀρχιμ., ἔτη 1—4 ἕκαστον	»	5.000
Συμβουλὴ τριῶν Ἐπισκόπων, Ἀθῆναι 1836	»	3.000
Περὶ ἀγωγῆς κορασίων, Φενελῶνος, Θ. Φιλαδελφῆως	»	3.000
Ἑβραϊκὴ ἀρχαιολογία, Κ. Κοντογόνου	»	15.000
Δοκίμιον ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν, Π. Βράϊλα Ἀρμένη	»	10.000
Ἀνωτέρα ἐπισκίασις ἐπὶ τοῦ Ἀθῶ, τὰ θαύματα τῶν κυριωτέ- ρων θαυματουργῶν εἰκόνων	»	10.000
Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὁμοιον τῆς Ἐκκλησίας, με ξερυθρὰ καὶ μαύ- ρα στοιχεῖα, δερματόδετον	»	20.000

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἀνθολογία Θ. Φωκαῆως τρίτομος, δ' ἔκδοσις Κωνσταντινου- πόλεως 1851 δερματόδετος εἰς 3 τόμους	»	100.000
Μουσικὴ Κυψέλη, τρίτομος, δερματόδετος εἰς ἓνα τόμον	»	60.000
Βίβριολόγιον Τσικνοπούλου, δερματόδετον	»	20.000
Μουσικὸν δωδεκάημερον, δερματόδετον	»	20.000
Μουσικὸς θησαυρὸς τοῦ Ἑσπερινοῦ, Νεκταρίου ἀγιορείτου δερματόδετος	»	25.000
Ἱερὰ ὕμνωδία, Σακελλαρίδου, ἔκδοσις 1914 πανόδετος	»	50.000
» » » λειτουργία »	»	20.000
Αἱ δύο Μέλισσαι, Κυριαζίδου, δερματόδετον	»	60.000

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ Ο Α΄.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ — — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Για τοῦτο καὶ με δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλιον,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Ἰούλιος - Δεκέμβριος 1946

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραῖ 47 ἐν Βόλῳ

ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΡΡΗΣΕΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟΝ ΤΟΥ ΣΕΠΤΟΥ ΗΜΩΝ ΑΝΑΚΤΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ Α΄.

«Κύριε σῶσον τὸν Βασιλέα» (ψαλμ. ιθ΄. 10)

Ὑπὸ συνθήκας ὅλως ἀπροσδοκῆτους ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ ἀγωνιστὴς καὶ ἥρως στρατιώτης Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Γεώργιος δ' Β΄, πεσὼν ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων τοῦ καθήκοντος, ὅπερ ὡς γνώμονα εἶχε τῆς ταραχῶδους καὶ ἐξαιρετικῶς ἀνωμάλου βασιλείας του. Τὸ ὥμὸν φάσγανον τοῦ θανάτου τὸν ἐπληξε, καθ' ἣν στιγμήν ἤρχισε νὰ ὑποφώσκῃ ἡ αὐγὴ μιᾶς καλυτέρας ἡμέρας διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ ἀφοῦ ἐκυβέρνησε τὸ πολιτειακὸν σκάφος ἐν μέσῳ σκοπέλων καὶ ὀράλων, τὰς ὁποίας ὡς δεξιὸς πλοηγὸς παρέκαμψε διὰ νὰ ὁδηγήσῃ εἰς εὐδιον καὶ ἀσφαλῆ λιμένα τὴν ἐλληνικὴν ὀλκάδα.

Τοιαῦται ἦσαν αἱ πένθιμοι προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπῆρξαν ἀπαρχαὶ τῆς βασιλείας τοῦ νέου ἡμῶν ἀνακτοῦ Παύλου τοῦ Α΄, Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ' ἂν τὸ πένθος συνέχῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνταξίου τοῦ ἀδελφοῦ του Βασιλέως, μία καὶ μόνη μέριμνα καὶ μέλημα παραμερίζει τὴν θλίψιν Αὐτοῦ· π ὥ ς ν ἂ σ υ ν ε χ ῖ σ η δηλ. τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ προκατόχου του, ἀφιερῶνων ὅλας του τὰς δυνάμεις εἰς τὴν ἐπίτευξιν εἰρηνεύσεως καὶ ὁμονοίας μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, τοῦθ' ὅπερ θέλει συσπειρώσῃ τὸν λαόν του περίξ τῆς μαρτυρικῆς πορφύρας, τὴν ὁποίαν πάντοτε ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου περιεβάλλοντο οἱ Ἕλληνες Βασιλεῖς, ἀγωνιζόμενοι νὰ διαδώσουν τὰς ὑψηλὰς ἀρχὰς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης τοῦ Κυρίου ἡμῶν μεταξὺ τῶν βαρβάρων λαῶν.

Μέσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια τὰ ἡθικὰ καὶ τὰ ὀλικά, τὰ ὁποῖα ἔσπειρεν εἰς τὴν χώραν μας μία μοναδικὴ καὶ πρωτάκουστος διὰ τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν λαϊ-

λαψ, προβάλλει φωτεινή ή μορφή τοῦ γελαστοῦ Βασιλέως μας, ὅστις ἀποτελεῖ ἀδιαμφισβήτητον ἐχέγγυον τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἔργου τοῦ αἰδίου ἥρωος ἀνακτος. Καί εἶναι πραγματικῶς ἄριστος οἰωνός ἡ ψυχραιμία, μέ τήν ὁποίαν ἐν τῇ διακρινούσῃ Αὐτὸν συνέσει καί εὐνοίᾳ θ' ἀντιμετωπίσῃ καί θά κατευθύνῃ τήν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων ὁ νεωστὶ ἀναρρηθεὶς εἰς τὸν θρόνον Βασιλεὺς, ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐκ τῆς μακρᾶς ἀνὰ τὸ ἐξωτερικὸν διαμονῆς του πολλῶν ἀνθρώπων ἄσπερα καί νόον ἔγνω. Ἐὰν δὲ εἰς τήν ψυχολογικὴν αὐτὴν παῖραν προσθήσῃ κανεὶς τὰ διδάγματα τῆς αἰωνοβίου ἐλληνικῆς ἱστορίας, ἥς τὰς δέλτους ἀναδιψᾷ. ἵνα εὕρῃ τὰ αἰώνια πρότυπα καί τὰς αἰωνίας ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι κατηύγασαν τὸν πολιτισμὸν τοῦ κόσμου μέ ὅ,τι καλόν, ἀγαθόν καί ἀληθές καυχᾶται ἡ πεπολιτισμένη ἀνθρωπότης, τότε δυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν ἀγαθὰ συμπεράσματα περὶ τῆς εὐδωσέως τοῦ βασιλικοῦ ἔργου, ὅπερ ὑπὸ τόσοις ἀδοκίητους συνθήκας ἐκλήθη ν' ἀναλάβῃ ὁ νέος Βασιλεὺς ἡμῶν.

Καί εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι κατόπιν μιᾶς νέας ἱστορικῆς κοσμογονίας, ἥτις ἀνατέλλει εἰς τὸν ὁρίζοντα, πολλὰ θὰ εἶναι αἱ ἀκανθοὶ καί οἱ τρίβοι, οἱ ὁποῖοι ὡς μὴ ὠφελε ἔνεσπάρησαν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν εἰς τὸν ἀγρόν τῆς ἐλληνικῆς πατρίδος, ἥτις αἰμάσει, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς ὅσα καλὰ ἐπραξε πάντοτε μὲν, ἰδίᾳ δὲ ἐπ' ἐσχάτων, ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν φωτεινὴν καθοδήγησιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὅστις ἀπὸ τοῦ πρώτου χριστιανοῦ βασιλέως φωτίζει καί διανοίγει δρόμον διὰ μέσου τῶν ἀντιδράσεων καί ἀντιξοοτήτων τὰς ὁποίας δημιουργεῖ ὁ μισόκαλος ἐχθρός, θά δυνήθῃ ὁ πεπειραμένος καί εὐσεβὴς νέος Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων νὰ ἀπομακρύνῃ τὰ ἐμπόδια καί τὰ προσκόμματα, ἐπαναφέρων τὴν πολυδασανισμένην πατρίδα μας εἰς τὴν λεωφόρον τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέκλινε, καί ἥτις κατὰ τὴν μαρτυρίαν ξένων συγγραφέων χαρακτηρίζει κατ' ἐξοχὴν τὴν πολιτιστικὴν δρᾶσιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Αὐτὴν τὴν λεωφόρον τὴν χριστιανικὴν διεχάραξε καί προελαίνας μέ ποταμούς αἱμάτων τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα τὴν κατέστησαν βατὴν εἰς τοὺς ἄλλους λαούς, εἰς τοὺς ὁποίους θυσιὰ εἰς τὸν βωμὸν τῆς ιδέας καί τῆς ἀληθείας ἦτο ἀκατάληπτος.

Τί καί ἂν ἀντὶ τῆς ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης ἔδρεφεν ἡ πατρίς μας πάντοτε τὴν ἀχαριστίαν; Ἀλλὰ μήπως καί ὁ Θεὸς Ἰδρυτὴς τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως ἔτυχε διαφόρου συμπεριφορᾶς ἐκ μέρους τῶν ἐχιδνῶν καί υἰανῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνέκαθεν βάλλουν ἐναντίον τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας; Θὰ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν παρ' ὅλα τὰ κύματα τὰ ὁποῖα προσπαθοῦν νὰ τὴν καταπνίξουν καί νὰ τὴν καταβυθίσουν, θ' ἀναδυθῇ αὕτη ἀπὸ τὸν τεταραγμένον θυτὸν διὰ νὰ διακηρύξῃ εἰς ὅλους τοὺς χριστιανικοὺς λαοὺς ὅτι θεόθεν ἔχει διαχαράχθῃ ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἔθνους τῶν Ἑλλήνων, τῶν ὁποίων ἡ Βασιλεῖα κατὰ γούσα ἀπὸ Θεοῦ τὴν ἀρχὴν θά ἐκπροσωπῇ πάντοτε, καί θά περιφρουρῇ τὰ ἰδανικά ἐκεῖνα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐθυσιάσθησαν πάντοτε οἱ Ἕλληνες, ὡς πελεκᾶνοι μεταδιδόντες ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς των διὰ νὰ θρέψουν τοὺς ἐν χώρᾳ καί σκιᾷ θανάτου καθημένους.

Ἐντεῖνα, κατευοδοῦ καί βασιλεὺς νικῶν ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακὸν θεοφρόνητε τῶν Ἑλλήνων Βασιλεὺ Παῦλε Α'.

«Ἡ Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη»

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΗΣ Α. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ Α'.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ὁ Α'. τὴν ἰδίαν ἡμέραν τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου ἀδελφοῦ του Γεωργίου Β'. καὶ περὶ ὧραν δην μ. μ. ἔδωκε τὸν νενομισμένον ὅρκον ἐνώπιον τοῦ ἀρχιεπισκόπου καί τῶν μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, τὴν δὲ 10ην μ. μ. ἀπηύθυνε διὰ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τῶν Ἀθηνῶν τὸ ἐξῆς διάγγελμα πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

«Ἕλληνες,

»Μὲ ραγισμένην τὴν καρδίαν σᾶς ἀναγγέλλω τὸν πρόωρον θάνατον τοῦ ἀγαπημένου μου ἀδελφοῦ, τοῦ Βασιλέως μας Γεωργίου τοῦ Β'. Ἀφίνει τὸν κόσμον αὐτὸν μέ τὴν συνείδησιν ἥρεμον ὅτι δὲν ὑπῆρξε θυσιὰ ἀνθρωπίνη, τὴν ὁποίαν δὲν προσέφερεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος.

»Καλούμενος σήμερον νὰ συνεχίσω τὸ ἔργον του, θὰ ἀφοσιώσω ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου διὰ τὸ καλὸν τοῦ Ἕθνους.

»Ἡ αἰωνία μας Πατρίς μᾶς καλεῖ σήμερον εἰς ἓνα ἀγῶνα ὑπάρξεως διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν της καί τὰς ἐλευθερίας της. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἡνωμένοι θὰ τὸν φέρωμεν εἰς πέρας. Ζήτω ἡ Ἑλλάς!»

Η ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ Η ΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΔΙΣΕΝΙΘΥΣΙΟΣ

Ὁ ἅγιος Καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου Ἀγίου Ὁρους κ. Γαβριήλ, εὐπρεστέθῃ νὰ ἀποστείλῃ ἐν περιλήψει τὰ πρακτικὰ τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῇ «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ», εἰς ὧν ἐκ τῶν συνέδρων αὐτῆς.

Καρυαὶ τῇ 5ῃ—18ῃ Μαΐου 1947

Ἀπὸ τῆς 12)25ης παρ.μηνὸς Ἀπριλίου, τὸ Ἅγιον Ὄρος φιλοξενεῖ τὴν σεπτὴν Πατριαρχικὴν Ἐξαρχίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀπαρτιζομένην ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, Ἱμβρου Ἰακώδου καί Περγάμου Ἀδαμαντίου, συνοδευομένην καί ὑπὸ τοῦ

υπογραμματέως τῶν Πατριαρχείων ἱεροδικόνου Ἰακώδου.

Ταύτην ἀποβιβάσθησαν εἰς τὴν Μονὴν Παντελεήμονος ὑπεδέχθη ἐπιτροπὴ ἀντιπροσώπων τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, καί τῇ ἐπομένῃ ἀνελοῦσαν εἰς Καρυὰς, προῦπήνησεν ἐν σώματι ἡ ἱερὰ Κοινότης καί

τινες Καθηγούμενοι τῶν ἱερῶν Μονῶν καὶ πλῆθος μοναχῶν καὶ λαϊκῶν, ἐν κωδωνοκρουσίαις καὶ ἐν γενικῷ σηματοστολισμῷ τῆς πολίχνης.

Μετὰ τὴν καθιερωμένην ἐκκλησιαστικὴν τελετὴν ἐν τῷ ἱστορικῷ ναῷ τοῦ Πρωτάτου, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Γέρων Ἀλέξανδρος διὰ συντόμου θερμῆς προσφωνήσεως ἠυχήθη Αὐτῇ τὸ «ὡς εὖ παρέστη» τονίσας τὴν χάριν καὶ συγκίνησιν τοῦ Ἀγιορείτικοῦ κόσμου ἐπὶ τῇ ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τῆς Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Εἰς ταύτην ἀντεφώνησεν ὁ χοροστατῶν πρῶτος τῇ τάξει ἅγιος Ἡλιουπόλεως διὰ σθεναροῦ καὶ πλήρους εὐλαβείας λόγου, μνησθεὶς τῶν εὐκλεῶν ἡμερῶν τοῦ Μοναχισμοῦ, καὶ εὐχηθεὶς, ἵνα καὶ πάλιν οὗτος ἐπανεύρῃ τὴν τάξιν καὶ ἀκρίθειαν τῶν Στουδιτῶν, καὶ τοῦ Ἀθανασίου τῆς Λαύρας τοῦ Ἀθωνος, καὶ τῆς τοῦ Ἀγίου Σάββα τῆς Παλαιστίνης.

Τῇ μεθεπομένῃ, Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων, ἐγένετο πανηγυρικὴ λειτουργία ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Πρωτάτου, συλλειτουργούντων τῶν τριῶν Ἀρχιερέων καὶ δεκάδος διακόνων καὶ ἱερέων, τελεσθέντος ἐν τῷ τέλει καὶ μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν κτιτόρων τοῦ ἱεροῦ ναοῦ καὶ πάντων τῶν προκεκοιμημένων Ἀγιορειτῶν.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐπεσκέφθη τὴν πλησίον ἱερὰν Μονὴν Κουτλουμουσίου, τὴν Σκήτην Σεραγίου καὶ τινὰ ἱστορικὰ Κελλία, τῇ δὲ ἐπιούσῃ συνελθούσης τῆς ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως ἐκ Καθηγουμένων καὶ Προϊσταμένων τῶν ἱερῶν Μονῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀθωνιάδος σχολῆς, τιθεμένων ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων, προκαθημένης τῆς σεπτῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, παρόντος καὶ τοῦ Ἐξοχωτάτου Διοικητοῦ τοῦ Ἀγ. Ὁρους κ. Δ. Παπαδημητρίου, μετὰ τὴν θρησκευτικὴν τελε-

τήν, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἀγγελτήρια πατριαρχικά γράμματα, ὡς καὶ τὰ διοριστήρια τοιαῦτα τῶν ἱερῶν Μονῶν, μεθ' ὃ εἰς τὴν προσφώνησιν ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Συνάξεως, ἀντιφωνῶν ὁ ἅγιος Ἡλιουπόλεως πρόεδρος αὐτῆς, ἐξῆρε τὴν συμβολὴν τοῦ μοναχισμοῦ εἰς τὸ καθόλου ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, συστήσας καὶ πάλιν τὴν ἐντατικὴν πνευματικὴν ἐργασίαν τῶν μοναχῶν καὶ κληρικῶν καὶ πρὸ πάντων ἀγιότητα βίου, πρὸς στήριξιν καὶ παιδαγωγίαν τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος κατὰ τὰς πονηρὰς τάτας ἡμέρας.

Ἀναγνωσθέντων εἰτα τῶν θεμάτων καὶ γενικῆς μόνον ἐπ' αὐτῶν ἀνασκοπήσεως γενομένης, πρὸς καθορισμὸν τῆς ἰδιότητος ἐκάστου, διεχωρίσθησαν ταῦτα εἰς νομοθετικά, δικαστικά, διοικητικά καὶ πνευματικά, καὶ ἀπεφασίσθη ὅπως τῶν μὲν νομοθετικῶν καὶ δικαστικῶν ἐπιλαμβάνεται μόνον ἡ Δισενιαύσιος, συμφώνως τῷ καταστατικῷ χάρτι τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τῶν δὲ διοικητικῶν, πνευματικῶν καὶ γενικῶν ἡ διπλῇ τοιαύτῃ Σύναξις ἐκ τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων πληρεξουσίων. Κατὰ ταῦτα. Ὡς νομοθετικά κατεγράφησαν: α'.) αἱ κανονιστικαὶ διατάξεις περὶ κειμηλίων, βιβλιοθηκῶν καὶ ἀρχείων, ἡ περὶ δασῶν καὶ ἀγροφυλακῆς, ἡ περὶ ταμείου ἐλαίας καὶ ἡ περὶ δικαστικῶν ἐνομήων. β'.) ἡ περὶ ἐρμηνείας ἄρθρων τινῶν τοῦ Κ. Χ. πρὸς ἑαυτὰ καὶ πρὸς σχέσιν αὐτῶν μετὰ τοιαῦτα τοῦ Ν.Δ. τοῦ κυροῦντος τὸν Καταστ. Χάρτην. Ὡς δικαστικά: αἱ ἐκκρεμοῦσαι ἀπὸ ἐτῶν λόγῳ τῆς ἀνωμαλίας ἐφέσεις καὶ ἀναιρέσεις ἐπὶ ὀριακῶν, οἰκονομικῶν καὶ ὁμολογιακῶν ζητημάτων. Ὡς διοικητικά: Τὸ κελλιωτικὸν ζήτημα, λαβὼν ἐσχάτως ποιάν τινὰ δξύτητα, λόγῳ ἀναφοράς τῶν Κελλιωτῶν πρὸς πολιτικὰ πρόσωπα εἰς ὕψος ἀπαῖδον πρὸς τὴν Μοναχικὴν αὐτῶν ἰδιότητα. Τὸ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Παντοκρά-

τορος ἀπὸ διετίας ἐν ἀταξίᾳ διοικητικῇ εὐρiskoμένης. Τὸ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου ἰδίας φύσεως περίπου, ὡς καὶ τινὰ συναφῇ πρὸς τὴν εὐρυθμὸν ἐν ἡμῖν καταστασιν.

Πνευματικά δέ, τὸ ζήτημα τῶν λεγομένων «Καθιωτῶν» πλανήτων καὶ ἀνυπατάκτων μοναχῶν. Τὸ τῶν λεγομένων «ζηλωτῶν» ἀποποιουμένων τὸ κανονικὸν μνημόσυον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἐξ αἰτίας τῆς ἡμερολογιακῆς ἀλλαγῆς τοῦ ὁροτολογίου. Τὸ τῆς παρ' ἡλικίαν χειροτονίας διακόνων καὶ ἱερέων. Τὸ τῶν καθ' οἰονδήποτε τρόπον διαμενόντων ἐν τῷ κόσμῳ Ἀγιορειτῶν καὶ τὸ περὶ ποιμνίων καὶ θηλέων ζώων, εἰσελθόντων κατὰ χιλιάδας ἐπ' ἐσχάτων λόγῳ τῆς καταστάσεως, πρὸς σωτηρίαν ἐκ τῶν ἀναρχικῶν, ἀλλὰ κατὰ παράβασιν αἰωνοβίου καθεστῶτος καὶ τῶν νόμων τοῦ Κράτους. Ἐπ' αὐτῶν, εἰς τριάκοντα περίπου συνεδριάσεις, ἐπελύθησαν κατὰ τὸν καλλίτερον δυνατὸν τρόπον τὰ πλεῖστα, χάρις εἰς τὴν πατρικὴν καθοδήγησιν τῆς σεπτῆς Ἐξαρχίας, τὸν δεξιὸν χειρισμὸν τοῦ ἁγίου Προέδρου καὶ τὸν ἐνθεον καὶ ἀκούραστον ζῆλον τῶν ἐτέρων ἀγίων συνέδρων προεδρεύοντων τῶν ἐπὶ μέρους προκαταρκτικῶν ἐπιτροπῶν.

Οὕτω, αἱ κανονιστικαὶ διατάξεις ἐψηφίσθησαν ὡς νομοθετήματα καὶ ἀποστέλλονται πρὸς κύρωσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ τὴν ἐλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἵνα λάβωσιν ἰσχὺν νόμου.

Τὰ δικαστικά, ἄλλα μὲν τῇ πατρικῇ συστάσει διεκκονίσθησαν φιλικῶς καὶ διαιτητικῶς, ἄλλα δὲ ἐξεδικάσθησαν τελειωτικῶς.

Τὰ διοικητικά καὶ πρὸ παντὸς τὸ Κελλιωτικὸν ἐκανονίσθη ὀριστικῶς διὰ τῆς νομοθετικῆς ἐρμηνείας ἐνίων ἄρθρων διαφορουμένων καὶ ἐπελύθησαν διὰ συμβιβασμοῦ καὶ ἐπιτοπίου αὐτοφίας περὶ τὰς 10

καὶ πλέον διαφοραὶ κελλίων πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς ἱερὰς Μονάς.

Τὰ δὲ πνευματικά, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν «Καθιωτῶν» ἀνερχομένων εἰς 120 περίπου, διὰ μὲν τοὺς νεωτέρους ταχθῇ προθεσμία ἐγγραφῆς καὶ προσλήψεως εἰς Μονὴν ἢ ἐξάρτημα ἐπὶ ποινῇ ἀπελάσεως, διὰ δὲ τοὺς γηραιότερους συστηθῇ ἐν Καραϊς Γηροκομεῖον πρὸς περίθαλψιν αὐτῶν δαπάναις τῆς ἱερᾶς Κοινότητος. Διὰ τοὺς «ζηλωτὰς» λεγομένους ἀπεφασίσθη ὅπως μὴ ἐκχωρεῖται αὐτοῖς τοῦ λοιποῦ κελλίον, καλύβη ἢ κάθισμα καὶ αἱ παρ' αὐτῶν γενόμεναι κουραὶ ἢ χειροτονίαι μὴ ἀναγνωρίζονται παρὰ τῶν κυριάρχων Μονῶν.

Ἐπὶ τῶν παρ' ἡλικίαν χειροτονουμένων, πρὸς παῦσιν τούτου ἐν τῷ μέλλοντι ἀπεφασίσθη ἢ διὰ πατριαρχικοῦ γράμματος πρὸς τὰς ἱερὰς Μονὰς σύστασις καὶ προσοχὴ καὶ ἡ χειροτονία τούτων μόνον ἐντὸς τοῦ Ἀγίου Ὁρους.

Διὰ τοὺς ἐκτὸς τοῦ Ἀγ. Ὁρους διαμένοντας ἀνευ ἀποχρῶντος λόγου (σπουδῶν, ἀποστολῆς), ὅπως συντονιζομένων τῶν ἐνεργειῶν Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐπανελθῶσιν οὗτοι καὶ ἄκοντες εἰς τὰς μετανοίας των.

Ἐπίσης προτάσει τῆς σεβαστῆς Ἐξαρχίας διωρίσθη πενταμελὲς Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ἐκ Καθηγουμένων καὶ Προϊσταμένων τῶν ἱερῶν Μονῶν ἐν εἴδει ἀποστολικῆς διακονίας, ὅπως διὰ πᾶν ζήτημα διασπῶν τὴν ἐνότητα, ἢ προξενοῦν σκάνδαλον, προλαμβάνη, νοθεύῃ καὶ τακτοποιῇ διὰ τῆς πνευματικῆς ὁδοῦ, καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν διὰ τὰ περαιτέρω.

Τελευταίως ἐγένοντο καὶ συσκέψεις διὰ τὰ γενικώτερα ζητήματα τοῦ ἱεροῦ τόπου, ὡς τὸ οἰκονομικόν, τὸ τῆς λειψανδρίας ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἱεραῖς Μοναῖς, τὸ τοῦ

πνευματικού μαρasmus κλπ. και επειδή υπό πάντων κατενόηθη ή ανάγκη της πνευματικής μορφώσεως, αλλά και ή δυσκολία εξευρέσεως των πόρων επί του παρόντος, άπεφασίσθη όπως επαναλειτουργήση εις τό πρασεχές έτος ή "Αθωνιάς Σχολή ως οίκοτροφείον, άν ευδοκήση ή Σεβαστή Κυβέρνησις και αναλάβη την μισθοδοσίαν των καθηγητών, των λοιπών έξόδων τροφής, διαμονής κλπ. διδασκόντων και διδασκομένων και υπηρετικού προσωπικού βαρυνόντων την Ιεράν Κοινότητα.

Αυται έν περιλήψει αί έργασίαι των Ιερών Συνάξεων μετά της Πατριαρχικής Έξαρχίας, έργασίαι θεοφιλείς και επωφελείς διά τε την Έκκλησίαν και τό "Αγιον Όρος. Θά μείνη άλησμόνητος εις τούς συμετασχόντας ταύτης, ή σοφία, ή πραότης, ή υποδειγματική έν πᾶσιν άναστροφή των άγιών Αρχιερέων και μετά χριστομιμήτου αγάπης άνεχομένων τούς παραλογισμούς ένίων άπλοϊκών και άγραμμάτων έν ταίς δικαστικαίς διαφοραίς και ταίς «ζηλωτικαίς» έκδηλώσεσιν.

Η χαρά κατά την έλευσιν, αλλά και ή συγκίνησις κατά την άναχώρησιν ήτο έκδηλος εις όλους τούς Αγιορείτας. Όπότε δέ ο σοφός και υπέροχος άγιος Πρόεδρος διά συγκινητικής άποστροφής έπευλόγει τό αγαπητόν "Αγιον Όρος και τούς υπερτεσσαράκοντα αντιπροσώπους αυτού και διά παλλούσης φωνής ηύχετο ένίσχυσιν, υγείαν και αγάπην, επανελήφθη έν δ-λη αυτής τη χριστιανική άπλότητι ή μεταξύ Παύλου και Πρεσβυτέρων σκηνή παρά την Έφεσον, και συνωστίζοντο σεβάσμιοι και πολιοί πατέρες δακρυροούντες να καταφιλωσι τας δεξιὰς των σεβασμιών Ιεραρχών. Εύχης έργον έπετέλεσεν ή Μητηρ Έκκλησία και αξία παντός επαίνου ή Σιστή Κυβέρνησις έγκολπωθείσα την άποστολήν και τό έργον της Πατριαρχικής

Έξαρχίας, νομίζει κανείς ότι ήλλαξεν όψιν ο "Αθως και πράγματι εκεί όπου μέχρι χθές, που μὲν φανερά, που δέ λανθανόντως ύφίστατο ψυχρότης και διαίρεσις, σήμεραν βασιλεύει ειρήνη και αγάπη, και ή έως χθές έλπις της βελτιώσεως των παρ' ήμιν, είναι πεποίθησις πλέον και πραγματικότης. Είθε και εις τας λοιπάς επαρχίας του θεσώστου Κράτους να ανετίθετο μεγαλειτέρη έξουσία εις τὰ κοινωνικά και πνευματικά ζητήματα, θά είχομεν ίσως χάριτι Χριστού προλάβει τό σημερινόν κατάντημα. Ό ευσεβής έλληνικός λαός βλέπει και θά βλέπη πάντοτε έν τῷ προσώπῳ του Αρχιερέως του, τόν στοργικόν πατέρα, τόν άμερόληπτον κριτήν, τόν θερμουργόν Έθνάρχην.

Χθές Κυριακήν οι άγιοι Έξαρχοι συνοδευόμενοι υπό του κ. πολιτικού Διοικητού, ένός έπιστάτου της Ιεράς Κοινότητος και του αντιπροσώπου της Ι. Μονής Μεγίστης Λαύρας Γέροντος "Αλεξάνδρου μετέβησαν εις την Μεγ. Λαύραν και σήμεραν διά της Ιεράς Μονής Γρηγορίου άναχωροῦν διά Θεο(ν)ικήν με ειδικόν άτμόπλοιον του Κράτους, τιμητικῶς διατεθέν αυτοίς και ούτως έλξηεν ή από πάσης άπίστεως επωφελής άποστολή, θέισα σταθεράς δάσεις νέας πνευματικής και ειρηναίας ζωής του "Αγίου Όρους και κατορθώσασα να άναπαύση πάντας έν τῷ Εὐαγγελίῳ της ειρήνης, ανεξαρτήτως βαθμοῦ και τάξεως, γλώσσης και φυλής.

Θά είναι ευλογία Θεοῦ ή συχνότερα έπίσκεψις τοιούτων άποστολῶν και πιστευόμεν ότι δέν θά ξενοσθῇ ή Σιστή Έξαρχία διά τινας, άνθρωπίνους άλλωστε αδυναμίας και μεταξύ των μοναχών, και ίσως και αυται δέν θά διεφαίνοντο άν ή Μητηρ Έκκλησία δέν έπέτρεπε να διαρρεύση όλόκληρος τεσσαρακονταετία από της έπισκέψεως του "Αγίου Όρους Αρχιερέων του άμέσου αυτής

περιβάλλοντος. Η έπίσκεψις της σεπτῆς Έξαρχίας ήτο πραγματικός έναγκαλισμός στοργικής Μητρός πρὸς υπήκοα τέκνα.

Έν κατακλείδι θεόν να εξαρθῇ ή άψογος έν πᾶσι στάσις των άγιών αντιπροσώπων της Ιεράς Συνάξεως, ή συμβολή ή πολυτίμος του κ. Διοικητού και ή έν γένει αξιοπρεπής και ευλαβής συμπεριφορά των έν Καρυαίς μοναχών Κελλιωτών, εύσχημόνως διατυπούντων πάντοτε τὰ έαυτών παράπονα πρὸς την Μεγ. Έκκλησίαν, υπεράνω δέ πάντων ή λαμπρά εμφάνισις του Ιεροκοινοτικού Γραφείου υπό την άοκνον διεύθυνσιν του Γέροντος "Αλεξάνδρου Λαυριώτου. Ό πανάγαθος Θεός άς πληρώση τούς κόπους πάντων, και άς ευλογεί πάντοτε τούς μοχθούντας διά την ειρήνην του κόσμου και τό καλόν της ανθρωπότητος και άς σκέπη παντός κακοῦ τούς αγαπῶντας τό "Αγιον τοῦτο Όρος, τό πῖον και τετυρωμένον έν πνεύματι.

Προσφώνησις Ιεράς Κοινότητος
διά του Αντιπροσώπου της Ι. Μ. Λαύρας,
Γέροντος "Αλεξάνδρου τη 12 — 4 — 1947

Τρισεύβαστος Έξαρχία της αγιωτάτης
Μητρός ήμῶν Μεγάλης του Χριστού Έκκλησίας.

Με μεγάλην συγκίνησιν και έξαιρετικήν χαράν υποδεχόμεθα Ύμᾱς έν τῷ Πανσέπτῳ τοῦτῳ και Ιστορικῷ ναῷ του Πρωτάτου, προσφωνούντες Ύμιν ευλαδῶς τό «ὡς εὖ παρέσθητε».

Πάντοτε έτρέφομεν πόθον εγκάρδιον μιᾶς τοιαύτης άμεσώτερας επικοινωνίας και προσωπικής επαφής και ο πόθος ήμῶν αυτός είχε γιγαντωθῇ και είχε μεταβληθῇ εις μίαν έλπιδοφόρον προσδοκίαν ότι πολὺ ταχέως θά εξεδηλοῦτο και πάλιν αὐθόρμητον τό ενδιαφέρον της Μητρός ήμῶν, πρὸς τούς υποκειμένους ήμᾶς και Ιδοῦ ή πραγματικότης. Η σεβαστή Πα-

τριαρχική Έξαρχία εύλογοῦσα τὰ τέκνα Αυτῆς, χαιρετίζοντα επ' αἰσίοις οἰωνοίς την άφιξίν Της, έν αγαλλιάσει ψυχῆς.

Της επισήμου ταύτης και λαμπροτάτης άποστολής κατανοοῦμεν και εκτιμῶμεν βαθύτατα και την σημασίαν και την αξίαν. Διότι γνωρίζομεν υπό ποίας συνθήκας συντελεῖται τό κοπιῶδες τοῦτο έργον και πόσον πολυτίμος διά την καθόλου Έκκλησίαν είναι ο οίκονομούμενος χάριν ήμῶν χρόνος. Εκ παραλλήλου δέ πόσον μεγάλη και έξαιρετική είναι ή άποδοδομένη εις τόν Ιερὸν ήμῶν τόπον αἴγλη και τιμή και πόσον μεγάλα και άγαθὰ υπῆρξαν πάντοτε τὰ άγαθὰ εκ της τοιαύτης μητρικῆς προνοίας εις καταρτισμόν και εις οίκοδομήν του πληρώματος του άγιωνόμου ήμῶν Όρους.

Αλλ' ή επικοινωνία μας αυτή είχε καταστῇ πλέον ανάγκη. Ανάγκη την οποίαν άσφαλῶς περισσότερον έλων ήμῶν διγσθάνετο ή "Ανωτάτη Έκκλησιαστική Αρχή ομοῦ και τό ευσεβές ήμῶν Κράτος, Ό κλονισμός τὸν ὁποῖον υπέστη τό "Αγιον Όρος στρατευόμενον και προσπαλῶν πανταίαις ανάγκαις υπό την δυναστείαν της κατοχῆς και τὰ άλλεπάλληλα μετά ταῦτα ατυχήματα και περιστάσεις χαλεπαί, δέν ήσαν κἀνι τό άγνωστον εις τας έποπτεουσας ήμῶν Αρχάς, και ήτο δικαίον μετά μίαν τοιαύτην άναταραχήν τό περιλάλητον "Αγιον Όρος να τύχῃ και πάλιν της Ιδιαίτερας μερίμνης και προσοχῆς και να τονωθῇ εκ νέου ή έγνώσμένη άφοσίωσις και καρτερία όλων ήμῶν των "Αγιορειτῶν μοναχῶν πρὸς διατήρησιν των ὀφειλομένων, καθόσον είναι φανερόν ότι και τό "Αγιον Όρος διέρχεται κρίσιμον καμπήν της Ιστορίας του και έχει ανάγκην της σθεναρᾶς συναντιλήψεως του Κράτους και του εκκλησιαστικού μητρικοῦ φίλτρου.

Μᾶς συγκινεῖ λοιπὸν πανσέδαστοι Ἱεράρχαι τὸ ἐπιδεικνύμενον ἤδη στοργικὸν καὶ πολύτιμον ἐνδιαφέρον, διότι ἔχομεν αὐτὴν τὴν στιγμήν ὅ,τι ἐπιθυμοῦμεν καὶ διότι πιστεύομεν ἀκραδάντως ὅτι προάγονται οὕτω πως τὰ ἡμέτερα ἐπ' ἀγαθῇ τῆς μιᾶς Ἀγιορείτικῆς Μοναχικῆς Ἀδελφότητος.

Ἐποκλινόμεθα βαθυσέδαστος πρὸς Ὑμῶν, τῶν ἐκπροσωποῦντων τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν ἡμῶν Πατριάρχην Κύριον Μάξιμον καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, χάριτας ὁμολογοῦντες πολλὰς καὶ ἀπεκδεχόμενοι τὰς αἰετὶ στηριζούσας ἡμᾶς Εὐχὰς. Καλῶς ἤλθατε.

Ἀντίγραφον

ἐκ τοῦ Βιβλίου τῶν Ἐπισκεπτῶν

Ἐλθόντες εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος ὡς Ἐξάρχοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εὗρομεν παρὰ τοῖς πατράσι τοῖς διοικοῦσι τὰ τοῦ Ἀγιωνόμου Ὅρους ἀρίστως διαθεσικὰς πρὸς βελτίονα τακτοποίησιν τοῦ μοναχικοῦ ἐν Ἀθῶ βίου. Διὸ συνεργασθέντες ἀρμονικῶς μεθ' ἄλλων τῶν ἀντιπροσώπων (40—διπλῆς Συνάξεως) τῶν ἱερῶν Μονῶν καὶ τοῦ ἐντιμοτάτου διοικητοῦ κ. Δ. Παπαδημητρίου κατελήξαμεν εἰς πορίσματα, ἅτινα κωδικοποιούμενα θὰ ἀνοίξωσι νέαν ὁδὸν ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τῆς παλαιφάτου ταύτης ἀκρωρείας «πασῶν τῶν ἀρετῶν» ὡς ἀπεκάλουν τὸ Ἅγιον Ὅρος οἱ εὐσεβεῖς Βυζαντινοὶ Αὐτοκράτορες. Ἐγκαταλείπομεν τὸν ἱερὸν τόπον συγκεκινημένοι ἐκ τῆς πολυφήμου φιλοξενίας τῶν ἐπιστατῶν καὶ λοιπῶν ἀγιορειτῶν εὐχόμενοι πᾶσιν ὑγείαν καὶ πᾶν ἀπὸ Θεοῦ ἀγαθόν.

4)17 Μαΐου 1947

† ὁ Ἡλιουπόλεως ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ
† ὁ Ἱμβρου καὶ Τενέδου ΙΑΚΩΒΟΣ
† ὁ Περγᾶμου ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐπισκεπτῶν.

Καρυαὶ τῇ 9)22 Μαΐου 1947

Ἐντυπώσεις ἐπισήμων ἐπισκεπτῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας

Ἐκτακτοὶ Ἐξάρχοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως ἐπατήσαμεν τὸ ἔδαφος τὸ συνδεόμενον μετὰ δύο μεγάλων προσωποικητῶν τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους, τοῦ τὴν βασιλικὴν πορφύραν περιδληθέντος εὐσεβοῦς Αὐτοκράτορος Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ καὶ τοῦ τὸν εὐτελεῖ μοναχικὸν σκοῦπον φορέσαντος Ὁσίου Ἀθανασίου. Ὑπὸ τὸ κράτος ὁλοκλήρου κόσμου ἱστορικῶν ἀναμνήσεων, ἐθνικῶν παραδόσεων, ἀλήστων προσώπων καὶ πραγμάτων ἐτελέσαμεν καὶ οἱ τρεῖς ἐν τῇ Καθολικῇ λειτουργίᾳ εὐλογήσαντες τοὺς πατέρας καὶ εὐχηθέντες ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ἀποικομένων.

Ἐθαυμάσαμεν τὴν τάξιν τῆς βιβλιοθήκης καὶ ἐστάθηνμεν πλήρεις συγκινήσεως ἐνώπιον τῶν τάφων τριῶν εὐκλεῶν Πατριαρχῶν Ἀνθίμου τοῦ Β', Διονυσίου τοῦ Γ' καὶ Ἱερεμίου τοῦ Γ'.

5)18 Μαΐου 1947

† ὁ Ἡλιουπόλεως Γεννάδιος
† ὁ Ἱμβρου καὶ Τενέδου Ἰάκωβος
† ὁ Περγᾶμου Ἀδαμάντιος
Δ. Παπαδημητρίου Διοικητῆς Ἀγ. Ὁρους
† Διάκονος Ἰάκωβος Στεφανίδης
ὑπογραμματοῦς τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου»

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εἰς τὸ α' τεῦχος τοῦ ια' ἔτους σελ. 39 καὶ εἰς τὸ τρίτον τροπάριον τῆς ἡψῆδος τοῦ παρὰ κλ. Κανόνος ἀντὶ «Πρὸς τὴν σὴν καταφεύγω πανάμωμε» γράφει : «Πρὸς τὴν σὴν καταφεύγω σκέπην πανάμωμε». Ὁ κάθε συνδρομητὴς ἂς προσθέσῃ τὴν λέξιν «σκέπην».

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία καλεῖ τὰ παρεκτραπέντα τέκνα τῆς νὰ ἐπιστρέψουν ἐκ τῆς ἐναντίον τῆς Πατρίδος τῶν ἀνταρσίας, ἐξαπολύσασα τὴν ἀκόλουθεν ἐγκύκλιον :

Πρὸς τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸν λαόν.

« Ἡ Ἐκκλησία, ἀπ' αἰῶνων συμπαροσάτις τοῦ Γένους, μετ' αὐτοῦ συνεορτάζουσα τὰς ἡμέρας τῆς δόξης καὶ τῆς εἰρήνης, μετ' αὐτοῦ συμπορευομένη τὸν δρόμον τῶν ἀκανθῶν καὶ τῶν διωγμῶν καὶ τῶν ἀγῶνων, φορεῦς, ἐν ἀδιαιρέτῳ μετὰ τοῦ Γένους ἐνότητι, τῆς κιβωτοῦ τῆς ἐλληνικῆς ἀρετῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, πενθεῖ σήμερον πένθος βαρύτατον, βλέπουσα νὰ χύνεται ἀστεῖρευτον τὸ αἷμα τῶν τέκνων τῆς εἰς ἀδελφοκτόνον ἀγῶνα. Ὅτε κατὰ τὰς σκοτεινὰς ὥρας τῆς προσφάτου δουλείας προσέβλεπε πάνελπις τὴν ἐρχομένην ἀπελευθέρωσιν τῆς Φυλῆς καὶ τὴν καθολικὴν δικαίωσιν τῶν πόθων τῆς, ἦτο ἀδύνατον νὰ πιστεύσῃ, ὅτι εἰς τὰ τόσα δεινὰ τῆς Κατοχῆς θὰ προσετίθετο τῶν ἰδίων τῆς τέκνων ἡ παρεκτροπὴ ἀπὸ τὸν προδιαγεγραμμένον δρόμον τῆς Ἱστορίας. Ἐτι πλέον. Ἦτο ἀδύνατον νὰ πιστεύσῃ ὅτι τόσον βαθεῖα εἶχε συντελεσθῇ διάβρωσις ἐλληνικῶν συνειδήσεων, ὥστε νὰ λησμονήσουν τὸν λόγον τῶν ἰδίων τῶν ἀγῶνων, τὸν λόγον τῶν μόχθων καὶ τῶν θυσιῶν τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐλληνικῶν γενεῶν. Διότι, καὶ ἂν πολυλάκις ἀμαρτήσασαι καὶ πολλάκις πλανηθεῖσαι, οὐδέποτε ὅμως κατέστησαν αὐταὶ ἐπιλήσμονες μέχρι σήμερον τῆς ἱστορικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς καὶ τοῦ καθήκοντός τῶν ἀπέ-

ναντι τῶν ἰδεωδῶν, τὰ ὅποια ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐξεπήγασαν διὰ νὰ καταυγᾶσουν καὶ νὰ κυριορχήσουν ἐν τῷ κόσμῳ. Σήμερον δὲν πρόκειται περὶ ἀντιδικίας προσώπων ἀπλῶς, περὶ ἐκδηλώσεων ὑπερφιάλου φιλαρχίας, περὶ συμπτωματικῆς καὶ τυχαίας νόσου. Πρόκειται περὶ ἀντιδικίας πρὸς τὰ βαθύτερα ἐθνικὰ ἰδανικά καὶ περὶ ἀνιαρσίας κατὰ τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ τοῦ Γένους. πρόκειται περὶ ὀργανωμένης, προμελετημένης ἀποπειρᾶς νὰ καταλυθῇ δι' ἐπιμόνου, μακρᾶς καὶ ὑπούλου ἐργασίας ὁ ἐθνικὸς κόσμος, πρόκειται περὶ προσπαθείας ἀνιένουν νὰ χωρισθῇ ὁ λαὸς ἀπὸ τὴν πραγματικὴν του κληρονομίαν, τὴν ἱστορικὴν του αὐτονομίαν καὶ τὴν μακράναια παράδοσιν αὐτοῦ.

Ἡ δοκιμασία μιᾶς βαρβάρου Κατοχῆς, ἡ ἐπακολουθήσασα ἐξαθλίωσις, ἡ πανταχόθεν ἐπιδειχθεῖσα λήθη καὶ ἀδιαφορία παρεπύκρναν τὴν ψυχὴν πολλῶν καὶ τὴν κατέστησαν ὄριμον, ἵνα καταστῇ λεία τῆς προσωπικῆς αὐθαιρεσίας, τῆς βίας καὶ τοῦ πνεύματος τῆς καταστροφῆς. Ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν εἶναι πολλὰ τὰ αἷτια, ὅσον καὶ ἂν ἐφαίνοντο ἐν ἀρχῇ δεδίκαιολογημένα αἱ πλάναι, σήμερον πλέον ὅταν ἀπεσαφηνίσθησαν καὶ εἰς τῶν πλέον δυσπίστων τὰ ὅμματα οἱ σκοποὶ καὶ ὅταν τὰ χρησιμοποιηθέντα μέσα δὲν ὑπῆρξαν παρὰ ἢ φθορὰ τῶν ἀγαθῶν καὶ ἡ

ἐγκληματική δρᾶσις, ἐξικομένη μέχρι βεβηλώσεως τῶν ἱερῶν καὶ τῶν δόσιων τῆς θρησκείας, ἐξέλιπον καὶ αἱ τελευταῖαι δικαιολογίαι. Σήμερον δὲν ὑπάρχουν περιθώρια ἀμφιβολίας καὶ δισταγμοῦ καὶ διὰ πᾶν τέκνον, τὸ ὁποῖον διατηρεῖ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὰς παραδόσεις τοῦ Γένους, μία εἶναι ἡ ὁδὸς τοῦ καθήκοντος.

Ἡ Ἐκκλησία δὲν γνωρίζει πολιτικὰς μερίδας, δὲν γνωρίζει κοινωνικοὺς διαφορισμούς. Εἰς τοὺς ἀνταγωνισμοὺς μεταξύ των πρὸς ἀνάληψιν τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας καὶ πρὸς ρύθμισιν τῆς πολιτικῆς τάξεως τῶν πολιτῶν ἡ Ἐκκλησία μένει ξένη. Ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μείνῃ ξένη ὅταν μία μερὶς στασιάζῃ κατ' αὐτοῦ τοῦτου τοῦ ἔθνους, μετὰ τὴν ὑπαρξίν, τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἰδανικά τοῦ ὁποίου εἶναι δι' ἀκαταλύτων δεσμῶν συνδεδεμένη. Δὲν παρέμεινε ποτὲ ἀδιάφορος ὡς αὐτὸς τὸ ἔθνος ἐκινδύνευσε. Δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἀδιάφορος καὶ ὅταν πρόκειται περὶ ἐπιβουλῆς κατὰ τῶν προαιώνιων ἰδανικῶν τοῦ ἔθνους, παρὰ τὸ πλεονεκτεῖν τοῦ ὁποίου εὐρέθη πάντοτε πρόμαχος ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία.

Ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι πηγὴ ἀγάπης. Οὔτε ἐγκόσμιος κριτὴς εἶναι, οὔτε τιμωρός, οὔτε, πολὺ περισσότερον, ἐκδικητής. Θὰ αἰσθάνεται καὶ θὰ περιβάλλῃ πάντοτε τὰ τέκνα τῆς τῆς πνευματικῆς μετὰ τὴν ἄδολον ἀγάπην, μετὰ τὸν βαθὺν πόθον νὰ τὰ ἴδῃ ἀνανήφοντα, μετανοοῦντα, ἐπανερχόμενα εἰς τοὺς μητρικοὺς τῆς κόλπους διὰ νὰ τύ-

χουν τῆς ἐπεικειᾶς καὶ τῆς συγγνώμης καὶ τῆς λήθης. Συμπορευομένη πρὸς τὴν φυσικὴν γενναιοφροσύνην τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ Ἐκκλησία καλεῖ τὰ τέκνα τῆς νὰ ἀποσπασθοῦν ἀπὸ τὰς δυνάμεις τοῦ κακοῦ καὶ νὰ ἐμπιστευθοῦν ἑαυτὰ εἰς τὴν ἀγάπην τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ Ἐκκλησία ἰδιαιτέρως προέρχεται εἰς τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι θὰ παράσχῃ ὅλην τὴν ἡθικὴν αὐτῆς προστασίαν εἰς τὰ εἰλικρινῶς μετανοοῦντα καὶ μετὰ νομοταγῇ διάθεσιν ἐπιστρέφοντα εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Πατρίδος πνευματικὰ αὐτῆς τέκνα. Καὶ οὐδεὶς πρέπει νὰ δυσπιστήσῃ εἰς τὰς συστάσεις αὐτὰς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ δυσπιστία νοεῖται μόνον εἰς τοὺς λόγους ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐπιδιώκουν νὰ ἐλαττώσουν τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων, καθιστῶντες αὐτοὺς θύματα τῶν ἰδίων πολιτικῶν σκοπῶν. Σήμερον εἶναι καιρὸς ἀκόμη διὰ τὴν ἐπιστροφὴν, ἡ ὅποια θὰ σώσῃ ψυχὰς καὶ θὰ ἐνδυναμώσῃ τὸ δοκιμαζόμενον ἔθνος. Ἐν τῇ εὐημερίᾳ τοῦ ἑθνικοῦ συνόλου, ἡ ὅποια θὰ ἐπακολουθήσῃ ταχέως τὴν κατάπαυσιν τοῦ σημερινοῦ σπαραγμοῦ, θὰ εὐρουν πάντες, δίκαιοι καὶ ἄδικοι, παθόντες καὶ μετανοήσαντες, τὴν γαλήνην, τὴν ἀσφάλειαν, τὴν ἀτομικὴν προκοπὴν. Καὶ οἱ παθόντες, μετὰ τὸν καιρὸν, θὰ λησμονήσουν ὥς χριστιανοὶ τὰ ἐγκλήματα, τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν θύματα. Καὶ οἱ μετανοήσαντες, διὰ τῆς ἐργασίας, τοῦ ζήλου, τῆς ἐμπράκτου μεταβολῆς, θὰ ἀνακτήσουν μετὰ τὸν καιρὸν τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν των καὶ θὰ ἐτοιμάσουν ἐν εἰρήνῃ τὸ μέλλον τῶν

τέκνων των.

Αὕτη εἶναι ἡ ὁδὸς τοῦ καθήκοντος, αὕτη εἶναι ἡ ὁδὸς τοῦ καλῶς ἐννοουμένου συμφέροντος διὰ πάντα, ὅστις δὲν ἀπεσπάσθη ὀριστικῶς ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν καὶ ὅστις δὲν παρεφρόνησε, βαυκαλιζόμενος ὅτι διὰ τῆς μεταφύτευσεως ξένων ἰδεολογιῶν θὰ εὐτυχῇ ἐλέφ αὐτῶν. Ἀλλὰ εὐαριθμοὶ πιστεύομεν ὅτι εἶναι οἱ τόσον βαθέως νοσήσαντες. Ἡ εὐθυκρισία τοῦ ἑλληνικοῦ νοῦ, ἡ λεπτότης τοῦ ἑλληνικοῦ αἰσθήματος, ἡ λάμψις τῆς ἑλληνικῆς παραδόσεως, τὸ βαθὺ ἑλληνικὸν θρησκευτικὸν αἶσθημα, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχουν ἀφήσει ἔχνη ἀνεξιτήλητα, τὰ ὅποια εἰς μίαν εὐλογημένην στιγμὴν θὰ ἀναλάμψουν καὶ εἰς τὰς πλέον συσκοτισθείσας ψυχὰς. Εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι θὰ ἀνθέξουν μέχρι τέλους εἰς τὴν ἄρνησιν καὶ δὲν θὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὰς παροτρύνσεις τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς, τῆς φιλοπατρίας καὶ τῆς σωφροσύνης. Δὲν εἶναι δυνατόν ἀνθρώποι γαλουχηθέντες ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἀπὸ τὰ ἑθνικὰ ἰδανικά, ἴσως καὶ κρατερῶς ἀγωνισθέντες εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνας, ἐν τέλει νὰ μὴ ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ μέθοδος τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ ἐγκλήματος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὀδηγῇ εἰς σκοποὺς ὀρθοὺς καὶ ἀξίους τοιούτων θυσιῶν.

Ἄς ἀναπολήσουν οἱ τόσον τραγικῶς πλανώμενοι ὅτι, ὅταν οἱ χριστιανοὶ ἠγωνίζοντο κατὰ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, ἄλλοι ἐγκλημάτου εἰς βάρος αὐτῶν, ποτὲ ὅμως αὐτοὶ δὲν ἐγκλημάτησαν εἰς βάρος οἰουδὴ-

ποτε. Μετὰ τὸ ὄπλον τῆς ἀρετῆς κατέκτησαν τὸν κόσμον. Καὶ σήμερον πῶς εἶναι δυνατόν ὅτι αὐτοὶ κατέκτησαν εἰς τοὺς αἰῶνας μετὰ τὴν δύναμιν τῆς ἀρετῆς, νὰ καταστραφῇ μετὰ τὴν δύναμιν τῆς βίας καὶ τοῦ ἐγκλήματος;

Εἰς δὲ σημεῖον περιέστη ἡ σπαράσσουσα τὸ ἔθνος αἱματηρὰ ἀνταρσία, οὔτε πλάνη δὲν χωρεῖ πλέον. Χωρεῖ συγγνώμη πρὸς τοὺς θέλοντας εἰλικρινῶς νὰ τὴν δεχθοῦν. Χωρεῖ ἡ ἀγάπη, ἡ ὅποια τελικῶς θὰ ἀνασυνδέσῃ τὸ διχασθὲν ἔθνος εἰς μίαν οἰκογένειαν χριστιανικὴν, ἐν ὁμονοίᾳ ἀγωνιζομένην ν' ἀποικοδομήσῃ τὸν κατερειπωθέντα τίμιον οἶκόν της.

Ὁ Ἅγιος Θεὸς ὅς φωτίσῃ πάντας νὰ πράξουν τὸ ὀφειλόμενον ἐναντι τῆς Πατρίδος ἱερὸν καθήκον των.»

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Μαΐου 1947

†Ὁ Ἀθηνῶν Δαμασκηνός, Πρόεδρος
†Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος
†Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης

Προκόπιος

†Ὁ Ἀρτῆς Σπυρίδων

†Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος

†Ὁ Φλωρίνης Βασίλειος

†Ὁ Δρυϊνουπόλεως Δημήτριος

†Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Ἀνδρέας

†Ὁ Ἐδέσσης καὶ Πέλλης Παντελεήμων

†Ὁ Θήρας Σπυρίδων

†Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν Μεθόδιος

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΜΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΟΝ Β'

Ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Γέροντος Ἀλεξ. Λαυριώτου κατὰ τὸ μνημόσυνον Αὐτοῦ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαῶν

Πανιερώτατε Δέσποτα, Κύριε Διοικητά, εὐσεβὲς Ἐκκλησίασμα,

Πένθος βαρύτατον καὶ συντριβὴ πολλή, συνέχει σήμερον πᾶσαν ἑλληνικὴν ψυχὴν. Θρηνεῖ ἡ Ἑλλάς, ἡ Πατρίς μας, τὴν ἀπώλειαν μεγάλης Μορφῆς, γενναίου στρατιώτου, Ἀγωνιστοῦ τῆς τιμῆς, τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Β'. Εἶναι σκληρὸν τὸ πλῆγμα καὶ δυσαναπλήρωτον τὸ κενόν. Συγκλονισμὸς ἐθνικός, λαίλαψ μὲ χιλίους ἀνέμους ποὺ συνεπέρνουν καὶ μεταφέρουν τὰ δάκρυα, τὴν θλίψιν καὶ τὸν πόνον μας πολὺ μακρὰ εἰς ὅλους τοὺς λαούς, διὰ τὰ ὑποστελλοῦν καὶ αὐτοὶ μεσίστιον τὴν σημαίαν τῶν καὶ τὰ συμμετάσχουν αὐθόρμητα, εἰλικρινά, χριστιανικὰ εἰς τὸ πένθος μας καὶ εἰς τὴν προπομπὴν τοῦ τετιμημένου ἡγεμόνος ἡμῶν, πρὸς τὸν τάφον, πρὸς τὴν αἰωνιότητα.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὸ πεπρωμένον, ὅταν κελεύῃ ἡ θεία Βουλὴ. Ὀλίγον ἀκόμη καὶ τὴν πονεμένην Μορφήν, τὴν παρήγορον ὄψιν τοῦ στοργικοῦ ἡμῶν Πατρός, εἰς τὴν ὁποίαν καταπτρίζοντο ἕως χθὲς τὰ ἰδανικά τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς φυλῆς μας, θὰ τὴν καλύψῃ ἡ παγερὰ τοῦ τάφου πλάξ. Λέγουν ὅτι αἱ δυσκολίαι καὶ αἱ θλίψεις εἶναι ὁ κλῆρος τοῦ ἀληθινοῦ ἀνθρώπου. Ἐν τούτοις αἱ λέξεις καὶ θεωρίαι κάποτε δὲν φθάνουν νὰ παραστήσουν μίαν πολὺπλευρον ζωὴν, οἷα ὑπῆρξε τοῦ

Βασιλέως μας, μὲ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐξορίας, τὰς πικρίας καὶ θλίψεις ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς, τὸ ὑπέροχον φρόνημα καὶ τὸν λαμπρὸν χαρακτήρα του. Δὲν ὑπάρχει θυσία ἀνθρωπίνῃ, τὴν ὁποίαν δὲν ὑπέστη ὁ Βασιλεὺς τῆς νίκης, μᾶς εἶπεν εἰς τὸ διάγγελμά του ὁ ἐπὶ τοῦ Θρόνου ἀδελφός του Βασιλεὺς ἡμῶν Πάυλος ὁ Α'. Ἀλλὰ καὶ δὲν δύναται κανεὶς νὰ σιωπήσῃ νὰ παραβλέψῃ καὶ ν' ἀγνοήσῃ εἰς τοιαύτας στιγμάς, ὅσα ἡ ἱστορία θὰ ἀναγράψῃ χρυσοῖς γράμμασι. Τὴν ἐποποιῶν τῆς Πίνδου, τὸν γιγάντιον ἀγῶνα μας ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν, τὴν ἐπιτέλεσιν λαμπρῶν κατορθωμάτων μὲ πρωτοστάτην καὶ οἰακοστρόφον τὸν λάτρεν τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐνότητος δι' ὧν ἀρετῶν ἐμεγαλουργήσῃ καὶ ὠδήγησεν τὴν Ἑλλάδα μας εἰς τὴν δόξαν αὐτῆς.

Δὲν ἔμεινε γωνία Ἑλληνικῆς γῆς, ἥτις δὲν ἐγνώρισε τὸ πολῦτιμον ἐνδιαφέρον τοῦ Βασιλέως καὶ ἀπόδημος εἰς τὴν ξένην. ὅστις δὲν ἐμοιράσθη μαζί του τὸν ἄρτον τοῦ πόνου καὶ δὲν ἤκουσε τὰς σοφὰς του συμβουλὰς καὶ τὰ παρήγορα λόγια του, κατὰ τοὺς χρόνους τῆς μαύρης κατοχῆς ὅτι «γοργὰ θὰ ἀνατείλῃ ἡ αὐγὴ τῶν Ἑθνικῶν μας δικαίων» καὶ θὰ σκορπίσῃ μὲ τὰς ἀναδιπλώσεις της εἰς τὸν ἄερα τὴν ζεῖδωρον αὖρα τῆς Ἐλευθερίας μας. Αἱ πεποιθήσεις του δὲν διεψεύσθησαν.

Πανένδοξον ἔστησε καὶ πάλιν τὸ Ἑθνικὸν λάβαρον εἰς τῆς Παλλάδος τὸ ἄστυ, ἀφοῦ συνετρίβησαν καὶ κατεποντίσθησαν εἰς τὴν ἄβυσσον τὰ ἄρματα τῶν Φαραῶ, ἡ σιδηρόφρακτος βία τῶν ὀρδῶν τοῦ Φασισμού καὶ τοῦ Χιτλερισμοῦ.

Καὶ ὅμως ὁ Βασιλεὺς ἀπέθανεν. Ἀλλ' ὅχι δὲν ἀποθνήσκουν οἱ ἥρωες. Οἱ σοφοὶ πρόγονοί μας, οἵτινες ἐγνώρισαν ἐν ἐσόπτρῳ τὴν ἀλήθειαν τοὺς κατέταξαν πολὺ ὑψηλά, εἰς τὸν χορὸν τῶν ἡμιθέων. Καὶ ὁ Χριστιανισμός, ἡ αὐτοαλήθεια, εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ Ἀγωνοθέτου εἰς τὰς τάξεις τῶν Μαρτύρων καὶ ἐκλεκτῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ εἶναι ἡ θέσις τοῦ μαρτυρικοῦ Βασιλέως μας, ὅστις δὲν ἀπῆλauseν ἀγαθὰ εἰς τὸν κόσμον ἀλλὰ μὲ τὴν αὐστηράν του συνείδησιν καὶ τὸν ἀπαράμιλλον πατριωτισμόν, ἔπεσεν ὑπερήφανος εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ καθήκοντος, καθ' ἣν στιγμὴν δικαιώνεται ἡ πίστις του καὶ ἡ ἰδική μας εἰς τὴν νίκην τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης.

Μετὰ τὴν νύκτα ἡ αὐγὴ. Ἐπεὶ ἀπὸ κάθε χειμῶνα ἡ ἀνοιξίς, τὸ Πάσχα, ἡ Ἀνάστασις. Μὲ τὴν ἑαρινὴν θερμότητα «τὰ μῦρα τοῦ Ἀπρίλη», καλεῖται ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν οὐράνιον μακαριότητα. Οἱ κλάδοι τῶν βαῶν οἱ πρὸ μικροῦ σειόμενοι μὲ τὴν ἰαχὴν τοῦ Ὠσαννὰ ἔχουν συμπλεχθεὶ τῶρα ἀνὰ τὸ πανελλήνιον εἰς στεφάνους καταπρασίλους καὶ ὀλοθαλλεῖς, διὰ τὰ σκολίσουν τὸ πολυάθλον σῶμα τοῦ Γεωργίου, ὡς σύμβολα νίκης καὶ τιμῆς. Σύμβολα τῆς ἀγάπης μας καὶ μνήμης ἀγαθῆς πρὸς τὴν μακαρίαν του ψυχὴν τὴν ἵπταμένην πλέον πρὸς τὰ οὐράνια,

ἐνθα αἱ ἡθικαὶ ἀξίαι τῆς ζωῆς καὶ τὰ ἐπαθλα τὰ πραγματικά.

Ἀδελφοί μου. Ἀντικρύζοντας τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Β' ἐστεφανωμένην μὲ δάφνας ποὺ τοῦ κατέθεσεν ἡ ἱερὰ ἡμῶν Κοινότης ἐξ ὀνόματος ὁλων μας, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἄλλοτε ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ, μέσον τῶν ὑπὸ τοῦ Πανσελήνου ἱστορηθέντων Ἀγίων ἀνδρῶν, δράμωμεν, σπεύσωμεν ἐπὶ τὸ μνημα. Καταφιλοῦντες καὶ ἡμεῖς, νοερῶς, θερμότατα τὸ τίμιον Ἐκείνου Σκήνος, τὸ περικεκαλυμμένον, ἀντὶ χρυσοῦ, μὲ τὰ ὠραιότερα χρώματα, τὰ χρώματα τῆς Πατρίδος μας, ἃς τοῦ προσφέρωμεν ὀλίγα δάκρυα εὐγνωμοσύνης. Ἄς τοῦ ἀπονεύωμεν τὸν τελευταῖον χαιρετισμόν, πρὶν ἢ κλείσῃ ἡ θύρα τοῦ μνημείου. Ἄς τοῦ εἴπωμεν.

Βασιλεῦ ἀναπαύσου. Ἠγρύπνησες, ἔβασανίσθης, ἐμαρτύρησες διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος μας. Ἀποκεῖται Σοὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὁ στέφανος τῆς δόξης. Ἡ μνήμη Σου θὰ μένῃ Αἰωνία.

ΑΝΑΔΕΚΤΑ

Δαβὶδ ὁ Παργυλᾶς ἀκμάσας κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα εἶναι κτίτωρ τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου ἐκ τινος ἀπορρώγος ἀκτῆς τῆς λακωνικῆς, ἥτις πάλαι μὲν κατωκεῖτο ὑπὸ ἀνδρῶν μοναζόντων, κατὰ δὲ τὴν ἄλυσιν, ὑπὸ γυναικῶν καὶ ἐκαλεῖτο ἡ μονὴ τῆς ἁγίας Περπετούας τοῦ λατινικοῦ δόγματος. Οὗτος εἶχε καταφρονήσει τὸ ἀξίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὅπερ προσέφερεν αὐτῷ εἰς τῶν εἰκονομάχων βασιλέων ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μεταστῇ πρὸς τὸ ἐναντίον στρατόπεδον, προτιμήσας νὰ εἶναι ἄπλοῦς μοναχὸς καὶ νὰ μένῃ ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ.

(Ἐκ τῆς βιβλιοθ. Μ. Λαύρας Ἀγ. Ὁρους)

ΔΙΔΑΧΑΙ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Χρυσοστόμου

περὶ τῆς μελλούσης κολάσεως
(Ἐκ χειρογράφου τοῦ ΙΘ' αἰῶνος τῆς Ι. Μ.
Λαύρας)

Τίς διηγῆσεται λόγος ἢ τὰ ἀγαθὰ ἢ τὰ κακὰ τὰ ἐκεῖ; οὐκ ἔστιν οὐδεὶς. Τὰ χρηστά μὲν γὰρ πᾶν πάντα νοῦν υπερβαίνοντα οὐχὶ λόγον μόνον τὰ ἐναντία ποῖα δέ; εἴρηται μὲν τοῖς ὀνόμασι τοῖς συντρόφοις ἡμῶν· πῦρ γάρ φησιν ἐκεῖ καὶ σκότος καὶ δεσμά καὶ σκώληξ ἀτελεύτητος. Οὐ ταῦτα δὲ μόνον παρίστησιν, ἀλλ' ἕτερα χυλεπώτερα σκόπησον γάρ· εἰ πῦρ ἔστι, πῶς σκότος ἔστιν; ὁρᾷς πῶς χαλεπώτερον τούτου τὸ πῦρ ἐκεῖνο; οὐ γὰρ ἔχει φῶς· εἰ πῦρ ἔστι, πῶς αἰεὶ κατακαίει; ὁρᾷς ὅτι τούτου χαλεπώτερον τυγχάνει; οὐ γὰρ σβέννυται, διὰ τοῦτο καὶ ἀσβεστόν λέγεται. Ἐννοήσωμεν οὖν ὅσον ἔστι κατακαίεσθαι διὰ παντὸς καὶ ἐν σκότει εἶναι καὶ μύρια οὐ μῶζεσθαι καὶ βρῦχεσθαι τοὺς ὀδόντας καὶ μὴδὲ ἀκούεσθαι. Καὶ γὰρ εἰ εἰς δεσμοτήριον ἐμβληθεὶς τις ἐνταῦθα τῶν εὐγενῶς τετραμμένων, τὴν δυσωδίαν μόνον καὶ τὸ ἐν σκότει κείσθαι καὶ τὸ μετὰ ἀνδροφόνων δεδέσθαι, παντὸς θανάτου χαλεπώτερον εἶναι δοκεῖ, ἐννόησον τί ἔσται ὅταν μετὰ τῶν τῆς οἰκουμένης ἀνδροφόνων ἐκεῖ κατακαίωμεθα, μήτε ὀρώντες μήτε ὀρώμενοι, ἀλλ' ἐν πλήθει τοσοῦτω νομίζοντες εἶναι μόνοι. Τὸ γὰρ σκότος καὶ τὸ ἀλαμπές οὐκ ἀφίησιν οὐδὲ τοὺς πλησίον ἡμᾶς διαγινώσκειν, ἀλλ' ὡς μόνος τοῦτο πάσχων ἕκαστος οὕτω διακίεσθαι. Εἰ γὰρ καὶ πῦρ εἴρηται, ἀλλὰ σκοτεινόν ἔστι καὶ φῶς οὐκ ἔχει. Τίνες ἐσόμεθα; τί πράξωμεν; τί ποιήσωμεν; ὃ τῆς πικρᾶς τιμωρίας ἐκείνης! οὐ γὰρ ἐκ σιδήρου τὰ δεσμά ἐκεῖνα, ἀλλ' ἀπὸ πυρός· εἰσιν οὐδέποτε σβεσνυμένου· οὐδ' ὁμοτίμοι τινες οἱ ἐφεστώτες ἡμῖν, οὓς

καὶ ἐκμειλίξασθαι πολλάκις ἐνι. Ἄλλ' ἄγελοι φοβεροὶ καὶ ἀσυμπαθεῖς, οἷς οὐδὲ ἀντιβλέψαι δυνατόν, ὑπὲρ ὧν τὸν Δεσπότην ὑδρίσαμεν ὀργιζομένοις.

Τοῦ αὐτοῦ

Ἐάν τὴν γένεαν αἰεὶ ἀναλογιζώμεθα οὐ ταχέως εἰς αὐτὴν ἐμπεσοῦμεθα· διὰ τοῦτο ἠπειλήσε κόλκωσιν ὁ Θεός, ὡς εἰ μὴ εἴχῃ τι μέγα κέρδος τὸ λογιζέσθαι οὐκ ἂν ἠπειλήσεν ἡδῆ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἰσχύει ἡ μνήμη αὐτῆς μεγάλα κατορθῶσαι, διὰ τοῦτο καθάπερ τι φάρμακον σωτήριον τὴν ἀπειλὴν αὐτῆς ἐγκατέθετο ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν. Μὴ δὴ παρορῶμεν τὸ τοσοῦτον κέρδος, τὸ ἐντεῦθεν γινόμενον, ἀλλὰ ταῦτα συνεχῶς στρέφωμεν ἐν ἀρίστοις, ἐν δειπνοῖς καὶ πανταχοῦ.

Ἡμῖν γὰρ τῶν ἡδέων διάλεξις οὐδὲν ὠφελεῖ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ χυνοτέραν αὐτὴν ἀπεργάζεται· ἡ δὲ τῶν λυπηρῶν καὶ σκυθρωπῶν, πᾶν αὐτῆς περικόπτει τὸ διακεχυμένον καὶ διαρρέον καὶ ἐπιστρέφει καὶ συστέλλει διακελυμένην αὐτήν.

Ἀλλὰ δέδοικας (φοβεῖσαι) τὸ φορτικὸν τῶν ῥημάτων; μὴ γὰρ ἂν σιγήσης, τὴν γένεαν ἐσθυσας; μὴ γὰρ ἂν εἴπῃς, ἀνήψας; ἂν τε εἴπῃς ἂν τε μὴ εἴπῃς, ἀνὰ δράσεται τὸ πῦρ. Λεγέσθω συνεχῶς περὶ αὐτῆς, ἵνα μὴδέποτε ἐμπέσης εἰς αὐτήν. Οὐκ ἔστι ψυχὴν μεριμνῶσαν γεέννης, ἀμαρτεῖν ταχέως. Ἀκούε γὰρ τῆς ἀρίστης παραινέσεως· μιμνήσκου φησὶ τὰ ἔργα σου καὶ τὰ ἔσχατά σου καὶ οὐ μὴ ἀμάρτης εἰς τὸν αἰῶνα. Μὴ οὕτω μνημονεύωμεν βασιλείας (οὐρανῶν), ὡς γεέννης· μᾶλλον γὰρ ὁ φόβος ἰσχύει τῆς ἐπαγγελίας. Καὶ οἶδα ὅτι πολλοὶ κατεφρόνησαν ἂν μᾶλλον εἰ τῆς κολάσεως ἦσαν ἀπηλλαγμένοι· ὅπου γε καὶ νῦν τισιν ἀρκεῖ τὸ μὴ τιμωρηθῆναι, τὸ μὴ κολασθῆναι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ

Τῶν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἁθῶ ἀσκησάντων
ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΗ Θ'. ΙΟΥΛΙΟΥ

(Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου)

ΕΝ Τῷ ΜΙΚΡῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Ἰστώμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ
ἐξῆς προσόμοια τῶν Ὁσίων.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου

Ὅτε ἠκολούθησας Χριστῷ, πάντων τῶν ἐν κόσμῳ τὴν σχέσιν ἀπαρνησάμενος, τότε τὸν ἐνάρετον βίον ἐζήλωσας, Διόνυσιε· Ὅσιε, τῶν πάλαι Ὁσίων, ἀπαθείας ἔρωτι πάτερ νυττόμενος· ὅθεν σεαυτὸν ἐκκαθάρας, σκεῦος ἐγκρατείας ἐδέειχθης, καὶ Χριστοῦ θεράπων γνησιώτατος.

Ὅτε ἡσυχία καὶ εὐχῇ, ἐν τῇ ὑπωρεῖα τοῦ Ἁθῶ τὸν νοῦν ἐπτέρωσας, τότε πρὸς οὐράνια ὄρη ὡς γέγραπται, ἀνυψώθης τῷ πνεύματι, αἰγλή ἀπαθείας καὶ τῆς ταπεινώσεως, τρόποις κοσμούμενος· ὅθεν τῆς ἀμέμπτου ζωῆς σου, ὁ θεοειδὴς Μητροφάνης, ὦφθη κοινωνός σοι Διόνυσιε.

Ὅτε τῆς ἐν σοὶ μαρμαρυγῆς, τῇ φωτοφανείᾳ ἠυγάσθῃ, ὁ Μητρο-

φάνης σοφέ, τότε ὥσπερ ἔσοπτρον περιφανέστατον, τῶν δολίων ἀγώνων σου τὰς ἀντανакλάσεις, δέδεκται καὶ ἡστράψε πᾶσι τὰ κρεῖττονα· ὅθεν τῷ φωτὶ τῆς Τριάδος, ἡδῆ συγχορευόντες ἅμφω, ρύσασθε ἡμᾶς παθῶν ζοφώσεως.

Ὅτε ἐκοιμήθητε σεπτῶς τὸν δικαίους πρέποντα ὕπνον ὡς ἐνθεῶτατοι, τότε ἐσκηνώσατε ἐν τοῖς σκηνώμασι, τῶν Ἀγίων γηθόμενοι, καὶ τῆς ὑπὲρ λόγον, δόξης καὶ λαμπρότητος κατηξιώθητε, πάτερ Διόνυσιε ἅμα σὺν τῷ ἱερῷ Μητροφάνει, Ὅσιε καὶ θύται μεγαλῶνυμοι.

Δόξα. Ἦχος δ'.

Τῆς ἐν πνεύματι ζωῆς, διαδραμόντες τὸν δόλιχον, τῶν ἐξ αὐτῆς ἀναρρήσεων ἐνδίκως ἡξιώθητε· τῶν γὰρ ἐν κόσμῳ ἀπαναστάντες πραγμάτων, ἐν δσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ τῷ Ζωοδότῃ Δόγῳ ἠκολούθησατε, τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀράμενοι, καὶ νῦν τῆς αἰωνίου

ζωῆς λαβόμενοι, Διονύσιε μάκαρ σὺν Μητροφάνει, πρεσβεύσατε τυχεῖν καὶ ἡμᾶς τῆς οὐρανίου μακαριότητος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Ἐκ παντοίων κινδύνων.....

ΑΠΟΣΤΙΧΑ

Ἦχος β'. Οἶκος τοῦ Ἑφραθά.

Βίον ἀγγελικόν, ἐν γῇ πολιτευθέν-
τες, Πατέρες θεοφόροι, τῆς οὐρα-
νίου δόξης, λαμπρῶς κατηξιώθητε.

Στίχ. Καυχῆσονται Ὅσοι ἐν δόξῃ.....

Χαίροις θεοειδής, δυὰς ἡ τῶν δούλων
Ἀγγέλων συμπολίται, σὺν τῷ
Διονυσίῳ, Μητρόφανες μακάριε.

Στίχ. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν....

Νέμει δομὴν ζωῆς, τοῖς πόθῳ συ-
νελθοῦσιν, ἡ ἐνθεος παλαιστρα,
ὧμῶν τῆς πολιτείας, Πατέρες παμμα-
κάριστοι.

Δόξα. Τριαδικόν

Αἴγλη τρισσοφαῆς, Πάτερ, Υἱὲ καὶ
Πνεῦμα, Τριάς ἡ ἐν μονάδι, ἐλέη-
σον τὸν κόσμον, πρεσβείαις τῶν Ὁ-
σίων σου.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Φέγγει υπερφυσί, τῆς σῆς φωτοδο-
σίης, οἱ Ὅσοι Πατέρες, Παρ-
θένε πυρσευθέντες, ἀσκητικῶς διέ-
λαμψαν.

Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον, τὸ Ἀπο-
λυτικίον ἐκ τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ καὶ
ἀπόλυσις.

ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΛῶ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν τὸ Μακάριος ἀ-
νήρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε Ἐκέκραξα ἰσώμεν
στίχους ἢ καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προ-
σόμοια.

Ἦχος β'. Ποίσις εὐφημιῶν στέμμασι

Πάντες ἁσματικῶς μέλψωμεν, Διону-
σιον καὶ Μητροφάνην, τοὺς διε-
στηκότας τοῖς σώμασι, καὶ συνημμέ-

νοὺς τῷ πνεύματι, τοὺς τῶν θεοφόρων
ἰσοτίμους· τὸν μὲν ὡς ἐν τῇ φρονήσει
οὐρανόφρονα· τὸν δὲ ὡς ἐν τῇ ἀσκήσει
καρτερόφρονα· τοὺτους γὰρ ὁ Δεσπό-
της, ὡς φωτὸς δοχεῖα, προσελάβετο ἱε-
ρῶς, καὶ δόξης ἡξίωσεν, αἰωνίου ὡς φι-
λάνθρωπος.

Υμνοὶς πνευματικῶς μέλψωμεν,
Διονύσιον καὶ Μητροφάνην, τὰ
τῆς ἀπαθείας κειμήλια, καὶ τῆς ἀφθαρ-
σίας τὰ ἔσοπτρα, τῆς δικαιοσύνης τὰ
πυξία· τοὺς λύχνους τῶν θεοδόμων
ἀναβάσεων· τὰ σκεύη τῶν θεοσδέτων
διαδόσεων, τὰ τῆς ἀγάπης ταμεῖα,
τοὺς τῆς ἐγκρατείας ὑποφῆτας· καὶ
βραβεύτας, δι' ὧν παιδευόμεθα, ἀρε-
τῶν πρὸς τελειότητα.

Ασμα καινοπρεπὲς ἄσωμεν, Διону-
σίῳ σὺν Μητροφάνῃ, τοῖς ἐν Ἐκ-
κλησίᾳ ὡς γέγραπται, τῇ τῶν πρωτο-
τόκων πολεούσι, σὺν τοῖς ἀπ' αἰῶνος
θεοφόροις· αὐτῶν γὰρ τὴν πολιτείαν
γεωργήσαντες, τὰ κρεῖττω θεοπρεπῶς
ἐκαρποφόρησαν, ὥσπερ καρποὺς ἀκη-
ράτους, ἀθανάτου δόξης, δι' ὧν ἐκτρέ-
φουσι δαφιλῶς, ἡμῶν τὴν διάνοιαν,
πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἑτερά Προσόμοια

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι

Τὴν λυχνίαν τὴν δίπυρρον, τῆς τοῦ
Λόγου ἐλλάμψεως, τὴν πηγὴν
τὴν δίκρουνον καὶ ἀεῖρρυτον, τὴν θεο-
βρύτως ἐλυστάνουσαν, ὡς ὕδωρ ἀλλό-
μενον, οὐρανίων ἀρετῶν τὰ ἀείζωα νά-
ματα καταρδεύοντα, τῶν ψυχῶν τὰς ἀ-
ρούρας πλουτοδότως, Διονύσιον τὸν
θεῖον, σὺν Μητροφάνῃ τιμῶμεν (δῖς.)

Τῶν Ὁσίων ἰσότιμοι, ὡς τῷ Λόγῳ
ἐπόμενοι, ἀληθῶς ἐδείχθητε δίψ
κρεῖττονι· δαδτικῶς γὰρ ὡς ἔλαφοι,
δραμόντες ἐν Ἀθωνί, τὸν χειμάρρουν
τῆς τρυφῆς, ζωηφόρως κεκλήρωσθε
καὶ ἐπήρθητε, πρὸς αἰώνια ὄρη θεοφό-

ροι, φωταυγαίαις ἀκηράτοις, θεουργι-
κῶς ἐλλαμπόμενοι.

Ιερέων ἐν χρίσματι, καὶ ἡθῶν τῇ ἀ-
κρότητι, ἱερῶς κοσμούμενοι ἱερώτα-
τοι, χαρμονικῶς ἐχωρήσατε πρὸς αὐλά
ἄδυτα, ἐνθα πρόδρομος ἡμῶν ὁ Χριστὸς
εἰσελήλυθεν, ᾧ παρίστασθε, Διονύσιε
σὺν τῷ Μητροφάνῃ, τὰς αἰετῆρας
ἐλπίδας, ὑπὲρ ἡμῶν ἀναφέροντες.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Νουνεχῶς βουλευσάμενοι πρὸς τὸν
σκοπὸν βουλῆς τῆς κρείττονος, ἱ-
θύνετε ὧμῶν τὰς τρίβους, Πατέρες θεό-
σοφοι· ὅθεν τὴν σάρκα νεκρώσαντες, τὴν
ψυχικὴν εὐγένειαν τῶν πλανωμένων
χαρακτήρων ἀμιγῆ διεσώσατε· ἐνθεν
δὴ τῇ ὑπὲρ νοῦν γεωργίᾳ, ὡς φοῖνικες
κατάκαρποι, τὰς θεουργικὰς χορηγίας,
οἷα γλυκασμὸν ἡνέγκατε. Ἀλλ' ὦ Διο-
νύσιε σὺν Μητροφάνῃ, τὴν παρ' αὐτῶν
χρηστότητα, βραβεύσατε καὶ ἡμῖν, πρὸς
δικαιοσύνης πορισμὸν· ὡς γὰρ Ὁσίων
ἰσότιμοι, παρρησίᾳ τῷ Λόγῳ παρί-
στασθε.

Καὶ νῦν Ὁ αὐτός.

Ο Βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν διὰ φι-
λανθρωπίαν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη
καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναστράφη· ἐκ
Παρθένου γὰρ ἀγνῆς σάρκα προσλαβό-
μενος, καὶ ἐκ ταύτης προσελθὼν μετὰ
τῆς προσλήψεως, εἰς ἔστιν Υἱός, δι-
πλοὺς τὴν φύσιν ἀλλ' οὐ τὴν ὑπόστα-
σιν. Διὸ τέλειον αὐτὸν Θεὸν καὶ τέ-
λειον ἄνθρωπον ἀληθῶς κηρύττοντες,
ὁμολογοῦμεν Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν·
ὃν ἱκέτευε, Μῆτερ ἀνύμφευτε, ἐλεηθῆ-
ναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰσοδος, φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον
τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

Κεφ. 1. **Δ**ικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ,
γ' 1. **Δ**ικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ,

σανος. Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων
τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἐ-
ξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία
σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ
γὰρ ἐν ὅφει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶ-
σιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης.
Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐερ-
γετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν
αὐτοὺς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυ-
τοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκί-
μασεν αὐτοὺς, καὶ ὡς δοκίμασμα θυ-
σίης προσεδέξατο αὐτοὺς. Καὶ ἐν και-
ρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι,
καὶ ὡς σπινθήρες ἐν κηλῇ διαδρα-
μοῦνται. Κρινοῦσιν Ἑθνη, καὶ κρατή-
σουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύ-
ριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες
ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ
πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ·
ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐ-
τοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς
αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

Κεφ. 15. **Δ**ίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ
ἐ' 15. **Δ**ὲν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν,
καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστου.
Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς
εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλ-
λους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ σκεπάσει αὐτοὺς, καὶ τῷ βρα-
χίονι ὑπερασπισεῖ αὐτῶν. Ἀήψεται πα-
νοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλο-
ποιήσιν τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν.
Ἐνδύσεται θώρακα, δικαιοσύνην· καὶ
περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκρι-
τον. Ἀήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον
δοσιότητα· δύνει δὲ ἀπότομον ὀργὴν
εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ
κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas. Πορεύ-
ονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν,
καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νε-
φῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πε-

τροβόλου θυμοῦ πλήρεις ριφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν Βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτης· ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

Κεφ. Δ' ἱκαίος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι δ' 7. **Δ** ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἡγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροὶ τὰ καλὰ, καὶ βεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλαβεῖ νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροὺς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν αἴτην

Ἰδιόμελα ἤχος α'.

Α γάλλου ἐν Κυρίῳ ἡ τῶν Ὀσίων δυνάς, Διονύσιε Πατὴρ ἡμῶν καὶ Μητρόφανες θεόφρον· τὴν ἀληθῆ γὰρ ἀγαλλίασιν, τὴν εἰς ζωὴν ἀλλομένην αἰώνιον, καὶ περιόντες ἐν γῇ, ἐν αἰ-

νίγμασιν ἡνέγκατε· καὶ μεταστάντες ἐν ὑψίστοις, ἀνακεκαλυμμένως τῷ τρυφᾷ· ἀμέμπτως γὰρ πολιτευσάμενοι, ἐν σοιότητι καὶ ἀληθείᾳ, τῆς ἐν Θεῷ υἱοθεσίας τὰ ἀγαθὰ ἐδρέψασθε. Ὅθεν ὡς υἱοὶ καὶ κληρονόμοι φωτός, τῷ φωτὶ τῶν θείων προσταγμάτων τὸν νοῦν ἡμῶν λαμπρύνετε, ἐκτενῶς πρεσβεύοντες Χριστῷ, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ἤχος β'.

Ι χνηλατοῦντες δόσιον τὸν βίον, ἀσκητικῶς ἐν Ἀθῷ ἡδύσθητε, Πατέρες μακάριοι· ὅμεις γὰρ θεῖα στοιχειωθέντες μελέτῃ, δι' ἐγκρατείας ἀληθοῦς, καὶ ἄκρας ἡσυχίας, καὶ τῶν λοιπῶν κατ' ἀρετὴν ἀναβάσεων, τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν ἐτύχετε. Τύχοιμεν καὶ ἡμεῖς τῆς τῶν δικαίων στάσεως, θεοδέκτοις λιταῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

ἤχος γ'.

Ο ἴοιοι Πατέρες, ἡ τῶν ἀρετῶν ὑμῶν ἑλλαμψίς, ὡς λαμπράς θεοφειγῆς, ἐν ὑπορείᾳ τοῦ Ἀθῷ διηύγασται· ἐνθεν τῇ φωτιστικῇ αὐτῶν ἐνεργείᾳ, τὰς μὲν ἀμβλυποῦσας ψυχὰς φωτίζουσι, τὰς δὲ γρηγορούσας καρδίας, εἰ μάλλον λαμπρύνουσι· στήλη γὰρ ζωσα οἶονεῖ, καὶ ὑπόδειγμα πρὸς ἀρετὴν, ἡ εὐαγῆς ὑμῶν παλαιστρα, τοῖς ἀμελέσιν ἡμῖν πρόκειται. Ἀλλ' ὦ Διονύσιε σοφέ, σὺν Μητροφάνῃ τῷ θεῷ, ἐξ ἀκηδίας ληθαργοῦ πρὸς ἐμμελείας σπουδῆν, ἡμᾶς διεγείρατε, ὡς ἂν εἰσέλθωμεν ἐν χαρᾷ, εἰς τὴν αἰώνιαν κατάπαυσιν.

ἤχος δ'.

Θ εοπρεπῇ ἐλόμενοι ζωὴν, τῶν πάλαι δόσιον Πατέρων, τὴν ἐν ἀσκήσει πολιτείαν ἐζηλώσατε· ὅλην γὰρ τὴν ἔφεσιν Θεῷ ἀνατείναντες, σαρκὸς μὲν τὰς ὁρμὰς ἐνεκρώσατε, τὴν δὲ ψυ-

χὴν λαλαμπρυσμένην, Θεῷ παρεστήσατε ταῖς ἐναρέτοις πράξεσι· διὸ ἐν ὑμῖν ἐπανεπαύσατο ὁ Πατὴρ σὺν Υἱῷ καὶ Πνεύματι, ὡς ἀψευδῶς ἐπηγγείλατο· τοὺς γὰρ δοξάζοντάς με δοξάσω φησὶ Κύριος, ὁ παρέχων δι' ὑμῶν Πατέρες ὅσοι, ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. ἤχος πλ. α'.

Η τοῦ Ἀθῷ ἔρημος, προφητικῶς εὐφράνθητι· ἰδοὺ γὰρ ἐν σοί, ὡς ἀφθαρσίας κρίνα ἐφυσαν, Διονύσιος ὁ ρήτωρ σὺν Μητροφάνῃ· καὶ ταῖς τοῦ Πνεύματος αὐραῖς, δομὴν ζωῆς διαπνέουσιν, εἰς περιποίησιν ἡθῶν ἀκηράτων· διὸ καὶ τὰς ἀριστείας τούτων κροτοῦσα, χαρμολύπῃς βόησον· Πατέρες μακάριοι, οἱ ἐν ἐμοὶ φυτευθέντες, καὶ ἐν τῇ Ἐδῇ ἐξανθήσαντες, τῆς τῶν παθῶν πικρίας ῥύσασθε, τοὺς τελοῦντας ὑμῶν τὸ μνημόσυνον.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Μ ακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε, καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἀβήρητον, τὴν ἀβραγῆ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ

ἤχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν

Χ αίροις ἡ τῶν δόσιον δυνάς, τῆς μυστικῆς φιλοσοφίας οἱ φοῖνικες, οἱ κόσμῳ καρποδοτοῦντες, τὸν ἀληθῆ γλυκασμόν, τὸν σεπτῶν προσόντων βίου κρείττονος· λειμῶνες μυρίπνοοι, θεωρίας καὶ πράξεως, τῆς ἀπαθείας, τὰ εὐδῶδη χάρισματα, διαπνέοντες, ὡς δομὴν ζωῆς αἴνον. Ὅσοι Διονύσιε, καὶ θεῖε Μητρόφανες, τῆς θεϊκῆς ἐπιπνοίας, αἱ μυροθήκαι αἱ ἐμψυχοὶ· Χριστὸν δυσωπεῖτε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Καυχῆσονται Ὅσοι ἐν δόξῃ....

Χ

πος· αὐτῶν γὰρ τὴν πολιτείαν, ἰχνηλατῶν ἀκλινῶς, τῆς Σπουδίου Μάνδρας ἀπανεστήκας· ἐντεῦθεν ὡς ἄγγελος, ἐν τῷ Ἀθῷ διέλαμψας, δι' ἐγκρατείας, καὶ συντόνου δεήσεως, ἐκκαθάρας σου, τῆς ψυχῆς τὴν κατάστασιν· ὅθεν τῇ φωταυγείᾳ σου, λαμπρῶς ἀγαζόμενος, ὁ ἱερὸς Μητροφάνης, σύμφρων ἐδείχθη τῶν τρόπων σου, μεθ' οὗ θείαν χάριν, Διονύσιε δυσώπει, ἡμῖν δωρήσασθαι.

Στίχ. Ἀσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν...

Χ λαῖναν ἱερωσύνης λαμπράν, ἐξυφανθείσαν εὐδοκίᾳ τοῦ Πνεύματος, ποικίλαντες πανολβίως, ταῖς νοηταῖς καλλοναῖς, ὡς ἱερομύσται ἐνθεώτατοι, μετ' ἡχοῦ αἰνέσεως, μυστικῆς ἐχωρήσατε, ἐν εὐφροσύνῃ, πρὸς ναὸν ὑπερκόσμιον, τὴν αἰώνιον λειτουργίαν τελοῦμενοι. Ὅσοι Διονύσιε, καὶ θεῖε Μητρόφανες, τῶν ὑπὲρ λόγον αὐτόπται, τῶν ἀπορρήτων θεάμονες· Χριστὸν δυσωπεῖτε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος,

Δόξα. ἤχος δ'.

Ι ἱερωσύνη τὸν βίον κοσμήσαντες, τῆς κεκρυμμένης ἐν Χριστῷ ζωῆς, μυσταγωγοὶ ἀπεφάνθητε· ὅθεν ἐν ἀμφοτέροις εὐδοκιμοῦντες, ἱεουργοὶ τῆς θείας δόξης, καὶ γεωργοὶ καρπῶν ἀφθάρτων, ἐν πνεύματι ὥφθητε. Καὶ νῦν ἐν τῇ τῇ αὐτῇ λειτουργίᾳ, τῶν ὑπερκοσμίων κοινωνοῦντες μυσῶν, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, καὶ συγκληρονόμοι Χριστοῦ γεγονάτε. Αὐτὸν καὶ ἡμῖν ἐλεώσαθε, Διονύσιε ἱερώτατε, καὶ Μητρόφανες θεόφρον, πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Ν εῦσον παρακλήσεις ὧν ἱκετῶν Πανάμωμε, παύουσα δεινῶν ἡμῶν ἐπαναστάσεις, πάσης θλίψεως ἡ-

μᾶς ἀπαλλάττουσα· σὲ γὰρ μόνην ἀσφαλῆ καὶ δεδαίαν ἄγκυραν ἔχομεν καὶ τὴν σὴν προστασίαν κεκτήμεθα. Μὴ αἰσχυνθῶμεν, Δέσποινα, σὲ προσκαλοῦμενοι. Σπεῦσον εἰς ἱκεσίαν τῶν σοὶ πιστῶς δοώντων· Χαῖρε Δέσποινα, ἡ πάντων βοήθεια χαρὰ καὶ σκέπη, καὶ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον καὶ τὰ Ἀπολυτίκια.

Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως

Θεοὶς ἀνθραξι, τῆς ἐγκρατείας, πάθῃ φλέξαντες, τὰ φρυγανώδη, ἀσκητικῶς ἐν τῷ Ἀθῷ ἡσυχάζατε· τῷ γὰρ ἀδύτῳ φωτὶ λαμπρυνόμενοι, τῶν θεοφόρων ἐφάμιλλοι ὤφθητε, Διονύσιε σοφὲ καὶ θεῖε Μητροφάνες, αἰτούμενοι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἔτερον. Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Τὸν συνάνταρχον Λόγον

Βιοτῆς τῆς ἐνθέου ταῖς ἀναβάσεσι, τῶν ἀπ' αἰῶνος δόσων τὴν μακάριαν ζωὴν, ἐμιμήσασθε σαφῶς Πατέρες ὅσοι, Διονύσιε σοφέ, σὺν Μητροφάνῃ τῷ κλεινῷ τοῦ Ἀθῶ τὸ θεῖον εὖχος, τῆς Θεοτόκου οἱ μῦσται, ἦν δυσωπεῖτε ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· Χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς σέ· χαῖρε ἀχείμαστε λιμὴν καὶ ἀπειρόγαμε, ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκί, τὸν Ποιητὴν σου καὶ Θεὸν πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπῃς, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν τόκον σου.

Ἀπόλυσις

Εἰς τὸν Ὁρὸν

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, κάθισμα.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ

Ως λύχνοι νοητοί, ἀρετῶν οὐρανίων, ἐκλάμπετε αἶψα, ὑπὸ τοῦ Ἀθῶ,

σοφὲ Διονύσιε, καὶ Μητροφάνες ὅσοι, καὶ πυρσεύετε, τοὺς τὴν ὑμῶν θείαν μνήμην, ἐορτάζοντας, μαρμαρυγαῖς ἀκηράτοις, ὑμῶν τῆς ἀσκήσεως.

Δόξα. Ὁμοίον

Ζωὴν ἀσκητικὴν, προσελόμενοι πόθῳ, ἀγάπῃ θεϊκῇ, τὴν ψυχὴν τετρωμένοι, ἐν τῷδε χώρῳ Ἅγιοι, κοιταῖν ἡρετίσασθε, ἐνθα πράξεσι, πνευματικαῖς θεαρέστως, διαπρέψαντες, τῆς υπερθέου Τριάδος, θεράποντες ὤφθητε.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Ως σκέπη ἀρραγῆς, καὶ ἀντίληψις θεῖα, Παρθένε ἀγαθὴ, τοῦ ἁγίου σου κλήρου, τῇ δόξῃ σου ἐλάμπρυνας, τοὺς ἐν τούτῳ ἀσκήσαντας, Διονύσιαν, σὺν Μητροφάνῃ τῷ θεῷ, μεγαλύνοντας σὺν τοῖς λοιποῖς θεοφόροις, τὴν χάριν σου Ἀχραντε.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ

Καταλείψας νουνεχῶς, τὴν κοινωνίαν τῶν φθαρτῶν, ἡκολούθησας Χριστῷ, δι' ἐμμελείας ἀρετῶν, ὧ Διονύσιε δόσων προσθήκη· ὅθεν κοινωνός, καὶ ὁμοδαίτης, ὤφθη ἀληθῶς τῇ πολιτείᾳ σου, ὁ ἱερὸς Μητροφάνης ἀοίδιμε, χαρακτηρίσας τὸν βίον σου· μεθ' οὗ δυσώπει, ἡμῖν δοθῆναι, ἑλλαμψιν σωτηρίας.

Δόξα. Ἦχος ὁ αὐτός. Ταχὺ προκατάλαβε

Εμφρόνως κατέλιπες, τὴν τοῦ Στουδίου Μονήν, σπουδαίως κατέλαβες, τὸν Ἀθῶ τὸν εὐαγγῆ, σοφὲ Διονύσιε, ἐνθα τῆς ἡσυχίας, διαλάμψας τοῖς τρόποις, ἐσχηκας συνοδίτην, Μητροφάνην τὸν θεῖον· μεθ' οὗ πρὸς τὰς αἰωνίους μονὰς εἰσῆλθας.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Προστάτις καὶ ἑφορός, καὶ κηδεμὼν καὶ φρουρός, δι' ἔλεος ἄφατον, ὡς ἐπηγγείλω Ἀγνή, ἐδείχθης

τῷ Ἀθωνί· ὅθεν τῇ χορηγίᾳ, τῆς λαμπρᾶς σου προνοίας, πάσης αἰετῶς, καὶ δεινῆς ἐπηρείας, λυτρούμεθα Θεοτόκε, σὲ μεγαλύνοντας.

Μετὰ τὸν πολυέλεον, Κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον

Τὸν ἐνάρετον βίον ἐξηλωκῶς, τῶν δόσων Πατέρων ὡς ἀληθῶς, αὐτῶν καὶ τῆς χάριτος, ἀνεδείχθης συμμετοχός, δι' ἄκρας ἐγκρατείας τὸν νοῦν καθηγάμενος, καὶ τοῦ ἐχθροῦ πατήσας τὸ δόλιον φρόνημα· ὅθεν συνδός σοι καὶ ἀκόλουθος ὤφθη, δι' ἔργων ἀσκήσεως Μητροφάνης ὁ τίμιος, Διονύσιε ὅσοι· μεθ' οὗ Χριστὸν δυσώπει αἶψα, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρησασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ ὑμῶν τὸ μνημόσυον.

Δόξα, καὶ νῦν Θεοτοκίον

Ως κατὰ σκίον ὄρος καὶ ἐμφανές, ὡς νεφέλη φωσφόρος καὶ λογικὴ, ἀπαύστως σκιαζούσα τὸν ἀπόλεκτον κληρὸν σου, ὃν ἡρετίσω Ἀθῶ Ἀγνή ὡς ἁγίασμα, ἡμᾶς καταδροσιζεις τῇ αὐρᾷ τῆς δόξης σου· ὅθεν τῶν ἀρρήτων οἰκτιρμῶν σου Παρθένε, ὑμνοῦμεν τὸ μέγεθος καὶ τὸν πλοῦτον τὸν ἀπειρον, καὶ συμφώνως βοῶμέν σοι· πρέσβευε τῷ σὺ Ἰῶφ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρησασθαι, τοῖς ἀτενῶς ἀφορῶσι τῇ θεῷ προνοίᾳ σου.

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου καὶ τὸ προκείμενον.

Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ....

Στίχ. Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ...

Εὐαγγέλιον Ὁσιακόν.

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τῶν ὁσίων....

Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, καὶ τὸ ἰδίόμελον.

Ἦχος πλ. β'

Πατέρες τρισόλβιοι, ἡμεῖς τὴν καλὴν μερίδα ἐκλεξάμενοι, εὐαγγε-

λικῶς τὸν κόσμον ἀπεστράφητε. Μακάριοι ἐστέ, ὅτι ἐν τῷ Χριστῷ ἔζητε, καὶ ὁ Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐνέκησε, σὺν Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι. Καὶ νῦν τῆς ἐν αὐτῷ ζωῆς, ἀμέσως ἀπολαύοντες, μὴ διαλίπῃτε δυσωποῦντες, ὑπὲρ ἡμῶν δεόμεθα, τῶν ἐκ πόθου τελούντων ὑμῶν, τὴν μνήμην τὴν ἐτήσιον.

Εἰτα οἱ κανόνες

Ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς στ' καὶ τῶν ἁγίων οἱ δύο εἰς η'.

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου οὐ ἡ ἀκροστιχίς.

Σὺ εἰ Θεοτόκε τοῦ Ἀθῶ σκέπη.

Γερασίου.

Ὡδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'. Ὁ εἰρμός

» ῥματηλάτην Φαρσῶ ἐβύθισε, τε-
» ῥατοουργοῦσα ποτέ, Μωσαϊκῇ
» ῥάβδος, σταυροτύπως πλήξασα, καὶ
» διελοῦσα θάλασσαν, Ἰσραὴλ δὲ φυ-
» γάδα, πεζὸν ὁδίτην διέσωσεν, ἄσμα
» τῷ Θεῷ ἀναμέλποντα. δις

Σκηνὴ τοῦ Λόγου παμφαγῆς καὶ ἐμψυχῆς, καὶ κιβωτὲ λογικῇ, πρόσσχες τῇ δεήσει, τῆς κληρονομίας σου, ἥς ἡρετίσω Ἀχραντε, καὶ πρωτάνευσον ταύτῃ, εἰρήνην καὶ ἀγαλλίασιν, αἰνόν σοι ἀδούτῃ ἱκέσιον.

Υδασι θεοῖς τῆς λαμπρᾶς προνοίας σου, καταρδευθὲν δαψιλῶς, τὸ σεπτὸν σου ὄρος, ὡς τερπνὸς παρὰ δεισός, ἀσκήσεως ἐξήνεγκεν εὐωδέστατα ρόδα, τὴν τῶν δόσων συνέλευσιν, κόσμον εὐωδίας πληρώσασαν.

Ελαία ὥσπερ ἀληθῶς κατάκαρπος, ἡ προστασία ἡ σὴ, τηλαυγῶς δόξαται, ἐν τῷ θεῷ κλήρῳ σου, ἐξ ἧς ἀπαρυόμεθα, οἰκτιρμῶν τὰ ρεῖθρα, καὶ τοῦ ἐλέους τὴν ἄβυσσον, ὕμνον σοι Παρθένε ἐξάδοντες.

Ισχύς Παρθένε καὶ εἰρήνη ἄτρεπτος, καὶ χορηγὸς δαψιλῆς, τῶν θεοδω-

ρήτων, δωρεῶν γενήθητι, τῷ ἀπολέκτῳ Ὁρει σου, ὃ ἐκτίσῃ θεόθεν, ὡς τερπνὸν ὄντως ἀγίασμα, κατὰ Μωϋσὴν τὸν θεόκριτον.

Κανὼν πρῶτος τῶν Ὁσίων, οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Διττοῖς υἱϊκῶς ἄσω Πατράσι. Γερασίου.

Ἦχος καὶ εἰρμὸς ὁ αὐτὸς

Διαπρεπεῖς ταῖς αἰώνιαις λάμψεσι, τοῦ τρισηλίου φωτός, ἀποδεδειγμένοι, ἐν μεθέξει κρείττονι, θεόφρον Διονύσιε, καὶ Μητρόφανες μάκαρ, λόγου μοι χάριν βραβεύσατε, ὕμνον ὑμῖν θεῖον ἐξάδοντι.

Ιχνεσι θεοῖς τοῦ Σωτῆρος ὅσοι, ἀκολουθοῦντες θερμῶς, κόσμου τὴν ἀπάτην, ὀλικῶς ἠρνήσαθε, καὶ πρὸς τὰ ὑπερκόσμια, ἐπαιγόμενοι κάλλη, ἀπεριτρεπτικῶς ἠγύσατε, τρίβον τὴν στενὴν τῆς ἀσκήσεως.

Τὴν τῆς σοφίας ἀγαπήσας ἔλλαμψιν, ὥφθης περιδοξος, ἐν παντὶ τῷ βίῳ, πᾶσι καὶ αἰδέσιμος, παμμάκαρ Διονύσιε, ἐγκρατεῖα ἐκλάμπων, καὶ τοῖς λοιποῖς προτερήμασι, τῆς κατὰ Χριστὸν τελειότητος.

Θεοτοκίον

Τῶν ἀρετῶν σου ἡ μεγαλοπρέπεια, ὑπὲρ ἡλίου αὐγὰς, Κεχαριτωμένη, ἀπαστράπτει ἀπασιν, ἐν Ἄθῳ ἐξαιρέτως δέ, τῆς λαμπρᾶς σου προνοίας, αἱ χορηγαὶ αἱ ἄφθονοι, πᾶσαν ἀκοὴν καταπλήττουσι.

Κανὼν δεύτερος τῶν Ὁσίων ἔχων τὴν δετὴν ἀκροστιχίδα.

Καὶ αὐθις ὑμνέω τοὺς Ὁσίους. Γερασίου.

Ἦχος πλ. α'. Ἰππον καὶ ἀναβάτην

Κλέος ἀπολαβόντες, ἀσκήσεως ἱεράς, ἐφετῶν ἀκροτάτῳ, διὰ παντὸς πελάζετε Πατέρες μακάριοι, καὶ

τῶν θείων λόμψεων, κοινωνοῦντες ἡμῶν προΐστασθε.

Αμειπτον πολιτεῖαν, καὶ βίον θεοφιλή, διαλθεῖν θεοφρόνως, ἐμφρόνως δικαιοῦσαντες ἐν Ἄθῳ ἠδύλισθητε, καὶ νομίμοις πράξεσι, καταλλήλως ἐπολιτεύσασθε.

Ιθυνας Ζωοδότα, ἐφ' ὕδωρ τὸ τῆς ζωῆς, τοὺς τὴν δόξαν σου Δόγε, ἀπὸ ψυχῆς ποθήσαντας σοφὸν Διονύσιον, σὺν τῷ Μητροφάνῃ τε, ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντας.

Θεοτοκίον

Αχραντε Θεοτόκε, τοῦ Ἄθῳ ἡ προσφυγή, καὶ θερμὴ προστασία, καὶ ἀρωγὸς καὶ ἔφορος μὴ παύσῃ διέπουσα, ἡμῶν τὴν διάνοιαν, πρὸς ἀγάπην τοῦ ἐκ σοῦ λάμπαντος.

Καταβασία : Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ὡδὴ γ'. Ὁ εἰρμὸς

» Ὑρανίας ἀφίδος, ὀροφουργὲ Κύριε, καὶ τῆς Ἐκκλησίας δομητορ, σὺ με στερεώσον, ἐν τῇ ἀγάπῃ » τῇ σῇ, τῶν ἐφετῶν ἡ ἀκρότης, τῶν » πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνε φιλάνθρωπε.

Θωρεῖν σου αὐλῶς, τὴν ὑπὲρ νοῦν ἔλλαμψιν, καὶ τῆς εὐπρεπείας σου Κόρη, τὴν ὡραιότητα, παιδρῶς ἐσκήνωσαν, ὡς ἐν σικῇ τῆς σῆς δόξης, μοναστῶν αἱ φάλαγγες, τῇ κληρουχίᾳ σου.

Εκ πηγῶν αἰώνιων, θαρχεικοῦ ὕδατος, βλύσον Θεομήτορ πλουσίως, θεῖα ἐρμήματα, ὡς ζωηφόρος πηγὴ, καὶ ὡς περ ἔνθεον πόλιν, εὐφρανον πανύμνητε, τὸν Ἄθῳ ἅπαντα.

Οὕρανὸν ἀπειργάσω, ἐπὶ τῆς γῆς Ἄχραντε, τὸ τετυρωμένον σου Ὅρος, ὡς ἄστρα φέροντα, τὸν πολυῶριθμον, τῶν θεραπόντων σου δῆμον, δι' ὃν ἡμᾶς λύτρωσαι παθῶν ζοφώσεως.

Τὸ περίοπτον Ὅρος, καὶ ἐμφανὲς Δέσποινα, τοῦ ἐξ αἰώνιων ὁρέων, κόσμον φωτίζοντος, πάσης στενώσεως, καὶ πειρασμῶν πολυπλόκων, αἰσινῇ διάσωζε τὴν κληρουχίαν σου.

Τῶν Ὁσίων, Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Οδηγηθεὶς ὑπὸ Θεοῦ, ἐν ὑπωρείᾳ τοῦ Ἄθῳ, καταβέβληκας ἐχθροὺς τὰς ἐπάροεις, διὰ βίου ὑψηλοῦ, ἐμφρόνως Διονύσιε, καὶ τῆς ζωῆς τῷ ξύλῳ, ἀποκατέστης αἰδίμει.

Ιερωσύνης τὴν στολήν, ἀξίως ἐνδεδυμένοι, ὡς ἐργάται τοῦ Χριστοῦ θελημάτων, Διονύσιε σοφέ, σὺν Μητροφάνῃ ὥφθητε, τῆς δόξης τοῦ Κυρίου, ἱερούργοι ἱερώτατοι.

Σοφίας ἤθεσι σεπτοῖς, περιφανῶς διαπρέπων, Διονύσιε ὁσίων προσθήκη, φοιτητὴν ὁμοταγῇ, τὸν Μητροφάνην ἔσχηκας, ὡς Ἡλιοῦ ὁ μέγας, τὸν Ἐλισσαῖον θεόληπτε.

Θεοτοκίον

Υπερφυέσι καλλοναῖς, πεποικιλμένη Παρθένε, τῶν ποικίλων δωρεῶν καὶ χαρίτων, ὥφθης Μήτηρ ἀληθῆς, Χριστοῦ τοῦ μεγαλύναντος, τοὺς ἑαυτοῦ ὁσίους, πνευματικαῖς διαδόσεσι.

Δεύτερος. Ὁ πῆξας ἐπ' οὐδενός.

Υψώσαντες τῆς ψυχῆς τὸν πόθον πρὸς Κύριον, κοσμικῶν φροντίδων ἀπεμακρύνθητε, καὶ ἀγγελικὴν διαγωγὴν, σωφρόνως πολιτευθέντες, τῆς τῶν Ἀγγέλων παιδρότητας, ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἡξιώθητε.

Θεώσεως ἀψευδοῦς καὶ δόξης τῆς κρείττονος, καὶ τῆς ὑπὲρ λόγον θείας ἐλλάμψεως, οἶα περ θεράποντες Θεοῦ, ἐτύχετε θεοφόροι ἡς καὶ ἡμεῖς μετασχεῖμεν, ταῖς ὑμῶν πρεσβεαῖς δεόμεθα.

Ιέρευσαν εὐσεβῶς τῇ δόξῃ σου Κύριε, ἡ τῶν σῶν ὁσίων δυὰς ἡ ἔνθεος,

καὶ ὡς περ θυσίαν μυστικὴν, τὸν βίον αὐτῶν οἰκτίρμον, θεοπρεπῶς σοι προσήγαγον, ἀσκησὶν δόξαν ἀθλήσαντες.

Θεοτοκίον

Σωτήρα καὶ παντουργὸν τῶν ἔλων κυήσασα, τὸν ἡμᾶς Παρθένε εὐσπλάγχχνως σώσαντα, σῶζε ἐκ ποικίλων συμφορῶν, καὶ βλάβης τῶν ἐναντίων, τὴν κληρουχίαν σου πανάμωμε, τὴν εἰλικρινῶς ἀφορῶσάν σοι.

Καταβασία : Τοὺς σοὺς ὕμνολόγους.

Κάθισμα. Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως

Θεῖαν ἀσκησὶν διαδραμόντες, θείας μέτοχοι ὥφθητε δόξης, Διονύσιε σοφέ καὶ Μητρόφανες ὡς σὺν ἐπόπτῃ τῆς ἄνω λαμπρότητας, ἐν ὁμονοίᾳ ἡμᾶς διασώζετε, παναοίδιμοι Χριστῷ τῷ Θεῷ πρεσβεύοντες, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, καὶ νῦν Θεοτοκίον

Θεῖον ἔλεος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ χρηστότητος, τερπνὸν χεῖμαρρουν, ἀναβλύζεις πλουτοδότως ἐν Ἄθῳ, καὶ κατευφραίνεις ἡμῶν τὴν διάνοιαν, καὶ κατακλύζεις παθῶν θολερότητα, Κόρη πάνανγε διδὲ εὐλαδῶς γεραίρομεν, τὸ μέγεθος τῆς θείας προμηθείας σου.

Ὡδὴ δ'. Ὁ εἰρμὸς

» Σὺ μου ἰσχύς, Κύριε σὺ μου καὶ » δυνάμις, σὺ Θεός μου, σὺ μου ἀγαλλίαμα, ὁ πατρικοὺς κόλπους μὴ » λιπῶν, καὶ τὴν ἡμετέραν πτωχείαν ἐπισκεψάμενος διδὲ σὺν τῷ Προφῆτῃ » Ἀβδακοὺμ σοὶ κραυγάζω : τῇ δυνάμει σου δόξα φιλάνθρωπε.

Ολὴ καλή, ἔλη πανάμωμος πέφυκας, πρὸ αἰώνων, τῷ ἡγαπηκότι σε καὶ ἐπ' ἐσχάτων μετὰ σαρκός, ἐκ σοῦ προελθόντι, κόσμον ἀνακαινίσαντι ὃ πρέσβευε σωθῆναι, τοὺς πιστῶς σοι βοῶντας χαῖρε Κόρη τοῦ Ἄθῳ ἀντίληψις.

Κήπος ζωής, ἐσφραγισμένος γεγένησαι, εὐωδία, ἀφθαρσίας πνέουσα ὑπερφῶς Κόρη τοῖς ἐν γῇ· ὅθεν τὸ σὸν Ὅρος λειμῶνα εὐπνουν ἀνάδειξον, καρποὺς ἀθανασίας, προβαλλόμενον κόσμῳ, εἰς ψυχῶν ἀληθῆ περιποίησιν.

Επιφανής, καὶ τηλαυγής ἀναδέδεικται, ἐν κινδύνοις, καὶ ποικίλαις θλίψεσιν ὥσπερ ἐλπίδος Κόρη πυρός, τῆς ἐπισκοπῆς σου, ἐν τῇ σῇ ποιμνῇ· ἡ δύναμις, σκεδάζουσα τὰ νέφη, συμφορῶν ἀνηκέστων, καὶ χαρὰν δωρουμένη τοῖς δούλοις σου.

Τὴν νοητὴν, νεφέλην ὄντως καὶ ἔμψυχον, Θεοτόκε, τοῦ ἁγίου νάματος τοῦ ζωῆς νέμοντος ὑετοῦς, πίστει δυσωποῦμεν, ὡς καθυπέσχου τὸ Ὅρος σου, σκέπασον πανταχόθεν, καὶ ἐπόμεβρῃσον τούτῳ, παντὸς Κόρη καλοῦ τὴν δαφιλείαν.

Τῶν ὁσίων. Ὁ αὐτὸς

Ιεουργοί, τῆς θεϊκῆς ἀγαθότητος, ὡς ταμεῖα, πάσης καθαρότητος, ἀναδειχθέντες ὡς ἀληθῶς τῷ τῶν ὅλων Κτίστη, θεοπρεπῶς ἱερεύσατε· καὶ νῦν σὺν τοῖς ἁγίοις λειτουργοῖς ἐκβοᾶτε· τῇ δυνάμει σου δόξα φιλόανθρωπε.

Ιχνηλατῶν, τὴν πολιτείαν τὴν ἐν-θεον, θεοφόρε, ὅσιε Μητροφάνης Διονυσίου τοῦ ἱεροῦ, τούτῳ ἠκολούθεις, ὥσπερ ἄμνός πάτερ ἄκακος· καὶ νῦν ἐν χώρᾳ ζώντων, ὁμοφώνως βοᾶτε· τῇ δυνάμει σου δόξα φιλόανθρωπε.

Καταλιπὼν, τὴν κοσμικὴν ματαιότητα, τοῦ Σωτῆρος, τὸν ζυγὸν ἐπόθησας φέρειν ἐπ' ὤμων ἀσκητικῶς· ἐνθεν ἐπαξίως, τὴν σὴν ζωὴν κατεκόσμησας, μελέτῃ θειοτέρᾳ, καὶ ἀσκήσει συντόνῳ, ἀγαθῶν Διονύσιε πράξεων.

Θεοτοκίον

Ως κηδεμών, καὶ πολιοῦχος καὶ ἑφορος, καὶ προστάτης, καὶ θερμῇ

ἀντίληψις τοῦδε τοῦ Ὅρους σου Ἀγαθῇ, μοναστῶν τὰ πλήθη, καὶ τῶν μιγάδων τὸν σύλλογον, κυβέρνησον ἐνθέως, πρὸς ὁδοὺς σωτηρίας, ῥυομένη σκανδάλων τοῦ ὄψεως.

Δεύτερος. Τὴν θεῖαν ἐννοήσας σου

Υμνεῖν ἀδιαλείπτως τὸν Κύριον, ἐν ἡσυχίᾳ ἀληθεῖ, καὶ πρακτικαῖς ἀναβάσεσιν, ἐπιποθοῦντες Πατέρες, ἐν τῷδε σεπτῷ χώρῳ ἠδύλοισι.

Μελέτῃ τῶν Γραφῶν Διονύσιε, καὶ ἀναπτύξει τῶν σεπτῶν, λογίων Πατέρ· κοσμοῦμενος, τῶν μοναστῶν ποδηγέτης, ἐδείχθης καὶ διδάσκαλος ἐνθεος.

Ναμάτων ζωηφόρων πληρούμενοι, ἐκ τοῦ Σωτῆρος τῶν πηγῶν, ἡδὴ ἡμῖν ἐπομδρήσατε, χάριτος θείας σταγόνα, τοῖς μέλπουσιν ὑμᾶς παμμάκαριστοι.

Θεοτοκίον

Ελαῖα ἀνεδείχθης κατάκαρπος, καρποφορήσασα ἡμῖν, ἐλέους Κόρη τὴν ἄδυσσον, τὸν ὑπερούσιον Λόγον, ἐλέησον ψυχὴν μου τὴν πάσχουσαν.

Καταβασία: Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

ᾠδὴ ε'. Ὁ εἰρμὸς

» ἵνα τί με ἀπώσω, ἀπὸ τοῦ προσώπου σου τὸ φῶς τὸ ἄδυτον, καὶ ἐκάλυψέ με, τὸ ἀλλότριον σκότος τὸν δειλαιν; ἄλλ' ἐπίστρεφόν με, καὶ πρὸς τὸ φῶς τῶν ἐντολῶν σου, τὰς ὁδοὺς μου κατεύθυνον δέομαι. δις

Ο τῶν ὅλων Δεσπότης, ὁ ἐκ τῶν αἱμάτων σου τεχθεὶς ὡς ἄνθρωπος, ὅρος τὸ τοῦ Ἀθῶ, εἰς τερπνόν σοι παρέσχετο σχοίνισμα, καὶ κληρονομίαν, πανευαγγῆ θεογεννήτορ, ἣν αἱ περιέποις ἀκλόνητον.

Υετίζειν ἀπαύστως, νέκταρ τὸ ἀθάνατον τῇ κληρουχίᾳ σου, καὶ χρηστότητός σου, Θεοτόκε Παρθένε τὸ πέλαγος, μὴ ἐλλείπῃς Κόρη· τῇ γὰρ ἐν-

θέῳ ἄρωγῇ σου, καὶ προστρέχει καὶ χαίρει καὶ πέποιθε.

Αῤραγέστατον τεῖχος, γένοιτο πανάμωμε κύκλῳ τῆς ποιμνῆς σου, ἡ τῶν πρεσβειῶν σου, ἰσχυρὰ καὶ ἀήτητος σύναρσις, λύουσα εὐτόνως, τὰς συστροφὰς καὶ τὰς ἐφόδους, τῶν ζητούντων αὐτῆς τὴν ἀπώλειαν.

Θραῦσον τὰς μηχανίας, τῶν τεκταινομένων δόλους καὶ ἐνεδρα, κατὰ τοῦ σοῦ κλήρου, ὡς αὐτοῦ κηδεμών καὶ ὑπέρμαχος, καὶ ἡμῶν τοὺς πόδας, πρὸς ἀρετῆς εὐθυπορείαν, Θεοτόκε Παρθένε κυβέρνησον.

Τῶν ὁσίων. Ὁ αὐτὸς

Συνεργοῦσαν τὴν χάριν, πρὸς τὰ τῆς ἀσκήσεως θεῖα παλαίσματα, ὅσιε Πατέρες, τοῦ Ἀγίου πλουτήσαντες πνεύματος, τῆς τοῦ βροτοκτόνου, περιεγένεσθε μανίας, εὐθυτάτῃ καρδίᾳ ἐμπρέφαντες.

Ακηλίδωτον βίον, ὀλικῶς ποθήσαντες, Πατέρες ὅσιε, κοσμικῶν κηλίδων, ἀμιγῆ ἀληθῶς καὶ ὑπέρτερον, ἀνενδότῳ γνῶμῃ, τὸν νοῦν τηρήσαντες ἐμφρόνως, δωρεὰς ἡξιώθητε κρεῖττονος.

Συντονίᾳ ἐνθέῳ, σπεύδων Διονύσιε ἐπὶ τὰ ἐμπροσθεν, ἐφετῶν τὸ ἄκρον, σεαυτὸν ἐκκαθάρας κατελήφας· ἐνθεν μιμητὴν σου, καὶ θιασώτην ἐπισπάσω, τὸν σεπτὸν Μητροφάνην ἀοίδιμε.

Θεοτοκίον

Ως τῆς σῆς προμηθείας, καὶ κηδεμονίας σου περὶ τὸ Ὅρος σου! Κεχαρίτωμένη· οὐ γὰρ πρῶτανις τούτου καὶ ἑφορος, Κόρη ἀνεδείχθης, χειραγωγοῦσα καὶ φρουροῦσα, τοὺς ἐν τούτῳ αἱ ἀφορῶντάς σοι.

Δεύτερος. Ὁ ἀναβαλλόμενος

Ωφθητε ἀσκήσαντες, φῶς θείων πράξεων, καὶ τύποι ἐνθέων ἔργων,

ὅσιε μακάριοι, τοῖς ἐν ἀληθείᾳ, τῷ Ἰησοῦ δουλεύουσι.

Τοῖς ἐν Ἀθῷ ὅσιε, ὠφθης αἰδέσιμος, ὡς πλήρης σοφίας θείας· ὅθεν Διονύσιε, πρὸς ὁδὸν εἰρήνης, σὴ λόγῳ ποδηγοῦμεθα.

Ολὴν τὴν διάνοιαν, πρὸς φῶς τὸ ἄδυτον, ἰθύναντες θεῖῳ πόθῳ, Πατέρ Διονύσιε, σὺν τῷ Μητροφάνῃ, σκότους παθῶν ἐρρύσθητε.

Θεοτοκίον

Υᾶν τὸ ἀλλόμενον, ζωὴν εἰς αἰώνιον, δόξης τῆς θείας νεφέλη κούφη, ὁμβρησόν μοι δέομαι, Κεχαρίτωμένη, ὡς ἂν παθῶν ρυσθήσωμαι.

Καταβασία: Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

ᾠδὴ στ'. Ὁ εἰρμὸς

» ἵλασθητί μοι Σωτήρ, πολλὰ γὰρ αἱ ἀνομίαι μου· καὶ ἐκ θυοῦ τῶν κακῶν, ἀνάγαγε δέομαι πρὸς σὲ γὰρ ἐβόησα, καὶ ἐπάκουσόν μου ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου. δις

Ως ἄγκυραν ἀσφαλῆ, θεογεννήτορ κατέχουσα, ἡ ποιμνὴ σου ἡ σεπτὴ, τὰς ἐπαγγελίας σου ἐν σάλῳ τῶν θλίψεων, ἀσάλευτος μένει, ὥσπερ ναὺς ἀνεπηρέαστος.

Η ἀγεώργητος γῆ, ἡ ἀνηρότως βλαστήσασα, τὸν γεωργὸν τῆς ζωῆς, ὡς γῆν Κόρη αὐξουσάν τὸ ὅρος τοῦ Ἀθῶνος, θεῖα νεουργίᾳ, τῇ προνοίᾳ σου ἀνάδειξον.

Σοφίας τῆς τοῦ Θεοῦ, ὁ οἶκος ὁ καθάρωτατος, κακίας τοῦ σοφιστοῦ, καὶ τῆς δολιότητος ἀσινεῖς· διάσωζε, καὶ ἀπατραπώτους, τοὺς οἰκούντας ἐν τῷ ὄρει σου.

Κυμάτων βιωτικῶν, τὴν καταιγίδα κατεύνασον, καὶ πρὸς λιμένα χαρᾶς, τὴν ποιμνὴν σου ἰθύνον Παρθένε πανάμωμε, σὲ οἰακοστρόφον, περιδέξιον πλουτήσασαν.

Τῶν δούλων. Ὁ αὐτὸς

Ποικίλλαντες ἱερῶς, ἱερωσύνης τὸ ἔνδυμα, ὡς θεοὶ μυσταγωγοί, σοφὲ Διονύσιε καὶ θεεῖς Μητροφάνες, πρὸς ναὸν τῆς δόξης, τῆς αὐλοῦ ἐχωρήσατε.

Αῥόχως τὸ χαλεπὸν, τοῦ βίου πλευσάντες πέλαγος, ἰστίῳ τῷ τοῦ Σταυροῦ, καὶ αὖρα τῆς χάριτος πρὸς ὄρμον αἰώνιον, καὶ ζωῆς γαλήνην, θεοφόροι προσωρμίσθητε.

Τὸ φρόνημα τῆς σαρκός, τῷ πνεύματι ὑποτάξαντες, τὸ νοερὸν τῆς ψυχῆς, Θεῷ ἐπτερώσατε σοφὲ Διονύσιε, σὺν τῷ Μητροφάνῃ, διὰ βίου τελειότητος.

Θεοτοκίον

Ρημάτων σου τῶν σεπτῶν, τὰς ὑποσχέσεις κατέχοντες, τὰς δυσβουλίας ἐχθροῦ, ῥαδίως τρεπόμεθα μόνη παντευλόγητε, τὴν σὴν προστασίαν, ὡς ἀσπίδα ἐπαγόμενοι.

Δεύτερος. Μαινόμενην κλύδωνι

Σύμμορφοι τῆς χάριτος, πολιτεία τῇ θεοειδεῖ, τῶν πάλαι δούλων ἀνεδείχθητε, ὡς ἀληθῶς, Πατέρες θεομακάριστοι.

Οἱ Χριστοῦ θεράποντες, καὶ τῆς ἁνθ' δόξης κοινωνοί, ὃ σοφὸς ὑμνεῖσθω Διονύσιος, σὺν Μητροφάνῃ, ὡς ἡμῶν πρέσβεις πρὸς Κύριον.

Σκευὸς θεοῦ πνεύματος, ἀνεδείχθης βίῳ καθαρῷ, πάτερ θεοφόρε Διονύσιε· ὅθεν πρὸς φῶς, τὸ νοητὸν ἐξεδήμησας.

Θεοτοκίον

Ισχυρὰν παράκλησιν, καὶ ἐλπίδος ἄγκυραν στερεάν, τὴν σὴν ἀρωγὴν πλουτοῦντες Δέσποινα, πάντες ἡμεῖς, τῶν δυσχερῶν ἐκλυτρούμεθα.

Καταβασία: Τὴν θείαν ταύτην

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ Ὑπερμάχῳ

Ως τῆς Τριάδος μυστηπόλοι ἱερῶ-
τατοι, καὶ τῶν δούλων κοινωνοὶ καὶ ἰσοστάσιοι, Διονύσιε σοφὲ σὺν τῷ Μητροφάνῃ, μὴ ἐλλείπητε ἐχθροῦ τὰ πανουργεύματα, ἀ τεκταίνει καθ' ἡμῶν συντρίβειν πάντοτε, ἵνα κράζωμεν, θεοφόρητοι χαίρετε.

Ὁ Οἶκος

Αῤεμπτον πολιτείαν, ἀρετῶν ἐμμελεῖς, διήλθετε Πατέρες ἐν Ἀθῶ, διὰ τῆς αἰεζώου τρυφῆς, τὰς ἐπικαρπίας λαμπρῶς δρεπόμενοι, θεοπρεπῶς ρυθμίσατε, τοὺς δοῶντας ὑμῖν ἐκ πόθου.

Χαῖρε, δυὰς ἀσκητῶν δούλων· χαῖρε, φθαρτῶν θνωτέρα πάντων.

Χαῖρε, ἡ ἐν πόνοις δυὰς ἀριστεύσασα· χαῖρε, τῶν δούλων τὸ κλέος πλουτήσασα.

Χαῖρε, πάτερ Διονύσιε μοναζόντων καλλονή· χαῖρε, ὅσιε Μητροφάνες ἀσκουμένων χαρμονή.

Χαῖρε, ξυνωρίς θεία τῆς Τριάδος φιλία· χαῖρε, τῶν ἐν τῷ Ἀθῶ μυστικῇ εὐωδίᾳ.

Χαῖρε, δυὰς παθῶν ἡ κατάργησις· χαῖρε, ψυχῆς δυνάμεων εὐθυναίς.

Χαῖρε, ἡμῶν ξυνωρίς προστασία· χαῖρε, πιστῶν πρὸς Θεὸν μεσιτεία.

θεοφόρητοι χαίρετε.

Συναξάριον

Τῇ Θ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, μνήμη τῶν δούλων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Διονυσίου τοῦ Ρήτορος καὶ Μητροφάνους τῶν ἐν τῷ Ἀγιωνύμφῳ Ὄρει τοῦ Ἀθῶ ἀσκητικῶς διαλαμπάντων καὶ δὴ ἐν τῇ Μικρᾷ Σκῆτῃ τῆς Ἀγίας Ἀννης κειμένων.

ΣΤΙΧΟΙ

Εἰς τὸν ὅσιον Διονύσιον

Τὴν τῶν δούλων ζηλώσας πολιτείαν

Διονύσιε ἴσος αὐτοῖς ὥραθης.

Εἰς τὸν Μητροφάνην

Βίου μιμητῆς Διονυσίου ὤφθη
τανῶν δὲ Μητροφάνες σὺν τούτῳ χαί-
[ρεις.]

Διονυσίῳ ἡδὲ Μητροφάνους ἀεθλ'·
[ἀείδω.]

Ἐκ τούτων τῶν μακαρίων, ὁ μὲν ὁσιος Διονύσιος μετελθὼν πᾶσαν τὴν ἐγκύκλιον σπουδὴν τῆς θύραθεν σοφίας, ἡγάπησε μᾶλλον τὴν κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίαν. Ὅθεν ἀπειπάμενος καὶ ἀπορρίψας πάντα, καὶ τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ τὸν χρηστὸν ἐπ' ὤμων ἀράμενος, προσῆλθεν εἰς τὴν εὐαγῇ τοῦ Στουδίου Μονήν, (ἐξ οὗ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν Στουδίτης ἔλαβεν), ἔνθα τὸ μοναχικὸν περιεβλήθη σχῆμα. Ἀλλ' ἐπιθυμῶν τὸν ἡσυχαστικὸν βίον, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἀγιῶνυμον ὄρος τοῦ Ἀθῶ, καὶ ἐλθὼν κατῴκησε πρῶτον παρὰ τῇ Σκῆτῃ τῶν Καρυῶν, καὶ εἴτα ὑποκάτωθεν σπηλαίου τινὸς ἐν Μικρᾷ Ἀγίᾳ Ἀννῇ εὕρισκόμενου, ὡς καταλληλοτέρου δι' ἄκραν ἡσυχίαν, ἔνθα καὶ τὴν ἀσκητικὴν αὐτοῦ παλαιστραν ἔστησεν.

Ὁ δὲ θεὸς Μητροφάνης, ἀρνησάμενος καὶ οὗτος κόσμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, ἠκολούθησε τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ ἡμῶν Χριστῷ. Προσελθὼν δὲ τῷ μακαρίῳ Διονυσίῳ, ὑπετάγη αὐτῷ ἀδιακρίτως, γενόμενος κατὰ πάντα μιμητῆς καὶ ἀκριβῆς· χαρακτὴς τοῦ βίου αὐτοῦ καὶ τῶν ἱερῶν ἀναβάσεων ὡς ἄλλος Ἐλισσαῖος τῷ οὐρανοφοίτῃ Ἠλίᾳ.

Καὶ οὕτως ἀμφοτέρω δούλῳ καὶ σωφρόνῳ καὶ ἀμέμπτῳ πολιτευόμενοι, καὶ δι' ἄκρας ἡσυχίας καὶ ἀληθοῦς ἐγκρατείας καθάραντες ἑαυτούς, καὶ δὴ τὸν ἔσω καὶ μὴ ὁρώμενον ἄνθρωπον, καὶ θεοειδεῖς τοῦντεῦθεν τῇ πνευματοδωρῇτῃ ἐνεργείᾳ καὶ χάριτι γενόμενοι, ἐκοιμήθη-

σαν τὸν πρέποντα τοῖς δούλοις ὕπνον καὶ μετετέθησαν πρὸς τὰ οὐράνια καὶ πεποθημένα τοῦ Κυρίου σκηνώματα, ὅπου τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ πάντων τῶν εὐφραυνόμενων ἐν Χριστῷ ἡ κατοικία, ἥς γένοιτο καὶ ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν τῇ θεοδέκτῳ αὐτῶν μεσιτείᾳ.

Ἦσαν δὲ κατὰ τὸν τύπον τοῦ σώματος καὶ τὴν μορφὴν, ὁ μὲν ἅγιος Διονύσιος ἱκανῶς εἰς ὕψος ἐκτεινόμενος· εἶχε κεφαλὴν μεγάλην καὶ οἶονεῖ τετράγωνον· παρειὰς πλατείας· μέτωπον ὑψηλὸν καὶ πλατύ· μύστακα παχύν, πρὸς τὰ κάτω νεύοντα· γενειάδα πλατεῖαν, τετράγωνον, μικρὸν διχαζομένην καὶ καθειμένην ἄχρι τοῦ στήθους· τρίχωμα ὑπόλευκον· ἦν ἡμιφαλακρὸς, τὴν ἐπιδερμίδα σιτόχρους καὶ χαρακτὴ μεγαλοπρεπῆς, ὁμοιάζων τῷ ἁγίῳ Ἀθανασίῳ τῷ ἐν τῷ Ἀθῶ, πλὴν τῆς γενειάδος, ἦν οὗτος εἶχε πλατυτέραν καὶ μικρὸν διχαζομένην.

Ὁ δὲ ἅγιος Μητροφάνης, ἦτο κατὰ τὸν τύπον τοῦ σώματος μέτριος, ἔχων κεφαλὴν στρογγύλην, κόμην παχεῖαν, μέλαιναν, γενειάδα στρογγύλην, μικράν, τρίχωμα οὐλον, ὡσαύτως ὀφρύας καὶ ὀφθαλμοὺς στρογγύλους· ἦν ἡμιφαλακρὸς, μετ' ἐπιδερμίδος ἐπὶ τὸ λευκότερον, καὶ γενικῶς μελανόθριξ, ὁμοιάζων καὶ οὗτος τῷ ἁγίῳ Νικολάῳ, πλὴν τῆς ἡλικίας καὶ τῆς χροῖας τοῦ τριχώματος· ἦν γὰρ τῇ ἡλικίᾳ νεώτερος, ἔχων τὸ τρίχωμα μέλαν. (Καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ Συναξαρίου).

Ταῖς αὐτῶν πρεσβεσίαις Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

ᾠδὴ ζ'. Ὁ εἰρμός

» **Θ**εοῦ συγκατάδασιν, τὸ πῦρ ἡδέ-
» σθη ἐν Βαβυλῶνι ποτέ, διὰ τοῦ-
» το οἱ παῖδες, ἐν τῇ καμίνῳ ἀγαλλο-
» μένῳ ποδί, ὡς ἐν λειμῶνι χορεύοντες
» ἐψάλλον· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν
» Πατέρων ἡμῶν. δις

Επλήρθη τὸ ὄρος σου, πάντων ὁρέων τῆς γῆς θεόθυμπε, καὶ αἱ ἀναδενδράδες, τούτου αἱ ἔμψυχοι κατεκάλυψαν, τὴν Ἐκκλησίαν προφρόνως κραυγάζουσιν· εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Περὶ τῆς προνοίας σου, τὰ τῶν σκανδάλων φλέξον ζιζάνια, καὶ τῆς σῆς προστασίας, περιποιήσῃ Ἀζύγων σύστημα, καθάπερ στάχυας Κόρη ἀνάδειξον, καρποφοροῦντας αἰεὶ, δικαιοσύνης καρπούς.

Ηδόξα σου ἄρρητος, δι' ἧς δοξάζεις θεοχαρίτωτε, καθὰ προσπηγγείλω, τοὺς ἐν τῷ ὄρει τῆς κληρουχίας σου, ἐν ἀρεταῖς τὸν Θεὸν θεραπεύσαντας, καὶ θύσαντάς σοι Ἀγνή, αἰνέσεως προσφοράν.

Γνωστῶς ἐθεάσαντο, δόσιον ἄνθρωποι τῆς σῆς ἐλλάμψεως, τὴν εὐπρέπειαν Κόρη, ψυχὴν καὶ σῶμα ἀνακαθάραντες, καὶ κληρονόμοι φωτὸς ἀνεδείχθησαν, ἀναδοῶντες αἰεὶ, χαῖρε πηγὴ τῆς ζωῆς.

Τῶν δόσιων. Ὁ αὐτὸς

Αμέμπτως διώσαντες, ἐν ἐγκρατείᾳ καὶ καθαρότητι, τῆς ἀγάπης Πατέρες, καρπούς τοὺς θείους ἐγεωργήσατε, ἐξ ὧν τρυφῶντες γηθόμενοι ψάλλομεν· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Σοφία κοσμούμενος, καὶ διακρίσει καλλωπιζόμενος, Διόνυσιε πάτερ, θείων ῥημάτων ἐκφάντωρ πέφηνας, διαῤῥυθμίζων πρὸς βίον ἀνώτερον, τοὺς προσιόντας πρὸς σέ, ἀνενδοιάστῳ ψυχῇ.

Ιλὺος κενώσαντες, παθῶν προσύλων τὸν νοῦν μακάριοι, ἐπληρώθητε θείας, ἀγαλλιέσεως καὶ ἐλλάμψεως, ἐκ ζωηφόρου πληρώματος ψάλλοντες· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον

Γαλήνην οὐράνιον, καὶ φωτισμὸν τε καὶ ἀπολύτρωσιν, οὐρανόθεν Παρθένε, ὡς εὐσπλαγχνίας πηγὴ ἀκένωτος, τῇ σκοτισθείσῃ ψυχῇ μου κατὰ-πεμψον, καὶ ἱθύνόν με Ἀγνή, πρὸς μετανοίας δδόν.

Δεύτερος. Ὁ ὑπερυψούμενος

Ολικῶς ποθήσαντες, ἐφετῶν τὸ ἔσχατον, ἅπασιν τὴν ἐφείν, πρὸς Χριστὸν ἱθύνετε, ἐκδοῶντες θεοφόροι· ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Ιερεὺς εὐπρόσδεκτος, Θεῷ ἐχρημάτισας, χρηστότητι βίου σου, σοφὲ Διόνυσιε· ᾧ πρόσάγαγε παμμάκαρ, τοὺς ἐκ πόνου σὲ τιμῶντας.

Σάρκα ἐνεκρώσατε, ἀρετῶν ἀσκήσεις, τὴν ψυχὴν δὲ δόσιοι, Θεῷ ἐπτερώσατε, παρ' οὗ ἄξια τῶν πόνων, ἐκομίσασθε τὰ γέρα.

Θεοτοκίον

Γνωσὶν μοι σωτήριον, θράδευσον πανάμωμε, ἀγνώστως τὸν βίον γάρ, ἐτάλας διέρχομαι, καὶ παράσχου μοι Παρθένε, φωτισμὸν ἐν τῇ καρδίᾳ.

Καταβασία : Οὐκ ἐλάτρευσαν.

ᾠδὴ η'. Ὁ εἰρημὸς

» **Ε**πταπλασίως κάμινον, τῶν Χαλδαίων ὁ τύραννος, τοῖς θεοσεδέσιν ἐμμανῶς ἐξέκαυσε· δυνάμει δὲ κρείττονι, περισωθέντας τοὺς ἰδῶν, τὸν Δημιουργὸν καὶ Αὐτρωτὴν ἀνεβόα, οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Εχούσα ἀνεξάντλητον, συμπαθείας τὴν ἄβυσσον, ὡς τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πηγὴν κυήσασα, εὐσπλαγχνως, ἐπίφανον, τὸ πρόσωπόν σου Δέσποινα, καὶ ἐνεδρευόντων, καθ' ἐκάστην ὑποῦλως, κατὰ τῆς σῆς μερίδος, κατὰβαλε τὸ θράσος, καὶ φρούρει οὐρανόθεν, αὐτὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ράβδος γενοῦ δυνάμεως, καὶ ἰσχύος προπύργιον, καὶ προμηθεστάτη Θεοτόκε πρόμαχος, τῷ ὄρει σου Ἀχραντε, ἀπαύστως περιέπουσα, καὶ χειραγωγοῦσα τοὺς ἐν τούτῳ οἰκούντας, καὶ πίστει ἐκδοῶντας· χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Αμπελον ὡς κατάκαρπον, Θεοτόκε ἀπέργασε, νοητῷ ἀρότρῳ τὴν κληρονομίαν σου, ὡς βότρυας φέρουσιν, τοὺς τῷ Χριστῷ ποθήσαντας, ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἀγάπῃ κραυγάζειν· Οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Σύμμαχος καὶ ἀντίληψις, ἱατρὸς καὶ ἐπίκουρος, καὶ ἐφορος ἔσο καὶ τροφεὺς καὶ πρύτανις, Παρθένε τῇ ποίμνῃ σου ὡς ἐπηγγείλω Ἀχραντε, Πέτρῳ τῷ δαίῳ εὐλαδῶς σοι δοῶντι· χαῖρε θεογεννήτορ, τοῦ Ἀθῶ ἡ προστατίς, καὶ σκέπη ἀσφαλείας καὶ φύλαξ σωτηρίας.

Τῶν δόσιων. Ὁ αὐτὸς

Ενδεδυμένοι δόσιοι, ἱερεῖς ὡς θεόφρονες, τὴν δικαιοσύνην ὡς φωτὸς ἱμάτιον, λαμπρῶς εἰσεκλήθητε, νυμφῶνα πρὸς οὐράνιον, πρὸς συμμετοχὴν, τῆς ὑπὲρ νοῦν εὐφροσύνης, δοῶντες χαρμολύπῃ· ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ρήσεις ἁγίου Πνεύματος, ἱερεῖ Διόνυσιε, καὶ τὰ τῶν Πατέρων θεόφθογγα λόγια, σοφῶς ἐξηγούμενος καὶ ἀναπτύσσων δόξαι, ἅπαντας προτρέπεις τῷ Σωτῆρι κραυγάζειν· οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Αγγελικὴν ἀνάβασιν, τὸν σὸν βίον ποιούμενος, καὶ τῶν χαμαιζήλων

τὸν νοῦν ἀφιστάμενος, ἀπάθειαν ἤνθησας καὶ ἀρετῶν λαμπρότητα, ἡ διηγασμένος ὁ κλεινὸς Μητροφάνης, πεπόρευται ὀπίσω, τῶν ἰχνῶν σου ἐσίως· καὶ νῦν τῆς ἄνω δόξης σὺν σοὶ κατηξιώθη.

Θεοτοκίον

Σωτηριώδη κλίμακα, τὴν λαμπράν σου προμήθειαν, ἐξ Ἀθῶ πρὸς ὕψος οὐρανοῦ διήκουσαν, εἰδότες θεόθυμπε Πατέρες οἱ θεόφρονες, πρὸς θεουργικὴν ἀνεκουφίσθησαν σχέσιν, δοῶντες γηθοσύνης· χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Δεύτερος. Σοὶ τῷ παντουργῷ

Εργοῖς ἀρετῶν λαμπρῶς πεποικιλμένοι, ποικίλων γεγόνετε, χαρίτων μέτοχοι, σὺν τοῖς Ἀγγέλοις βοῶντες ἐν ὑψίστοις, σὲ ὑπερυψοῦμεν Χριστὲ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ρύσασθε ἡμᾶς παθῶν ἐπικρατείας, καὶ πάσης στενωπῆς, Πατέρες δόσιοι, τοὺς τὴν ἁγίαν, ὑμῶν τελούντας μνήμην, καὶ ὑπερυψοῦντας Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Απασαν φθαρτὴν ἐκκλίνοντες ἀπάτην, ζῶν τὴν ἰσαγγελοῦ ἐπολιτεύσασθε, καὶ τὸν δε χῶρον, ἡρδεύσατε δόσιως, τοῖς ὑμῶν ἱδρώσι Πατέρες θεοφόροι.

Θεοτοκίον

Σὺ φωτεινῆς ὑπάρχουσα νεφέλη, μὴ παύσῃ φυλάττουσα, καὶ περιέπουσα, τοῦτο τὸ ὄρος, τὸν ἁγίόν σου κληρον, Κεχαριτωμένη Παρθένε Θεοτόκε.

Καταβασία : Παῖδας εὐαγαῖς.

ᾠδὴ θ'. Ὁ εἰρημὸς

» **Ε**ξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός, καὶ τῆς γῆς κατεπλάγη τὰ πέρατα, ὅτι Θεός, ὤφθη τοῖς ἀνθρώποις σωματικῶς, καὶ ἡ γαστήρ σου γέγονεν,

»εὐρυχωρότερα τῶν οὐρανῶν, διό σε
»Θεοτόκε, Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων,
»ταξιαρχαὶ μεγαλύνουσι. δις

Ιθύνουσα ὑψόθεν καθάπερ ναῦν, τρι-
κυμiais τοῦ βίου καὶ θλίψεσι, ποι-
μνην τὴν σὴν, πρὸς σωτηριώδη ὄρμον
Ἀγνή, καὶ πρὸς λιμένα ἀκλυστον, δό-
ξης καὶ εἰρήνης καὶ χαρμονῆς, μὴ
παύσῃ Θεοτόκε, αἰ ἀνακειμένην, τῇ
προσδοκίᾳ τῆς πρεσβείας σου.

Μυρίζουσιν ὡς κρίνα ἑαρινά, καὶ
ζωῆς εὐωδίαν ἐκπέμπουσιν, ὡς
ἀληθῶς, οἱ ἐν τῷ σφ ὄρει τῷ εὐαγεῖ,
Παρθένε χαρακτήρες σου, οὓς δεδοξα-
σμένους ὑπερρυῶς, ἐν θαύμασι ποικί-
λοις, καὶ χάρισιν ἄλλοις, θεογεννητορ
ἐναπέφηνας.

Οὐράνιον εἰργάσω ὡς ἀληθῶς, τὸ
περίβλεπτον ὄρος σου Δέσποινα,
ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τοῖς κατορθώμασι
τοῖς σεπτοῖς, τῶν ἐν αὐτῷ τὸν δόλιον,
καταβεβληκότων ἀσκητικῶς. Αὐτῶν
οὖν ταῖς πρεσβείαις, συγχώρησον πται-
σμάτων, ἡμῖν παράσχου θεοnúμφευτε.

Υφάπλωσον ὡς πτέρυγας χρυσαυ-
γεῖς, τῆς προνοίας σου Κόρη τὸ
μέγεθος, καὶ τὸ σεπτόν, ὄρος σου Παρ-
θένη ὡς καλιάν, σκέπασον καὶ πρυτά-
νευσον, ἐν αὐτῷ γαλήνην διηνεκῇ, εὐ-
στάθειαν τελείαν, ὁμόνοιαν γνησίαν,
καὶ πολιτείας θείας πρόδοον.

Τῶν δσίων. Ὁ αὐτὸς

Ισότιμοι δσίων πανευκλεῶν, ἐν τῇ
ἄνω Σιδὼν χρηματίζοντες, τὰς ἀμοι-
βάς, τῆς υἱοθεσίας τῆς θεϊκῆς, λαμ-
προφανῶς κομίζεσθε, πάτερ Διονύσιε
ιερέ, σὺν θεῷ Μητροφάνη, τῆς ἀκηρά-
του δόξης, οἱ θεωροὶ τε καὶ συνέστιοι.

Μυρίπνοον ὡς ῥόδον προφητικῶς,
ἡ τοῦ Ἀθω ὑπώρεια ἦνθησε,
πνευματικῶς, ὡς ταῖς τῶν δακρύων ὑ-
μῶν ροαῖς, καταρδευθεῖσα ὅσοι καὶ ἱ-

δρῶσιν ἅμα ἀσκητικοῖς διὸ καὶ κα-
τευφραίνει, ἡμῶν τὰς διανοίας, ταῖς
ἐκ τοῦ βίου ὑμῶν χάρισι.

Οσμὴν ὡς ἀγροῦ πλήρους πνευμα-
τικῆν, ἡ παλαιστρα ὑμῶν τῆς ἀ-
σκήσεως, τῆς εὐαγοῦς, ὅσοι Πατέρες
θεοειδαῖς, ἀρωματίζει χάριτι, πάτερ
Διονύσιε ἱερέ, σὺν θεῷ Μητροφάνη, ἐν
ἡ δεδραμηκότες, ὑμῶν ὑμνοῦμεν τὰ
παλαισμάτα.

Θεοτοκίον

Υψόθεν ἐπιβλέπουσα εὐμενῶς, μὴ
ἐλλείπῃς αἰεὶ Θεοnúμφευτε, ἐπὶ τὸ
σόν, ὄρος τὸ περιβλεπτον καὶ σεπτόν,
ὅπερ ὡς κληρον ἄγιον, περιεποιήσω
παρὰ Θεοῦ, θραβεύουσα ἐν τούτῳ, τῶν
θεῶν οἰκτιρμῶν σου, προμηθεστάτως
τὰ γνωρίσματα.

Δεύτερος. Ἡσαῖα χόρευε

Ιερῶς τελέσας σου, τὴν ἀγίαν δοῖς
ζωήν, κεκοίμησαι ἱερῶς καὶ πρὸς
τὸν Θεόν, λαμπρῶς ἐξεδήμησας, καὶ
τοῦ φωτὸς τοῦ θαρχικοῦ, μέτοχος γέ-
γονας, Διονύσιε μακάριε.

Μύρον ὡς πολύτιμον, τῆς δσίας ὑ-
μῶν βιοτῆς, τὰ ἦθη τὰ εὐαγῇ
καὶ τὰς ἀρετάς, Χριστῷ προσενέγκαν-
τες, τῆς παρ' αὐτοῦ δόξης καὶ χαρᾶς,
ἐνδίκως ὅσοι, κληρονόμοι ἀνεδείχθητε.

Οἱ Ἀγγέλων σύσκηνοι, καὶ ἁγίων
πάντων κοινωνοί, προσδέξασθε
εὐμενῶς, ὃν ἀπὸ ψυχῆς, ὑμῖν ὕμνον ὕ-
φανα, φῶς μοι θραβεύοντας τῷ νοῖ,
σοφῇ Διονύσιε, καὶ Μητρόφανες πατὴρ
ἡμῶν.

Θεοτοκίον

Υπερθεν ἡ δόξα σου, τοῦ σοῦ κλή-
ρου τοῦ περικλεοῦς, ἐκλάμπει πε-
ριφανῶς, ὡς περ ἀστραπή, ἐχθροὺς μὲν
συμφλέγουσα, ἡμῖν δὲ χάριν καὶ ἀρω-
γῇν, τοῖς σὲ μεγαλύνουσι, Θεοτόκε
πρυτανεύουσα.

Καταδασία : Ἄπας γηγενής.

Ἐξαποστειλάριον

Γυναῖκες ἀκουτίσθητε

Οῖως πεπολίτευσαι, καὶ τὸν Χρι-
στὸν ἐδόξασας, τῇ ἐναρέτῳ ζωῇ
σου, ὃ Διονύσιε πάτερ, παρ' οὗ λαμ-
πρῶς δεδοξασαι, δόξῃ τῇ ὑπὲρ ἔννοιαν,
ὃν ἐκδυσώπει πάντοτε, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν
τιμῶντων, τὴν φωτοφόρον σου μνήμην.

Ἔτερον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις

Συγκοινωνὸν ἐκτίσω, καὶ μιμητὴν
ὡς φοιτητὴν, τὸν ἱερὸν Μητροφά-
νην, ἐν τῇ ἐνθέῳ σου ζωῇ, ὃ Διονύσιε
πάτερ μεθ' οὗ σε ἀνευφημοῦμεν.

Θεοτοκίον

Τὸ ἐμφανές σου ὄρος, ὡς κληρου-
χίαν ἱεράν, περίεπε ὡς ὑπέσχου,
θεοχαρίτωτε Ἀγνή, τῶν μόνотρόπων
τὰ στίφη, ρυθμιζούσα θαερέστως.

Εἰς τοὺς αἰνοὺς

Ἰστώμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ
ἐξῆς προσόμοια.

Ἡχος πλ. δ'.

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος

Πάτερ σοφῇ Διονύσιε, ἀναλαβὼν τὸν
σταυρόν, τοῦ Κυρίου ἐπ' ὧμων
σου, τούτῳ ἠκολούθησας, ἱερῶς βιωσά-
μενος ὅθεν ἄλλου φωτὸς πεπλήρωσαι,
καὶ αἰωνίου δόξης ἡξίωσαι ὃ τῆς ἐλ-
λάμψεως, ἥς αὐτόπτης πέφηνας! ἐν
οὐρανοῖς, θρόνῳ τοῦ Παντάνακτος, ἐμ-
φανιζόμενος.

Πάτερ ἱερέ Μητρόφανες, ἱερωμένῃν
ζωήν, ἱερῶς ἐπαγόμενος, ἱερεὺς
εὐπρόσδεκτος, τῷ Χριστῷ ἐχρημάτι-
σας, Διονυσίῳ παιδοτριβοῦμενος, καὶ
παρ' ἐκείνου φωταγωγοῦμενος ὅθεν ἀ-
πήστραψας, χρυσαυγὲς ὡς ἔσοπτρον,
μαρμαρυγὰς, βίου καθαρότητος, τοῖς
πρόσιτοῖς σοι.

Τρίβον τὴν στενὴν βαδίσαντες, καὶ
πρὸς ἀγῆρω ζωὴν, ἀσφαλῶς κα-
τοικίσαντες, πρὸς Χριστοῦ εἰλήφατε
τὸν ἀκήρατον στέφανον, δικαιοσύνη
καλλωπιζόμενον, καὶ ἀφθαρσίᾳ ὡραι-
ζόμενον ὃ στεφανούμενοι, τῷ Χριστῷ

παρίστασθε, ὑπὲρ ἡμῶν, δέησιν προσά-
γοντες, θεομακάριστοι.

Πλῆρεις θυμηδίας κρείττονος, πλή-
ρεις χαρᾶς ἀληθοῦς, Διονύσιε
πάνσοφε, καὶ θεῖε Μητρόφανες, ἱερῶς
μετατέθητε, ἐνθα χειμάρρους ἀϊδιότη-
τος, ὅπου τὸ ξύλον τῆς ζωῆς πεφύτευ-
ται ὃ οἶαν εὗρατε, ὑπὲρ νοῦν τερπνό-
τητα! ὃ φωταυγοῦς, λήξεως καὶ χά-
ριτος! ἥς ἡξιώθητε.

Δόξα. Ἡχος πλ. δ'.

Τῶν δσίων Πατέρων ἡ δυάς, τὴν
διασφαλλομένην φυγοῦσα συνα-
φῇν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν Ἀθῶ ἠδύλισθη,
ἐνθα Κυρίῳ, ὡς κεκάθαρται ἡνώθη
καὶ τὸ μυστήριον τῆς θεουργίας, ἡμῖν
διέγραψε δι' ἐπιστήμης, οὓς ἀνυμνοῦν-
τες προφρόνως, μακαρίσωμεν λέγοντες
ὃ θεῖα ξυνωρίς, θεωροὶ καὶ ἐπόπται,
τῆς τερπνότητος τοῦ Λόγου εἰκόνες
νεόσηκτοι, τῶν ὑπὲρ νοῦν ἀναδάσε-
ων τῆς μυστικῆς ζωῆς, οἱ οὐρανόφω-
τοι λύχνοι τὰ ἡδύπνευστα κρίνα τῆς
ἀπαθείας τὰ πάγχρυσα σκευὴ τῶν χα-
ρίτων Τριάδος κειμήλια, Θεοτόκου
θεράποντες, ἐκτενῶς πρεσβεύσατε, ὑ-
πὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Δέσποινα πρόσδεξαι...

Δοξολογία μεγάλη καὶ ὁπλόυσις.

Εἰς τὴν ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ τυπικά, οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ μὲν
τοῦ α' κανόνος τῶν Ἀγίων ἡ γ' ᾠδὴ, ἐκ
δὲ τοῦ β' ἡ στ'. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέ-
λιον εἰς δσίους.

Κοινωνικόν : Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις τῶν δσίων δυάς σεπτῇ, οἱ
ἀμέμπτω βίῳ, διαπρέφαντες ἐπὶ
γῆς, σὺν τῷ Διονυσίῳ, Μητρόφανες
θεόφρον, Τριάδος τῆς Ἀγίας, θεῖοι
θεράποντες.

ΔΙΣΤΙΧΟΝ

Δυὰς δσίων παθῶν λυτρώσασθέ με
Γεράσιμον μέλψαντα ὑμῶν τὸν βίον.

Λ Ο Γ Ο Σ

Ὑπομνηματικὸς εἰς τὸν βίον τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων
Πατέρων ἡμῶν Διονυσίου τοῦ Ῥήτορος καὶ Μητροφάνους

Εὐλόγησον Πάτερ

Ἦθος ἱερὸν εἶναι καὶ νόμος θεῖος, ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς τοῖς πιστοῖς παραδεδωμένος, ἵνα τῶν ἐναρέτων καὶ ἁγίων ἀνδρῶν οἱ βίοι καὶ τὰ κατορθώματα, ἀνάγραπτα τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ παραμένουσιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν, πρὸς δόξαν Θεοῦ, τοῦ ἐνδοξαζομένου ἐν τοῖς Ἀγίοις αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν θελόντων σωθῆναι καὶ κληρονομεῖν σωτηρίαν, κατὰ τὸν θεηγόρον Παῦλον.

Μέγα τῷ ὄντι πρὸς μίμησιν ἀρετῆς καὶ τελειοτέρου πνευματικοῦ βίου κατόρθωσιν οἱ τῶν Ἀγίων ἀνδρῶν βίοι διηγούμενοι, καὶ ὡς στήλαι καὶ εἰκόνες τρόπον τινά, τοῖς θέλουσιν εὐσεβῶς ζῆν προτιθέμενοι, διὸ καὶ λέγει ἐκκλησιαστικὸς τις Πατήρ. «Καὶ πάντων μὲν τῶν κατὰ Θεὸν πολιτευσαμένων ὁ βίος τοῖς εὐσεβέσιν ὠφελιμώτατος, οὐχ' ὑπόδειγμα μόνον καὶ τύπος, ἀλλὰ καὶ παράκλησις ὑπάρχων πρὸς ἀρετὴν. ζήλου γάρ τι κέντρον ἐνέησιν ἁγαθοῦ, καὶ διαθερμαίνει τὴν εὐσεβῆ ψυχὴν πρὸς μίμησιν». (1)

Πρὸς τὴν διήγησιν καὶ ἀνάγνωσιν τοῦ βίου τῶν ὁσίων ἀνδρῶν παρακινῶν καὶ ὁ σοφὸς Σειράχ λέγει «μὴ παρίδῃς διήγημα σοφῶν» καὶ πάλιν, «μὴ ἀστόχει διηγῆματος Γέροντος». (2)

Ἀλλὰ καὶ ὁ ὑψίνους Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, τὴν ἐκ τούτου ὠφέλειαν καὶ χάριν δεικνύων, λέγει «ἐπειδὴ καὶ τὸ μεμνησθαι τοῦ ἀνδρὸς (ἐννοεῖ τὸν ἅγ. Κυπριανόν,) ἁγιασμός, καὶ μέγιστον εἰς παράκλησιν ἀρετῆς ὁ λόγος». (3).

(1) Γεωρ. Ἀλεξανδρείας, Βίος Χρυσόστομου.

(2) Σειράχ η' 9.

(3) Λόγος εἰς ἅγ. Κυπριανόν

Ὅχι μόνον ὠφέλειαν οὐ τὴν τυχοῦσαν καρποῦται ὁ πνευματικῶς ἐορτάζων καὶ τιμῶν τῶν ἁγίων τὰς μνήμας, καὶ εἰς ὑπόμνησιν ἁγίων τὴν πολιτείαν ἐκείνων, ἀλλὰ καὶ πνευματικὴν εὐφροσύνην μεγίστην αἰσθάνεται ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ διὰ τῆς τοιαύτης ὑπομνήσεως, ὡς καὶ ὁ σοφὸς διαγορεύει Σολομών. «Ἐγκωμιαζομένου (4) δικαίου εὐφρανθήσονται λαοὶ ἁθανασία γὰρ ἐστὶν ἡ μνήμη αὐτοῦ» τοῦτέστι τῆς μελλούσης ἁθανασίας καὶ δόξης προοίμιον καὶ τύποις, κατὰ τὸν Θεσσαλονίκης θεῖον Γρηγόριον, (5) προδεικνύουσα ἡμῖν διὰ τῶν ἐνταῦθα τελουμένων τὴν δόξαν καὶ τὴν λαμπρότητα, τὴν ὁποῖαν μέλλουσι νὰ κληρονομήσωσιν οἱ τὴν παγκόσμιον ἐξανάστασιν καὶ τὴν εἰς οὐρανούς ἀποκατάστασιν. Ἀλλὰ μήπως ἡ τιμὴ καὶ ὁ ἐπαινος τῶν ἁγίων δὲν ἀναφέρεται πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν, παρ' οὗ πᾶσα ἀρετὴ καὶ δώρημα τέλειον τοῖς ἀνθρώποις προέρχεται; «Ἐθανάσιον ἐπαινῶν, λέγει ὁ θεολόγος μέγας Γρηγόριος ἐν τῷ πρὸς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ἐγκωμίῳ αὐτοῦ, ἀρετὴν ἐπαινέσομαι, ἀρετὴν δὲ ἐπαινῶν, Θεὸν ἐπαινέσομαι».

Οὕτω λοιπὸν ἐχόντων τῶν πραγμάτων, καὶ τοῖς προεκτεθεῖσι πειθαρῶν καὶ ἐπόμενος, καθήκον θεώρησα ἐπιβεβλημένον, ἵνα καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀσκησάντων ὁσίων Πατέρων ἡμῶν τὴν μνήμην Διονυσίου καὶ Μητροφάνους, δι' ἐγκωμίων καὶ ᾠμάτων ὡς ὅσον τε τιμῶω, καὶ τοῦ ἐναρέτου βίου αὐτῶν τὰς ἀρετὰς ἀμυδρῶς πῶς καὶ ἐν ἐπιτομῇ τοῖς φιλοσόφους ἀδελφοῖς διηγηθῶ. «Οὐ θεμιτόν ἐστι, λέγει σοφὸς τις, οὕτε

(4) Κεφ. δ' 14.

(5) Λόγ. εἰς Ἀποστ. Πέτρον καὶ Παῦλον καὶ εἰς ἅγ. Πάντας.

μὴν ἔσιον, τὰς τῶν δικαίων καὶ ἁγίων ἀνδρῶν ἐπὶ γῆς πολιτείας, καὶ Θεῷ διὰ καθαρότητα πλησιαζούσας θυθῆ λήθης καταβαπτίζεσθαι, ἢ τῷ μυθῷ τῆς σιωπῆς ἐπὶ πολὺ κατακαλύπτεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν φανερώς τῆς διηγήσεως ἐπιτίθεσθαι. ὅπως ἐντεῦθεν τῶν καλῶν ἔργων φανερούμενων ἢ πρὸς ἁγαθὸν Θεὸν ἄδουτος ἐξανατέλῃ δόξα.» (1) Καὶ λέγω ἀμυδρῶς, διότι, εἴτε ἐξ ἀμελείας τῶν προγενεστέρων καὶ συγχρόνων τοῖς ὁσίοις δὲν διεσώθη ἡμῖν ἐκτενές τι ὑπόμνημα τοῦ βίου αὐτῶν, ἢ καὶ συγγραφὴν ἀπωλέσθη, πλὴν ἐλαχίστων περὶ αὐτῶν σημειώσεων καὶ μαρτυριῶν σποράδην διασωζομένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων θασιζόμενος, καὶ τὴν θείαν χάριν εἰς ἀρωγὴν ἐπικαλεσάμενος, ἀρχομαι τῆς τούτων διηγήσεως.

Ἐγεννήθησαν οἱ δύο οὗτοι νοητοὶ ἀστέρες, οἱ τῆς ἰσαγγέλου διαγωγῆς θιασῶται καὶ τῶν πάλαι ὁσίων μιμηταὶ καὶ δόμοτροποι, οἱ τῆς οὐρανίου πόλεως πολιταὶ καὶ οἰκήτορες καὶ τῆς ἁγίας Τριάδος θεράποντες, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἔκτου (16ου) αἰῶνος, ὡς δύο βλαστοὶ εὐθαλεῖς καὶ ἀμάραντοι ὄρηκας, οἵτινες ἐμελλον νὰ καρποφορήσωσιν εἰς ἑκατόν, τῆς ἐναρέτου ζωῆς τοὺς γλυκυτάτους καρπούς, καὶ τοῦ ἁγ. Πνεύματος τὰς χάριτας ὡς τοῦτο μετὰ ταῦτα ἐμπράκτως ἀπεδείχθη. Ἀγνωστον τυγχάνει ἡμῖν τὸ ὄνομα τῆς Πατρίδος αὐτῶν, ἢ καὶ ἂν ἐκ μιᾶς τοιαύτης ἀμφοτέρω κατήγοντο, καίτοι περὶ τούτου πολλὰ ἠρευνήσαμεν ἀλλ' οὐδὲν ἐξηκριβώσαμεν. Ὅπως καὶ οὗτοι οἱ θεοὶ Πατέρες ἔπραξαν ὡς πολλοὶ τῶν ὁσίων, οἵτινες ἀποβλέψαντες ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν οὐράνιον καὶ μόνιμον Πατρίδα ἡμῶν, τὴν μητέρα πάντων κατὰ Παῦλον ἀπέκρυψαν τῆς ἐπιγείου καὶ προσκαίρου

(1) Νικήτας Πατρίκιος βίος Ἀγ. Ἀνδρέου Κρήτης.

ταύτης τὸ ὄνομα.

Ἀνατραφέντες δὲ παιδεῖα καὶ νοουθεσία Κυρίου, ἠγάπησαν μᾶλλον πάντων τὴν εὐκοσμίαν τῶν σεμνῶν καὶ χρηστῶν ἡθῶν, καὶ τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, τὸν ὄντα κατὰ τὸν παροιμιασθῆν πηγὴν ζωῆς. Καὶ τοσοῦτον ἐπεδόθησαν εἰς τὴν σπουδὴν καὶ μάθησιν τῶν ἱερῶν γραμμάτων καὶ τῆς λοιπῆς ἐγκυκλίου παιδείας, καὶ μάλιστα ὁ θεῖος Διονύσιος, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἐγένετο κάτοχος πολλῶν γνώσεων, καὶ πολὺς ἐν τῇ ἑξῶ σοφία, ἐξ οὗ καὶ προσεκτήσατο καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Ῥήτορος, παραμεινάσαν ἕκτοτε αὐτῷ μέχρι τέλους τοῦ βίου. Ἀπόδειξις δὲ τούτου σαφὴς ἄχρι τοῦδε, οἱ παρ' αὐτοῦ ἀπλοποιηθέντες διαφοραὶ τῶν Πατέρων λόγοι διασωζόμενοι ἐν χειρογράφοις, ἐν πολλαῖς τοῦ Ὁρους Μοναῖς, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδιόχειρος αὐτοῦ βίβλος, ἢ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Σκήτης τῆς Ἀγίας Ἀννης εὐρισκομένη, κοινῶς «Κουβαράς» καλουμένη ἐν τοῖς ὁποίοις βλέπομεν ἐπιγραφόμενον καὶ τὸν δοθέντα αὐτῷ τίτλον τοῦ Ῥήτορος.

Προκρίπτων καὶ αὐξάνων ὁ θεῖος Διονύσιος τῇ θύραθεν σοφίᾳ, συνεπρόκοπτε καὶ συνηύξανεν ἀναμφιδόλως, ὡς νουνεχῆς καὶ σοφὸς τῇ κατὰ θεὸν φιλοσοφίᾳ. ἤκουσε γὰρ τοῦ ἱεροῦ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου λέγοντος, «Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δεῖξάτω ἐκ τῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας». (2) Διὸ καὶ ἐφαίνετο κατὰ τὸν Προφητάνакта, ὥσει δένδρον πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν μυστικῶν ὁδῶν, ὅπερ ἐμελλε νὰ καρποφορήσῃ καὶ ἀποδώσῃ ἐν τῇ καταλλήλῳ καιρῷ, τῆς αἰωνίου ζωῆς τοὺς ἡδυτάτους καρπούς.

Τοιοιούτῳ πολιτευόμενος ὁ θεῖος Διονύσιος πρὸ τῆς τοῦ Ἀγίου σχήματος περιβολῆς, καὶ ρυθμίζων ἑαυτὸν μετὰ τὴν

(2) Ἰακώβος γ' 13.

κατὰ Θεὸν εὐσέβειαν, καθὼς τὰ μετὰ ταῦτα αὐτοῦ ἀποδεικνύουσι, προσέτι δὲ καὶ τὰς ἀγίας καὶ θεοπνεύστους Γραφὰς μελετῶν, ἐτρῶθη ὅλως ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἔρωτος, καὶ ἔκρινε δικαίως, ὡς ὄντως σοφός, ν' ἀφιερῶθῃ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν πολιτείαν, ἣτις ἀναδιδάσκει τὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀξίαν καὶ συνάπτει αὐτὸν μετὰ τοῦ Θεοῦ. Καταλιπὼν δὲ τὰ πάντα ὡς πρόσκαιρα καὶ ἀπανθοῦντα, καὶ «τὸ τῆς ψυχῆς εὐγενὲς διαφθείροντα» (1), ὡς ὁ θεολόγος λέγει Γρηγόριος, ἀλλὰ καὶ ἑαυτὸν ἀπαρνησάμενος κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν ἐντολήν, προσῆλθε μετὰ θερμοῦ ζήλου καὶ μεγάλης προθυμίας εἰς τὴν ἱερὰν καὶ εὐαγγ. Μονὴν τοῦ Στουδίου, ἅρας τὸν ἐλαφρὸν καὶ χρηστὸν τοῦ Κυρίου ἡμῶν ζυγόν.

Ὅτι εἰς τὴν τοῦ Στουδίου περιώνυμον Μονὴν ἐγένετο Μοναχὸς ὁ θεῖος Διονύσιος μαρτυρεῖ τοῦτο αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἐπιγράφων ἑαυτὸν εἰς τὰ πρ' αὐτοῦ γραφέντα «Στουδίτην».

Ἄλλ' ἐνταῦθα ἐπιτραπήτω μοι μία παρέκβασις: Ἡ ἐν λόγῳ Μονὴ τοῦ Στουδίου φαίνεται ὅτι διετηρήθη ἀρκετὰ ἔτη μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. γενομένην κατὰ τὸ ἔτος 1453, διατελοῦσα πάντως ἐν παρακμῇ. Διότι ὁ καθολικὸς αὐτῆς ναὸς εἶχε μεταβληθῇ εἰς τουρκικὸν εὐκτήριον μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1500—1550, ὡς μαρτυρεῖ τοῦτο σοφὸς τις περιγηγησάμενος τότε τὰ τοῦ Βυζαντίου καὶ τὴν λοιπὴν Ἀνατολήν καὶ ἰδὼν αὐτόν. (2)

Πάντως ὅμως καὶ ἐν εἶχε μεταβληθῇ ὁ ναὸς αὐτῆς κατὰ τὴν ἀνωτέρω μαρτυρίαν,

(1) Λόγ. εἰς Ἀγ. Κυπριανόν.

(2) Οὗτος ἐστὶν ὁ Γάλλος Πέτρος ὁ Γύλλιος γεννηθεὶς ἐν Ἀμβιανῷ τῆς Γαλλίας ἐν ἔτει 1490 ἢ κατ' ἄλλους 1495, καὶ ἀποβιώσας ἐν Ρώμῃ τῷ 1550. Βλ. «Ἡ Κωνσταντινουπόλις» ὑπὸ Β. Σκαρλάτου, τόμος α' σελ. 306, ἀλλὰ καὶ προλεγόμενα τοῦ αὐτοῦ τόμου.

εἰς Τουρκικὸν τέμενος μετὰ τινος τμήματος τῆς Μονῆς, θὰ κατεῖχον οἱ μοναχοὶ τὸ ἐπίλοιπον τμήμα, χρησιμοποιοῦντες ὡς καθολικὸν κινὲν ἐκ τῶν παρεκκλησίων αὐτῆς, ἢ ἴσως, ἕπερ καὶ πιθανώτερον, νὰ εἶχον ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν, συμπήξαντες ἀλλήλοισι τῆς πόλεως κατοικίαν αὐτῶν συναποκομίσαντες μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὴν περὶ ὠνυμὸν καὶ πολυφήμον ἐπωνυμίαν «τοῦ Στουδίου». Ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι τὰ πράγματα ἡ Μονὴ τοῦ Στουδίου φαίνεται σωζομένη μέχρι τὰ τέλη περίπου τοῦ 16ου αἰῶνος, εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς ὁποίας ἐνεγράφη, ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης καταγόμενος καὶ ἐν ἔτει 1577 ἀποθανὼν ὑποδιάκονος Δαμασκηνὸς ὁ πεζογράφος, (ὁ μετέπειτα Λιτῆς καὶ Ῥενδίνης ἐπίσκοπος), ἐξ οὗ ἔλαβε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «Στουδίτης». (3) Πλὴν τῆς ἐν Κωνσταντινίᾳ Μονῆς τοῦ Στουδίου ὑπῆρχον καὶ ἄλλαχοῦ τοιαῦτα μετὰ αὐτὸ ὄνομα, ὑποδεέστεραι πάντως, ἰδρυθεῖσαι κατὰ τὸν μεσαίωνα ὑπὸ διαφόρων Στουδιτῶν μοναχῶν. (4)

Ἄλλ' ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον. Προσελθὼν ὁ θεῖος Διονύσιος ὡς ἐλέχθη εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Στουδίου, καὶ δοκιμασθεὶς καταλλήλως ἐν ταῖς προκαταρκτικαῖς πράξεσιν ἐκάρη ὡς ἐπεθύμει μοναχός.

Δύναται τις νὰ συμπεράνῃ τὴν ἄκραν ὑποταγήν καὶ ταπεινώσιν τοῦ ἀσίου καὶ γενικῶς τὴν προθυμίαν αὐτοῦ πρὸς τοὺς

(3) Βλ. Μεγάλην Ἐγκυκλοποιδεῖαν «Πυρσοῦ» ἐν λέξ. Δαμασκηνός.

(4) Βλ. Ἑλληνικὸν βίον ἀγίου Θεοδώρου Στουδίτου, καὶ «Βυζαντινὸν ἑορτολόγιον» ὑπὸ Μ. Γεδεών, τῇ 29ῃ Αὐγούστου καὶ 11ῃ Νοεμβρίου. Ἡ δὲ ἡ ἐν Κωνσταντινίᾳ πάλαι ποτὲ διάσημος Μονὴ τοῦ Στουδίου σώζεται μεταβεβλημένη εἰς Τουρκικὸν τέμενος, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἐμίρ—Ἀχῶρ—Τζαμισί» μετασκευασθεῖσα πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν Τούρκων. Παπαρηγόπουλος, Τομ. γ' σελ. 147. ἐκδ. Καρλίδου.

πνευματικούς ἀγῶνας τῆς κατὰ Χριστὸν πολιτείας, ἐκ τῆς μετέπειτα χάριτος αὐτοῦ. Διότι σὺν τῇ κουρᾷ τῶν τριχῶν ἀπέχει καὶ πᾶν ὀλικὸν καὶ ἐμπαθὲς θέλημα καὶ φρόνημα, ἀλλὰ καὶ πάντα κοσμικὸν τύπον καὶ περιφάνειαν καὶ ρητορικὴν στωμυλίαν καὶ ἀδολεσχίαν, καὶ τῶν ἑξωπραγμάτων γνῶσιν, τὴν φυσιοῦσαν τὸν ἀνθρώπον, σκόδαλα, ἀποστολικῶς ὁ μακάριος ἐλογίσατο, ἵνα μόνον Χριστὸν κερδήσῃ, τὸν ὅποιον ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας ἠγάπησε, γενόμενος πτωχὸς τῷ πνεύματι.

Ἀλλὰ ἐπιθυμῶν ἀνωτέραν ἡσυχαστικὴν ζωὴν, ἣτις, κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον, ἐστὶν ἀρχὴ καθάρσεως τῆς ψυχῆς, ἀνεχώρησεν διὰ τὸν ἀγώνυμον Ἀθῶν, τὸ πνευματικὸν τοῦτο γυμναστήριον πάσης ἀρετῆς καὶ ἐναρέτου πράξεως, καὶ ἐλθὼν κατήκνησεν ἐν τινὶ Κελλίῳ ἢ καὶ μονοδρίῳ πλησίον τῆς Σκήτης τῶν Καρυῶν, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἰδίας αὐτοῦ ἐπιστολῆς, ἀποσταλείσης εἰς τὴν τότε «Σύναξιν τοῦ ἀγίου Ὁρους», ἣτις σώζεται ἐν χειρογράφῳ κώδικι, ἀποκειμένῳ ἐν τῷ ἀνωθεν τῶν Καρυῶν Λαυριωτικῷ Κελλίῳ τῆς ἀγίας Τριάδος. (1)

Ἐνταῦθα ἐπιδόθεις εἰς τὴν μελέτην καὶ ἐργασίαν τῆς ἀσκητικῆς φιλοσοφίας, ἅμα δὲ καὶ τὰ κρείττονα ζηλῶν χαρίσματα, ἐγένετο τοῖς πᾶσιν αἰδέσιμος, καὶ πλείστοι προσήρχοντο αὐτῷ ζητοῦντες συμβουλὰς πρὸς ἐπανόρθωσιν ἡθῶν καὶ κατὰστασιν ψυχῆς, καὶ ἐξωμολογοῦντο τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· διότι ὁ ὁσῖος εἶτε ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Στουδίου, εἶτε ἐνταῦθα εἶχε χειροτονηθῇ ἱερεὺς, λαβὼν καὶ χειροθεσίαν πνευματικοῦ Πατρὸς. Ταῦτα πάντα δύναται τις νὰ συναγάγῃ ὅταν μετὰ προσο-

(1). Ἡ αὕτη ἐπιστολὴ ἐβδόμη ὑπὸ Χ. Κτενᾶ ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «Ἀπαντα τὰ ἐν ἀγίῳ Ὄρει ἱερὰ καθιδρύματα. Ἀθῆναι 1935». σελ. 83ὸ στοιχεῖον Θ.

χῆς ἀναγνώσῃ τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολήν, ἣτις ἐστάλη ἐκ τοῦ μετέπειτα ἐν μικρᾷ ἀγίᾳ Ἀννῇ ἡσυχαστηρίου αὐτοῦ, πρὸς τὴν «Σύναξιν ἀγίου Ὁρους», ζητήσασαν παρ' αὐτοῦ συμβουλὰς. Ἦτο ἄρα ὁ θεῖος Διονύσιος ὡς σοφὸς καὶ ἐργάτης τῆς ἀρετῆς δόκιμος καὶ τῆς διακρίσεως λύχνος, σύμβουλος ἀγαθὸς καὶ καθοδηγὸς δεξιὸς ὅχι μόνον ἀπλῶν μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἰθύνοντων τότε τὸν περίδλεπτον τοῦτον τῆς Θεοτόκου κλήρον.

Βλέπων ὅμως ὅτι δὲν ἠδύνατο ν' ἀπολαμβάνῃ ἐκεῖ τὴν ποθητὴν αὐτῷ ἡσυχίαν, ἅμα δὲ ἀποφεύγων τὰς ἀτασθαλίας καὶ εὐθύνας τῆς τότε κακοδιοικήσεως τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου, ὡς ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ ἐν τῇ ῥηθείᾳ ἐπιστολῇ, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν ἐν τῇ μεγαλωνύμφῳ Σκήτῃ τῆς ἀγίας Ἀννης, καλουμένη τότε ἀπλῶς «Σκήτῃ τῆς Λαύρας», ὡς ἐν πλείστοις χειρογράφοις ἐμφαίνεται, μὴ ὑπάρχοντος εἰσέτι τοῦ μετέπειτα ἰδρυθέντος μεγαλοπροποῦς Κυριακοῦ ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοπρομήτορος ἀγίας Ἀννης, ἐξ οὗ καὶ ἡ Σκήτη ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα μὴ ἀναπαυθεὶς, ἐξελέξατο δι' ἄκραν ἡσυχίαν καὶ ἀσκήσιν τὴν μικρὰν καλουμένην ἀγίαν Ἀνναν, ἣτις καὶ αὕτη τότε ἐκαλεῖτο ἀπλῶς «Μικρὰ Σκήτη» ἢ καὶ συνημμένως μετὰ τῆς μεγάλης τοιαύτης «Σκήτῃ τῆς Λαύρας», ἔχουσα μικρὸν ἄθροισμα ἀσκητικῶν ἡσυχαστηρίων, ἐνθα ἠγωνίζοντο οἱ τὸν ἀπράγμονα καὶ ἡσύχιον βίον ἀσπαζόμενοι Πατέρες.

Ἐνταῦθα μετὰ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Μητροφάνους, ἐν τινὶ μικρᾷ καλύβῃ, εὕρισκόμενη κάτωθεν τῆς καλύβης τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐντὸς τοῦ ἐκείσε σπηλαίου, ἰδρυθεῖσα, ἴσως παρ' αὐτῶν, ἐπῆξαν τὴν πνευματικὴν αὐτῶν παλαίστραν ἀγωνιζόμενοι τὸν καλὸν τῆς ἀσκήσεως καὶ ἡσυχίας ἀγῶνα. Ἀγνωστον

εἰς ἡμᾶς πότε προσέλαβε τὸν θεῖον Μητροφάνην, ὅταν ἦλθεν ἐν Μικρᾷ Ἀγίᾳ Ἀννῇ, ἢ ὅταν ἡσύχαζεν ἀλλαχοῦ τοῦ Ὄρους. Πολὺ πιθανὸν νὰ εἶχεν αὐτὸν ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Στουδίου, διότι ἐν τισὶ καλεῖται καὶ ὁ Μητροφάνης Στουδίτης, εἴτε διότι προήρχετο καὶ οὗτος ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς εἴρηται Μονῆς, εἴτε ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην ἐκ τοῦ δόσιου αὐτοῦ Γέροντος, καλουμένου Στουδίτου.

Σχολάσαντες λοιπὸν ἐνταῦθα ἐκ πάντων τῶν ἔξω, ἡσύχασαν σχεδὸν τελείως τὴν κατὰ Θεὸν ἡσυχίαν. Ἦκουσαν οἱ μακάριοι τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Προφητάνακτος λέγοντες «Σχολάσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός» (1). Ἀλλὰ καὶ τὸν Ὅσιον Νεῖλον τὸν σοφὸν ἀνέγνωσαν λέγοντα «Βίος ἡσύχιος χρημάτων πολλῶν περιφανέστερος» (2). Ὡσαύτως καὶ τὸν θεῖον Ἰσίδωρον τὸν Πηλουσιώτην γράφοντα «Ἐμοὶ τὴν μετρίαν εἶδῃσιν ἢ κατὰ μόνας προσέθηκεν ἀναχώρησις· ὁ γὰρ ἐν μέσῳ θορύβων στρεφόμενος, καὶ γνῶναι τὰ οὐράνια βουλόμενος, λέληθεν ὅτι τὸ ἐν ἀκάνθαις σπειρόμενον ὑπ' αὐτῶν συμπνίγεται· καὶ ὁ μὴ σχολάσας Θεὸν γνῶναι οὐ δύναται». (3) Πρὸς τοῦτοις τὸν Μέγαν Βασίλειον· «Νοῦς μὴ σκεδαννύμενος ἐπὶ τὰ ἔξω, μηδὲ ὑπὸ τῶν αἰσθητηρίων ἐπὶ τὸν κόσμον διαχεόμενος, ἐπάνεισι μὲν πρὸς ἑαυτὸν, δι' ἑαυτοῦ δέ, πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ ἔννοιαν ἀναβαίνει, καὶ κελὶν τῷ κάλλει περιλαμβόμενός τε καὶ ἐλλαμπόμενος, καὶ αὐτῆς τῆς φύσεως λήθην λαμβάνει». (4)

Ἀγωνιζόμενοι οὕτως ἐν τῇ ἡσυχίᾳ διὰ τῶν σωματικῶν, πολλῶν δὲ μάλλον διὰ τῶν πνευματικῶν ἀγώνων, καὶ ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν διατιθέμενοι, καὶ ἀπὸ

δόξης εἰς δόξαν προβαίνοντες διὰ τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς, ἐκάθησαν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ καὶ πάθους σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ ἐγένοντο σκευὴ δεκτικὰ τῶν δωρεῶν τῆς χάριτος, καὶ ἀκηλίδωτα ἔσοπτρα τῶν μυστικῶν ἐλλάμψεων. Ἐζων ἐν ἐνὶ λόγῳ τὴν ἀγγελικὴν ἀληθῶς καὶ μακαρίαν ζωὴν, ἣτις ἐστὶν ἀρχὴ καὶ προσίμιον τῆς αἰωνίου τοιαύτης, κατὰ τὸν Θεσσαλονίκης θεῖον Γρηγόριον. Περὶ τῶν ζώντων ταύτην τὴν ἔνθεον ζωὴν λέγει καὶ ὁ οὐρανοφάντωρ Μέγας Βασίλειος· «Μακάριοι οὖν οἱ τοῦ ἀληθινοῦ κάλλους φιλοθεάμονες· οἶονε γὰρ προσδεθέντες αὐτῷ διὰ τῆς ἀγάπης, καὶ τὸν ἐπουράνιον καὶ μακαριστὸν ἔρωντες ἔρωτα, ἐπιλανθάνονται μὲν οἰκείων καὶ φίλων, ἐπιλανθάνονται δὲ οἴκου καὶ περιουσίας· ἐπιλαθόμενοι δὲ καὶ τῆς σωματικῆς εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν ἀνάγκης, μόνῳ τῷ θεῷ καὶ καθαρῷ προστετήκασιν ἔρωτι». (5)

Τότε φαίνεται ὅτι ἐζητήθη παρὰ τῶν πλησιουσίων τοῦ Ὄρους κατοίκων πνευματικὸς πατήρ, πρὸς ἐξομολόγησιν καὶ διόρθωσιν τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν, καὶ ὡς τοιοῦτος ἐκρίθη κατάλληλος παρὰ τῶν Πατέρων, διὰ τὸ περιδύτης ἀρετῆς αὐτοῦ, ὁ ἱερὸς Μητροφάνης· «Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη, λέγει ὁ Κύριος, οὐδὲ κάλυσαι λύχνον, καὶ τιθεῖσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ». (6) Ὑπακούσας λοιπὸν ὁ θεῖος Μητροφάνης εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν Πατέρων ὡς πλήρης τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πλησίον ἀγάπης, ἐξηλθε τοῦ Ἀγιωνόμου Ὄρους καὶ περιήρχετο τὰ πέριξ χωρία καὶ κόμας, ἐξομολογῶν καὶ διορθῶν τὰς τῶν ψυχῶν διαθέσεις, καὶ μεταπλάττων διὰ τοῦ λόγου τῆς χάριτος τὰ ἦθη καὶ τὰς

(1) Ψαλμὸς με' 10.

(2) Φιλοκαλία λόγος «ἀσκητικός». . . »

(3) ἐπιστολὴ υβ'.

(4) ἐπιστολὴ α'.

(5) Ἐσμ. εἰς τὸν μδ'. ψαλμὸν.

(6) Ματθ. κεφάλ. ε'. 14. 12.

καταστάσεις ἐνὸς ἐκάστου ἐπὶ τὸ κρεῖττον, ὡς καλὸς οἰκονόμος τῆς δεδομένης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος χάριτος. Φθάσας δὲ εἰς τὸ χωρίον Ἰσθόρον, (1) συνήνητσε τὸν εὐλαβῆ ἐκείνον Δημήτριον, τὸν ἰδόντα κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας φοδερὰν ὄπτασιαν, τὸν ὁποῖον ἐξομολογήσας καὶ ἐξετάσας δις καὶ τρίς ἐπισταμένως, ὡς αὐτὸς οὗτος ὁ θεῖος Μητροφάνης λέγει, (2) καὶ σεβασθῆς περὶ τῆς ἀληθείας καὶ ἀκριθείας τῆς ὀπτασίας, συνέγραψεν αὐτὴν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἐν ἁγίῳ Ὁρει, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἁγίου αὐτοῦ Γέροντος ὁσίου Διονυσίου. Καὶ περατώσας τὴν ἀναθεθεῖσαν αὐτῷ ἐντολὴν, ἐπανέκαμψεν ἐν ἁγίῳ Ὁρει, καὶ ἐπελήφθη καὶ πάλιν τῶν θεοειδῶν τῆς ἡσυχίας ἄθλων, παιδοτριβομένος καὶ μυσταγωγούμενος τὰ τελειώτερα ὑπὸ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ Ἀβδᾶ καὶ Γέροντος.

Τοιοιούτῳ ἁγωνισάμενοι τὸν καλὸν τῆς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς ἀγῶνα οἱ μακάριοι καὶ δοιοὶ ἡμῶν Πατέρες Διονύσιος καὶ Μητροφάνης, καὶ λαμπρύναντες ἑαυτοὺς δι' ὁσιότητος καὶ δικαιοσύνης, εἰς τὴν ἐνδεχομένην ἀνθρώποις τελειότητα φθάσαντες, ὡς πάροικοι καὶ παρεπίδημοι ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ ἀνέμενον πότε ἀναλύσῃσι τῶν παρόντων, ἵνα σὺν Χριστῷ κατὰ Παῦλον ὣσι· λέγει δὲ καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος· «Ὡς περὶ γὰρ ὁ πυκτεῦν ἐπιγίνεται τοῦ σταδίου ἐξελθεῖν, ἵνα ἀπαλλαγῇ τῶν τραυμάτων, οὕτω καὶ ἐν σκληρῷ καὶ τραχυτάτῳ βίῳ ζῶν μετὰ ἀρετῆς, ἐπιθυμεῖ τῆς τελευτῆς, ἵνα τῶν πόνων ἀπαλλαγῇ τῶν παρόντων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀποκειμένων ἔχῃ στεφάνων θαρρεῖν». (3) Ὅθεν ἐπιστάς ὁ καιρὸς τῆς μεταστάσεως τοῦ δόσιου Διονυσίου, σχηματίσας ἑαυτόν,

(1) Ἦδη καλεῖται Στρατονίκη, καὶ κεῖται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀρχαίας, Χαλκιδικῆς.

(2) Βλ. ὀπτασίαν.

(3) Λόγ. εἰς ἀνδριάντας.

παρέδωκε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος τῇ 9ῃ Ἰουλίου ἐν ἔτει 1606 (4) καὶ προσετέθη ὁ δόσιος τοῖς δόσις, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ὁ ἱερεύς, ἵνα τελειότερον ἀπολαμβάνῃ τῆς θείας δόξης τὰς ἐκφάνσεις καὶ λαμπρότητας. Μετὰ παρέλευσιν χρονικοῦ διαστήματος, ἐκοιμήθη καὶ ὁ θεῖος Μητροφάνης, καὶ μετέβη καὶ οὗτος εἰς τὰ ἀγαπητὰ τοῦ Κυρίου σκηνώματα, ἔνθα λαμπρότητες ἁγίων καὶ τρυφὴ ἀέδριος.

Ἀγνωστον εἰσέτι παραμένει ἡμῖν ἐὰν ἐν Μικρᾷ Ἀγίᾳ Ἀννῇ ἐκοιμήθησαν ἢ ἀλλαχοῦ, καὶ ποῦ ἤδη εὐρίσκονται τὰ ἱερὰ αὐτῶν λείψανα. Διηγῆσαντό μοι ἀναφορικῶς τινὲς γέροντες, ὅτι ἐν Μικρᾷ Ἀγίᾳ Ἀννῇ ἐκοιμήθησαν, καὶ ὅτι τὰ λείψανα αὐτῶν εἶναι τεθαμμένα ἐκεῖ πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ σπηλαίου ἔνθα ἡγωνίσθησαν, μὴ ἐπιτρέποντες τὴν ἀνακομιδὴν αὐτῶν καὶ φανέρωσιν οἱ Ὅσιοι, ἵνα μείζονος ἐν οὐρανοῖς ἀπολαμβάνωσι δόξης, καθὼς τὸ τοῦ Ὁσίου Μαξίμου τοῦ Κουσοκαλύδης καὶ πλείστων ἄλλων Ἀγιορειτῶν Ὁσίων, μὴ δεχομένων τὴν ἐκ τοῦ τάφου ἀνάδειξιν· καὶ ὅτι τινὲς διερχόμενοι ἐκεῖθεν ἡσθάνθησαν εὐωδίαν. Γράφω ταῦτα καθὼς τὰ ἤκουσα, μηδὲν ἂν ἐμαυτοῦ προσθέσας, οὐδὲ ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες ἄς δεχόμεθα μετὰ σεβασμοῦ τὰ ἐκάστοτε παρὰ τῶν σεβασμίων Γερόντων διηγούμενα. Ἀλλὰ μήπως, ἐκτὸς τοῦ ἁγίου Μαξίμου, καὶ πλείστοι ἄλλοι ἁγιορεῖται δοιοὶ, ἵνα μὴ εἴπω σχεδὸν πάντες, ἐφανέρωσαν τὰ ἑαυτῶν λείψανα ἢ τοὺς τάφους; Γέρων Κουσοκαλυδίτης διηγῆσά μοι τὰ ἑξῆς: Πρὸ ἐτῶν κατ' ἑκατὸν μετὰ ξὺ Λαύρας καὶ Κουσοκαλυβίων ἀδελφός τις, ὅστις θέλων νὰ ἐξημερώσῃ καὶ καλλιεργήσῃ τμημὰ τι τῆς περιοχῆς του, ἐν

(4) Ἐν τισὶ χειρογράφοις γράφεται ὅτι ἐκοιμήθη τῇ 6ῃ Ὀκτωβ. 1596, καὶ ἐνίοις 1602.

ὃ ἔσκαπτεν ἀνεκάλυψε τάφον περιέχοντα λείψανον δορίου ἀφθαστον καὶ ἀκέραιον καὶ πλήρες οὐρανόλου εὐωδίας. Ἐκθαμβος τότε γενόμενος ὁ ἀδελφός, καὶ μὴ γνωρίζων τί νὰ πράξη, ἐσκέφθη ἵνα τὴν ἐπομένην ἡμέραν, διότι ἦτο περὶ τὰς δυσμὰς τοῦ ἡλίου, νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν Λαύραν καὶ νὰ ἀνακοινώσῃ τὸ γεγονός. Ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐν ᾧ ἠγρύπνει ἐπὶ τοῦ εὐρεθέντος ἀγίου λειψάνου, ἀποκαμὼν ἀφύπνωσε πρὸς στιγμήν, καὶ ἰδοὺ βλέπει ἐξαστράπτοντα δσιόν τινα καὶ λέγοντα πρὸς αὐτὸν μετ' αὐστηροῦ ὕφους. «Τί σκέπτεσαι νὰ πράξεις; πρόσσεχε, μὴ φανερώσῃς τι, διότι τοὺς ἀγῶνας δὲν τοὺς ἠγωνίσθημεν ὁμοῦ ἀμφοτέρω, παρὰ τὴν πρωτὴν νὰ με καλύψῃς ὅπου με εὖρες, καὶ νὰ τηρήσῃς σιωπὴν». Διϋπνισθεὶς ἔντρομος ὁ ἀδελφός, ἔπραξε καθὼς διετάχθη παρὰ τοῦ φανέντος αὐτοῦ ἀγνώστου δορίου, ἐφηνέρωσε δὲ τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τὸ τέλος τοῦ δρίου του, πρὸς δόξαν Θεοῦ, χωρὶς νὰ ἀποκαλύψῃ καὶ τὸ μέρος τοῦ εὐρεθέντος τάφου. Ἰσως τοιοῦτόν τι νὰ συμβαίῃ καὶ με τοὺς ἡμετέρους δσίους Πατέρας, μὴ ἐπιτρέποντες αὐτοὶ οὐτοὶ πλείονα περὶ αὐτῶν ἀνάδειξιν. Δυστυχῶς ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ εἶπον, δὲν διεσώθη ἀκριδῆς περὶ αὐτῶν διήγησις, διαλαμβάνουσα λεπτομερῶς τὰ κατ' αὐτοὺς, πλὴν ἐλαχίστων σημειώσεων καὶ τινων παραδόσεων, βάσει τῶν ὁποίων συνέταξα τὰ παρὸν σκιαγραφικὸν αὐτῶν ὑπόμνημα, πλατύνας καὶ καθωραϊσας προσφόρως τὴν περὶ αὐτῶν διήγησιν, κατ' ἀπαίτησιν τῶν φιλοῦντων τοὺς δσίους ἀδελφῶν.

Ἐν τῷ σπηλαίῳ τῶν δσίων ἐσώζετο μέχρι τοῦ 1888 μικρὰ ἡσυχαστικὴ Καλύδη μετ' ἰδιαιτέρου ὁμολόγου, ἥτις κρημνισθεῖσα συνεχωνεῦθη ἔκτοτε μετὰ τῆς ἀνωθεν ταύτης κειμένης Καλύδης τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, περιελθοῦσα ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῆς καὶ ἡ ἀσκητικὴ τῶν δσίων παλαιόστρα.

Ἐσχάτως, κατὰ τὰ 1937—1938 ἠθέλησεν ὁ κάτοχος τῆς ἐν λόγῳ Καλύδης, συνευδοκούντων καὶ τῶν λοιπῶν Μικραγιαννανιτῶν ἀδελφῶν, νὰ ἰδρύσῃ ἐκεῖ, κάτωθεν τοῦ σπηλαίου, ναῦδριον ἐπ' ὀνόματι τῶν δσίων. Γενομένης δὲ πρὸς τοῦτο ἀνασκαφῆς εὐρέθησαν ἀνατολικῶς καὶ ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, σημεῖα ἀρχαίου ναύσκου, ἡτοιμῆμα τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ ἀγίου Βήματος, ἐν ᾧ μικρὰ ἀψὶς ἀγίας Τραπεζῆς, σωζομένη μία σπιθαμὴ περίπου ἀπὸ τῆς βάσεως αὐτῆς, καὶ ἐτέρα μικροτέρα τοιαύτη τοῦ νικητῆρος, πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος. Ἀπορὸν ὅμως ἂν αὐτὴ ἦτο ἡ Ἐκκλησία ἐν ᾗ ἐλειτουργοῦν οἱ δσιοί, ἢ μετὰ ταῦτα ἰδρύθη πρὸς τιμὴν αὐτῶν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ἐργασία ἐμεινεν ἡμιτελής, διὰ λόγους, οὓς δὲν θυνάμεθα ἐνταῦθα νὰ διαλάβωμεν.

Υπῆρχον δὲ οἱ δσιοὶ κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος, ὁ μὲν ἅγιος Διονύσιος εἶχεν ἀνάστημα ὑψηλόν, κεφαλὴν μεγάλην καὶ τρόπον τινὰ τετράγωνον, παρειὰς πλατείας, ὡσαύτως καὶ μέτωπον πλατὺ καὶ ὑψηλόν, μύστακα παχὺν πρὸς τὰ κάτω κλίνοντα, γενειάδα πλατεῖαν, τετραγωνικὴν καὶ ὀλίγον διχαζομένην, φθάνοσαν μέχρι τοῦ στήθους, ἦτο φαλακρὸς ἔχων τὸ τρίχωμα ὑπόλευκον (ψαρός), καὶ τὴν ἐπιδερμίδα σιτόχρουν, καὶ γενικῶς ἦτο χαρακτῆρ ὥρατος καὶ μεγαλοπρεπῆς, ὁμοιάζων μετὰ τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν τῷ Ἀθῷ, πλὴν τῆς γενειάδος, ἥτις τοῦ ἀγίου Διονυσίου ἦτο πλατυτέρα, ὀλίγον διχαζομένη καὶ ὑπόλευκος, οὐχὶ τελείως λευκή. Ὁ δὲ ἅγιος Μητροφάνης εἶχεν ἀνάστημα μέτριον, κεφαλὴν στρογγύλην, κόμην παχέαν μέλαιναν, γενειάδα στρογγύλην, μικρὰν καὶ γενικῶς τρίχωμα οὐλον (κατοαρόν) ὡσαύτως καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ ὀφρύας στρογγύλους ἦτο ἡμιφαλακρὸς με ἐπιδερμίδα ἐπὶ τὸ λευκώτερον, καὶ γενι-

κῶς μελανότριξ ὁμοιάζει καὶ οὗτος μετὰ τὸν ἅγιον Νικόλαον, πλὴν τῆς ἡλικίας καὶ τῆς χροιάς τοῦ τριχώματος, διότι ἦτο νεώτερος ἔχων τρίχωμα μέλαν.

Τοῦ δορίου Διονυσίου σώζεται ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Σκήτης τῆς ἀγίας Ἀννης ἰδιόγραφος βίβλος ποικίλης ὕλης, μετὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὑπογραφῆς, κοινῶς καλουμένη «Κουδαρὰς», καὶ φέρει ἐν τέλει τὴν ἐξῆς, ὀλίγον μεταγενεστέραν σημείωσιν. «Ἡ παρούσα βίβλος ὑπάρχει τοῦ δορίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Διονυσίου τοῦ ῥήτορος, τοῦ ἀσκήσαντος ἐν τῷ Ὄρει τοῦ Ἀθῷ, καὶ ἀφιερῶθη παρὰ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν Μονὴν τῆς ἀγίας Ἀννης, εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀσκουμένων ἀδελφῶν, καὶ εἴτις τὸ ἀποξενώσει ἃς ἔχει τὰς ἀράς τῶν τιη. Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τὸ ἐπιτίμιον». Σώζεται ὡσαύτως καὶ χειρόγραφον ψαλτήριον, ὅπερ ἐχορησιμοποιεῖ ὁ δσιος ἐν ταῖς καθημεριναῖς αὐτοῦ ἀκολουθίαις, φέρον καὶ αὐτὸ ἐν τέλει τὴν ἀνωτέρω σημείωσιν. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας τοῦ Ὄρους Μονὰς διάφοροι τῶν Πατέρων λόγοι, ἀπλοποιοιθέντες παρ' αὐτοῦ, πρὸς «ὠφέλειαν ἐντυγχανόντων», καὶ αἱ ἐξ «Ἱστορίας» αἱ συνεκδιδόμεναι τοῖς «Μαργαρίταις» τοῦ θεοῦ Χρυσοστόμου. Τοῦ δὲ ἀγίου Μητροφάνους ἡ ὁπτασία τοῦ ἐξ Ἰσβόρου Δημητρίου.

Ταῦτα τὰ ὀλίγα καὶ εὐσύνοπτα ἡδυνήθη νὰ συνάξω, καὶ γραφικῶς παραδώσω εἰς τοὺς ἀγαπῶντας τὴν δόξαν τῶν δσίων ἀδελφούς, εἰς δόξαν πρωτίστως τοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις ἐνδοξαζομένου Θεοῦ ἡμῶν, καὶ δεύτερον εἰς τιμὴν τῶν δσίων τῶν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη μενόντων ἀγεράστων καὶ ἀτιμῆτων, καὶ μάλιστα παρ' ἡμῶν, τῶν παροικούντων ἐν τῷ χώρῳ, ἐν ᾧ οὗτοι διέπρεψαν καὶ ἠγίασαν. Ἀλλ' ἴσως τις εἴπη, ὅτι, οἱ παρὰ Θεοῦ δοξασθέντες καὶ τιμη-

θέντες, τοῦ ὄντος ὑπερτελείου, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀνθρωπίνων τιμῶν καὶ ἐπαίων, ὄντων ἀτελῶν καὶ πεπερασμένων· ναί, δὲν ἔχουσι τοιαύτην ἀνάγκην, ἀλλ' ἡμεῖς ἔχομεν καθήκον καὶ χρεωστοῦμεν, ἡ μάλον ἐντελλόμεθα, νὰ τιμῶμεν καὶ γεραίρωμεν τοὺς δσίους διώσαντας, ὡς ἐργάτας τῆς ἀρετῆς καὶ φίλους Θεοῦ, πρὸς ὃν καὶ ἡ τιμὴ ἀναφέρεται, λέγει δὲ καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος· «ἡ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἐμμοδούλων τιμὴ, ἀπόδειξις ἔχει τῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον Δεσπότην εὐνοίας». (1)

Διὸ καὶ ἡμεῖς ἀδελφοί, οἱ τῶν δσίων ἐπιτελοῦντες τὴν μνήμην, μὴ μόνον ἱστάμεθα θαυμάζοντες τοὺς ἀγῶνας αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν, ἀλλ' ἃς διαναστώμεν ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς ἀμελείας, καὶ ἃς προθυμοποιήσωμεν ἑαυτοὺς κατὰ τὸ δυνατόν, πρὸς τοὺς πνευματικὸς πόνους καὶ ἀγῶνας, διότι ἐκ μόνης τῆς θεωρίας, καὶ τοῦ ἀπλοῦ τυπικοῦ ἑορτασμοῦ, οὐδὲν ὠφελοῦμεθα, ἵνα μὴ εἴπω ὅτι, καὶ κατακρινόμεθα, ὡς γνόντες τὸ καλὸν καὶ μὴ πράξαντες αὐτό. «Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, λέγει ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (2).

Ἄς ρίψωμεν ἐν δλέμμα ἐπὶ τοῦ σπηλαίου αὐτῶν, σκεπτόμενοι, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, τοὺς ἐκουσίους κόπους καὶ πόνους αὐτῶν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ταπεινώσιν, τὴν ὁπομονήν, καὶ γενικῶς τὴν ἀγγελικὴν τούτων ζωὴν, καὶ τοῦτο ἃς γίνῃ ἡμῖν καλὴ ἀρχὴ θελτιώσεως καὶ διαρρυθμίσεως τῆς πολιτείας ἡμῶν, κατὰ τὰς ὑποσχέσεις καὶ συνθήκας, ἃς ἐνώπιον τῆς εἰκόνης τοῦ Κυρίου συνεθέσαμεν.

Ὁ τόπος ἐν ᾧ ἱστάμεθα καταβιούντες γῇ ἁγίᾳ ἐστί, κατὰ τὴν θεῖαν φωνήν, ἃ

(1) Λόγ. εἰς ἀν. 40.

(2) Ματθ. ζ' 21.

γιασθεῖσα παρὰ τοσούτων καὶ τηλικούτων ἁγίων καὶ θεοφόρων ἀνδρῶν, νὰ καταργῶμεν ἅρα αὐτὸν διὰ τῶν ἀμελῶν ἡμῶν ἢ καὶ ἐφαρμάτων ἔργων; μὴ γένοιτο. Λέγομεν ἐνίοτε, αὐταπατῶμενοι βεβαίως «ἡμεῖς καθήμεθα ἐνταῦθα, εἰς τὸ ἅγιον Ὁρος, τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας, καὶ ἐλπίζομεν εἰς Αὐτὴν νὰ σωθῶμεν, ὡς ὑπεσχέθη εἰς τὸν υἱοῖν Πέτρον». Ναί, ὑπέσχετο ἡ Παντοκράτεισα Θεοτόκος τῷ ὁσίων Πέτρῳ περὶ τῶν ἐνθάδε βιούτων ν' ἀπολογηθῇ τῷ Υἱῷ Αὐτῆς, ἀλλ' ὅχι καὶ τῶν ἀμελῶν· ἀλλὰ πῶς; τῶν ἐν μετανοίᾳ ἄλῃθι· «ἔσομαι τοῦτοις, ἐπαγγέλλεται ἡ Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος, ἀμαχος σύμμαχος, τῶν πρακτέων ὑψηγῆτης τῶν μὴ πρακτέων ἐρμηνευτῆς κηδεμών, ἱατρός, τροφεύς, ἦν ἅρα βούλει τροφήν τε καὶ ἱατρού, ὅση τε πρὸς τὸ σῶμα τείνει καὶ τοῦτο συνιστᾷ τε καὶ λυσιτελεῖ· καὶ ὅση τὸ πνεῦμα διανιστᾷ τε καὶ ῥώννυσσι, καὶ μὴ τοῦ καλοῦ διαπεσεῖν συγχωρεῖν· συστήσω δ' ἅρα τῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ μου, οἷς ἂν γένηται καλῶς καταλῦσαι τῇδε τὸν βίον, τῶν αὐτοῖς ἡμαρτημένων τελείαν ἐξαιτησαμένη παρ' αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν». (1)

— Ἡκούσατε ἀδελφοί τί ἐπαγγέλλεται ἡμῖν ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος; πῶς λοιπὸν ἡμεῖς νὰ μὴ φανῶμεν ἀντάξιοι, κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεων μας, τοιοῦτων μεγάλων καὶ ἀψευδεστάτων ἐπαγγελιῶν, παρὰ διερχόμεθα τὸν βίον ἡμῶν ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε; Καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλ' ἐνίοτε γινόμεθα αἷτιοι καὶ πρόσκομμα σκανδάλου καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς λαϊκούς, διὰ τῆς πολυτελείας, τῆς φαντασίας, τοῦ ψεύδους, τῆς δολιότητος, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ εἴμεθα τύπος καὶ παράδειγμα καλῶν ἔργων, «οὕτω λαμπράτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔρ-

(1) Βίος ὁσίου Πέτρου ὑπὸ ἁγίου Γρηγορίου Θεονίκης.

γα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» λέγει ὁ Σωτὴρ ἡμῶν.

Ἦδη ὁπότε «ἡ νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν, ἀποθώμεθα τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός, ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν» μισοῦντες καὶ ἀπορρίπτοντες ἀφ' ἡμῶν τὰ θεομισῆ πάθη, τὴν μνησικακίαν, τὴν ἔριν, τὸν φθόνον, καὶ πᾶσαν ἄλληλη κακασίαν, καὶ πρὸς τοῦτοις τὸ θεοσυγές φρόνημα τοῦ τοπικισμοῦ, τὰ κατέχοντα τὴν ταλαίπωρον ἡμῶν ψυχὴν αἰχμάλωτον, καὶ ἐν μετανοίᾳ ἄλῃθι καὶ εὐλκρινεῖ ἀγάπῃ, ὡς πράξωμεν ἐκεῖνο, ὅπερ κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμελήσαμεν ἥτοι τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου τὸ ἀγαθὸν καὶ τέλειον, διότι αἱ ἡμέραι τὰς ὁποίας διερχόμεθα εἶναι πονηραί, καὶ οὐκ οἶδαμεν τί τέξεται ἡ ἐπιούσα. Καὶ οὕτω πολιτευόμενοι ἔχομεν τὴν βοήθειαν τῆς Κυρίας Θεοτόκου ἐν τῷ παρόντι βίῳ ὁδηγὸν καὶ ἀντιλήπτορα, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι κριτηρίῳ ἀρωγὸν καὶ ἀπολογητὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς τὸν Υἱὸν Αὐτῆς ἀκαταίσχυντον. Αὐτῆς τὴν κραταιὰν βοήθειαν ἔχοντες καὶ οἱ Θεοφόροι Πατέρες ἠνδραγάθησαν καὶ ἠρίστευσαν καὶ ἡξιώθησαν τῆς στάσεως τῶν ἀγγέλων ἐν οὐρανοῖς, πρὸς οὓς στρέφοντες τὸν λόγον εἰπόμεν ταῦτα:

Χαίροις ὦ μακαρία дуās, ἡγιασμένη ἑνωρὶς καὶ θεοδόξαστε, Διονύσιε τῶν ἀπ' αἰῶνος ὁσίων ἱσοστάσιε, καὶ Μητρόφανες θεράπον τοῦ Κυρίου γνησιώτατε· οἱ πάντα τὰ ὀλικά καὶ πρόσκαιρα θεοφρόνως ἀπώσαντες, καὶ ἀσκητικῶς καὶ ἱσαγγέλως ἐν τῷδε τῷ χώρῳ διώσκοντες· ἡδὴ μετ' ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐν τῷ νομῷ τῆς δόξης, ἐν τῇ ἀνεκλαλήτῃ χαρᾷ τοῦ Κυρίου χορεύοντες, καὶ κατὰ μέθεξιν θεῶν θεοούμενοι, μὴ παύσησθε, πρὸς καλοῦμεν, ὑπὲρ ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεόμενοι· δεξασθε δὲ καὶ τὸ παρὸν μικρὸν ἐφύμνιον

μου ὡς εὐτελὲς δῶρον καὶ νηπίων ψελλίσματα, ὅπερ ὑπὸ τοῦ πόθου τυραννηθεὶς ὑμῖν οἶον ἀνέθηκα, καὶ ὁρᾷδουσάτε μοι δέσμαι, ἄφεςιν πταισμάτων καὶ δίου διόρθωσιν· ἐν δὲ τῇ τοῦ θανάτου ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ παράσθητέ μοι βοηθοὶ καὶ ἀντιλήπτορες, ἀποτρέποντες τὰς ἀπαισίας καὶ δυσειδεῖς μορφάς, τῶν καταχθονίων δαιμόνων καὶ οὐ μόνον ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἐνταῦθα ἐνασκουμένοις καὶ κατ' ἔτος τὴν ἱερὰν Ὑμῶν μνήμην ἐορτάζουσιν, εἰ καὶ μέγιστον τὸ αἶτημα, ἵνα σὺν ὑμῖν ὁμῶμεν καὶ προσκυνῶμεν τὴν ὑπερύμνητον καὶ ὁμοούσιον καὶ ζωαχικὴν Τριάδα εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν.

Σημ. Προφανῶς λεανθασμένον εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ γράφεται ἐν τῷ λόγῳ (ἂν εἴ-

ΛΟΓΟΙ ΣΟΦΟΙ

— Ἄνευ ψεύδους οὐδεμία ὑπόθεσις εὐδοῦται δυστυχῶς σήμερον.

— Εἰς τὰς θλίψεις σου λέγε: Σὺ Κύριέ μου καὶ Θεέ μου, ὅστις ὑπέφερες τόσα δίδαξόν με νὰ ὑποφέρω καὶ ἐγώ.

— Τότε τιμᾷ καὶ λατρεύει τις τὴν πίστιν αὐτοῦ, ὅταν κάμνη αὐτὴν ὄργανον γενναιοτάτων πράξεων ἀρετῆς.

— Ὑπεράνω τῆς ἀνθρωπίνου δικαιοσύνης πρὸς πείσμα τῶν ἀκάμπτων ἀποφάσεων αὐτῆς ὑπάρχει νόμος ἀφέσεως καὶ ἀγάπης, ὅστις προστατεύει τὸν μετανοοῦντα καὶ εἰς ἐκεῖνον ὅστις οὐδὲν πλέον περιμένει ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀφίνει πρὸς τοῦτοις θεῖαν ἐλπίδα.

— Μὴ περιφέρῃς τὸν νοῦν σου ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ φύλαττε τὰς αἰσθήσεις σου καθαρὰς ἀπὸ παντὸς ρύπου.

(Ἐκ τῆς Λαυρ. Βιβλιοθήκης)

— Ὁ Δίδεγ ἐπιφανέστατος μεταξὺ τῶν χημικῶν τῆς Γερμανίας ἐθεωρεῖτο μέχρι τινὸς ὡς ὁ ἀνακαλύψας σπου-

ναὶ δυνατὸν νὰ ὀνομασθῇ οὗτος λόγος) τῶν Ἀγιαννανιτῶν ὁσίων Πατέρων, καὶ δὴ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ καὶ ἀσυναρτήτῳ ὁπομνήματι τῶν ὁσίων τούτων Διονυσίου καὶ Μητροφάνους, ὅτι οὗτοι ἦσαν πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κων)πόλεως ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Στουδίου, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀλωσιν ἦλθον καὶ ἡσύχασαν ἐνταῦθα. Ὁ γράψας ταῦτα δὲν ἠθέλησε φαίνεται νὰ σκεφθῇ ὀλίγον ὅτι, ἡ ἀλωσις τῆς Κων)πόλεως ἐγένετο κατὰ τὸ ἔτος 1453, ὁ δὲ ὁσίος Διονύσιος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ἐν ἔτει 1606, καὶ ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ συμποσύνται 153 ἔτη, ἀλλ' ἔγραψεν ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν ἀμάρτυρα καὶ ἀβασάνιστα πράγματα, δυνάμενα νὰ δημιουργήσουν πλεῖστα ὅσα ζητήματα.

δαίαν χημικὴν σκευασίαν, δι' ἧς ἐπρόκειτο νὰ προληφθῇ ἡ ἐξάντλησις τῶν παραγωγικῶν τοῦ ἐδάφους δυνάμεων, ἦν προανήγγελλον τινὲς τῶν γεωλόγων. Νέα πειράματα καὶ νέαι μελέται καὶ ἐκζητήσεις ἐπεισαν τὸν κλεινὸν καθηγητὴν ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τοῦ οὐδεμίας εἶχε σπουδαιότητα, ἐφ' ὅσον ἀφανῆ μόρια καὶ φυσικὰ δυνάμεις ἦσαν τεταγμένα ὅπως προνοήσωσι περὶ τῆς μὴ ἐξάντλήσεως τῶν φυτικῶν τῆς γῆς παραγωγικῶν δυνάμεων· ἐκπληροσόμενος δὲ ἀπέναντι ταύτης τῆς νέας ἀνακαλύψεως ἀνεφώνει ὡς ὁ Προφητὰνὰξ πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας καὶ ἡμαρτον ἔγραψεν ἡμαρτον ἀπέναντι τοῦ Δημιουργοῦ. Εἰργαζόμεν ὅπως τελειοποιήσω τὰ ἔργα τοῦ ἐν δὲ τῇ ἀποτυφλώσει μου ἐνόμισα ὅτι ἐλλείπει εἰς κρίκος τῶν νόμων τῆς φύσεως, ὃν ἐγὼ σκώληξ μηδαμινὸς διανοοῦμένην νὰ ἀναπληρώσω.

(Σκαλιστοῦνης περὶ γενέσεως σελ. 315)

ΘΑ ΓΙΝΗ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΕΚΛΕΚΤΟΣ ΚΗΠΟΣ

Ὁ πανοσιολ. κ. Αὐγουστίνος Καντιώτης ἱεροκήρυξ Γρεβενῶν, εὐπρεστέῃ νὰ ἀποστείλῃ τῇ «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ» τὸ ἐπόμενον ἄρθρον τοῦ περὶ Μακεδονίας. Ἐπειδὴ τὸ «Ἀγιον» Ὅρος ἐδαφικῶς ἀνήκει εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ ἡ εὐτυχία τῆς Μακεδονίας εἶναι εὐτυχία καὶ χαρὰ αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους, διὰ τοῦτο δὲν ἐκφεύγομεν τοῦ προσρισμοῦ μας δημοσιεύοντες αὐτό, δι ὃ καὶ εὐχαρίστως τὸ καταχωροῦμεν.

Ἡ Μακεδονία, πρὸς τὴν ὁποίαν μὲ συγκίνησιν πολλὴν διὰ τὰ ἀνεκδιήγητα μαρτύριά της στρέφουν τὰ βλέμματά των οἱ Ἕλληνες ὁπουδήποτε γῆς καὶ ἂν κατοικοῦν, ἡ Μακεδονία ἦτο κάποτε ἐκλεκτὸς κήπος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ πρῶτος κήπος ποῦ ἐφυτεύθη εἰς τὴν Εὐρώπῃ. Διότι ἐξ ὧν τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης ἡ πρώτη χώρα ποῦ ἡσπάρθη τὴν θρησκείαν τοῦ Ναζωραίου ἦτο, δὲν τὸ ἠκούσατε; ἡ Μακεδονία. Εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς ἀπεβιβάσθη ὁ μέγας Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, ὁ Παῦλος. Εἰς τὰς πόλεις τῆς Φιλίππου, Θεσσαλονίκην, ΒέροIAN ὑψώθη τὸ πρῶτον ἡ σημαία τοῦ Σταυροῦ, ἠκούσθησαν τὰ πρῶτα χριστιανικά κηρύγματα καὶ ἰδρῶθησαν αἱ πρῶται Ἐκκλησίαι τῆς Εὐρώπης. Εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Μακεδόνων ἐσπάρη ὁ οὐράνιος σπόρος τοῦ Εὐαγγελίου. Τὸν ἔσπειραν ὁ Παῦλος καὶ οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ συνεργάται. Τὸν ἔσπειραν μὲ προσευχάς, μὲ δάκρυα, μὲ αἵματα. Οἱ Μακεδόνες ὡς «γῆ ἀγαθή» ἐδέχθησαν τὴν οὐράνιον σποράν. Ἡ Μακεδονία ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, μετενόησεν, ἀπετάξατο τὸν Σατανᾶν καὶ τὰ ἔργα τοῦ σκότους, ἐθαπτίσθη εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος οἱ λαοὶ τῶν Βαλκανίων, τῆς Ἰταλικῆς Χερσονήσου καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἶδαν καὶ ἐθαύμα-

σαν. Εἶδαν τὴν Μακεδονίαν νὰ μεταβάλλεται ριζικῶς. Τὰ εἰδῶλα κατὰ χιλιάδας ἐθραύοντο. Πλάναι, προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίαι αἰώνων δλοκλήρων ὡς παμπάλαια δένδρα ἐξερριζώνοντο. Τὸ σκότος διελύετο. Ὁ Σατανᾶς ἐνικάτο. Ματαίως ἐζήτηι σωτηρίαν εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἐκεῖ ἡ ὁρμὴ τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐκονιορτοποίει τὸ βασίλειον τῶν ψευδῶν θεῶν. Ὁ Χριστὸς εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐθριάμβευεν.

Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ τῆς Μακεδονίας μὲ τὰς ἀρετὰς τῶν προδύκλουν τὸν θαυμασμόν. Ἐν μέσῳ τῆς Εὐρώπης, ἡ ὁποία τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παρουσίαζε τὸ θέαμα Σαχάρας, ἐρημώσεως καὶ φρικτῆς ἀγριότητος, ἡ Μακεδονία μὲ τὰς πρῶτας χριστιανικὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐφαίνετο ὡς μία ὅσις, ὡς ἓνας κήπος ἐκλεκτός. Ὁ δὲ χριστιανισμὸς τῶν πρῶτων αἰώνων καυχώμενος ἰδιαιτέρως διὰ τοὺς χριστιανοὺς τῆς Μακεδονίας ἠδύνατο νὰ βροντοφωνήσῃ πρὸς ὅλον τὸν κόσμον: Ἄπιστοι! Εἰδωλολάτραι! Ὅσοι μένετε μακρὰν τῆς πίστεώς μας. Θέλετε νὰ ἴδετε τὴν ἐξαίρετον δύναμιν τοῦ Χριστιανισμοῦ; Θέλετε νὰ ἴδῃτε τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, τὸ νῦν ἔνθρονον, τὸν ὁποῖον πλάθει ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ; Ἐπισκεφθεῖτε λοι-

πὸν τὴν Μακεδονίαν! Ἐκεῖ θὰ συναντήσετε μίαν νέαν κοινωνίαν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ζοῦν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νομίζεις ὅτι ὁ Παράδεισος μετεφυτεύθη εἰς τὴν γῆν. Χωρὶς κανένα μέτρον βίας, ἀλλὰ μόνον μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ποῦ θυσιάζει τὰ πάντα διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ πλησίον, κατορθώνουν οἱ χριστιανοὶ αὐτοὶ νὰ ζοῦν μίαν ἰδεώδη ζωὴν, νὰ λύουν ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς. Τὰ λύει ἡ Ἀγάπη... Ἐκλεκτὸς κήπος τοῦ Χριστοῦ ποῦ ἐσκορποῦσε τὸ ἄρωμά του εἰς ὅλα τὰ Βαλκάνια καὶ πέραν τῶν Βαλκανίων ἦτο ἄλλοτε ἡ Μακεδονία μας. Ἡ το! Ἀλλὰ τώρα τί εἶναι; Θὰ ἐρωτήσουν οἱ πολλοί. Καὶ ὅσοι εἶναι ἀπαισιόδοξοι διὰ τὸ μέλλον τῆς ἡρωϊκῆς αὐτῆς χώρας θὰ κινήσουν περίλυπα τὴν κεφαλὴν των καὶ θὰ μᾶς εἴπουν. «Ἡ Μακεδονία εἶναι σήμερον μία κόλασις ποῦ τὸ δαιμόνιον πνεῦμα ἐνὸς Δάντη δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ περιγράψῃ. Νομίζετε ὅτι ἐδῶ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἔστησε τὸν θρόνον του ὁ Ἐωσφόρος. Ἐγκλήματα φρικταστικά εἰς ἡμερησίαν διάταξιν. Σπίτια καίοντα ὅσα ἔμειναν ὄρθια ἀπὸ τὴν τριπλὴν κατοχὴν Γερμανῶν, Ἰταλῶν καὶ Βουλγάρων. Οἰκογένειαι ξεριζώνονται τελείως. Ἱερεῖς σφάζονται. Ἀθῶοι πολίται ἐκτελοῦνται. Κεφάλια πίπτουν καθημερινῶς. Ἀδελφοὶ φονεύουν ἀδελφούς. Τὰ ὄρνεα εὖρον ἄφθονον τροφὴν τὰς σάρκας τῶν Ἑλλήνων...

Χριστέ μου! Πῶς ἡ Μακεδονία ποῦ ἦτο ἄλλοτε τὸ ἐκλεκτόν σου περιδῶλι μέσα εἰς τὰ Βαλκάνια, πῶς τώρα κατήντησε τόπος ἐγκλημάτων, καὶ αἷματος; Ποῖος πταίει; Ὁ λαὸς τῆς; Ὁχι! Ὁ λαὸς τῆς ἔχει τοιαύτας ψυχικὰς ιδιότητας ποῦ ἐὰν ἐκαλλιεργοῦντο θὰ

ἀνεδείκνυνον τὸν λαὸν αὐτὸν ὡς τὸν εὐγενέστερον λαὸν τῶν Βαλκανίων, καὶ τὴν ἰσχυροτέραν δύναμιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ λαὸς—ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ—παρημελήθη τρομερὰ διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐγκατελείφθη. Κ ἡ π ο ς ἄ ν ε υ κ η π ο υ ρ ῶ ν! Ἀθήτε τὸν καλλίτερον κήπον. Ἐὰν ὁ κηπουρὸς τὸν ἐγκαταλείψῃ ἢ παραμελήσῃ τὴν καλλιέργειάν του, ὁ κήπος αὐτὸς ἐντὸς ὀλίγου θὰ γίνῃ ἀγνώριστος. Ὁ φράκτης ποῦ τὸν ἐπροφύλασσε θὰ πέσῃ. Τὰ ζῶα θὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν. Οἱ γείτονες—κλέπται—θὰ κάμνουν τὴν ἐπιδρομὴν των. Τὰ ἄνθη θὰ ποδοπατηθοῦν κάτω ἀπὸ τὰ πέλματα τῶν χοίρων. Τὰ καρποφόρα δένδρα θὰ ξηραθοῦν. Τὰ ἀκάνθια θὰ φυτρώσουν καὶ θὰ πνίξουν τὸν κήπον καὶ ὁ κήπος θὰ γίνῃ χερσότοπος, φωλεὰ θηρίων καὶ ἐρπετῶν. Τίς πταίει; Πταίει κυρίως ὁ κηπουρὸς ποῦ τὸν ἐγκατέλειψε καὶ δὲν ἐνδιεφέρθη διὰ τὴν ἀγρυπνον παρακολούθησιν τοῦ κήπου του. Ὁ κήπος καλός, ἐκλεκτός, ἀλλὰ ὁ κηπουρὸς ἀπεδείχθη ἀνάξιος. Ὡ! Ἐὰν ἀπὸ τὸ 1912 ὅλοι ὅσοι κατεῖχον τὴν θέσιν τοῦ πνευματικοῦ κηπουροῦ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐξετέλουν μετ' αὐταπαρνήσεως τὸ ἱερόν των καθήκον, ἡ Μακεδονία μας σήμερον θὰ παρουσίαζε διαφορετικὴν ὄψιν καὶ οὐδεὶς δαίμων ἐσωτερικὸς ἢ ἐξωτερικὸς θὰ ἠδύνατο νὰ κόψῃ καὶ ἓνα ἀκόμη ἄνθος ἀπὸ τὸν περίφημον κήπον τῆς ἀγίας αὐτῆς γῆς. Ἀλλὰ δυστυχῶς. Οἱ πάντες ἡμέτερομεν ἀπέναντι τῆς Μακεδονίας καὶ εἰμεθα ἔνοχοι.

Καὶ μαζὺ μὲ τὸν Βίκτωρα Οὐγκὼ φωνάζομε. «Ἕλληνες ἀδελφοί! Ἄς μὴ κατακρίνετε τὸν λαόν. Μᾶλλον ἄς

τὸν λυπηθῆτε καὶ ἄς τὸν εὐσπλαγχνισθῆτε. . . Ἐλάτε νὰ κάνετε τὴν διάγνωσιν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀρρώστου. Κυτάξτε τὴν ἀρρώστειαν τοῦ, τὴν ἀρρώστειαν αὐτὴν τὴν περιποιεῖσθε ἄσχημα. Μελετήσατέ τὴν καλλίτερα... Τὸ κεφάλι τοῦ λαοῦ, νὰ τὸ ζήτημα. Τὸ κεφάλι αὐτὸ εἶναι γεμάτο ἀπὸ σπόρους ὠφέλιμους. Κάνετε νὰ ὠριμάσῃ καὶ νὰ δώσῃ ὅ,τι κρύβεται, καλὸ, φωτεινὸ καὶ ἐνάρετο μέσα τοῦ. Ὁ τάδε ἐδοιοφόνησεν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὸν μεγάλον δρόμον ἓνα ἄνθρωπον· ὁ τάδε αὐτὸς ἂν διευθύνετο καλλίτερα, θὰ ἦταν ὁ καλλίτερος πολίτης ποὺ θὰ ἐξυπηρετοῦσε τὴν πόλιν. Αὐτὸ τὸ κεφάλι τοῦ λαοῦ ἀνθρώπου καλλιέργειστέ το, ὀργώσατέ το, ποτίσατέ το, χρησιμοποίησατέ το, δὲν θὰ γίνῃ τότε ἀνάγκη νὰ τὸ κόψετε». (Β. Οὐγκὼ μπροστὰ στὴ λαϊκὴ μὴτόμο).

Μάλιστα! Διὰ κάθε ἔγκλημα ποὺ διαπράττεται εἰς τὴν χώραν μας ἔνοχοι εἶναι πολλοί. Κυρίως δὲ ἔνοχοι εἶναι ὅλοι ἐκαῖνοι, οἱ ὅποιοι ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τῆς ἀποστολῆς των θὰ ἠδύναντο νὰ προλάβουν τὸ ἔγκλημα καὶ ὁμῶς ἠδιαφόρησαν. Διότι ὅλοι ὅσοι Ἕλληνες ἐγκληματοῦν δὲν μᾶς ἤλθον ἐκ τοῦ Ἄρεως. Ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐγεννήθησαν. Κάποια μάννα καὶ κάποιος πατέρας τοὺς ἐγέννησεν. Εἰς κάποιον δημοτικὸν σχολεῖον ἢ Γυμνάσιον ἐφοίτησαν. Εἰς κάποιαν ἐνορίαν εἶναι ἐγγεγραμμένοι. Εἰς τὸ μητρώον κάποιας κοινότητος. Ἐρωτῶμεν: Τί ἐπραξαν οἱ γονεῖς διὰ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν των; Τί οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ καθηγηταί; Τί οἱ ἱερεῖς

τοῦ ὁπίστου; Αὐτοὶ δὲν ἦσαν οἱ κηπουροὶ τῆς ψυχῆς τῶν τέκνων των, τῶν μαθητῶν των, τῶν χριστιανῶν των; Τί ἐσπείραν; Τί παραδείγματα ἔδωκαν; Τί μέτρα ἔλαβον διὰ νὰ μὴ σπεῖρῃ ὁ διάβολος τὰ ζιζάνια τοῦ; Καὶ ἡ πολιτεία τί ἐπραξεν; Ἄ! Ἡ πολιτεία, τὸ κράτος. Ἐνόμιζεν ὅτι ἐκπολιτίζει τὸν τόπον μὲ τὸ νὰ ἀνοίγῃ μόνον δρόμους, νὰ ἀποξηραίνῃ μόνον ἔλη καὶ νὰ κτίζῃ μόνον γεφύρια καὶ κτίρια, περὶ δὲ ψυχικῆς καλλιέργειας, χριστιανικῆς διαισθητικῆς τοῦ λαοῦ οὐδεμία μέριμνα. Καὶ τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ἐνώπιόν μας. Θερίζομεν ὅ,τι ἄλλοι ἡμῶν κοιμωμένων ἐσπείραν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ. Τί τώρα ἀποροῦμεν; Εἴμεθα ὅλοι ἔνοχοι!

Ἀλλὰ ἡ κατάστασις δύναται νὰ μεταβληθῇ. Ἡ Μακεδονία μας δύναται καὶ πάλιν νὰ γίνῃ τὸ περιβόλι τοῦ Χριστοῦ. Πρὸς τοῦτο ὁμῶς χρειάζεται ἱεραποστολικὴ ὁρᾶσις ἀνὰ πᾶσαν τὴν Μακεδονίαν. Ἐνας Παῦλος μὲ ἓνα μικρὸν ἀριθμὸν συνεργατῶν τοῦ κατῴρθωσε νὰ φυτεύσῃ τὸ δένδρον τοῦ χριστιανισμοῦ μέσα εἰς τὰς καρδίας χιλιάδων Μακεδόνων, νὰ ἐξημερώσῃ τὴν Μακεδονίαν καὶ νὰ τὴν κάμῃ ὁρμητήριον τοῦ χριστιανισμοῦ. Μήπως τὸ ἴδιον θαῦμα δὲν θὰ ἠδύνατο καὶ σήμερον νὰ ἐπαναληφθῇ; Ὁ Χριστὸς κάμνει τὰ θαύματά του εἰς κάθε ἐποχὴν, καὶ γενεὰν ἀνθρώπων, ἀρκεῖ οἱ ὁπαδοὶ τοῦ νὰ ἐργασθοῦν μὲ τὸν πύρινον ζῆλον τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Ναί! Νὰ ἐργασθῶν.

Χριστιανοὶ τῆς Μακεδονίας! Ὅσοι πιστεύεται ἀκράδαντα εἰς τὸν ἐσταυρωμένον, τί κοιμᾶσθε; Τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῆς Μακεδονίας δὲν οἶσθε συγκινεῖ;

Σεῖς εἴμπορεῖτε νὰ γίνετε οἱ σωτῆρες τῆς, οἱ πραγματικοὶ τῆς σωτῆρας. Φωνάζετε πρὸς ὅλους. Φωνάζετε ὑπεράνω τῶν κομμάτων. Φωνάζετε ὅτι ἡ Μακεδονία θὰ γαληνεύσῃ μόνον πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ἐσταυρωμένου. Τὸ κανόνι ποὺ θὰ εἰρηνεύσῃ τὴν χώραν μας εἶναι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ καὶ μόνον καὶ μόνον αὐτό! Λάθετέ το, μελετήσατέ το, πιστεύσατέ το καὶ κηρύξατέ το, καὶ εἰς τὴν τελευταίαν καλύβην τῆς Μακεδονίας μας. Σπείρατε παντοῦ τὸν σπόρον τοῦ Εὐαγγελίου.

Σεῖς δὲ ὅσοι, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται, ζητῆ μακρὰν τῆς Μακεδονίας, παρακολῶ θερμῶς, ὅταν διαβάσετε τὸ φύλλον τοῦτο, κλαύσατε καὶ πενθήσατε διὰ τὰς συμφορὰς τῆς Μακεδονίας μας, καὶ περισσότερον, ἀποφασίσατε ὅπως καθεὶ ἡμέραν διαθέτετε ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ νοερῶς ἄς πετάτε ἐπάνω ἀπὸ τὴν αἵματόβρεκτον αὐτὴν γῆν, ἄς γονατίζετε πρὸ τοῦ ἐσταυρωμένου καὶ μὲ θερμὴν προσευχὴν, ἐξερχομένην ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς σας, παρακαλεῖτε τὸν Κύριον διὰ νὰ συντομεύσῃ τὰς ἡμέρας τοῦ μαρτυρίου τοῦ λαοῦ. Καὶ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον αἱ ἡμέραι τῆς μεγάλης θλίψεως κολοσθεύονται διὰ τοὺς ἐκλεκτούς. Σεῖς προσεύχεσθε. Οἱ χριστιανοὶ τῆς Μακεδονίας ποὺ ζοῦν νύκτας ἀύπνους καὶ ἡμέρας πλήρεις ἐκστάσεων καὶ φόβων οἶον ζητοῦν τὰς προσευχὰς σας.

Καὶ ἐστὲ βέβαιοι ὅτι, μὲ τὴν ἱεραποστολικὴν ἐργασίαν ποὺ καθημερινῶς πρέπει νὰ αὐξάνῃ εἰς Μακεδονίαν μὲ τὰ δάκρυα καὶ τὰ αἵματα τόσων μαρτύρων, μὲ τὰς προσευχὰς ὁλοκλή-

ρου τοῦ Πανελληνίου δὲν θὰ βρυδύνη ἡ ἡμέρα ποὺ ἡ Μακεδονία μας θὰ σταθῇ εἰς τὰ πόδια τῆς καὶ θὰ φωνάξῃ καὶ ἡ φωνὴ τῆς θὰ φθάσῃ, θὰ ὑπερβῇ τὰ ἄστρα. «Εἴμαι ἡ Μακεδονία! Εἰς ἐμὲ ὁ Σατανᾶς ἐξ ἀπέλυσεν ὅλας τοὺς τὰς θυέλλας καὶ καταιγίδας. Ὡς ὁ Ἰὼβ ὑπέστη τὰ πάνδενα. Οἱ υἱοὶ μου καὶ αἱ θυγατέρες μου ἐθανατώθησαν. Μὰ ἐγὼ δὲν ὑπέκυψα. Δὲν ἀλλὰξοπίστησα. Πιστεύω εἰς τὸν Χριστόν. Πιστεύω εἰς τὴν Ἑλλάδα...»

Ἀδελφοί. Ἕλληνες! Δεηθεῖτε ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας.

Αὐγουστίνος Καντιώτης

ΔΙΗΓΗΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΥΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟ ΓΗΝ ΚΟΛΑΣΕΩΝ

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Πατρίκιος, ἐπίσκοπος Προύσης, λέγει ὅτι δύο τόπους ἡτοίμασεν ὁ Θεός· ἓνα πολλῶν ἀγαθῶν, ὧν οἱ δίκαιοι ἀπολαύσουσι, καὶ ἓνα σκότους καὶ πυρός, ἔνθα οἱ ἁμαρτωλοὶ κολασθήσονται. Καὶ ὅτι πῦρ οὐ μόνον εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐνέβαλεν ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστὶ πῦρ καὶ ὕδωρ. Ἄλλο γὰρ τὸ ἐπάνω τῆς γῆς ὕδωρ, ἕπερ λέγεται θάλασσα, καὶ ἄλλο τὸ ὑποκάτω, τὸ λεγόμενον ἄβυσσος, ἐξ οὗ ὥσπερ σιφῶνες ἀναπέμπονται αἱ πηγαὶ πρὸς ζῶν ἡμέτεραν. Ἐκ δὲ τοῦ ὑποκάτω πυρός, θερμὰ ὕδατα ἀναπέμπονται, τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἥττον. Τὰ δὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, ὡς φασί, κολαστήριόν ἐστι τῶν ἀσεβῶν, ὥσπερ καὶ τὸ κατώτατον κεκρυσταλλωμένον ὕδωρ, ὃ καὶ Τάρ-

ταρον λέγουσιν, ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Θεοὶ αὐτῶν κολάζονται αἰωνίως. Καὶ ὁ ἅγιος Περόνιος λέγει· ὅτι ἐγὼ τὴν Ἰουδαίαν περιελθὼν καὶ περάσας τὸν Ἰορδάνην, ἐθεασάμην γῆν μαρτυροῦσαν ὁργὴν Θεοῦ ἕως τοῦ νῦν, δι' ἧς ἐποιοῦν οἱ δυσσεβεῖς ἁμαρτίας, ξενοκτονοῦντες καὶ αἰσχροὶ ἐργαζόμενοι. Εἶδον δὲ καὶ εἰσέτι καπνὸν ἀναβαίνοντα, καὶ γῆν πυρὶ τεφρουμένην, ἁμάρτων παντὸς καρποῦ καὶ πάσης ὑγρᾶς οὐσίας. Ἔστι δὲ τοῦτο οὐ μακρὰν τοῖς θέλουσι θεάσασθαι τὸ ἐν Αἴτνῃ τῆς Σικελίας πῦρ, δι' ὃ μαρτυρούμεθα ὅ-

μῖν περὶ τῆς μελλούσης διὰ πυρὸς ὑπὸ Θεοῦ γενήσεσθαι κρίσεως· ὅτι ἐώρακα ἐν τῇ Νεαπόλει πρὸ ἑξ μιλίων τῆς πόλεως, παρακείμενον ὄρος φαραγγῶδες βλύσαν τὸ θεῖον πῦρ καὶ ὥσπερ ὕδωρ ἐπὶ τριακοσίας ὁργυῖας, ἀνελθὼν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους καὶ κατελθὼν μέχρι μιλίων ἑξ, καίόμενον κατέφλεξε τὴν γῆν καὶ τοὺς λίθους ἕως οὗ ὁ Στέφανος, ὁ τηλικαῦτα δοιώτατος Ἐπίσκοπος ἐξελθὼν μετὰ λιτῆς ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ πῦρ κατεπαύθη.

Γέρων Παντελεήμων Λαυριώτης

ΣΑΒΒΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Γ. 1942 - 1943

Ἀποβλέπον εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ συναισθήματος τῆς φιλανθρωπίας, φιλαδελφίας καὶ φιλοξενείας.

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου μου «Ἀκτίνες Θεοῦ Φωτός», ἀνέκδοτον εἰσέτι)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 17)

Τὸ παράδειγμα τῶν ἀειμνήστων κτιτόρων τῶν ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἐμιμήθησαν καὶ οἱ σύγχρονοι ἡμῶν διοικοῦντες τὰ ἱερὰ ταῦτα καταγῶγια Ἡγούμενοι, Προϊστάμενοι ἡμῶν φιλοξενοῦντες, καὶ ἐλεοῦντες ἀφειδῶς καὶ πλουσιοπαρόπως τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην.

Καὶ εἶδον καὶ ἀντελήφθην τὴν τοιαύτην φιλοξενίαν καὶ γὰρ, χρηματίσας ξενοδόχος (ἀρχοντάρης) ἐπὶ δύο ἔτη 1939 καὶ 1940. Εἶδον λέγω, νὰ περιέρχονται τὰς ἱερὰς Μονὰς καὶ νὰ τροφοδοτοῦνται πλουσιοπαρόπως οὐ μόνον τῆς ἀνωτέρας τάξεως ἐπισκέπται, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ πλα-

νόδιοι τῆς κατωτέρας τάξεως περιεθάλλοντο καὶ ἐφιλοξενοῦντο πλουσιοπαρόπως. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἱερὰ Μογαὶ ὑπὸρουν εἰς πάντα, διότι ἐφυλάττετο ἡ δεσποτικὴ ἐντολὴ «δότε καὶ δοθήσεται ἡμῖν, καί, δωρεὰν ἐλάβετε δωρεὰν δότε». Ἡ τοιαύτη φιλανθρωπία καὶ φιλοξενία διετηρήθη μέχρι τοῦ 1940. Ἐντεῦθεν ὁμως καὶ ἰδίως μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἐγγράφου τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως (Ἰουλίου 19. 1942) περὶ διακρίσεως φιλοξενουμένων, οὐπερ μὴ ἀντιληφθεῖσαι τὴν ἐννοίαν καλῶς τινὲς ἱερὰ Μογαὶ ἐκλαβοῦσαι τοῦτο ὡς γενικὸν περὶ φιλοξενίας, ἐσκληρύνθησαν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ-

το, ὡς ἀναφέρω ἐκτενέστερον τοῦτο εἰς τὴν σειρὰν τοῦ παρόντος ὑπομνήματος. Διὰ τοῦτο καὶ ἐτιμωρήθησαν παραδειγματικῶς ὑπὸ τοῦ δικαίου Θεοῦ.

Ὅλα ταῦτα ἀγαπητοί, ἢ τε σκληρυνσεις καὶ ἢ ἀσπλαγχνία πρὸς τοὺς πτωχοὺς προσέκρουσαν τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον Αὐτοῦ ὡς ἐγκλήματα. Ἐμακροθύμησεν ὁ πανάγαθος Θεός, ἀλλὰ δὲν ἐβλεπε μετάνοιαν καὶ διόρθωσιν, καὶ ἡ ἁμαρτία συνεπάγη κανόνα τοῦτέστι τιμωρίαν, διὰ τοῦτο δικαίως ἐτιμωρήθημεν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις μας ἐνταῦθα εἶναι περὶ τῆς τηρήσεως τῆς δευτέρας ἐντολῆς τοῦ Σωτῆρος ὡς ἔφθην εἰπὼν : «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν», πλησίον δὲ ἐννοεῖται πᾶς ἄνθρωπος, πλούσιος καὶ πένης, δίκαιος καὶ ἁμαρτωλός, πιστὸς καὶ ἄπιστος, φίλος καὶ ἐχθρός, διὰ τοῦτο ὁ ἀγαπῶν τὸν πλησίον του ὡς ἑαυτὸν δὲν θὰ κακοποιήσῃ αὐτόν, δὲν θὰ φονεύσῃ ποτέ, δὲν θὰ μοιχεύσῃ, δὲν θὰ κλέψῃ, δὲν θὰ ψευδομαρτυρήσῃ κατ' αὐτοῦ, οὐδὲ θὰ ἐπιθυμήσῃ νὰ σφετερισθῇ ὅσα ἔχει ὁ πλησίον.

Ἀλλὰ πότε θὰ ἀποδειχθῇ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον; ὅταν αὐτὸς λάβῃ ἀνάγκην βοηθείας καὶ σὺ εὐεργετήσῃς αὐτόν· ὅταν ἴδῃς τὸν πτωχὸν γυμνὸν καὶ σὺ ἐνδύσεις αὐτόν· ὅταν ἴδῃς τὸν πεινασμένον καὶ χορτάσεις αὐτόν. Τὸ δὲ θαυμασιώτερον εἶναι ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη καὶ ἡ εὐεργεσία ἀναβαίνουν καὶ δίδονται εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν, ὅστις παρίσταται ἐνώπιόν του ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ πτωχοῦ· «ὅσα ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων,

ἐμοὶ ἐποιήσατε». (Ματθ. κε'. 40) Ἀκόμη ἐτιπερισσότερον, ὁ εὐεργετῶν τὸν πτωχὸν δανεῖζει εἰς αὐτόν τὸν Θεόν, παρ' οὗ μίαν φθορὰν θὰ ἀπολαύσῃ τὸ δάνειον. «Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεῷ». (Σοφ. Σολομών).

Τὸ δένδρον τῆς ἀγάπης

Κάποιος θεολόγος καὶ διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας, παριστᾷ τὴν ἐντολήν τῆς ἀγάπης ὡς δένδρον πολύκλωνον καὶ πολύκαρπον· τὸν δὲ πιστὸν καὶ ὁρθόδοξον χριστιανόν, τὸν παριστᾷ ὡς κηπουρόν. Εἰς τοὺς διὰ φόρους δὲ κλώνους παριστᾷ ὀνομαστικῶς τὰς πολυπληθεῖς καὶ ποικίλας ἀρετάς, αἵτινες ἀπορρέουσιν ἀπὸ τοῦ δένδρου· εἰς δὲ κλῶνος τοῦ δένδρου ὁ πλεόν ζωηρὸς εἶναι ἡ μεγάλη ἀρετὴ τῆς φιλανθρωπίας. Εἰς τὸν κλῶνον τοῦτον ζωγραφίζει διάφορα ἀκτινοβόλα χρώματα, ἄνθη τερπνὰ καὶ ὠραῖα καὶ καρποὺς εὐώδεις, σὺν τοῖς ἄλλοις δὲ παρουσιάζει εὐωδίαν τινά, ἣτις ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου καὶ καταντᾷ εἰς τοὺς κλώνους. Τὸν δὲ κηπουρόν, ἥτοι τὸν πιστὸν χριστιανὸν τὸν παρουσιάζει ὡς καλλιεργητὴν τοῦ δένδρου τῆς ἀγάπης. Ἐὰν ὁμως ὁ καλλιεργητὴς κηπουρὸς ἀποβλέπῃ μόνον εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ρίζης καὶ παραμελῇ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν κλώνων, τὸ δένδρον τῆς ἀγάπης μετὰ καιρὸν θὰ καταστῇ ἄχρηστον. Οὕτω πως καὶ ἡ ἀρετὴ τῆς φιλανθρωπίας ἐὰν παραμεληθῇ καὶ παύσῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τότε θὰ βλαστήσουν τὰ ἐναντία κακά, τὸ μῖσος, ἡ ἀπανθρωπία, ἡ ἀρπαγὴ καὶ τὰ ὅμοια τούτοις· τότε παρουσιάζονται φόνοι, ἀτιμῖαι, πόλεμοι κλπ.

Ἀπασαί αἱ ἅγαι Γραφαὶ ἀδελ-

φοί, διασαλπίζουν πρὸς τοὺς πιστοὺς ἀνθρώπους τὴν τήρησιν τῶν δύο τούτων ἐντολῶν τοῦ Σωτῆρος· τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον. «Ὅλοι οἱ προφῆται, οἱ ἀπόστολοι, οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, ὡς βάσιν τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων τὰς δύο ταύτας ἐντολὰς ἔστησαν: «ἀγαπήσεις τὸν Θεόν, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Ὁ δὲ Ἀπόστολος Παῦλος μετὰ τῆς ἐμφάνσεως γράφει περὶ τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης διασαφηνίζων ὅτι, ἐάν ποτε θὰ εὗρεθῇ ἄνθρωπος ἔχων ἅπαντα τὰ χαρίσματα καὶ πάσας τὰς ἀρετὰς, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχων, ὁ τοιοῦτος εἶναι ἐν στρογγυλῶν μηδενικόν. (Α΄ Κορινθ. ιγ'. 1—4). «Ἐτι δὲ καὶ αἱ κοιναὶ προσευχαὶ καὶ ἀκολουθίαι τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀπορρέουσιν φιλανθρωπίαν διασαλπίζουν. Εἰδικώτερον δὲ τὸ ψυχοσωτήριον Τριώδιον περὶ τῆς φιλανθρωπίας καὶ φιλαδελφίας ἐν γένει ἐκασταχοῦ διαλαμβάνει καὶ παρακινεῖ τοὺς πιστοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς τοιαύτης μεγάλης ἀρετῆς, ἥτοι τῆς φιλανθρωπίας. Τὰ περισσώτερα ἰδιόμελα, τὰ ὁποῖα ψάλλονται εἰς τοὺς ἐσπερινούς καὶ ἰδίως εἰς τὰς προηγουμένας λειτουργίας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, τὴν φιλανθρωπίαν διατρανοῦσι καὶ διασαλπίζουν, παρακινοῦντα τοὺς ψάλλοντας πιστοὺς πρὸς τήρησιν τῆς φιλανθρωπίας. Ἰδού πῶς διαλαμβάνει τὸ ἰδιόμελον τῆς πρώτης τετάρτης τῶν προηγουμένων. Ἦχος πλ. δ'. «Νηστεύοντες ἀδελφοί σωματικῶς, νηστεύσωμεν καὶ πνευματικῶς· λύσωμεν πάντα σύνδεσμον ἀδικίας· διαρρήξωμεν

στραγγαλίδας βιαίων συναλλαγμάτων· πᾶσαν συγγραφὴν ἀδικον διασπάσωμεν· δώσωμεν πεινῶσιν ἄρτον, καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἰσαγάγωμεν εἰς οἴκους, ἵνα λάβωμεν παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τὸ μέγα ἔλεος». Ἀλλ' ἡμεῖς γινώμεθα μόνον ἀκροαταὶ νόμου καὶ οὐχὶ ποιηταὶ (κατὰ τὸν Ἀπόστολον Ἰάκωβον), ἀναγινώσκοντες καὶ ψάλλοντες ταῦτα μόνον κατὰ τύπον.

Ἐπίλογος

Ὅθεν ἀγαπητοί, ἃς μετανοήσωμεν εἰς ὅτι ἐσφάλαμεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· ἃς γίνωμεν εἰς τὸ ἐξῆς φιλάνθρωποι, φιλάδελφοι, ἀγαπῶντες καὶ συμβοηθούμενοι ἀλλήλους, τὰς ἐλλείψεις μεταξὺ ἡμῶν ἀναπληροῦντες κατὰ τὸν Ἀπόστολον. Ἄς μὴ γινώμεθα κακὸν παράδειγμα εἰς τὸ ἐξῆς· ἀλλὰ καλὸν καὶ ἀξιομίμητον. Τούτου ἕνεκα συνεγράφη τὸ παρὸν ὑπόμνημα, καὶ οὗτος εἶναι ὁ σκοπός· ἵνα οἱ μεταγενέστεροι ἀναγινώσκοντες μὴ ὑποπέσωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ αὐτὸ κῆμα καὶ παροργίσωσι καὶ αὐτοὶ τὸν Θεόν. Ἄς καλλιιεργήσωμεν, ἀγαπητοί, ὁλόκληρον τὸ δένδρον τῆς ἀγάπης, ἰδίως τὴν ἀρετὴν τῆς φιλαδελφίας καὶ φιλανθρωπίας, εὐεργετοῦντες, καὶ ἐλεοῦντες τοὺς χρεῖαν ἔχοντας ἐκ τῶν ἐνόντων. «Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ὑμῖν καθαρὰ ἔσται».

Γενικὸν Πόρισμα (1942—1943)

Ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἀνωτέρω ὑπομνήματος τί ἐμάθαμεν;

1) Ἐμάθαμεν ὅτι, ἕνεκα τῆς ἀφιλοξενίας καὶ τῆς σκληρότητος πρὸς τοὺς πτωχοὺς, παραβάντες τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης ἐτιμωρήθημεν οἱ

κτερότατα διὰ τῆς χαλάξης κλπ.

2) Ἐτιμωρήθημεν διότι δὲν ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη καὶ ἡ φιλοξενία εἰς τοὺς ἐπισκέπτας (κατὰ δύναμιν) εἶναι ἐντολὴ καὶ παράδοσις καὶ αὐτῶν τῶν κτιτόρων καὶ ἰδρυτῶν τῶν ἱερῶν Μοναστηρίων.

3) Ἐμάθαμεν ὅτι, οἱ προγενέστεροι ἡμῶν ὅσον οἱ παλαιοὶ κτίτορες κοινοβιάται, τόσοι καὶ οἱ σύγχρονοι ἡμῶν Προϊστάμενοι καὶ Ἠγούμενοι τῶν ἱερῶν Μονῶν μέχρι τοῦ 1940 ἐξέτειναν τὴν ἐλεημοσύνην καὶ φιλοξενίαν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐπισκέπτας πλουσιοπαρόχως, διὰ τοῦτο τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Θεοῦ ὑπόρουν αἱ ἱεραὶ Μοναί.

4) Ἐμάθαμεν ὅτι, ἅπασαι αἱ Ἀγίαι Γραφαί, ὡς καὶ αἱ ἱερὰ ἀκολουθίαι, καὶ ἰδίως τὸ ψυχοσωτήριον Τριώδιον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον ἔχουσι βάσιν, καὶ ταύτην διασαλπίζουν.

5) Ἐμάθαμεν ὅτι, αἱ ἱερὰ Μοναὶ ἐλεοῦσαι ἐκ τῶν ἐνόντων δὲν πτωχεύουν, ἀλλ' εὐλογοῦνται παρὰ Θεοῦ.

Πρέπει λοιπὸν διὰ τὰ ἀποφύγωμεν πᾶσαν ἄλλην ἐνδεχομένην μάστιγα, νὰ ἐλεῶμεν τοὺς πτωχοὺς καὶ νὰ φιλοξενῶμεν τοὺς ἐπισκέπτας ἐκ τῶν ἐνόντων κατὰ δύναμιν, ὅτι τοῦτο ἔστι εὐάρεστον τῷ Θεῷ.

Ταῦτα ἐὰν φυλάττωμεν καὶ ποιῶμεν θὰ ἀποφύγωμεν ὅχι μόνον πᾶσαν ἐνδεχομένην τιμωρίαν, ἀλλὰ καὶ θὰ εὐλογηθῶμεν παρὰ Θεοῦ. Ὅτι «ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεῷ» καὶ «ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει».

Σάββας Μ. Φιλοθεΐτης
(Τέλος)

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΔΕΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΑΣΜΑΤΙΩΝ ΔΕΗΣΙΣ ΣΤ'.

Ὅπως τὸν πλησίον ἀγαπῶμεν

«Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Ἰδοὺ ἡ δευτέρα καὶ μεγάλη ἐντολή, ἦν. Σὺ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης ἐδωκας ἡμῖν. «Εἰρήνη ὁμῖν», ἐκήρυξας ἐπὶ τῆς γῆς, φιλάνθρωπε Σῶτερ. «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους» ἐπανελημμένως εἰπας ἡμῖν, ὅπως τὸ κακὸν μὴ ἐργασώμεθα, ἀλλὰ πάντα ὅσα ἀνθέλωμεν, ἵνα ποιῶσιν ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι, ὅπως καὶ ἡμεῖς ποιῶμεν αὐτοῖς».

Σὺ ἐν τῇ ἀπειρῇ φιλανθρωπίᾳ Σου εἰπὼν πρὸς ἡμᾶς, Κύριε, «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε», τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ μετὰ τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων συνεταύτισας, ὅπως διὰ τῆς ἀγάπης τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀναγεννήσῃς.

Τοὺς πάντας κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Σου ἐδημιούργησας, ὦ Θεέ, τοὺς πάντας ὡς τέκνα σου ἡγάπησας, καὶ ἐπὶ πάντας τὸν ἥλιόν Σου ἀδιακρίτως ἀνατέλλεις. Τοὺς πάντας λοιπὸν ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς ν' ἀγαπῶμεν, Σὲ ἐν αὐτοῖς ἀγαπῶντες, Σὲ μιμούμενοι, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τελειούμενοι.

Σὺ, φιλάνθρωπε Σῶτερ, διὰ τῆς ὥραιας παραβολῆς τοῦ εὐσπλάγγνου Σαμαρείτου ἐδίδαξας ἡμᾶς ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ καταρώμενοι καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς πλὴσίον ἡμῶν εἰσὶ, καὶ ὅτι μόνον ἐὰν τοὺς πάντας ἀγαπήσωμεν, «θέλωμεν γίνεσθαι καὶ ἡμεῖς τέλειοι, ὡς ὁ Πα-

τῆρ ἡμῶν δ' ἐν τοῖς Οὐρανοῖς» καὶ ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν θέλομεν μεταβῆ· διότι ὡς δ' Ἀπόστολος εἶπεν «ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ θανάτῳ μένει, καὶ πᾶς δ' μισῶν τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστί, καὶ πᾶς ἀνθρωποκτόνος ζωὴν αἰώνιον οὐκ ἔχει».

Θερμῶς λοιπὸν Σὲ καθικετεύομεν, Κύριε, σθέσον ἐν ἡμῖν πάντα σπινθήρα ἐγωῖσμοῦ· κατεύνασον τὰ ἄγρια πάθη τῆς καρδίας ἡμῶν· ἐξημέρῳσον, ἐξαγιάσον, ἀναγέννησον τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ὅπως ἀπαντας τοὺς πλησίον ἡμῶν ὡς ἡμᾶς αὐτοὺς οὐχὶ μόνον διὰ λόγων, ἀλλὰ καὶ δι' ἔργων ἀγαπῶμεν ἐν εἰρήνῃ δὲ καὶ ἁρμονίᾳ μετ' αὐτῶν διάγοντες, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἡμῶν ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπῃ ἀνευρίσκοντες, δοξάζωμεν καὶ εὐλογῶμεν τὸ πανάγιον ὄνομά Σου. Ἀμήν.

Ἐγὼ τὸν πλησίον μου θ' ἀγαπήσω

Ἐξ ὅλης καρδίας ὡς ἑμαυτόν.

Καὶ τὸν ἐχθρόν μου δὲν θ' ἀμισήσω,

Ὅπως δοξάσω τὸν Πλάστην Θεόν.

Ἀγάπην, εἰρήνῃν, Σῶτερ Σὺ θέλεις,

Ἔργα ἀγάπης καὶ πίστιν ἀγνὴν.

Τὴν εὐλογίαν Σου τότε μᾶς στέλλεις,

Καὶ εὐτυχοῦμεν, Θεέ μου. Ἀμήν

ΙΩ. ΣΠΑΘΑΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 20)

Αἱ Ἀγιορειτικαὶ Βιβλιοθήκαι

Ἡ σπουδὴ, περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλήσαμεν ἐν τοῖς προσθέν καὶ ἤτις συνίσταται εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ φύλαξιν τῶν χειρογράφων εἰς τὰ καθιδρύματα τῆς σοφίας καὶ τῆς θρησκείας, κύριον λόγον εἶχε τὴν μελέτην τῆς προγονικῆς σοφίας,

περὶ τῆς ὁποίας ὁ Ῥωμαῖος ποιητὴς Ὀράτιος ἔλεγε συνιστῶν αὐτὴν εἰς τοὺς πεπολιτισμένους λαοὺς «Vos exemplaria graeca manu versate diurna, manu nocturna», ἥτοι ὑμεῖς τὰ ἑλληνικὰ πρότυπα ἀναστρέφετε μετὰ τῶν χειρῶν σας νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν· ἀλλ' ἡ μελέτη αὕτη εἶχεν ἕνα ἀπώτερον σκοπὸν πολὺ ὑψηλότερον καὶ ἰδεωδέστερον καὶ οὗτος ἀπέβλεπεν εἰς τὴν μελέτην καὶ ἐμβάθυνσιν εἰς τὰ ἀνέφικτα πρότυπα τοῦ χριστιανισμοῦ, τῶν ὁποίων θεματοφύλαξ καὶ διδάσκαλος ἦτο ἡ χριστιανικὴ ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορία τοῦ μέσου αἰῶνος. Συμμορφωμένη πρὸς αὐτὰς λοιπὸν τὰς ἀρχάς, τῶν ὁποίων πλᾶσμα καὶ γέννημα ἦτο ἡ ἀγιορειτικὴ πολιτεία, εὐθὺς μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης συστάσεώς της, ἰδίᾳ δὲ ἀπὸ τοῦ 10ου αἰῶνος, ἤρχισε νὰ καταρτίξη βιβλιοθήκας πλουτιζομένας, εἴτε ἐξ ἀγορᾶς, εἴτε ἐκ δωρεῶν διαφόρων ἐπισήμων ἀρχόντων καὶ εὐπατριδῶν τοῦ Βυζαντίου. Ἡ ἀγάπη δὲ ἀκριβῶς αὕτη πρὸς τὸ βιβλίον, εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ἔθεσε τὴν σφραγίδα εἰς τὴν μεσαιωνικὴν ἑλληνικὴν αὐτοκρατορίαν, ὡς βιβλιοφύλακα τῆς πολιᾶς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ ὡς συνεχίζουσιν διὰ τῆς ἀγιορειτικῆς πολιτείας τὴν διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐξυψωθείσαν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἑλληνικὴν σοφίαν, ἵνα τὴν παραδώσῃ ὡς κειμήλιον πολυτίμον εἰς τὸν σημερινὸν πολιτισμόν. Παρ' ὅλας δὲ τὰς ἱστορικὰς περιπετείας καὶ τὰς συμφορὰς τὰς ἐξ ἐπιδρομῶν ἐπιγενομένας, δυνάμεθα μετὰ πεποιθήσεως νὰ φρονώμεν ὅτι διεσώθησαν ἐν τῷ συνόλῳ ἀκέραια τὰ πνευματικὰ κληροδοτήματα καὶ τοῦτο χάρις εἰς τὴν ἄγρυπνον στοργὴν καὶ μέριμναν, μεθ' ὧν τὰ περιβάλλουν οἱ ἀγιορεῖται πατέρες, ἔχοντες βαθεῖαν συναίσθησιν τῆς ἐθνικῆς ἀποστολῆς, ἣν ἐπιτελοῦσιν ἐν συναρτήσῃ πρὸς τὸ

κύριον ἔργον τῆς ψυχικῆς ἀναγεννήσεως τόσον ἑαυτῶν, ὅσον καὶ τῶν ἄλλων.

Ψυχῆς ἁκρὸς ἀπεκάλεσαν τὰς βιβλιοθήκας πάνυ προσφυῶς οἱ πρόγονοι ἡμῶν, διότι κατενόουν τὴν μεγάλην σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους ἡ μελέτη τῆς ἀρχαίας σοφίας καὶ ἡ ἐντρύφησις εἰς τοὺς δαιδάλους τῆς σκέψεως τῶν προγενεστέρων γενεῶν καὶ ἡ διὰ τῆς ἐνδελεχοῦς προσηλώσεως ἀποκόμισις τῆς πνευματικῆς αὐτῶν πείρας. Ἀναδιφῶν κανεῖς τὰ μαυρισμένα ἐκείνα ἀπὸ τὸν χρόνον χειρόγραφα, τῶν ὁποίων πολλὰ φέρονται ἐπ' ὀνόματι Αὐτοκρατόρων ἢ εὐγενῶν βλαστῶν αὐτῶν, αἰσθάνεται πραγματικῶς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀναπτερουμένην καὶ ἀναγομένην νοερώς εἰς τὴν αἴγλην τῆς μεγάλης ἐκείνης Αὐτοκρατορίας, τῆς ὁποίας, ὡς ἀπὸ τηλαυγοῦς φάρου, αἱ ἀκτῖνες ἐφώτισαν καὶ ἐξήγειραν ἀπὸ τῆς ἡθικῆς νάρκης τοὺς ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους λαοὺς.

Τὴν σημασίαν τῶν ἀγιορειτικῶν βιβλιοθηκῶν κατενόησεν καὶ ἐξετίμησεν κατ' ἀξίαν τὸ ἑλληνικὸν κράτος εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἄθωνος ἐντατικὴ ἐργασία σόφων τόσον ἐκ τοῦ ἐλευθέρου, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ δούλου ἑλληνισμοῦ, ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν κεκρυμμένων πνευματικῶν μαργαριτῶν, καταγράψαντες αὐτοὺς εἰς εἰδικούς καταλόγους ἐκδοθέντας κατὰ καιροὺς, ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ὁξωνίου (τῆς Ὁξφόρδης). Ἀπὸ στατιστικῆς δὲ ἀπόψεως κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας ἀπογραφάς, ἐσημειώθησαν καὶ περιεγράφησαν περὶ τὰς 12 περίπου χιλιάδας χειρογράφων ἢ κωδίκων· πόσα ὅμως ἄλλα ἐφυγαδεύθησαν ἐπὶ ἁδρῶν τιμῆματι καὶ διὰ λόγους φυλετικοῦ ἐγωῖσμοῦ ὑπὸ τῶν ξένων ἢ ἀπωλέσθησαν συνεπεῖρξ ἐπιδρομῶν καὶ πυρκαϊῶν·

ἀλλὰ καὶ πλείστα ὅσα, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς ἀναμένουσι ἀκατάγραπτα τὸν ὀτρυνὸν ἐρευνητὴν εἰς τὰ ἀπειροπληθῆ μικρότερα μοναστικά ἱδρύματα, τῶν μοναχῶν δυσκόλως ἀποχωριζομένων ἀπὸ τῶν θησαυρῶν των καὶ εὐλόγως, διότι ἀπλῆ ἐπίδειξις αὐτῶν ἢ καὶ καταγραφή πολλάκις ἐκίνησε τὰς ἀπλήστους ὀρέξεις καὶ τὸν φιλοκερδῆ ὑπολογισμόν ἐνίων ἀνεπιθυμητῶν ἐπισκεπτῶν.

Καθῆκον ὅμως ἐπιτακτικὸν ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς νὰ μὴ παρασιωπήσωμεν τὸ γεγονός, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀντίληψις συντελεῖ εἰς τὴν διὰ τῆς κόνεως καὶ ὑγρασίας διάβρωσιν πολλῶν κωδίκων, πρὸς ἀνεπανόρθωτον ζημίαν τῶν καλῶς ἐννοουμένων συμφερόντων τῆς ἀγιορειτικῆς παραδόσεως. Ἀλλὰ καὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν τοῦτο, τὸ ὅποιον περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὰς μονάς, ὅτι δηλ. αἱ μεγάλαι ἐξ αὐτῶν διαθέτουν αἰθούσας ἀπλétως φωτιζομένας μετὰ βιβλιοφυλακίων καὶ κειμηλιοφυλακίων ὑαλοφράκτων, τὰ ὁποῖα οὕτω προφυλάσσουν, ἀπὸ πάσης ἐπηρείας τῆς ἀτμοσφαιρας, τὰ μεθοδικῶς διηρυθμημένα χειρόγραφα ὑπὸ εἰδικῶν κατηγορισμένων ἐπὶ τούτῳ μοναχῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ τῆς Μεγίστης Λαύρας βιβλιοφύλαξ Παντελεήμων ἐμβριθὴς μελετητὴς καὶ τρίβων τῆς παλαιογραφίας. Οὐχ' ἥττον ὅμως δὲν δύναμαι ν' ἀποκρύψω ὅτι εἰς μικροτέρας Μονὰς καὶ Σκήτας παραμελεῖται ἡ συντήρησις τῶν εἰς αὐτὰς ἀποκειμένων χειρογράφων, τοῦθ' ὅπερ καταδεικνύει ἀπροσημάτιστην ἀδιαφορίαν, διότι ἡ ἐπ' αὐτῶν ἐπικαθημένη κόνις γεννᾷ σήτας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐὰν προστεθῇ τὸ ἀνήλιον καὶ ὑγρὸν τῶν σκοτεινῶν δωματίων τῶν πύργων, εἰς τοὺς ὁποίους φυλάσσονται, θέλει συντελέσει εἰς τὴν φθορὰν καὶ καταστροφὴν τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι σωρευμένα τὰ ἀ-

πανθίσματα τῆς ἑλληνικῆς διανοήσεως, τὴν ὁποῖαν χρυσώνει καὶ ἐξωραΐζει τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας.

Ἡ Γλυπτική

(Ἡ θέσις αὐτῆς ἐν τῇ ὁρθοδ. Ἐκκλησίᾳ)
Ἡ μνημειώδης γλυπτικὴ δὲν ἐξελίχθη εἰς τὴν ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν κατὰ τρόπον πρωτότυπον, ὡς ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἡ ζωγραφικὴ. Πολλοὶ λόγοι προβάλλονται διὰ τὴν παρακμὴν ταύτην. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἀπηγόρευσε τὴν γλυπτικὴν, ἀλλὰ ἡ ἀντίληψις αὕτη φαίνεται ὑπερβολικὴ, ὅταν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους πλεῖστα ὅσα ἀνάγλυφα ἀπαντῶσι καὶ ἡ γλυπτικὴ κατεῖχε σπουδαίαν θέσιν· σὺν τῷ χρόνῳ προΐοντι ἡ Ἐκκλησία ἀπηγόρευσε τὰς γεγλυμμένας εἰκόνας. Πάντως τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ἐὰν εἰς τὰς ἀρχὰς ἀπεδέχθη τὴν γλυπτικὴν, καὶ ταύτην περιοριζομένην εἰς μόνα τὰ ἀνάγλυφα, εἶτα εἰσαγαγούσα τὴν προσκύνησιν τῶν

εἰκόνων, ἔδειξε τὴν προτίμησιν τῆς πρὸς τὴν ζωγραφικὴν· καὶ τοῦτο εἶναι λογικόν, διότι ἐδυσπύσκει πρὸς εἶδος τέχνης, εἰς τὴν ὁποῖαν οἱ εἰδωλολατρικοὶ θεοὶ ὤφειλον καλλιτεχνικὰ ἀφ' ἐνὸς ὁμοιωμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐν ταυτῷ σκανδαλιστικὰς στάσεις, καὶ κατὰ τὴν γνώμην θεολόγου, ἡ ζωγραφικὴ ὡς ἁγιωτέρα, κατ' ἀνάγκην περιώρισε τὸ ἔργον τοῦ γλύπτου καὶ τὸν περιήγαγεν εἰς τὴν μετριόφρονα ἀποστολὴν τοῦ διακοσμητοῦ καὶ κοσμηματογλύφου. Ἀλλωστε αἱ καλαισθητικαὶ ἀντιλήψεις τῆς ἐποχῆς δὲν ἠνούνουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γλυπτικῆς. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν μάλιστα τῆς Ἀνατολῆς, τὸ γλυπτὸν κόσμημα ἐτροποποιήθη μὲ τάσεις ν' ἀντικατασταθῶν αἱ ἐντυπώσεις ἐκ τῆς μορφῆς διὰ τῶν ἐντυπώσεων τοῦ χρώματος καὶ οὕτω κατήντησε νὰ ἐξασθενήσῃ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καὶ νὰ ἐκλείψῃ σχεδὸν τὸ πλαστικὸν ἀνάγλυφον.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΓΚΩΜΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

(Ἐστάλησαν ὑπὸ εὐσεβοῦς συνδρομητοῦ ἐξ Ἰωαννίνων)

ΣΤΑΣΙΣ Α'.

»Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. (1)

Η Ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ ἡ Μήτηρ τῆς ζωῆς κατατίθεται· ξένον θέαμα Ἀγγέλοις καὶ θροτοῖς.

Μακάριοι οἱ ἐξερευνώντες

Μεγαλύνομέν σε, Θεοτόκε ἁγνή, καὶ τιμῶμεν τὴν ἁγίαν σου Κοίμησιν, καὶ τὸν τάφον προσκυνούμεν τὸν σεπτόν.

Οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι.

Μαριὰμ πῶς θνήσκεις, ἡ ζωὴ τῶν

(1) Εἰς ἕκαστον ἐγκώμιον λέγομεν ἀνὰ ἓνα

Πιστῶν· πῶς δὲ τάφος τὸ σὸν σῶμα ἐχώρησε, τὸ χωρήσαν τὸν Ἀχώρητον παντί;

Σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου.

Οὐρανῶν τεκοῦσα, Βασιλέα Θεόν, εἰς οὐράνια βασίλεια σήμερον, μετατίθεται Σεμνὴ βασιλικῶς.

»Οφελον κατευθυνθείσαν.

Ἐκ τῆς γῆς μετέστης, καὶ τῆς γῆς οὐδαμῶς, Παναγία Θεοτόκε ἀφέστηκας, ρυομένη πάντα κόσμον τῶν δεινῶν.

Τότε οὐ μὴ αἰσχυνθῶ.

Πᾶσα γῆ δοξάζει, τὴν ταφὴν σου στίχον τοῦ Ἀμώμου.

Χριστέ, καὶ ὕμνεῖ καὶ τὰ ἐντάφια Δέσποτα, τῆς Ἀχράντου σου Μητρὸς πανευλαβῶς.

Ἐξομολογήσομαί σοι.

Ἀγγελοι ὁρῶντες, ἠπλωμένην νεκράν, τὴν τῷ κόσμῳ τὴν ζωὴν ἀνατείλασαν, ἐκπληττόμενοι ἐθαύμαζον Ἀγνή.

Τὰ δικαιώματά σου φυλάξω.

Ἀπεστάλη πάλιν, ἐκ Θεοῦ Γαβριήλ, καὶ τὴν σὴν εὐαγγελίζεται ἔξοδον, ἐπουράνιε ἀκήρατε Ἀγνή.

Ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος.

Εἰς νυμφῶνα θεῖον, σὲ τὴν νύμφην Θεοῦ, ὁ Νυμφίος προσκαλεῖται Θεόνυμφε, σπνευφραίνεσθαι ἀεὶ θεοπρεπῶς.

Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεζήτησά σε.

Ἔως θρόνου θεοῦ, ὅπου φῶς τὸ φρικτόν, τῆς Τριάδος καὶ ἀπρόσιτον ἔφθασας, καὶ κατέπαυσας Παρθένε ἀληθῶς.

Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐκρυψα τὰ λόγια σου.

Τῷ Θεῷ προσήλθες, τοῦ Θεοῦ μηδαμῶς, ἡ ἐκ μήτρας χωρισθεῖσα μηδέποτε, Θεοτόκε μεταστᾶσα ἀπὸ γῆς.

Εὐλογητὸς εἰ Κύριε, δίδασόν με.

Τὸ σεπτὸν σου Σῶμα, Κόρη, διαφθοράν, καὶ ἐν μνήματι οὐκ οἶδεν ἄλλ' ἐνσωμος μεταδέθηκες ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν.

Ἐν τοῖς χεῖλεσί μου ἐξήγγειλα.

Τὸ πανάγιόν σου, πρόσωπον καὶ νεκρόν, ὡς Παράδεισος ἐφαίνετο Παναγνε, χάριν πνέον τοῖς ὁρῶσι καὶ ζῶν.

Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου.

Τῶν υἱῶν σου Μήτηρ, τὴν ἀγάπην ἡμῶν, καὶ τὸν ὕμνον τὸν ἐξόδιον πρόσδεξαι, προσφερόμενον ἐκ βάθους τῆς ψυχῆς.

Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχῶ.

Ἀνοιξόν σου Μήτηρ, τοὺς σεπτοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τὰ τέκνα συνηγμένα

ἐπὶ βλεφον, σοῦ τὴν Κοίμησιν δοξάζοντα σεπτῶς.

Ἐν τοῖς δικαιώμασί σου μελετήσω.

Ἀνοιξόν τὰ χεῖλη, καὶ δὸς λόγον ἡμῖν, Παναγία Θεοτόκε τοῖς δούλοις σου, τελευταῖον μεταστᾶσα ἀφ' ἡμῶν.

Ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου, ζῆσόν με.

Μὴ ἐάσης Μητέρα, ὁρφανούς νῦν ἡμᾶς, ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανοὺς νῦν ἀπαίρουσα, τῷ Υἱῷ συνεσομένη καὶ Θεῷ.

Ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Κύκλω τῆς σῆς κλίνης, παρεστώτες θερμῶς, ἐκδοῶμεν σοι Παρθένε, ἐλέησον, Παναγία σῶσον πάντας τοὺς πιστούς.

Πάροικος ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ γῇ.

Δεῦρο δὴ μοι Ἄννα, στήθι νῦν μεθ' ἡμῶν, πανηγύρεως τῆς σῆς προεξάρχουσα, Θεομήτορος ἁγίας θυγατρός.

Ἐπεπόθησεν ἡ ψυχὴ μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι.

Δεῦρο δῶμεν δόξαν, αἰνεοῖν τε Θεῷ τῷ καλέσαντι αὐτὴν εἰς τὰ Ἅγια, ὡς Ἁγίαν τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ.

Ἐπετίμησας ὑπερηφάνους.

Σήμερον ἐδέχθη, οὐρανὸς εὐκλεῶς, τὴν Βασίλισσαν παντός, καὶ εὐφραίνεται, βασιλεύουσαν Θεῷ συνθεωρῶν.

Περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξουδένωσιν.

Ὁ Θεὸς τῆς δόξης, ὁ Υἱός σου Ἀγνή, μετὰ δόξης ὡς Μητέρα προσήκατο, καὶ ἐκάθησεν αὐτοῦ ἐκ δεξιῶν.

Καὶ γὰρ ἐκάθησαν ἄρχοντες.

Περιβεβλημένη, νῦν παρέστης Θεῷ, καὶ πεποιικιλμένη ἐν χάρισιν, ὡς Βασίλισσα καὶ Μήτηρ τοῦ Θεοῦ.

Καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου.

Ἀγγελοι Παρθένε, διηκόνουν ἐν γῇ Ἀγγελοι καὶ νῦν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, σοὶ παρίστανται Ἀγνή δουλοπρεπῶς.

Ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχὴ μου.

Στρατιαὶ Ἀγγέλων, καταπτᾶσαι Σεμνὴ, μετὰ δέους περιῖσταντο Δέσποινα, τὴν Μετάστασιν θεώμενοι τὴν σὴν.

Τὰς ὁδοὺς μου ἐξηγγείλα καὶ ὑπήκουσάς μου.

Νοεραὶ Δυνάμεις, νοερώς σὺν ἡμῖν, καὶ νῦν ἤδη παρεστῆσαι συμφάλλουσι, τὴν μετάστασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

Ὅδὸν δικαιομάτων σου συνέτισόν με.

Ἐκ περάτων ἦλθον, οἱ Χριστοῦ Μαθηταί, λειτουργήσαι τῇ κηδεύσει σου Δέσποινα, καὶ ὑμνήσαι σου τὴν Κοίμησιν Ἀγνή.

Ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας.

Ὁ Θεὸς Παρθένε, τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ τοὺς θείους Ἀποστόλους προέπεμψεν, εἰς κηδεῖαν τῆς Μητρὸς υἱοπρεπῶς.

Ὅδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ.

Τῶν Ἀγίων πᾶσαι, συμπάρῃσαν ψυχαί, Προπατόρων Προφητῶν καὶ Δικαίων τε, τὴν ἐξόδιον προσφέρουσαι φθῆν.

Ὅδὸν ἀληθείας ἡρετισάμην.

Σὲ δοξάζει πᾶσα, Θεοτόκε Ἀγνή, ζῶσάν τε καὶ νῦν μετὰ θάνατον, οὐρανίων, ἐπιγείων ἢ πληθὺς.

Ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίαις σου, Κύριε

Ζῆς καὶ μετὰ πότμον, ζωοδόχε πηγῇ· ἐκ ζωῆς γὰρ εἰς ζωὴν μεταβέβηκας, ὡς τεκοῦσα τὴν αἰζῶν ζώην.

Ὅδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον ὅταν ἐπλάτυνας.

Εἰ καὶ Κόρη θνήσκεις, ἤδη νῦν καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ πάντων Βασιλεὺς ἀναδέδειξαι, ὡς τὸν Κτίστην συλλαβοῦσα τοῦ παντός.

Νομοθέτησόν με Κύριε τὴν ὁδόν.

Εἰ καὶ συγκαλύπτῃ, τάφῳ Κόρη σμικρῷ, ἀλλ' αὐτὸς ὁ οὐρανός σοι ἡνέφκτο, καὶ ἐν θρόνῳ ὑπεδέξατο Θεός. Συνέτισόν με καὶ ἐξερευνήσω τὸν νόμον σου.

Ὁ Πατὴρ ἐκ κόλπων, ἐκφοιτήσας Θεός, καὶ ἐν κόλποις εἰσελθὼν τοῖς σοῖς Ἀχραντε, ὑπεδέξατο ἐν κόλποις σὲ Ἀγνή.

Ὁδήγησόν με ἐν τῇ τρίβῳ τῶν ἐντολῶν σου.

Ὁ Θεὸς ἐτάφη, καὶ ἡ Μητέρα Θεοῦ,

ἐν τῷ ἄδῃ ὁ Θεὸς καταβέβηκε, καὶ ἡ Μητέρα ὑπαισῆλθε τοῦ Θεοῦ.

Κλῖνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου.

Τὸν Υἱὸν Παρθένε, οὐδὲ ἐν τῷ Σταυρῷ, ἐγκατέλειπες· διὸ οὐ κατέλιπε, σὲ νῦν ἤδη συμπάρων σωματικῶς.

Ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Τὴν ταφὴν δοξάζεις, τοῦ Υἱοῦ μητρικῶς, καὶ αὐτὸς ἀντιδοξάζει τὴν Κοίμησιν, τὴν ἀγίαν σου Παρθένη θεϊκῶς.

Στήσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιόν σου.

Ἦνεσάν σε πάντες, Ἀγγελοὶ τοῦ Θεοῦ, ὅτε Κόρη οὐρανοὺς ὑπερβέβηκας, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν σεπτῶς.

Περίελε τὸν ὄνειδισμόν μου ὃν ὑπώπτευσα.

Θρόνῳ προσελθοῦσα, τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, προσπεσοῦσα δουλικῶς προσεκύνησας καὶ παρέστηκας ὁρῶσα τὸν Θεόν.

Ἴδου ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου.

Ὡ χαρὰς ἀφράστου, ὃ ἀπείρου τιμῆς· Μαριὰμ σὺν Ἰησοῦ τῷ Υἱῷ αὐτῆς, βασιλεύει οὐρανοῦ τε καὶ τῆς γῆς.

Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμὲ τὸ ἔλεός σου Κύριε.

Θεοτόκε Κόρη, μεταστᾶσα τῆς γῆς, τοὺς ἐν γῇ μὴ διαλίπης φυλάττουσα, προσκυνοῦντας τὴν μετάστασιν τὴν σὴν.

Καὶ ἀποκηρύχσομαι τοῖς ὀνειδίζουσι μοι.

Οὐρανόθεν Μητέρα, ὅπου νῦν κατοικῆς, ἐπιβλέψασα τὴν γῆν εὐσπλαχνίσθητι, καὶ ἐλέησον τὸν κόσμον Ἀγαθῇ.

Καὶ μὴ περιέλῃς ἐκ τοῦ στόματός μου.

Οἱ Ἀπόστολοί σου, Θεοτόκε Ἀγνή, τὸ πανάγιον ὡς εἶδον σκῆνός σου προσπεσόντες κατεσπάζοντο σεπτῶς.

Καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διαπαντός.

Ἐξοδίους ὕμνους, συνψάδ, καὶ ψάδας, συστησάμενοι χορεῖαν, ἐξηδόν σοι, ἐξιστάμενοι τῇ δόξῃ σου Ἀγνή.

Καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ.

Ἐκ θεοτερποῦς σου ἀγλαίας ἐκεῖ,

ἐλλαμπόμενοι Παρθένη ἠγάλλοντο, καὶ ἐδόκουν τὸν Υἱόν σου καθορᾶν.

Καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίαις σου.

Τὸ ζωαρχικόν σου, σκῆνος ποταμῶν, νῦν προσφάσωμεν Πανάχραντε ἔλεγον, τὸ τοῦ λόγου ἐνδιαίτημα σεπτόν;

Καὶ ἐμελέτουν ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.

Ποίους λόγους Κόρη, σοὶ προσεῖπωμεν νῦν; ποίους ὕμνους ὑπερῶμνητε Δέσποινα, τῇ Κοιμήσει σου προσοῖσωμεν ἡμεῖς;

Καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου.

Μαριὰμ Παρθένε, τὸ γλυκὺ τοῦ Θεοῦ, ὄνομα καὶ πρᾶγμα πῶς τέθνηκας, ἢ θεώσασα τὴν φύσιν τῶν βροτῶν;

Μνήσθητι τῶν λόγων σου τῷ δούλῳ σου.

Πῶς ὠράθης ἄπνους, ἢ τὸν πᾶσαν πνοήν, παρεχόμενον ἀρρήτως γεννήσασα; ὃ τοῦ πράγματος Παρθένη τοῦ καινοῦ!

Αὕτη μὲ παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου

Πῶς ἢ ὑπερβᾶσα, φύσεως τοὺς θεσμούς, ὑποκύπτεις τοῖς τῆς φύσεως Δέσποινα, καὶ θανάτου πείραν ἔσχες καθ' ἡμᾶς;

Ὑπερήφανοι παρηνόμουν ἕως σφόδρα.

Ἡ τὴν νεμομένην, τοῦ θανάτου ὁρμήν, στήσασα Παρθένη τῷ τόκῳ σου, πῶς θανάτου νῦν ὑπέστης τὴν φθοράν;

Ἐμνήσθητι τῶν κριμάτων σου ἀπ' αἰῶνος.

Ἡ πυρφόρος βᾶτος, πῶς πυράγραις αὐτοῦ τοῦ θανάτου συνεσχέθης θεόνυμφε, ἢ βαστάσασα θεότητος τὸ πῦρ;

Ἀθυμία κατέσχε με ἀπὸ ἀμαρτωλῶν.

Ἐκοιμήθης Κόρη, οὐχὶ τέθνηκας νῦν, καὶ πρὸς κρείττονα ζώην καὶ ἀθάνατον, ἀφυπνώσασα εὐρέθης ἐν σαρκί.

Ψαλτὰ ἦσάν μοι τὰ δικαιώματά σου.

Κιβωτὸς ἡ θεία, ἐν σκηνῇ θαυμαστῇ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ κατεσκήνωσε, διαθήκης τοῦ Θεοῦ τῆς πρὸς ἡμᾶς.

Ἐμνήσθη ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόματός σου

Ἡ χρυσέα στάμνος, μετετέθη τῆς γῆς, ἐντα μάννα τὸ οὐράνιον τέθεται, ἢ Θεόπαις Μαριὰμ πρὸς τὸν Θεόν.

Αὕτη ἐγενήθη μοι, ὅτι τὰ δικαιώματά σου.

Τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου, ἢ παστὰς ἀπὸ γῆς, εἰς οὐράνιον παστάδα εἰσέρχεται, ὑπὲρ λόγον ἢ Θεόνυμφος Ἀγνή.

Μερίς μου εἰ Κύριε, εἴπα τοῦ φυλάσσεσθαι.

Τοῦ Εὐαγγελίου, τεθησαύριται νῦν, μαργαρίτης ὁ πολυτίμος σήμερον, ἀποκρύφους θησαυροὺς τοῖς τοῦ Θεοῦ.

Ἐδεήθη τοῦ προσώπου σου.

Τῆς οἰκονομίας, τῆς ἐνσάρχου Θεοῦ, τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τὸ μυστήριον, ἢ Μετάστασις ἢ σὴ πρὸς τὸν Θεόν.

Διελογισάμην τὰς ὁδοὺς σου.

Βλέποντές σε Κόρη, τὴν Μητέρα Θεοῦ, ἐδοκοῦμεν τὸν Θεὸν βλέπειν πάντοτε· πῶς δ' ὑποίσομεν νυνὶ τὸν χωρισμόν;

Ἦτοιμάσθη, καὶ οὐκ ἐταράχθη.

Ἀπνουν· σὲ προσδλέπειν, τὴν τὸ πνεῦμα Θεοῦ, κεκτημένην σε Θεόνυμφε ἔνοικον, συνεκλείπει καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ὁμῶν.

Σχοινία ἀμαρτωλῶν, περιεπλάκησάν μοι.

Θεοτόκε Κόρη, ἢ χαρὰ ἡ ἡμῶν, Θεοτόκε, τὸ ἡμέτερον κήρυγμα Θεοτόκε, ποῦ ἀπαίρεις ἀφ' ἡμῶν;

Μεσονύκτιον ἐξεγειρόμην.

Ποῦ ἀπαίρεις Κόρη; ποῦ μεθίστασαι νῦν; ὑπεράνω οὐρανῶν ὑπερίπτασαι, ἐκλιπούσα ἐπὶ γῆς τοὺς νεοσσούς.

Μέτοχος ἐγὼ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων σε

Δαυτὲ θεοπάτορ, πάρεσω ἤδη νῦν, ἐν ἐξόδῳ τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ εὐσήμεν ἐν ἡμέρᾳ ἐορτῆς.

Τὸ ἔλεός σου Κύριε πλήρης ἡ γῆ.

Ἀρπτε τὰς πύλας, τοῖς Ἀγγέλοις Θεοῦ, ἀναβόήσον καὶ νῦν ὑποδέξασθαι, τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ θεοπρεπῶς.

Χρησιότητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου.

Ὁ ὄρατος κάλλει, Βασιλεὺς εὐρα-
νῶν, νῦν τοῦ κάλλους τῆς Μητρὸς ἐπε-
θύμησε, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν ἐν οὐρα-
νοῖς.

Χρησιότητα καὶ παιδεῖαν.

Εἰ καὶ Κόρη δέχη, τὴν ταφὴν ὡς
θνητῇ, ἀλλ' ὡς Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἐξα-
νέστης δέ, διὰ πνεύματος Θεοῦ τοῦ
παντοῦργου.

Πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι ἐγὼ ἐπλημμέλησα.

Θεοδόχον σῶμα, εἰ καὶ τάφῳ χω-
ρεῖ, ἀλλ' ἐν τάφῳ διαμένειν οὐκ ἔμα-
θεν, ἀλλ' ἀνίσταται δυνάμει θεϊκῇ.

Χρηστὸς εἰ σὺ Κύριε,

Ἡ ταφή σου κλίμαξ, Θεοτόκε Ἀ-
γνή, σοὶ τῇ κλίμακι οὐράνιος γέγονε,
δι' ἧς ἐφθασας Θεὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς.

Ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμὲ ἁδικία ὑπερηφάνων.

Ὁ φωσφόρος λύχνος, τοῦ ἀδύτου
φωτὸς, ὑπὸ γῆν μὲν πρὸς μικρὸν ὑπο-
κρύπτεται, ἀλλὰ τίθεται λαμπρὸς ἐφ'
ὕψους.

Ἐγὼ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξερευνήσω.

Ἡ καταραθεῖσα, ἐκ Θεοῦ ἡπαξ γῆ,
ἡγιασθῇ τῇ ταφῇ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ
νῦν πάλιν τῇ ταφῇ σου τῆς Μητρὸς.

Ἐτυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν.

Οὐρανὸν πίπτει, φεῦ ὁ ἄσαρκος
πρίν, ὑπεράνω οὐρανῶν βαβαὶ γίνεται,
νῦν ἡ ἔνσαρκος παρθένος Μαριάμ.

Ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπεινώσας με.

Τὸ ἀξίωμα σου, καὶ ἡ δόξα Ἀγνή,
εἰσελήλυθε τῆς δόξης ἐνώπιον, τοῦ
Κυρίου, μεταστάσης ἀπὸ γῆς.

Ἀγαθὸς μοι ὁ νόμος τοῦ στόματός σου.

Πύλη διὰ πύλης, ὦ πραγμάτων και-
νῶν, οὐρανὸς εἰς οὐρανὸν νῦν εἰσέρχε-
ται, καὶ ὁ θρόνος ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ
Θεοῦ.

Δόξα Πατρί.

Ἀνυμνοῦμεν Δόγε, σὲ τῶν πάντων

Θεόν, σὺν Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ σου Πνεύ-
ματι, καὶ δοξάζομεν τὴν θείαν σου
μορφήν.

Καὶ νῦν.

Μακαρίζομέν σε, πᾶσαι αἱ γενεαί,
Θεοτόκε ἀειπάρθενε Δέσποινα, καὶ δο-
ξάζομεν τὴν Κοίμησιν τὴν σὴν.

Καὶ πάλιν ὁ πρῶτος Χορὸς τὸ πρῶτον

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ κατατέθης Χριστέ,
καὶ ἡ Μήτηρ τῆς ζωῆς κατατίθεται,
ξένον θέαμα Ἀγγέλοις καὶ θροτοῖς.

Εἶτα Συναπτὴ μικρά, καὶ Ἐκφώνησις :

Ὅτι εὐλόγηται σου τὸ ὄνομα, καὶ
δεδοξασταί σου ἡ βασιλεία τοῦ Πα-
τρός, κ.τ.λ.

Καὶ θυμιάσαντος τοῦ ιερέως, ἀρχεται ὁ ἀ-
ριστερὸς Χορὸς τῆς β' Στάσεως.

(Ἡ β' Στάσις εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΧΡΗΣΜΟΣ

Ἐξεδόθη ἐν τῇ χρονολογίᾳ 1053.

Ἐξαντληθέντος τοῦ α'. τεύχος τοῦ 5' ἔ-
τους πρὸ πολλοῦ, ἀναδημοσιεύομεν τὸν εἰς
αὐτὸ χρησὸν κατ' ἀπαίτησιν πολλῶν
συνδρομητῶν.

1. Μέγας εὐρωπαϊκὸς πόλεμος.
2. Ἦττα τῆς Γερμανίας, καταστροφή
Ῥωσσίας καὶ Αὐστρίας.
3. Ἦττα Ἀγαρηνῶν ὑπὸ Ἑλλήνων.
4. Ἐνίσχυσις Ἀγαρηνῶν ὑπὸ Δυτικῶν
λαῶν καὶ ἦττα τῶν ἐλλήνων ὑπὸ τῆς
Ἀγαρ.
5. Σφαγὴ ὁρθοδόξων λαῶν.
6. Καὶ μεγάλη ἀνησυχία ὁρθοδόξων
λαῶν.
7. Εἰσβολὴ ξένων στρουτευμάτων ἐξ
Ἀδριατικοῦ πελάγους· οὐαὶ εἰς τοὺς κα-
τοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ Ἄδης ἔτσιμος.
8. Πρὸς στιγμὴν ὁ Ἀγαρηνὸς μέγας.
9. Νέος εὐρωπαϊκὸς πόλεμος.
10. Ἐνωσις ὁρθοδόξων λαῶν μετὰ
τῆς Γερμανίας.

11. Ἦττα Γάλλων ὑπὸ Γερμανῶν.

12. Ἐπανάστασις τῶν Ἰνδιῶν καὶ χω-
ρισμὸς αὐτῶν ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας.

13. Ἀγγλία εἰς μόνους Σάξονας

14. Νίκη ὁρθοδόξων λαῶν καὶ γενικὴ
σφαγὴ Ἀγαρηνῶν ὑπὸ ὁρθοδόξων.

15. Ἀνησυχία κόσμου.

16. Γενικὴ ἀπελπισία ἐπὶ τῆς γῆς.

17. Μάχη ἐπὶ κρατῶν εἰς Κωνσταντι-
νούπολιν. Τρία ἡμερονύκτια σφαγὴ. Νί-
κη τοῦ μεγαλυτέρου κράτους κατὰ ἐξ
κρατῶν.

18. Συμμαχία ἐξ κρατῶν κατὰ τοῦ ἐβδό-
μου κράτους, τρία ἡμερονύκτια σφαγὴ.

19. Παῦσις πολέμου ὑπὸ Ἀγγέλου,
(Θεοῦ Χριστοῦ) καὶ παράδοσις Πόλεως
τοῖς Ἑλλήσι.

20. Ὑπόκυψις Λατίνων ἀλάνθαστον
πίστιν ὁρθοδόξων.

21. Ἐξωθήσεται ὁρθόδοξος πίστις ἀ-

πὸ Ἀνατολῶν μέχρι Δυσμῶν.

22. Φόβος καὶ τρόμος βαρβάρων ὑπ'
αὐτῆς.

23. Παῦσις τοῦ Πάπα καὶ κήρυξις ἐ-
νὸς Πατριάρχου δι' ὅλην τὴν Εὐρώπην.

24. Ἐν πέντε καὶ πενήκοντα ἔτη τὸ
τέλος τῶν θλίψεων, τὴν δὲ ἐβδόμην οὐκ
ἔστι ταλαίπωρος, οὐκ ἔστιν ἐξόριστος ἐ-
πανερχόμενος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μη-
τρὸς, ἀγαλλομένης.

Οὕτως ἔσται, καὶ οὕτω γένοιτο.

Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω.

Πρῶτος καὶ ἔσχατος.

Τέλος μία ποιμνὴ καὶ εἰς ποιμνὴν ἔ-
σται ἐκ τῆς ἀληθοῦς ὁρθοδόξου πίστεως.
Αὐτὸ γένοιτο.

Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

(Δούλος Χριστοῦ Ἀληθινοῦ Θεοῦ).

(Ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἱ. Μ. Κουτ-
λουμουσίου. Ἁγίου Ὁρος).

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΛΟΓΟΣ

Περὶ ἐξόδου ψυχῆς, καὶ περὶ τῆς δευτέρας τοῦ Χ. παρουσίας.

(Ἐξ ἀρχαίου ἀχρονολογήτου βιβλίου, σταλέντος παρὰ τοῦ Πανσιουλ. Ἀρχιμ.

κ. Γαβριὴλ Σταματελάτου.)

Φοβοῦμαι τὸν θάνατον, ὅτι πικρὸς μοι
ἐστί. Φοβοῦμαι τὴν γένναν, ὅτι ἀτελεύ-
τητος ἐστί. Φοβοῦμαι τὸν τάρταρον, ὅτι
οὐ μετέχει θέρμης. Φοβοῦμαι τὸ σκότος,
ὅτι οὐ μετέχει φωτός. Φοβοῦμαι τὸν σκό-
ληκα τὸν ἰοβόλον, ὅτι ἀτελεύτητος ἐστί.
Φοβοῦμαι τοὺς Ἀγγέλους τοὺς ἐπὶ τῆς
Κρίσεως, ὅτι ἀνελεήμονες εἰσὶ Φοβοῦ-

μαι ἐννοῶν τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὸ φοβε-
ρὸν καὶ ἀδέκαστον Δικαστήριον, τὸ Βῆ-
μα τὸ φρικτῶδες, τὸν Δικαστὴν τὸν ἀδέ-
καστον. Φοβοῦμαι τὸν ποταμὸν τοῦ πυ-
ρός, τὸν πρὸ τοῦ βήματος ἐκείνου συρό-
μενον, καὶ σφοδροτάτῃ κοχλάζοντα τῇ
φλογί. Φοβοῦμαι τὰς ἡκονημένας ὁμο-
φάις, τὰς ἀποτόμους τιμωρίας. Φοβοῦ-

μαι τὴν Κόλασιν τὴν οὐκ ἔχουσιν τέλος. Πτοοῦμαι τὸν ζόφον τὸν ἀφεγγή. Φοβοῦμαι τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, Φοβοῦμαι τὰ δεσμὰ τὰ ἄλυστα, τὸν βρυγμὸν τῶν ὁδόντων, τὸν κλαυθμὸν τὸν ἀπαραμύθητον, τοὺς ἀφύκτους ἐλέγχους. Οὐδὲν γὰρ κατηγόρων δεῖται ὁ Δικαστὴς ἐκεῖνος, οὔτε μαρτύρων, οὔτε ἀποδείξεων, οὔτε ἐλέγχων, ἀλλ' ὅσα ἐπράξαμεν καὶ ἐλαλήσαμεν καὶ ἐβουλευσάμεθα, φέρει εἰς μέσον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν πεπλημμεληκότων. Τότε οὐδεὶς ὁ παριστάμενος, καὶ ἔξαρχαζων τῆς τιμωρίας. οὐ πατήρ, οὐ μήτηρ, οὐχ' υἱός, οὐχὶ θυγάτηρ, οὐκ ἄλλος τις τῶν συγγενῶν, οὐ γείτων, οὐ φίλος, οὐ συνήγορος, οὐ χρημάτων δόσις, οὐ πλούτου περιουσία, οὐ δυναστείας ὄγκος. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ὥσπερ κόνις εἰς σποδὸν ἐνήλλασκται. Καὶ μόνος ὁ κρινόμενος ἀπὸ τῶν αὐτοῦ πεπραγμένων, τὴν ἐλευθεροῦσαν, ἢ τὴν καταδικάζουσαν ὑπομένει ψῆφον.

Οἷμοι τῆς συνειδήσεως ἐλεγχούσης με καὶ τῆς Γραφῆς βοώσης καὶ διδασκούσης με, ἀπέχιν τῶν μiasμάτων καὶ πάντων τῶν ἐβδελυγμένων ἔργων· οἷμοι, ὅτι τὸν ναὸν τοῦ σώματος ἔφθειρα καὶ τὸ Ἅγιόν σου Πνεῦμα ἐλύπησα. ὦ Θεέ, ἀληθινὰ σου τὰ ἔργα καὶ δικαία ἡ κρίσις σου καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου καὶ ἀνεξιχνίαστα τὰ κρίματά σου. Διὰ πρόσκαιρον ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, ἀθάνατα βασανίζομαι, διὰ ἡδονὴν σαρκός, τῷ πυρὶ παραδίδομαι. Δικαία ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ. Ἐκαλούμην καὶ οὐχ' ὑπήκουον, ἐδιδασκόμην καὶ οὐ προσείχον, διεμαρτύρατό μοι ἐγὼ δὲ κατεγέλων, ἀναγινώσκων καὶ ἐπιγινώσκων οὐκ ἐπίστευον, ἀλλ' ἐν ἀμελείᾳ καὶ ῥαθυμίᾳ, καὶ ἀκηδίᾳ, καὶ ἐν περισπασμοῖς, καὶ ταραχαῖς, καὶ ζάλαις τρυφῶν καὶ σπαταλῶν, καὶ σκιρτῶν, καὶ ἀγαλλόμενος, καὶ εὐφραινόμενος, ἐδαπάνησα

μου τὰ ἔτη, καὶ τοὺς μῆνας, καὶ τὰς ἡμέρας εἰς τὰ πρόσκαιρα, καὶ φθαρτά, καὶ γήινα, κοπιῶν καὶ μοχθῶν, καὶ ἀγωνιζόμενος, μὴ εἰς νοῦν λαμβάνων, ἢ λογιζόμενος, οἷον φόβον καὶ τρόμον, καὶ ἀγῶνα, καὶ ἀνάγκην, ἔχη ἡ ψυχὴ, ὅτε τοῦ σώματος χωρίζεται. Παραγίνονται γὰρ ἐφ' ἡμᾶς στρατιαὶ καὶ δυνάμεις οὐράναι, καὶ τῶν ὑπεναντίων δυνάμεων· οἱ τοῦ σκότους ἄρχοντες, οἱ κοσμοκράτορες τῆς πονηρίας, οἱ τελωνάρχαι καὶ λογοθέται, καὶ πρακτοψηφισταὶ τοῦ ἁέρος, καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ ἀνθρωποκτόνος διάβολος, ὁ ἐν κακίᾳ δυνάστης, οὗ ἡ γλώσσα ὡσεὶ ξυρὸν ἠκονημένον· περὶ οὗ φησὶν ὁ Προφήτης. Τὰ βέλη τοῦ δικαστοῦ ἠκονημένον σὺν τοῖς ἀνθραξι τοῖς ἐρημικοῖς. Καὶ ἐνεδρεύει ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ. Ὁ δράκων ὁ μέγας ὁ ἀποστάτης, ὁ ἔδης ὁ πλατύνων στόμα αὐτοῦ, ὁ ἄρχων τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, ὁ ἔχων τοῦ θανάτου τὸ κράτος, καὶ τρόπῳ τινὶ δίκην κατέχων τὴν ψυχὴν, ἐπιφέρων καὶ ψηφίζων πάντα τὰ ἐν ἡμοῖς πεπραγμένα, ἐν ἔργῳ, καὶ λόγῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἀνομήματα καὶ ἁμαρτήματα, ἀπὸ τῆς νεότητος ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ τέλους, ἧς κατελήφθη. Ἐξερευνῶν λοιπόν, ὅποιον φόβον καὶ τρόμον δοκεῖς τὴν ψυχὴν ἔχειν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, θεωροῦσαν τοὺς φοβερούς, καὶ ἀγρίους καὶ ἀπνηεῖς, καὶ ἀνηλεεῖς καὶ ἀτιθάσσους δαίμονας, ὡς Αἰθίοπας ζοφώδεις παρισταμένους, ὧν καὶ αὐτὴ ἡ ἰδέα μόνῃ χαλεπωτέρα ὑπάρχει πάσης κολάσεως, οὓς τινες ὁρῶσα ἡ ψυχὴ, θορυβεῖται, θροεῖται, ὀδυνᾶται, ταράσσεται, καὶ συστέλλεται, πρὸς τοὺς τοῦ Θεοῦ Ἀγγέλους προσφεύγουσα. Κατέχεται οὖν ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, διὰ τοῦ ἁέρος παρερχομένη καὶ ὑψουμένη εὐρίσκει τὰ τελώνια, φυλάττοντα τὴν ἄνοδον καὶ κρατοῦντα καὶ διακωλύοντα

τὰς ἀναβαινούσας ψυχάς, ἕκαστον γὰρ τελώνιον τὰς οἰκείας ἁμαρτίας προσφέρει αὐτῶν.

Τὸ μὲν τῆς καταλαλιᾶς, ὅσα διὰ στόματος καὶ γλώττης ἀπὸ ψεύδους καὶ ὀρκου καὶ ἐπιρκίας, ἀργολογίας τε καὶ φλυαρίας καὶ ματαιολογίας, καὶ γαστριμαργίας, παραχρήσεις, ἀσωτοποσίας τε οἴνου, καὶ ἀμέτρους γέλωτας καὶ ἀπρεπείας καὶ φιλημάτων ἀσέμνων καὶ ἀπρεπῶν καὶ ἁσμάτων πορνικῶν. Οἱ δὲ ἅγιοι Ἀγγελοι, οἱ τὴν ψυχὴν ὀδηγοῦντες, προσφέρουσι καὶ αὐτοὶ ὅσα διὰ στόματος καὶ γλώσσης ἐλαλήσαμεν ἀγαθὰ, προσευχάς, εὐχαριστίας, ψαλμούς, ᾠδὰς, ὕμνους, ἕσματα πνευματικά, ἀναγνώσεις Γραφῶν, καὶ ὅσα διὰ στόματος καὶ γλώσσης ἀγαθὰ τῷ Θεῷ προεπέψαμεν. Δεύτερον τελώνιον, ὁρασις ὁμμάτων, καὶ ὅσα ἀπὸ ἀπρεποῦς θέας, καὶ περιέργου καὶ ἀχαλινώτου ὁράσεως, καὶ πνευμάτων δολίων. Τρίτον Τελώνιον τῆς ἀκοῆς καὶ ὅσα διὰ τῆς τοιαύτης αἰσθήσεως τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα δέχονται. Τέταρτον τελώνιον, ἡ ὁσφρησις, ὁσμῆς τε εὐώδους, ἀλειμματῶν, καὶ ἡδονικῆς ὁσφρήσεως, ἀπερ γυναιξὶ θυμελικαῖς, καὶ ἐταίραις πρόπουσι. Πέμπτον τελώνιον, ὅσα διὰ ἀφῆς χειρῶν πονηρὰ καὶ χαλεπὰ ἐπράχθησαν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς κακίας τελώνια, φθόνου τε καὶ ζήλου, κενοδοξίας τε καὶ ὑπερηφανίας, πικρίας καὶ ὀργῆς, δεισφιλίας τε καὶ θυμοῦ, πορνείας καὶ μοιχείας, καὶ μαλακίας, φόνου τε καὶ φαρμακείας καὶ τῶν λοιπῶν θεοσυγῶν καὶ μιᾶν πράξεων, ὧν ἕκαστον ἐν τῇ παρουσίᾳ ὥρα οὐκ ἐν λεπτομερῶς διηγήσασθαι, ἐν ἐτέρῳ καιρῷ τιμιεύεσθαι καὶ ἀπλῶς οὕτω καθεξῆς ἕκαστον πάθος ψυχῆς, καὶ πᾶν ἁμάρτημα, ἰδίους τελώνας ἔχει καὶ φορολόγους. Ψυχὴ οὖν ταῦτα καὶ μέζονα καὶ πλείονα τούτων θεωροῦσα, ὅποιον

φόβον καὶ τρόμον καὶ κλόνον δοκεῖς ἔχειν, ἕως ὅτου ἡ ἀπόφασις ἔλθῃ· Κἂν ἡ ἐλευθερία αὐτῆς γένηται, ἐκεῖνη ἐστὶν ἡ ὥρα ἐπώδυνος καὶ ἐπικίνδυνος καὶ πολυστένακτος καὶ ἀπαραμύθητος, ἕως ἂν ἴδῃ τὸ ἀποβησόμενον. Αἱ γὰρ θεῖαι δυνάμεις ἴστανται κατὰ πρόσωπον τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων καὶ αὗται καλὰς ἐπιφέρουσι πράξεις διὰ τε λόγων καὶ ἔργων καὶ λογισμῶν καὶ ἐννοιῶν. Κατανοεῖ ἡ ψυχὴ, μέσον ἵσταμένη ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ, ἕως οὗ ἐκ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἔργων καὶ λόγων αὐτῆς, ἢ κατακριθεῖσα δεσμευθῇ, ἢ δικαιωθείσα ἐλευθερωθῇ, τῶν ἰδίων γὰρ ἁμαρτημάτων ἕκαστος ταῖς σειραῖς σφίγγεται καὶ ἐὰν ἢ ἀξία, εὐσεβῶς ζήσασα καὶ θεαρέστως βιώσασα, παραλαμβάνουσιν αὐτὴν Ἀγγελοι· καὶ λοιπὸν ἀμέριμνος οὖσα, πορεύεται, ἔχουσα συνοδοιπόρους τὰς ἁγίας δυνάμεις, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ὡς εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί. Τότε πληροῦται τὸ εἰρημένον· ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη, καὶ στεναγμός. Τότε ἀπαλλαγείσα τῶν πονηρῶν καὶ σαπρῶν καὶ φοβερῶν πνευμάτων ἐκείνων, πορεύεται εἰς ἐκείνην τὴν ἀνεκλάλητον χαράν. Ἐὰν δὲ εὐρεθῇ ἐν ἀμελείᾳ καὶ ἀσωτίᾳ ζήσασα, ἀκούει τὴν δεινотάτην ἐκείνην φωνὴν ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου. Τότε αὐτὴν καταλαμβάνουσιν ἡμέραι ὀργῆς καὶ θλίψεως καὶ ἀνάγκης καὶ στενοχωρίας, ἡμέραι σκότους καὶ γνόφου. Τότε ἀφέντες αὐτὴν οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ Ἀγγελοι, παραλαμβάνουσιν αὐτὴν οἱ Αἰθίοπες ἐκεῖνοι δαίμονες καὶ τύπτοντες αὐτὴν ἀνηλεῶς, καταγοῦσιν εἰς τὴν γῆν καὶ διχάσαντες αὐτὴν, ῥίπτουσιν αὐτὴν δεδεμένην δεσμοῖς ἀλύτοις, εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ ζοφεράν, εἰς τὰ κατώτερα μέρη, ἐν τοῖς καταχθονίοις καὶ δεσμοτηρίοις καὶ φυλακαῖς τοῦ Ἀ-

δου, ἔνθα τυγχάνουσιν ἀποκεκλεισμένοι αἱ ψυχαὶ τῶν ἁμαρτωλῶν, τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων, καθὼς φησὶν ὁ Ἰώβ. Εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ ζοφεράν, εἰς γῆν σκότους αἰώνιου, ἧς οὐκ ἔστι φέγγος, οὐδὲ ζωὴ βροτῶν, ἀλλ' ὁδὸν αἰώνιος καὶ λύπη ἀτελεύτητος καὶ κλαυθμὸς ἀπανστος καὶ βρυγμὸς ὁδόντων ἀσίγητος καὶ στεναγμοὶ ἀκοίμητοι. Ἐκεῖ οὐαὶ διὰ παντός· ἐκεῖ οἴμοι, οἴμοι· ἐκεῖ κράζουσι καὶ οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν, βοῶσι, καὶ οὐδεὶς ἔστιν ὁ ὑόμενος· οὐκ ἔστι διηγῆσασθαι τὴν ἀνάγκην ἐκείνην· οὐκ ἔστιν εἰπεῖν διὰ

γλώττης τὰς ὁδύνας τῶν ἐκεῖσε κατακειμένων καὶ ἀποκεκλεισμένων ψυχῶν. Ἀδυνατεῖ πᾶν στόμα ἀνθρώπου φανερῶσαι τὸν φόβον καὶ τὸν τρόμον ἐκεῖνον· οὐκ ἔστι χεὶρ ἀνθρώπου ἰσχύοντα εἰπεῖν τὴν περίστασιν καὶ τὸν κλαυθμὸν αὐτῶν. Στενάζουσι διηνεκῶς καὶ ἀπαύστως, ἀλλ' οὐδεὶς ὁ ἐλθὼν· κράζουσιν ἐκ βάθους, ἀλλ' οὐδεὶς ὁ εἰσακούων· ἐποδύρονται, ἀλλ' οὐδεὶς ὁ ὑόμενος· ἀνακαλοῦνται καὶ κόπτονται, ἀλλ' οὐδεὶς ὁ εὐσπλαγχνίζομενος. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΜΕ ΚΟΜΒΟΣΧΟΙΝΙ

Καθημερινὸς κανὼν ἐκάστου Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, ὅπου
πιστεύει εἰς Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.

(Ἀπὸ τὸ χειρόγραφον βιβλίον τοῦ Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Σταματελάτου).

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ἦτοι τυπικὴ διάταξις περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ἀναγινώσκωνται ἢ ψάλλωνται αἱ παρακλήσεις τὰς καθημερινὰς καὶ ἑορτὰς καὶ πῶς πρέπει νὰ μνημονεύουν οἱ ἱερεῖς, οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ χριστιανοὶ καὶ πῶς γίνεται ἡ ἀπόλυσις, ἐν συνεννοήσει μετὰ διαφόρων λογίων ἀγιορειτῶν Πατέρων.

Περίπτωσις Α'.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος, μετὰ τὸν ἑσπερινόν, ἀναγινώσκεται ἡ παράκλησις τῆς ἡμέρας, ὅπως περιλαμβάνη ἡ τυπικὴ διάταξις.

Περίπτωσις Β'.

Παρακλήσεις κατὰ τὰς ἡμέρας ὅλου τοῦ

ἔτους.

Δευτέρα : Κανὼν τῶν ἁγίων Ταξιαρχῶν.

Τρίτη : Κανὼν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ.

Τετάρτη : Ὁ Μέγας παρακλητικὸς κανὼν τῆς Θεοτόκου.

Πέμπτη : Κανὼν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ.

Παρασκευὴ : Κανὼν τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Σάββατον : Κανὼν τοῦ ἁγίου, ὃν βούλεται ὁ προσεστώς.

Κυριακὴ : Κανὼν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Περίπτωσις Γ'.

Ὅταν εἰποῦν τοῦ ἱερέως νὰ ἀναγνώσῃ παράκλησιν ἄλλου ἁγίου, παραλείπει τὴν

τῆς ἡμέρας, ἃν βούληται.

Περίπτωσις Δ'.

Ὅταν εἶναι ἑορτὴ, καταλιμπάνεται ἢ παράκλησις τῆς ἡμέρας καὶ ψάλλεται τῆς ἑορτῆς, εἴτε Δεσποτικὴ, εἴτε Θεομητορικὴ, εἴτε Ἅγιου.

Περίπτωσις Ε'.

Ὅταν θέλωμεν νὰ ψάλλωμεν παράκλησιν εἰς Δεσποτικὴν, Θεομητορικὴν, εἴτε Ἅγιου ἑορτὴν καὶ δὲν ἔχομεν παρακλητικὸν κανόνα, ψάλλομεν τὸν κανόνα τοῦ Μηναιίου ὡς ἑξῆς : Ὁ ἱερεὺς Εὐλόγητός ἐ Θεός, τὸ Κύριε εἰσάκουσον, τὸ Θεὸς Κύριος, τὸ Ἀπολυτίκιον ἐκ β', τὸ Θεοτοκίον, τὸν Ν' ψαλμὸν καὶ ἀρχόμεθα τοῦ κανόνος τοῦ Μηναιίου.

Εἰς τὴν γ' ᾠδὴν τὸν εἰρμόν, εἴτα μνημονεύει ὁ ἱερεὺς. Μετὰ δὲ τὴν ἑκφώνησιν τὸ κάθισμα. Εἰς τὴν ς' ᾠδὴν ὁ εἰρμός, καὶ μνημονεύει ὁ ἱερεὺς, ὡς δεδῆλωται. Μετὰ δὲ τὴν ἑκφώνησιν, τὸ Κοντάκιον. Εἴτα τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἡ-χου τῶν ἀναβαθμῶν. Καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον. Ὁ ἱερεὺς : τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν καὶ ἡ ἑκφώνησις. Τὸ πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Δόξα καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκου κλπ τὸ Ἐλέησόν με ἐ Θεὸς κλπ. καὶ ψάλλομεν τὸ στιχηρόν. Ἄν δὲν ὑπάρχῃ στιχηρόν, ψάλλομεν τὸ Δοξαστικόν τοῦ ἑσπερινοῦ ἢ τῶν Αἰνῶν. Ὁ ἱερεὺς : Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου κλπ., τὸ Κύριε ἐλέησον ἐβ'. Μετὰ τὴν ἑκφώνησιν ἀποπληροῦμεν τὰς λοιπὰς ᾠδὰς τοῦ κανόνος· τὸ Ἀξιὸν ἔστιν ὡς ἀληθῶς κλπ. Λέγομεν καὶ τὰ μεγαλυνάρια καθὼς καὶ τὸ πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαὶ κτλ. εἴτα Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, ὅτι σοῦ ἔστιν, καὶ τὰ τροπάρια ταῦτα.

Ἦχος πλ. β' Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε κτλ.

Δόξα· Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς κτλ.

Καὶ νῦν· Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλιν ἀνοιξον κτλ. Ὁ ἱερεὺς μνημονεύσας ὡς δεδῆλωται ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν.

Περίπτωσις ΣΤ'.

Ὅταν δὲν ἔχομεν παρακλητικὸν κανόνα ἢ ἀκολουθίαν τοῦ Μηναιίου, ἡ παράκλησις τελεῖται με κομβοσχοίνια (5) καὶ μετανοίας ὡς βούλεται ἕκαστος. Ἄν εἶναι Τετάρτη ἢ Παρασκευὴ λέγεται ἡ μεγάλη παράκλησις τῆς Θεοτόκου με κομβοσχοίνια (6). Ἄν εἶναι Δεσποτικὴ λέγε : Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησον ἡμᾶς, κομβοσχοίνια (5). Ἄν εἶναι Θεομητορικὴ λέγε : Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς, κομβοσχοίνια (5). Ἄν εἶναι ἑορτὴ Ἅγιου : Ἅγιε τοῦ Θεοῦ πρόσθευε ὑπὲρ ἡμῶν, κομβοσχ. (5) καὶ τὸ δι' εὐχῶν.

Περίπτωσις Ζ'.

Εἰ μὲν ἔστιν ἱερεὺς ποιεῖ εὐλογητόν καὶ μνημονεύει τῶν ὀνομάτων, ὑπὲρ ὧν ἡ παράκλησις γίνεται, ἀναγινώσκει τὸ ἑρὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὸ Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου κτλ. Μὴ ὄντος δὲ ἱερέως ὁ μοναχὸς ἢ ὁ κοσμικὸς λέγει τὸ Δι' εὐχῶν, τὸ Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου κτλ., Θεὸς Κύριος, τὸ Ἀπολυτίκιον (δὶς), καὶ νῦν Θεοτοκίον, τὸν Ν' ψαλμὸν καὶ εὐθὺς κομβοσχοίνια εἰς οὗτινος γίνεται ἡ παράκλησις, τὸ Ἀξιὸν ἔστι κτλ., πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί, τὸ Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν καὶ τὰ τροπάρια (βλέπε περίπτωσιν ε').

Καὶ εἰ μὲν ἔστιν ἱερεὺς λέγει : Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κτλ., Ἐτι δεόμεθα ὁ

πὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι κτλ. οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὸ Κύριε ἐλέησον μ' ἀνά(10), ὁ ἱερεὺς ἐπάκουσον ἡμῶν κτλ., ὁ ἀναγνώστης Δόξα καὶ νῦν, Κύριε ἐλέησον (3) Δέσποτα Ἄγιε εὐλόγησον. Ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν, καὶ ἂν ἔχη προσόμια, ψάλλονται εἰς τὸ τέλος τῆς ἀπολύσεως ἐν ὧσιν οἱ ἀδελφοὶ ἀσπάζονται τὴν ἁγίαν εἰκόνα, μετὰ δὲ λέγει καὶ τῆς Θεοτόκου ταῦτα :

Δέσποινα πρόσδεξε τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου κτλ.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου κτλ.

Τῇ πρεσβείᾳ Κύριε πάντων τῶν Ἀγίων κτλ. καὶ τό:

Δι' εὐχῶν τῶν Ἀγίων Πατέρων ἡμῶν.

Περίπτωσις Η'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχη ἱερεὺς, μετὰ τὰ τροπάρια τοῦτα Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε κτλ,

Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς κτλ., Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην ἀνοιξον, λέγει ὁ μοναχὸς ἢ ὁ κοσμικός τὸ Κύριε ἐλέησον (40) καὶ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν οὕτω πῶς :

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας σου Μητρός, δυνάμει τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων ἁσωμάτων τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων τῶν δόσιων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τοῦ δόσιου πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατέρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Καὶ ψάλλονται ὅσα προεγράφησαν εἰς τὴν περίπτωσιν ζ' εἰς τὸ τέλος.
(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ

Τοῦ Πατριάρχου Γενναδίου πρὸς τὸν Ἀμην Σουλτάνον
Μεχμέτ ἐρωτῶντα περὶ τῆς πίστεως ἡμῶν

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 113 χειρογράφου Κώδικος τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Ἱερᾶς καὶ Σεβασμίας Μονῆς τοῦ Καρακάλλου, ἀντιγραφὴν καὶ σταλὲν ὑπὸ τοῦ Γέροντος Βασιλείου Καρακάλινου.

Κεφ. α'.

Πιστεύομεν ὅτι ἐστὶ Θεός, δημιουργὸς πάντων τῶν ὄντων, ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἐπὶ τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ πάντα, ἄσώματος δὲ ἐστίν, οὐκ ἔχει γὰρ σῶμα, ἀλλὰ ζῇ νοερώς καὶ ἐστὶ νοῦς ἄριστος καὶ τελειότατος, ἀσύνθετος, ἀναρχος, ἀτελεύτητος, ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὑπὲρ τὸν κόσμον, οὐκ ἐστὶν ἐν οὐδενὶ τόπῳ καὶ ἐστὶν ἐν παντὶ τόπῳ ταῦτα ἐστὶ τὰ

τοῦ Θεοῦ ἰδιώματα, δι' ὧν χωρίζεται ἀπὸ τῶν κτισμάτων, εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ τούτοις ὅμοια.

Κεφ. β'.

Ἐστὶ σοφός, ἀγαθός, ἀληθινός καὶ αὐτοαληθεία, ὅσα προτερήματα ἔχουσι τὰ ποιήματα αὐτοῦ μεμακρυσμένως ἔχει αὐτὸς μόνος καθ' ὑψηλότερον τρόπον καὶ ταύτας τὰς τελειότητας ἔχουσι καὶ τὰ κτίσματα ἐξ αὐτοῦ, αὐτὸς γὰρ δίδωσι ταύτας

καὶ τοῖς κτίσμασιν αὐτοῦ καὶ εἰσὶν ἀγαθὰ, διότι ἀγαθός, εἰσὶ σοφὰ, διότι σοφός, ἀληθῆ, διότι ἀληθής καὶ τ' ἄλλα ὁμοίως, πλὴν ὅτι, ὁ μὲν Θεὸς κυρίως καὶ κατὰ φύσιν ἔχει αὐτά, τὰ δὲ κτίσματα κατὰ μετοχὴν καὶ χάριν ἔχουσιν αὐτά.

Κεφ. γ'.

Πιστεύομεν ὅτι, ἐν τῷ Θεῷ ἄλλα τρία ἰδιώματα εἰσὶν, ἅτινα, ὥσπερ ἀρχαὶ καὶ πηγαὶ πάντων τῶν ἄλλων ἰδιωμάτων αὐτοῦ εἰσὶ καὶ διὰ τούτων τῶν τριῶν ἰδιωμάτων ζῇ ὁ Θεὸς αἰδίως ἐν ἑαυτῷ καὶ πρὸ τοῦ δημιουργηθῆναι ὑπ' αὐτοῦ τὸν κόσμον καὶ διὰ τούτων κυβερνᾷ αὐτόν καὶ ταῦτα τὰ τρία ἰδιώματα ὀνομάζομεν τρεῖς ὑποστάσεις, ἡγουν τρία πρόσωπα καὶ οὐ μερίζουσι τὰ τρία ἰδιώματα ταῦτα τὴν μίαν καὶ ἀπλουστάτην οὐσίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο ἐστὶ Θεὸς καὶ μετὰ τῶν ἰδιωμάτων τούτων εἷς Θεὸς καὶ οὐκ εἰσὶ τρεῖς Θεοί, καθὼς τινὲς τολμῶντες λέγουσι.

Κεφ. δ'.

Πιστεύομεν ὅτι, ἐκ τῆς φύσεως τοῦ Θεοῦ ἀνατέλλουσι Λόγος καὶ Πνεῦμα ὥσπερ ἀπὸ τοῦ πυρὸς φῶς καὶ θερμὴ καὶ καθάπερ τὸ πῦρ καὶ εἰ μὴ ἐστὶ τὸ φωτιζόμενον καὶ θερμαινόμενον ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὅμως αὐτὸ τὸ πῦρ αἰεὶ ἔχει φῶς καὶ θερμὴν καὶ ἐκπέμπει φῶς καὶ θερμὴν ἡμῖν, οὕτω καὶ πρὸ τούτου τὸν κόσμον δημιουργηθῆναι ἦσαν ὁ Λόγος καὶ τὸ Πνεῦμα ἐνέργειαι τοῦ Θεοῦ φυσικαί, ἐπεὶ ὁ Θεὸς νοῦς ἐστὶν ὡς προειρηται καὶ ταῦτα τὰ τρία, νοῦς καὶ Λόγος καὶ Πνεῦμα εἷς Θεὸς ἐστίν, ὥσπερ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ νοῦς, καὶ Λόγος νοητὸς καὶ

θέλησις νοητή, ὅμως ταῦτα τὰ τρία εἰσὶ μία ψυχὴ κατὰ τὴν οὐσίαν. Πάλιν τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ ὀνομαζόμεν σοφίαν τοῦ Θεοῦ καὶ δυνάμιν καὶ Υἱὸν αὐτοῦ, διότι ἐστὶ γέννημα τῆς φύσεως αὐτοῦ, ὥσπερ τὸ γέννημα τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὥσπερ τὸ νόημα τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ γέννημα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Καὶ πάλιν ὀνομάζομεν τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ, πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγάπην, αὐτὸν δὲ τὸν νοῦν καλοῦμεν Πατέρα, διότι αὐτὸς ἐστὶν ἀγέννητος καὶ ἀνάιτιος, αἷτιος δὲ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος ὅτι οὖν ὁ Θεὸς οὐ νοεῖ μόνον τὰ κτίσματα αὐτοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον νοεῖ καὶ γινώσκει ἑαυτὸν καὶ διὰ τοῦτο ἔχει Λόγον καὶ Σοφίαν, δι' ἧς νοεῖ ἑαυτὸν ἰδίως, ὁμοίως θέλει καὶ ἀγαπᾷ ἑαυτὸν πολλῷ μᾶλλον, διὰ τοῦτο αἰδίως προέρχεται ἐκ τοῦ Θεοῦ ὁ Λόγος εἰς τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ καὶ αἰδίως εἰσὶν ἐν αὐτῷ. Καὶ ταῦτα τὰ ἰδιώματα τοῦ Θεοῦ, εἷς ἐστὶ Θεός.

Κεφ. ε'.

Πιστεύομεν ὅτι ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Λόγου, τῆς Σοφίας καὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐδημιούργησε τὸν κόσμον καὶ διὰ τοῦ πνεύματος τῆς ἀγαθῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ ἀγάπης προνοεῖται καὶ κυβερνᾷ καὶ κινεῖ πᾶσαν φύσιν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ κατὰ τὴν τάξιν ἐκάστης φύσεως καὶ διὰ τοῦτο πιστεύομεν ὅτι, ὅτε ἠθέλησεν ὁ Θεὸς διὰ μόνην τὴν ἐλεημοσύνην αὐτοῦ ἐπιστρέψαι τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς πλάνης τῶν δαιμόνων καὶ τῆς εἰδωλολατρίας, διότι πλὴν τοῦ ὀλίγου τόπου τῶν Ἰουδαίων, ἐν ᾧ προσεκυνεῖτο καὶ ἐπιστεύετο εἰς Θεός, ἐκ

τοῦ Νόμου τοῦ Μωϋσέως. ἡ ἄλλη πᾶσα οἰκουμένη ἐσέβeto τὰ κτίσμα-
τα τοῦ Θεοῦ καὶ πολλοὺς Θεούς,
τοὺς μὴ ὄντας ἀντὶ τοῦ ἐνὸς καὶ μό-
νου ἀληθινοῦ Θεοῦ προσεκύνουν
καὶ ἐπολιτεύετο ἕκαστος κατὰ τὰς
ιδίας ἐπιθυμίας, οὐ κατὰ τινὰ τοῦ
Θεοῦ νόμον.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΗΛΗ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΓΝΩΜΗΣ

Εἰς τὸ ἐρώτημα :

Ποῖα τὰ αἷτια τῆς σημερινῆς θρησκευ-
τικῆς παρακμῆς καθ' ὅλον τὸν χριστι-
ανικὸν κόσμον, μὴδὲ τοῦ Ἀγίου Ὁ-
ρους ἐξαιρουμένου, ἀπήντησαν οἱ κά-
τωθι.

Ἀγαπητὴ «Ἀγιος. Βιβλιοθήκη»,

Μετὰ πολλῆς τῆς προσοχῆς διεξήλ-
θον τὴν ἐν ὑμῖν περισπούδαστον μελέ-
την τοῦ Μοναχοῦ Ἱερωνύμου, ἀπαν-
τῶντος εἰς τὸ ἐρώτημά σας περὶ τῶν
αἰτίων τῆς σημερινῆς θρησκευτικῆς
ψυχρότητος κ.τλ. Ἐπὶ τῆς μελέτης
ταύτης ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προσθέσω
τινὰ, τόσον ἐπὶ τῆς διαγνώσεως τῶν
αἰτίων ὅσον καὶ τῶν δεόντων γενέσθαι
πρὸς διόρθωσιν.

Ὁ δσιώτατος Γέρων Ἱερώνυμος κα-
λῶς διαγνώσας ἐν ἀρχῇ τὰ βασικά αἷ-
τια τῆς θρησκευτικῆς ψυχρότητος ἐν
γενικαῖς γραμμαῖς ἀποδώσας ταῦτα
εἰς τὸν τελευταῖον παγκόσμιον πόλε-
μον κτλ., ἐντοπίζει εἰτα αὐτὴν παρὰ
τῷ ἡμετέρῳ Ἔθνει, εἰς τὴν ἀμάθειαν
τοῦ λαοῦ μας περὶ τὴν θρησκείαν του,
«τὴν ὅποιαν λατρεῖ μὲν ἀλλ' ἀγνοεῖ»
κατ' αὐτόν.

Ἄς μᾶς ἐπιτρέψῃ ἐπὶ τοῦ σημείου
τούτου νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἂν διὰ
τὸν ἄλλον χριστιανικὸν κόσμον ἐπέ-

δρασαν ὀλικῶς καὶ ἠθικῶς τὰ πολεμι-
κὰ καὶ μεταπολεμικὰ γεγονότα, κατὰ
μεῖζονα λόγον ὑπέστη τὴν τούτων ἐ-
πίδρασιν ἡ πατρίς ἡμῶν, χώρα φύσει
πτωχὴ, ὑπὸ πάντων ἐγκαταλειμμένη,
καὶ καταπατουμένη ὑπὸ ἐχθρῶν ἀπ'
ἄκρου εἰς ἄκρον, καταλιποῦσα τὰ πάν-
τα, ἡγωνίζετο ἀπὸ πρῶτας μέχρι νυ-
κτὸς διὰ τὴν ὑπαρξίν της, διὰ θεμιτῶν
καὶ νομίμων μέσων. Ἐντελῶς δὲ ἀ-
νεύθυνος διὰ τὴν ἀδόκητον καὶ σκλη-
ρὰν τιμωρίαν της, ἐκ μέρους λαῶν,
παρ' ὧν ἀπεξεδέχετο εὐγνωμοσύνην
μᾶλλον, φυσικὸν ἦτο νὰ κλονισθῇ
ψυχικῶς καὶ νὰ φωνάξῃ ἀπὸ τοῦ ὕ-
ψους τοῦ σταυροῦ της «Θεέ μου Θεέ
μου, ἵνα τί με ἐγκατέλειπες ;» Οὐτε
δὲ δύναται νὰ εὐσταθήσῃ τὸ συμπέρα-
σμα περὶ θρησκευτικῆς ἀμαθείας εἰς
λαὸν κατ' ἐξοχὴν θρησκευόμενον ὡς ὁ
Ἑλληνικός, ὡς ἔθνος νοήμον φύσει καὶ
φιλόσοφον περὶ πολλοῦ δὲ ποιουμένου
τὰς πνευματικὰς του ἀξίας, ὑπὲρ ὧν
ἐπὶ δύο ἡδὴ χιλιετηρίδας χύνει τὸ
αἷμα του.

Θὰ ἦτο δὲ παράλογον νὰ πιστευθῇ
ὅτι καὶ διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ καὶ
θεολόγοι καὶ κληρικοὶ καὶ μοναχοὶ Ἀ-
γιορεῖται, ἐγκύπτοντες ἡμέρας καὶ νυ-
κτὸς εἰς τὰς ἀγίας βίβλους, τελοῦσιν
ἐν ἀγνοίᾳ τῆς θρησκείας των, ἐξ οὗ
καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς, δυστυχῶς, ἂν μὴ
ψυχρότης, πάντως χλιαρότης ἀσύγνω-
στος περὶ τὰ θρησκευτικά.

Θὰ ἦτο ὀλιγώτερον τὸ κακόν, καὶ
μικροτέρα ἡ εὐθύνη ἂν προήρχετο ἐξ
ἀγνοίας, ἀτυχῶς ὅμως καὶ εἰς αὐτὰς
τὰς λαϊκὰς τάξεις ἐπὶ 10 ἐξομολογου-
μένων, ἴσως εἰς μόνον νὰ προφασισθῇ
ἀγνοίαν τῶν θρησκευτικῶν του ὑπο-
χρεώσεων καὶ καθηκόντων, περὶ δὲ
τῶν διανοουμένων, τῶν κληρικῶν καὶ

τῶν μοναχῶν, δύναται ἀνενδοιάστως
νὰ λεχθῇ ὅτι ἐν ἐπιγνώσει ἀδιαφοροῦν
ἢ φέρονται χλιαρῶς πρὸς τὴν θρη-
σκείαν, καὶ βαδίζουν πρὸς τὸ κακὸν καὶ
τὴν Κόλασιν «μετὰ μάτια ὀρθάνοιχτα.»

Κατὰ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην,
ἡ παρατηρουμένη θρησκευτικὴ ἀδια-
φορία εἶνε ἀπόρροια τῆς πολυετοῦς ἀ-
νωμάλου καταστάσεως, ἡ ὅποια παρέ-
συρε τὸν δεινοπαθόντα εὐσεβῆ λαόν
μας πρὸς διάφορα ἠθικά ὀλισθήματα,
καὶ τοῦ ἐνέπνευσε τὸ πεζὸν καὶ φιλό-
ῦλον πνεῦμα τῆς μεταπολεμικῆς ἐπο-
χῆς, εἰδικώτερον δὲ παρ' ἡμῖν «διὰ τὸ
πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν» λόγῳ τῆς
κρατούσης ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας, «ἐ-
φύγη ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν» κατὰ τὸ
θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

Δι' ὃ φρονοῦμεν ὅτι, παραλλήλως
πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Γέροντος Ἱερωνύμου
συνιστώμενα σωστικά μέτρα, ἅτινα ἀφο-
ρῶσι μᾶλλον τὸ μέλλον καὶ τινὰ ὡς
τὸ τῆς ὀλικῆς ἐνισχύσεως, θεωροῦμεν
ξένα πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ἀποστολι-
κῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, στρα-
φῇ δὲ ἄλλοῦ ἢ προσοχῇ τῆς Ἐκκλησίας
καὶ τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων,
πρὸς τὴν περισυλλογὴν τῶν πιστῶν εἰς
τὰς Ἐκκλησίας πρὸ παντὸς καὶ τὴν
προσευχὴν, πρὸς ἐπανασύνδεσιν τοῦ
ψυχικοῦ αὐτῶν καλωδίου μετὰ τὴν πη-
γὴν τῆς ζωῆς, μετὰ τὴν θερμουργὸν πνο-
ὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Χριστιανὸς προσερχόμενος εἰς
τὴν Ἐκκλησίαν καὶ μετὰ θερμὴν προ-
σευχόμενος πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα
του, θὰ λάβῃ ἀσφαλῶς τὸν φωτισμόν,
πῶς καὶ τί δέον ποιεῖν ἵνα σωθῇ. Ἄν-
θρωπος ἐπικοινωνῶν καθ' ἡμέραν διὰ
τῆς κατ' οἶκον συντόμου προσευχῆς,
δύναται νὰ λέγῃ μετὰ τοῦ φαλμψοῦ
«Προωρῶμην τὸν Κύριον ἐκ δεξιῶν μου

διὰ παντός, ἵνα μὴ σαλευθῶ». Ἡ ἄδο-
λος καὶ θερμὴ προσευχὴ εἶναι ἐκείνη,
ἡ ὅποια γαληνεύει τὴν ψυχὴν καὶ κα-
θιστᾷ αὐτὴν ἐδραίαν καὶ σταθερὰν
εἰς τὰς τρικυμίας τοῦ πολυκυμάντου
τούτου βίου. Ἡ προσευχὴ, εἶναι ὁ
πνευματικὸς ἀσύρματος ὁ ἐκπέμπων
τὸ σῆμα τοῦ κινδύνου πρὸς τὸν Σωτή-
ρα Χριστὸν κατὰ τὰς κρίσεις καὶ
ἀπέλπιδας στιγμὰς. Αὕτη θερμαίνει
τὴν ἀγάπην ἡμῶν πρὸς τε τὸν Θεὸν
καὶ τὸν πλησίον. Αὐτὴν εἶχε σύντρο-
φον ἐπὶ γῆς ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς
μέχρι τῆς τελευταίας του πνοῆς. Αὐτὴν
οἱ ἅγ. Ἀπόστολοι παρηγορίαν ἐν φυ-
λακαῖς, ἐν διωγμοῖς, ἐν θλίψεσι, καὶ ἐν
παντὶ καὶ πάντοτε «θέντες τὰ γόνατα
προσηύχοντο». Καὶ σήμερον δύναται
ὁ ἀπλὸς παρατηρητὴς νὰ διακρίνῃ
εὐκλόως τοὺς «ζέοντας τῷ πνεύματι»
εἶναι οἱ προσερχόμενοι, εἶναι οἱ ἀπο-
λαμβάνοντες τὴν ζεῖδωρον πνοὴν τῆς
Ἐκκλησίας μας. Χριστιανικὴ οἰκογέ-
νεια ἐπιμελουμένη τῆς κατ' οἶκον συντό-
μου προσευχῆς, ἐκκλησιαζομένη κανο-
νικῶς τὰς Κυριακάς καὶ Ἑορτὰς καὶ
διαθέτουσα ταύτας ὡς ἡμέρας Κυρίου
πρὸς θρησκευτικὴν ψυχαγωγίαν καὶ ἀ-
νάπλασιν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑποστῇ
ποτὲ πνευματικὴν ψυχρότητα ἀλλὰ
τοῦναντίον θὰ εἶναι τύπος τῶν πιστῶν
ἐν ἔργῳ, ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, σὺ-
λισμα τῆς Κοινωνίας καὶ καύχημα
τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Εἴθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς εὐσπλαγ-
χνιζόμενος ἐφ' ἡμῖν καταπέμψῃ τὸ
Πανάγιόν του Πνεῦμα ἐπὶ ἄρχοντας
καὶ ἀρχομένους, ὅπως φωτισθέντες ἀ-
ποπτύσωσι τὸ πνεῦμα τοῦ κακοῦ καὶ
ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν εἰρηναίαν καὶ μα-

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ ἀφιξίς ἐν Ἀθήναις τοῦ Παναγ. Οἰκ. Πατριάρχου κ. Μαξίμου

Ὡς γνωστὸν ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Μαξίμος, κλονισθείσης τῆς υγείας του, ἀπεφάσισε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἑλλάδα διὰ πρώτην φοράν διὰ νὰ ἀναπαυθῇ ἔνεκα τοῦ κόπου του, ὃν φέρουν τὰ βαρέα καθήκοντα τῆς διοικήσεως τῆς Πανορθόδοξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπιβὰς λοιπὸν τῆς ἀμαξοστοιχίας εἰς τὸν Σιδικὸν Σταθμὸν Σεκερτζή παρὰ τὰ Ἑλληνοτουρκικὰ σύνορα, ἔφθασεν εἰς Ἀλεξανδρούπολιν. Ἐκεῖθεν ἐπιβὰς τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ «Κρήτη» ἔφθασεν εἰς Πειραιᾶ καὶ εἶτα εἰς Ἀθήνας τὴν 21ην Μαΐου.

Ἐπὶ τῇ ἀφίξει του ὁ Παναγ. Πατριάρχης ἀπύθουνε πρὸς τὸν λαὸν τὴν ἀκόλουθον προσφώνησιν:

«Ἡ χαρὰ ἡμῶν εἶναι θαυτάτη, διότι ἐπισκεπτόμεθα τὴν ἱστορικὴν καὶ ἔνδοξον χώραν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ εὐσεβὴς καὶ ἀξίος αὐτῆς λαός, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς σκοτεινὰς ἡμέρας τῆς παγκοσμίου λαίλαπος ἐκράτησεν ἀνημμένον τὸ φῶς τῆς πίστεως εἰς τὰ εὐγενέστερα ἰδεώδη τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐνέπνευσε τὴν παγκόσμιον συνείδησιν, δικαιούται καὶ καθήκον ἔχει νὰ ἐπανεύρῃ ἐαυτὸν καὶ ἀξιοποιήσῃ τὰς μεγάλας δοκιμασίας καὶ θυσίας αὐτοῦ. Δι' ὃ ἡμεῖς ὡς πνευματικὸς πατὴρ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποιούμεθα θερμὴν πρὸς πάντας ἑκκλησίαν, ὅπως τεθῇ τέρμα εἰς τὸν ἀδελφοκτόνον σπαραγμὸν, ὅπως τὸ φῶς τῆς ἀγάπης διαλύσῃ τὸ σκότος τῶν παρεξηγήσεων καὶ τοῦ μίσους καὶ φωτίσῃ τὸν δρό-

καριστὴν κατάστασιν τῆς πατρώας ἐσσεθείας.

Ἐν τῇ Ι. Μ. Διονυσίου τῇ 10) 5) 1947

Ὁ Καθηγούμενος

Ἀρχιμ. Γαβριήλ

μον τῶν σχέσεων πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὴν χώραν. Διότι μόνον διὰ τῆς ἀγάπης θὰ ἔλθῃ ἡ σωτηρία καὶ θὰ ἐξανθήσῃ ἡ εὐτυχία καὶ θὰ ἐκλάμψῃ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἰς δόξαν τοῦ Ἁγίου Ὁνόματος τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ».

Ἡ Α.Θ.Π. κατέλυσε εἰς τὸν ἐν Ψυχικῷ οἶκον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου. Τελευταίως ἀποκατασταθείσης τῆς υγείας του ἀνεχώρησε διὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει θέσιν του.

(Ἐκ τῆς «Ἐκκλησίας»)

Ἡ καταδίωξις τοῦ κλήρου.

Ὁ Σταυρὸς τῆς Ἐκκλησίας

Ἡ κατὰ θεῖαν πάντως παραχώρησιν λυμεινομένη τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα συμμορικὴ πώρωσις, μὴ ἀρκουμένη εἰς τὴν διὰ ἀνεκδιηγῆτων βασανισμῶν ἐξόντωσιν ἀθῶων ἀνθρώπων, ἤρχισεν ἐφαρμόζουσα καὶ τὴν ὀδυνηροτέραν τῶν θανατώσεων τῶν θυμάτων τῆς, τὴν σταύρωσιν, κατὰ προτίμησιν ἐπὶ τῶν λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου. Ἐξέλεξε δὲ πρὸς τοῦτο αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς σταυρώσεως τοῦ Κυρίου. Καὶ ἐσταυρώθη ὁ ἱερεὺς Γεώργιος Σκρέκας, διότι «καὶ δι' ἔργων καὶ διὰ λόγων προσεπάθει νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ ἀπολωλότα πρόβατα τοῦ ποιμνίου του εἰς τὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ», πολλάκις δὲ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς κομμουνιστὰς ἐπεξέτεινε τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ προστασίαν. Ἐννέα δὲ ἄλλους ἱερεῖς ἐντὸς 45 ἡμερῶν ἐσφαζαν ἢ ἐσταύρωσαν οἱ σλαβοκομμουνισταὶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, ὡς ἀναφέρουν αἱ ἐκεῖθεν εἰδήσεις. Ἀλλ' εἶναι ἀλάλητοι καὶ οἱ σωματικοὶ καὶ οἱ ἡθικοὶ σταυροί, τοὺς ὁποῖους ἀγωνιώσαι φέρουν ἀνέκαθεν, καὶ σήμερον, αἱ ψυχαὶ τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν κατὰ τοῦ κακοῦ, διότι ἀγωνιστικὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ των. Ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ στρατεύεται, ὡς στρατευομένη δὲ ἔχει ἐπὶ

τῶν ἐπάλξεων τῆς τὰ ἡγετικά στελέχη ἐν διηγεκεί ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου τῶν ἀγρυπνία. Ἡ ἡγεσία αὐτῇ, μὴ σαλπίζουσα τοὺς κατὰ τῆς κακίας ἀτρύτους τοὺτους ἀγῶνας τῆς, ἀκούει ἐνίοτε παρὰ τῶν ἀγνοούντων αὐτοὺς ἐπικρίσεις ἐπὶ ἀπαθείᾳ δῆθεν καὶ ἀνανδρίᾳ· ἀλλ' ὅπως ἐν συνεντεύξει του ἐδήλωσεν ἱεράρχης τῆς Βορείου Ἑλλάδος, «οἱ ἀρχιερεῖς οὐτε χωρὶ μεταχειρίζονται διὰ νὰ διακηρύξουν τὴν ἐργασίαν των, οὐτε διαφῆμιν δύνανται νὰ κάμουν, ἀλλὰ πράττουν τὸ καθήκον των ὅπου τὸ ἀξίωμα των τοὺς καλεῖ, χωρὶς θόρυβον». Καὶ εἶναι πραγματικῶς καταπληκτικὴ ἡ πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ ἐν ἀκοιμήτοις ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ποιμαντορικαῖς μερίμναις σιωπηλῇ δραστηριότητι τῶν ἱεραρχῶν καὶ τοῦ λοιποῦ ἱεροῦ Κλήρου, ὡς εἶναι κάλλιστα εἰς θέσιν νὰ γνῶρίζῃ ἡ Ἐκκλησία.

(Ἐκ τῆς «Ἐκκλησίας»)

Μία ἐπιστολή

«Ἡ κατάστασις ἐδῶ στὸ χωριό, θεῖε μου, εἶναι πολὺ δύσκολη. Ἐγὼ ὅμως εἰμαι ἀποφασισμένος νὰ μείνω ἐδῶ μέχρι τέλους καὶ νὰ ἐκπληρώσω τὸ ἔργον ποὺ μοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος, ὅσονδῆποτε ἐπικίνδυνον καὶ ἂν εἶναι». Αὐτὰ ἔγραφεν εἰς ἐπιστολὴν του, μεταξὺ ἄλλων, εἰς τὸν θεῖον του εἰσαγγελέα Πρωτοδικῶν Πρεθέζης πρὸ καιροῦ ὁ ἱερεὺς Γεώργιος Σκρέκας ποὺ ἐσταυρώθη ἀπὸ τοὺς συμμορίτας τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν ἐφέτος.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἀποδεικνύουν τὸν νέον αὐτὸν ἱερομάρτυρα, ποιμένα ποτισμένον μὲ τὴν παράδοσιν τῆς εὐαγγελικῆς αὐτοθυσίας ποὺ χαρακτηρίζει εὐτυχῶς πολλοὺς Ἑλλήνας ἱερεῖς τῆς ὑπαίθρου. Ὁ ἱερεὺς Γεώργιος Σκρέκας, ἡλικίας 38 μόλις ἐτῶν, δὲν ἐσκέφθη οὐτε τὴν ἡλικίαν του, οὐτε τὴν ζωὴν του, οὐτε τὴν μεγάλην περιουσίαν του, οὐτε τὴν νέαν πρεσβυτέραν του, οὐτε τὰ ἑξ (6) παιδιὰ του,

οὐτε τοὺς γέροντας γονεῖς του. Ἐμείνε πιστὸς εἰς τὸ καθήκον προστατεύων μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς τῆς συλλήψεώς του ὑπὸ τὰς ποιμαντικὰς του πτέρυγας τοὺς νεοσσούς τῆς ἐνορίας του, μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ τὰ ὄρνεα καὶ οἱ γύπες τὸν ἤρπασαν καὶ τὸν ὠδήγησαν εἰς τὰ μαρτύρια καὶ τέλος εἰς τὸν Σταυρόν.

Ἀείμνηστε καὶ μακάριε ἱερομάρτυς Γεώργιε Σκρέκα, ἀραγε ἡ αὐτοθυσία σου αὐτῇ, θὰ ἀνοίξῃ, ἐπὶ τέλους τὰ μάτια τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἡγετῶν μας διὰ νὰ ῥίψουν σοδορὸν βλέμμα προσοχῆς εἰς τὸν παράγοντα ποὺ λέγεται ἐφημέριος;

(Ἐκ τῆς «Ἐνορίας»)

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΝ

Μὲ ὅλως ἰδιαίτεράν συγκίνησιν καὶ ἐξαιρετικὴν χαρὰν ἐπληροφόρηθημεν ἐξ ἐπιστολῶν ἀπὸ τὴν ἑλληνικωτάτην καὶ ὀρθοδοξοτάτην Κύπρον καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τὴν Λύσση Ἀμμοχώστου—Κύπρου, τὴν ἐκεῖ χριστιανικὴν κίνησιν.

Πρόκειται περὶ ἐνὸς συλλόγου χριστιανικοῦ πρὸ ἐνὸς ἔτους συμπληθέντος μὲ τὴν ἐπωνυμίαν: «Θρησκευτικὸν ὀρθόδοξον Ἰδρυμα ὁ Προφῆτης Ἡλίας» Λύσης—Κύπρου 1946.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» μὲ χαρὰν χαιρετίζει τὸ νέον τοῦτο πνευματικὸν σωματεῖον, ὅπερ ὁμολογουμένως εἰς ἕνα μικρὸν μέρος ἀποτελεῖ θάσιν ἐν μέσῳ διψώσης ἐρήμου.

Εὐχεται δὲ πᾶσαν παρὰ Κυρίου εὐλογίαν εἰς τοὺς ἀδελφούς τοῦ ὀρθοδόξου τοῦτο ἱδρύματος καὶ εἰς τὴν κατηχητικὴν αὐτοῦ κίνησιν.

Συγκινητικώτατος εἶναι καὶ ἕνας ὕμνος τοῦ κατηχητικοῦ τρίστροφος, ψαλλόμενος ἀπὸ τὰ χριστιανόπουλα τῆς Κύπρου, ὅπου

βλέπει κανείς τὰ χριστιανικά νειάτα ὡς διψῶντα ἐλάφια ἐπὶ τὴν πηγὴν τῶν ὑδάτων τοῦ Χριστοῦ, νὰ καταφεύγουν διὰ νὰ εὕρουν τὴν χαρὰν καὶ τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν.

‘Ο ὕμνος οὗτος ἔχει ὡς ἐξῆς :

Στῆς ζωῆς τὸν μεγάλον ἀγῶνα
γιὰ τῆς θείας χαρᾶς τὴν αὐγή,
προχωροῦμε ἡνωμένοι σὰν πρῶτα
μὲ τὴν πίστιν θαθεῖα στὴν ψυχὴ.
Τὸ Κατηχητικὸν μᾶς κρατᾷ στὴν πηγὴ
ποῦ μᾶς δίνει χαρὰ καὶ ζωή.

‘Ο τραχὺς κι’ ὁ ἀγῆφορος δρόμος
ποῦ μᾶς φέρνει κοντὰ στὸν Χριστόν,
σ’ ὅλους γίνετ’ ἀνάλαφρος κόπος
σὰν μονιάσουμ’ μὲ πίστιν σ’ αὐτόν.
Τὸ κατηχητικὸν μᾶς κρατᾷ στὴν πηγὴ,
ποῦ μᾶς δίνει χαρὰ καὶ ζωή.

Πρωτοπόροι γιὰ κάθε ὥρα το
προσκαλοῦμε καὶ φίλους κι’ ἐχθρούς,
γιὰ νὰ πλάσσουμε ἀφθαρτον ἔργον
νὰ στολίσουμε γῆ κι’ οὐρανοῦς.
Τοῦ κατηχητικοῦ εἶν’ αὐτὸς ὁ σκοπὸς
νὰ μᾶς φέρνῃ ὁλοένα στὸ φῶς.

Γεώργιος Ζ. Σιόκουρος

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΒΟΥΡΓΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 62)

“Ὀχι, ἐπανέλαβεν ἡ σύζυγος τοῦ Κιουνερίκου, ὅχι, τὴν ὑπόσχασίν σου ταύτην, ἦν πολλάκις μέχρι τοῦδε μ’ ὑπεσχέθης, χωρὶς ποτὲ νὰ διατηρήσης ταύτην, παραδεχομένη καὶ ἥδη, δὲν δύναμαι πλέον ν’ ἀναπαυθῶ ἐπὶ σοῦ. Λυποῦμαι μεγάλως, διότι σὲ ἀποβάλλω· ἀλλὰ πρὸς χάριν σου δύναμαι νὰ ἐκθέτω τὰ τέκνα μου εἰς ἀδιακόπους κινδύνους; ὕπαγε, λοιπόν, καὶ προσπάθησον, ἵνα ἐκπληρώσῃς προσεκτικώτερον καὶ ἐμπιστευτικώτερον τὰ

χρέη νέας ὑπηρεσίας σου.

‘Η ‘Ρόζα προχωρήσασα πρὸς τὴν κυρίαν τοῦ Φιτχαμβούργου, εἶπεν «Ἐπιτρέπατέ μοι, εὐγενὴς κυρία, νὰ σᾶς ὁμιλήσω ὑπὲρ τῆς Θέκλας, καὶ μὴ ὀργισθῇτε κατὰ τῆς τόλμης μου. Εἶναι ἀληθές, καὶ ἔχετε μέγα δίκαιον, ὅτι ἡ Θέκλα εἶναι ἔνοχος· ἡ ἀπροσεξία αὐτῆς ἔφερε τὴν μητρικὴν σας καρδίαν νὰ δοκιμάσῃ θανασίμους ἀγωνίας, καὶ μικρὸν ἔδει νὰ ἀπολεσθῇ ἡ ζωὴ τοῦ υἱοῦ σας· ἀλλὰ τὸ τρομερὸν τοῦτο συμβεβηκὸς θέλει χρησιμεύσει εἰς τὸ ἐξῆς ὡς τὸ μέγιστον τῶν μαθημάτων εἰς τὴν Θέκλαν· θέλει τὴν καταστήσει προσεκτικώτερον καὶ φρονιμωτέραν, καὶ θέλει διορθώσει τὴν ἀπειρημένην της, τῆς ὁποίας μέχρι τοῦδε δὲν ἠσθάνετο τὰς ἐπικινδύνους συνεπείας, ἄλλως τε ἐὰν ἡ Θέκλα ἔσφαλε μήπως δὲν ἔδραμε, δὲν ἐπρόφθασεν ἵνα ἐπανορθώσῃ τὸ σφάλμα της; δὲν ἠγωνίσθη ὅσον τῇ ἡττῇ δυνατόν, ἵνα ἀποσπᾷ τὸ παιδίον ἐκ τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτὸ κινδύνου; αὕτη δὲν ἐφοβήθη ἐκθέτουσα τὴν ζωὴν της, ἵνα σώσῃ τὴν τοῦ υἱοῦ σας· σεῖς ἡ ἰδία ἐπιμαρτυρεῖτε τοῦτο· θέλετε λοιπὸν λησμονήσει τὰς ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ σας προσπαθείας της καὶ τὸν ζῆλόν της; ταύτην, ἥτις ἐδείχθη τόσον ἀφωσιωμένη διὰ τὴν τοῦ υἱοῦ σας σωτηρίαν, θέλετε ἀνεχθῇ ν’ ἀποδιώξητε ἀσπλάχνως; Πρέπει ν’ ἀπέλθῃ τοῦ οἴκου σας χύνουσα δάκρυα; Συλλογισθῇτε ὅτι ὁ Θεὸς πρὸ ὀλίγου εἰσήκουσε τὰς ἰδικὰς σας δεήσεις ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ σας καὶ σεῖς τόσον γρήγορα μὴ κλείσητε τὰ σπλάγχνα σας εἰς τὰς παρακλήσεις καὶ ἱκεσίας μᾶς ἀτυχοῦς. Ὡς ὁ Θεὸς ἐφάνη πολυεύσπλαγχνος πρὸς ὑμᾶς, σπλαγχνισθῇτε καὶ ὑμεῖς τὴν ἱκετεύουσάν σας. Ὁ Θεὸς ἐπανάδωκεν ὑμῖν τὸ προσφιλές σας τέκνον, μὴ στερήσητε καὶ ὑμεῖς εἰς δυστυχίαν καὶ ἀπροσάτευτον ὁρφανὴν τὸ ὑ-

ποστήριγμα, ὅπερ ἀπῆντα παρὰ τῇ ὑμετέρᾳ ἀγαθότητι. Αὐτὸς ὁ πανάγαθος Θεὸς συγχωρεῖ τὸν μετάνοοῦντα ἁμαρτωλόν, συγχωρήσατε λοιπὸν καὶ ὑμεῖς ὡσαύτως αὐτήν. Ἰδοὺ ὁ Θεὸς παρέχει ὑμῖν τὴν ὀφειλοτέραν εὐκαιρίαν, ἵνα τῷ προσφέρητε τὴν ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην σας, ἀποδώσατε λοιπὸν καὶ ὑμεῖς τῇ δυστυχῇ Θέκλᾳ τὴν συγγνώμην σας. “Ὡ! διὰ τίνων εὐθύμων παραφορῶν ἐωρτάσαμεν ἡ τε Θέκλα καὶ ἐγὼ τὴν εὐτυχὴ σωτηρίαν τοῦ τέκνου σας. Τὰ ὑπὸ τῆς χαρᾶς ἡμῶν χυθέντα δάκρυά μας ἀνεμίχθησαν μετὰ τῶν ὑμετέρων· καὶ ὑμεῖς, ἡ εὐτυχέστερα ἡμῶν (διότι εἶναι ἄλλο τι ἀνώτερον τῆς χαρᾶς μητρικῆς καρδίας;) θέλετε δυνηθῇ νὰ μέντε ἀκαμπτος; θέλετε δυνηθῇ νὰ βυθίσῃτε ἑμῖαν δυστυχὴ νεάνίδα εἰς τὴν ἀπελπισίαν; Αἱ παρειαί σας εἰσὶν εἰσέτι βεβρεγμέναι ἐκ τῶν δακρύων τῆς γλυκυτέρας εὐχαριστήσεως· καὶ ἡθέλετε δυνηθῇ νὰ καταδικάσῃτε τὴν δυστυχὴ Θέκλαν νὰ χύνῃ πικρότατα δάκρυα; ἡ δὲ ἀγαθοεργὸς χεὶρ σας δὲν ἠθέλεν ἐλθεῖν νὰ τὰ σπογγίσῃ; “Ὀχι, εὐγενὴς κυρία, μὴ καταδεχθῇτε, ἵνα οὕτω προσφερθῇτε πρὸς τὴν δυστυχὴ Θέκλαν. Τὸ κατ’ ἐμέ, δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν ὁποίαν μοὶ προσφέρετε προσφοράν. “Ἦθελον νομίσει ὅτι πράττω ἁμάρτημα, ἐὰν ὑστερουν τὴν θέσιν μᾶς πτωχῆς νεάνιδος, καὶ ἐὰν μάλιστα ἡ εὐτυχία μου ἔπρεπε νὰ θεμελιωθῇ ἐπὶ τῆς δυστυχίας αὐτῆς τῆς ὁρφανῆς.»

‘Η σύζυγος τοῦ Κιουνερίκου, παρετήρει τὴν ὑποτιθεμένην θυγατέρα τοῦ ἀνθρακῆως μὲ βλέμμα πλήρες θαυμασμοῦ. Τῇ ἀληθείᾳ, ἀπεκρίθη, δὲν ἤξευρω τί νὰ θαυμάσω περισσότερον τὸν ἡρωϊσμόν σου ἢ τὴν εὐγένειαν τῶν αἰσθημάτων σου; Τίς ἠθέλεε δυνηθῇ νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν μεσολάβησιν τοιαύτης μεσιτρίας; Ναί, ἡ

Θέκλα θέλει μένει εἰς τὴν θέσιν της· καὶ ὅμως πρέπει καὶ σὺ νὰ ἦσαι μετ’ ἐμοῦ. Δὲν θέλω ὑποφέρει νὰ μὲ ἀφήσης. θαυμάσια κόρη. Δὲν εἶμαι εἰς κατάστασιν νὰ σὲ ἀνταμείψω ἐπαξίως· ἡ ἀπουσία τοῦ συζύγου μου μοὶ ἀφαιρεῖ τὰ μέσα, καὶ ὡς ἄλλη αἰχμάλωτος δὲν δύναμαι ν’ ἀπομακρυνθῶ τοῦ φρουρίου τούτου. ἐλπίζω ὅμως ὅτι θ’ ἀνατεῖλῃ ἡ ἡμέρα, καθ’ ἣν ἐπανερχόμενος ὁ σύζυγός μου, θέλει οὗτος σὲ ἀνταμείψῃ γενναίως. ‘Ἐν τοσούτῳ παραιτήθητι τῆς ὑπηρεσίας τοῦ φύλακος, ἐλθὲ νὰ κατοικήσῃς παρ’ ἐμοὶ ὡς ἄλλη θυγάτηρ μου, ὡς σύντροφός μου καὶ ὡς φίλη μου· ἀμέσως θέλεις ἐνδυνθῇ ἄλλα ἱμάτια· σὺ δὲν ἐγεννήθης διὰ νὰ ἦσαι δούλη.

‘Η ‘Ρόζα συνεκινήθη ὑπερμέτρως ἐκ τῶν προσφορῶν τῆς τόσον ἀγαθῆς καὶ τῆς τόσον ἀξιαγαπῆτου ταύτης κυρίας, ἥτις τῇ ἔδειξε ζωηρὰν ἀγάπην, καὶ ἥτις ἐσυγχώρει μετὰ τοσαύτης γενναιότητος τὴν μεταμέλειαν τῆς Θέκλας. ‘Η σύζυγος τοῦ Κιουνερίκου ἐνέπνευσεν εἰς τὴν ‘Ρόζαν τοσοῦτον βαθὺ σέβας, ὥστε ἠθέλε μὲν νὰ μένῃ εὐχαρίστως παρ’ ἐκείνην, σκεπτομένη ὅμως ὑπὲρ τοῦ πατρὸς της, τὸν ὅποιον ἄλλως δὲν ἠθέλε δυνηθῇ πλέον νὰ ἐπισκέπτεται, καθόσον ἡ φύλαξις αὐτοῦ ἠθέλε πάλιν ἐμπιστευθῇ εἰς ἐένους, ἀμφεβάλλεν ἐὰν ἔπρεπε νὰ φανερώσῃ τὸ μυστήριον τῆς καταγωγῆς της. “Ὅθεν πρὶν ἢ καταφατικῶς ἀποκριθῇ πρὸς τὴν κυρίαν τοῦ Κιουνερίκου, ἀπεφάσισε νὰ συμβουλευθῇ πρῶτον τὸν ἱππότην πατέρα της, καὶ περιορίσθη ν’ ἀποκριθῇ οὕτω. Συγχωρήσατέ μοι, εὐγενὴς κυρία, ἐὰν δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ ἀμέσως τὰς εὐγενεῖς προτάσεις σας. ‘Η πρὸς με ἀγαθότης σας μὲ κινεῖ εἰς εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὅτι, ἐὰν, τῇ βοηθείᾳ τοῦ Θεοῦ, δυνηθῶμεν νὰ πράξωμεν κα-

λόν τι ἐπὶ τῆς γῆς, ἀξίζει πολὺ καλλίτερον, ἵνα μὴ δεχθῶμεν ἀνταμοιβήν τινα, διότι αὕτη ἀποδοθήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανόν, ἄλλως τε δέ, εἰμὶ τόσον εὐτυχής, τοσοῦτον εὐχαριστημένη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὥστε δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀλλάξω θέσιν καὶ ὑπηρεσίαν. Ἡ κατάσταση ἡμῶν δὲν μᾶς τιμᾷ, ἀλλ' ὁ τρόπος, δι' οὗ ἐκτελοῦμεν τὸ ἐπιβαλλόμενα ἡμῖν χρέη, καὶ δι' οὗ ὑποφέρομεν τὰς δυσαρεσκείας αὐτῶν. Καθὼ ὑπηρετρία τοῦ δεσμοφύλακος δύναμαι νὰ χρησιμεύσω καὶ εἰς τὴν τῶν πεφυλακισμένων πολυειδῆ ὑπηρεσίαν· τέλος, ἐν τῇ τοιαύτῃ ὑπηρεσίᾳ διατελοῦσα, εἰμὶ εὐτυχής, καὶ μὴ με καταστένητε δυστυχὴ διὰ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς τοσαύτης καὶ τοιαύτης πρὸς ἐμὲ καλωσύνης σας. -Παράδοξον κοράσιον· ἀνέκραξεν ἡ σύζυγος τοῦ Κιουνερίκου, δὲν δύναμαι νὰ σ' ἐννοήσω· τοῦθ' ὅπερ λέγεις περὶ τῆς ἡν ἀπολαμβάνεις εὐτυχίας, ὑπηρετοῦσα εἰς τὴν σκοτεινὴν οἰκίαν τοῦ φύλακος, καὶ περὶ τῆς ἡν φοβεῖσαι δυστυχίας μὴ εὖρης παρ' ἐμοί, μοί φαίνεται ἀνεξήγητον. Δὲν δύναμαι λοιπὸν νὰ σοὶ φανῶ χρήσιμος κατὰ τι; Ζήτησόν μοι ὅ,τι θέλεις, σοὶ ὑπόσχομαι τιμίως νὰ σοὶ τὸ παράσχω, ἀρκεῖ μόνον νὰ μοὶ εἶναι δυνατόν.— Λοιπὸν, ἀπεκρίθη ἡ Ῥόζα λαβοῦσα τὸν λόγον καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς συζύγου τοῦ Κιουνερίκου, δώσατέ μοι καιρόν, ἵνα σκεφθῶ περὶ τοῦ πρὸς ὑμᾶς ὑποβληθησομένου αἰτήματός μου, καὶ πρὸ πάντων μὴ εἰς τοῦτο μὲ βιάσητε, πρὶν ἢ εὐρεθῶ εἰς κατάστασιν, ἵνα σᾶς τὸ γνωστοποιήσω· ἴσως ὁ χρόνος δὲν εἶναι μακρὰν, καθ' ὃν θέλει ἐξαρτᾶσθαι ἀπ' ὑμῶν νὰ μοὶ χορηγήσητε τὴν μεγίστην εὐτυχίαν· μέχρι δὲ τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ, ἀφήσατέ με εἰς τὸν ἀμαυρὸν ἀλλ' εὐτυχῆ βίον μου. Ἦδη δὲ ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀπομακρυνθῶ καὶ ἐπιστρέψω εἰς τὴν μι-

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἑσωτερικοῦ δραχ. 3.000
Διὰ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους καὶ λοιπὰς, καὶ διὰ τοὺς Ἱ. Ναοὺς δραχ. 5.000
Ἐξωτερικοῦ σελίνια χαρτ. 10
Ἀμερικῆς δολλ. 2
Ὁφειλόμεναι συνδρομαὶ προηγούμενων ἐτῶν δραχ. 3.000
Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ δωρεαί, ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Σωτ. Σχοινᾶν - Κοραῖ 47, Βόλον.
Χειρόγραφα, δημοσιεύματα ἢ μὴ. δὲν ἐπιστρέφονται.

ΣΤΗΛΗ ΔΩΡΕΩΝ

- Πολύκαρπος Κεραμᾶς Ἡγούμε. Ἱ. Μ. Ἀγίου Νικολάου Ἀνδρου Δραχ. 4.000
— Συνδρομητὴς μας ἀπὸ ἐπαρχιακὴν πόλιν μᾶς ἔστειλε τὰ ἐξῆς βιβλία πρὸς πώλησιν, τὸ δὲ προῖόν τῆς πωλήσεως διατεθῆ ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης».
- 1) Κυριακοδρόμιον Θεοτόκη τετράτομον παλαιόν.
 - 2) Ἀὐλὸς ποιμενικός.
 - 3) Ἑρμηνεία 4 Εὐαγγελίων Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας.
 - 4) Ἐξομολογήσεις ἱεροῦ Αὐγουστίνου.
 - 5) Ἀδολεσχία Φιλότητος, Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρους.
 - 6) Τόμον μὲ διαφόρους ἀκολουθίας ἀγίων.
 - 7) Εἰρημολόγιον.
 - 8) Ἀπάνθισμα ἀνθολογίας ἐκκλησ. μουσικῆς Στεφάνου Λαμπαδαρίου.
 - 9) Δοξαστάριον ἀργὸν Ἱακώβου Πρωτοψάλτου (μουσικόν).

κράν οἰκίαν τοῦ φύλακος, τοῦ ὁποίου τὸ παιδίον εἶναι ἀσθενές, καὶ δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἀφήσω μόνον ἐπὶ πλείονα χρόνον. Ταῦτα εἰποῦσα ἔσπευσε καὶ ἐξῆλθε τῆς οἰκίας τοῦ ἱππότου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Συνδρομητὴς τις μᾶς ἠρώτησε : Διατί ἐφ' ὅσον τὸ περιοδικὸν εἶναι μηνιαῖον δὲν τὸ λαμβάνομεν κατὰ μῆνα ; Ἐρώτησις πολὺ δικαία. Εἰς τὸν καλὸν μας φίλον ἀπαντῶμεν ὅτι, ὥς καὶ ἄλλοτε ἐδηλώσαμεν, ἐπειδὴ τὰ θέματα τοῦ περιοδικοῦ μας εἶναι ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μικρὰ καὶ πολλὰ, δὲν θὰ κατορθώναμεν εἰς τὰς 4 καὶ 8 σελίδες τοῦ μηνὸς νὰ πραγματευθῶμεν οὐδὲν τοιοῦτον. Ἐπειτα ἂν ἐνεργοῦμεν κατὰ μῆνα διεκπεραιώσεις, ἐργασία δηλαδὴ καθημερινή, δὲν θὰ μᾶς ἔμενε καιρὸς νὰ ἐργασθῶμεν διὰ τὴν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας μας, δεδομένου ὅτι ἡ συνδρομὴ τῶν 3000 δραχ. μὲ ἑλλην τὴν ὑπεράνθρωπον ἐργασίαν, ἣν καταβάλομεν, δὲν μᾶς ἀφίνει κέρδος. Πολύλακίς μάλιστα καὶ μικρά τις ζημία παρουσιάζεται, ἣν καλύπτομεν ἐκ τῶν κερδῶν τῆς ἄλλης ἐπιχειρήσεώς μας.

Εἶναι εὐτύχημα ὅτι δύο-τρεῖς καλοὶ φίλοι γνωρίσαντες τὴν ὠφελιμότητα τοῦ περιοδικοῦ, ἐνίσχυσαν αὐτὸ διὰ χρημάτων, διὰ βιβλίων καὶ δι' ἐγγράφους συνδρομητῶν.

Ἐὰν θὰ ἐρωτήσῃ τις : Διατί τὸ ἐκδίδετε τότε ἐφ' ὅσον ἀποκομίζετε ζημίαν ; Τὸ ἐκδίδομεν ἀπλῶς διὰ νὰ μεταδίδωμεν τὰς χριστιανικὰς ἀληθείας καὶ τοὺς κεκρυμμένους θησαυροὺς τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ ἵνα φέροντες εἰς φῶς τὰ ἀνέκδοτα ἔργα τῶν ἁγίων ἀνδρῶν, ἔχομεν αὐτοὺς μεσίτας καὶ προαπιστάς διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἀπέναντι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐπειτα ἐν τεύχος ἀπὸ 60—80 σελίδας πυκνοτυπωμένον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ μηνιαῖον περιοδικὸν ἀλλὰ βιβλίον ἐλόκληρον καὶ οὕτω πλουτίζομεν αὐτὸ ὥς ἐλέπετε. Ἀπὸ

τοῦ 11ου ἔτους ἐπυκνώθη ἡ ἐκδοσίς του, θὰ ἐξακολουθήσῃ δὲ σὺν Θεῷ, πάντοτε πυκνουμένη. Ἐὰν εὐηρεστοῦντο οἱ τέως, ἀλλὰ καὶ οἱ σήμερον ἀκόμη κ. κ. συνδρομηταὶ νὰ μᾶς ἔστελλον τὰς συνδρομάς των, ἀντιπροσωπεύοντες τὸ 50 ο)ο, θὰ μᾶς διευκόλυναν πολὺ, ἀλλὰ τί νὰ κάμωμεν, ὥς ἔχῃ δόξαν ὁ Θεός.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Ψυχῆς Παρηγορία», ἡτοι εὐχαὶ ποιητικαὶ ξένης μοναχῆς τυφλῆς. Ἐξεδόθη εἰς τετάρτην ἐκδοσιν, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Τριάδος ἐν Αἰγίνῃ. Σελίδες 104, δρ. 1000. Ἐλεύθερον ταχυδρ. τελῶν.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταί, οἱ δυνάμενοι νὰ ἐνισχύσουν τὸ περιοδικὸν διὰ καταλλήλου θρησκευτικῆς καὶ ἐποικοδομητικῆς ὕλης πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν, δύνανται νὰ τὴν ἀποστείλουν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ εἰς Βόλον.

Ὡσαύτως παρακαλοῦνται νὰ ἀποστέλλουν ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς τὰς συνδρομάς των διὰ νὰ μὴ παρακωλύουν τὸ ἔργον τῆς ἐκδόσεως, δεδομένου ὅτι, ὅπως ἐδηλώσαμεν καὶ ἄλλοτε, δὲν διαθέτομεν εἰσπράκτορα συνδρομῶν.

Παρακαλοῦμεν

ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πρωτοτύπου καὶ λίαν ψυχωφελοῦς περιοδικοῦ τούτου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, ΤΟΥ ΙΑ' ΕΤΟΥΣ 1946

1) Τὸ "Ἅγιον Ὄρος ἀποκηρύσσει τὴν ἀδελφοκτονίαν	Σελ.	5
2) Γεώργιος ὁ Β'. 1892—1947	»	9
3) Ἑρμηνεία τοῦ Τερερε, Σάββα Φιλοθεΐτου (τέλος)	»	10
4) Ἐπίκαιρα γεγονότα, ὑπὸ Σάββα Φιλοθεΐτου (τέλος)	»	13, 110
5) Ἀναμνήσεις ἐκ τῆς ζωῆς καὶ τῆς τέχνης τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὑπὸ Ἰωάννου Σπαθάρη (ἀκολουθεῖ)	»	17, 114
6) Χαῖρε ἐλευθέρα Δωδεκάνησος	»	20
7) Βασιλείου Μακεδόνος, παραίνεσις πρὸς υἱόν του, ὑπὸ Βασιλείου Καρακαλλινού (τέλος)	»	22
8) Διδαχαὶ διαφόρων Πατέρων, Γέρ. Παντελεήμονος Λαυριώτου	»	25, 78
9) ΚΔ' Οἴκοι εἰς τοὺς ἐν Κρήτῃ 99 Ὁσίους Πατέρας	»	29
10) Τὸ λάβαρον τοῦ 1940 κ.λ.π.	»	34
11) Ἡ στιχολογία τῆς α' στάσεως τοῦ Μακάριος ἀνῆρ	»	36
12) Κανὼν Παρακλητικὸς Ἰω. Μοναχοῦ	»	38
13) Στίχοι Παναρέτου Πολυκάρπου Ἀρχιμ. († 1943)	»	39
14) Στίχοι ἐμπνευσμένοι κλπ. » » »	»	41
15) Ἀνάλεκτα	»	43, 77
16) Τάξις θείας καὶ ἱερᾶς προσευχῆς μετ' κομβοσχ. Γαβρ. Σταματελάτου	»	44, 124
17) Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου, λόγος πρὸς μονάζοντας ἀδελφοὺς	»	45
18) Χριστιανικαὶ δεήσεις μετὰ ἁσματίων	»	52, 113
19) Ἐπὶ τῇ ἀναρρῆσει τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου τοῦ Α'	»	65
20) Ὁ ὄρκος τῆς Α. Μεγαλειότητος	»	67
21) Ἡ Πατριαρχικὴ Σύνοδος ἐν Ἁγίῳ Ὄρει	»	67
22) Προσφώνησις τῆς ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς τὴν Ἐξαρχίαν	»	71
23) Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐπισκεπτῶν	»	72
24) Ἐντυπώσεις ἐπισήμων ἐπισκεπτῶν	»	72
25) Ἐγκύκλιος τῆς Ἱ. Συνόδου διὰ τοὺς παρεκτραπέντας Ἕλληνας	»	73
26) Ἐπιμνημόσυκος εἰς τὸν Βασιλέα Γεώργιον Β',	»	76
27) Ἀκολουθία τῶν ἁγίων Διονυσίου τοῦ Ῥήτορος καὶ Μητροφάνους	»	79
28) Λόγος ὑπομνηματικὸς εἰς αὐτοὺς	»	96
29) Λόγοι σοφοὶ	»	105
30) Θὰ γίνῃ πάλιν ἐκλεκτὸς κῆπος Αὐγ. Καντιώτη	»	106
31) Διήγησις περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως Γέρ. Παντελεήμονος	»	109
32) Ἐγκώμια εἰς τὴν μετástασιν τῆς Θεοτόκου	»	116
33) Χρησμός	»	120
34) Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας λόγος περὶ ἐξόδου ψυχῆς (ἀκολουθεῖ)	»	121

35) Ἀπόκρισις τοῦ Πατριάρχου Γενναδίου πρὸς τὸν Σουλτάνον Ἀμην (ἀκολουθεῖ)	»	126
36) Στήλη ἐλευθέρως γνώμης	»	53, 128
37) Χρονικά	»	60, 130
38) Ἀπὸ τὸν ἔξω Ἑλληνικὸν Χριστιανισμὸν	»	131
39) Ἡ Ῥόζα τοῦ Ταννανβούργου (ἀκολουθεῖ)	»	57, 132
40) Στήλη δωρεῶν	»	134
41) Μία ἀπάντησις—Νέαι ἐκδόσεις—Παράκλησις	»	135
42) Κατάλογος βιβλίων	»	138

ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΙΝ

Ἡ Κλίμαξ τοῦ Ἰωάννου, ἄδεται 15 χιλ. παν. 25 χιλ. δερματ. Δραχ.	30.000
Τὸ Πολιτικὸν Θέατρον Ν. Μαυροκορδάτου.	15.000
Ἐγκόλπιον Χριστιανοῦ (Ἐρμ. Ἐσπερ. Ὁρθρου, Λειτουργίας)	3.000
Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν	2.500
Ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς	2.500
Σωτηρία Ὁρθοδόξου χριστιανοῦ ἄδεται 2.000 δεμένον	3.000
Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στράτης (θρησκευτικὸν διήγημα)	1.600
Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες τῆς Θεοτόκου	500
Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης	600
Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 104	1000
Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	500
Οἱ Ἀντάρται (ἐπιστημονικὴ μελέτη περὶ ἀνταρτῶν)	3.300
Οἱ πρῶτοι 5 τόμοι τῆς «Ἀγ. Βιβλιοθήκης» πανόδ. ἕκαστος	15.000
Τὸ Ε΄. ἔτος ἄδεται δραχ. 7 000 Τὸ ΣΤ΄. (μόνον οἱ 10 μῆνες)	50.000
Κυριακοδρομίον μετὰ ἑορτοδρομίον Θ. Ζωγράφου εἰς 3 τόμ. ἄδεται	50.000
Ἐρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν Θ. Ζωγράφου τόμοι 11	50.000
Ἐγχειρίδιον συμβουλευτικῶν Νικοδήμου	15.000
Ἡ εὐτυχία ἐν τῇ ἀρετῇ, Στεφ. Παπαδημητρίου	4 000
Ἡ Ζωή, Τιμοθέου Ἀναστασίου, χαρτόδετον	7.000
Ὑπεράσπισις ἢ ἀνασκευὴ τῆς τοῦ Βολτέρου βίβλου ὑπὸ Νικηφ. Θεοτόκη, ἔκδ. Βιέννης γψ'δ'	50.000
Βίοι παράλληλοι Α. Ν. Γούδα, α' κλήρος, δερματόδετον	10.000
Εἰσαγωγή εἰς τὴν φιλοσοφίαν, Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως ἔκδ.	20.000
Μόσχας, δερματόδετον	50.000
Ἀδολεσχία Φιλόθεος, Εὐγ. τοῦ Βουλγάρεως, τ. α' -β', πλήρες τὸ ἔργον	50.000
Σύνοψις Κατηχητικῆ Ἱ. Ἱστορίας Π. καὶ Ν. Διαθήκης καὶ Ἐπιτομὴ Ἱ. Ἱστορίας Μισ. Ἀποστολίδου καὶ τὰ δύο ἑκαστὸν παν.	10.000
Διάγραμμα τῆς φιλοσ. τῆς Θρησκείας, Πύνγκερ, λινόδετον	6.000
Ὁ ἐν τῇ Μεγ. Ἐκκλησίᾳ δεσποτικὸς θρόνος Γ. Χρυσοβέργη, λιν.	4.000
Ἀληθοφωνήσεις μητριαί, Ν. Λογάδου, ἔκδ. Βενετίας χαρτόδ.	4.000
Ἐκλογὴ διαφόρων λόγων τοῦ Χρυσοστόμου ὑπὸ Ν. Καλογερά	10.000
Τὰ Ἰουδαϊκὰ ὑπὸ Σαμουὴλ Ραββὶ ἀπλόδετον	8.000
Συνέκδημος ἱερατικὸς, ἀπλόδετον ἔκδοσις Μελίτης 1835	8.000
Δοκίμιον Ἐκκλ. Ἱστορίας Δ. Κυριακοῦ, ἀπλόδετον	8.000
Ἐπιτομὴ Ἑλλην. Μυθολογίας, Κοντογόνου δερματόδετος	15.000
Μελέται καὶ Λόγοι Ἐκκλησιαστικοὶ Ἰγν. Μοσχάκη. Ἡ φιλοσοφία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας Ἰγν. Μοσχάκη ἑκαστὸν δερματ.	35.000
Ἱερὸν Πηδάλιον δερματόδετον	100.000
Συναξαριστὴς Νικοδήμου οἱ 6 πρῶτοι μῆνες χαρτόδ.	40.000
Τὸ μέγα Εὐχολόγιον, ἔκδοσις Βενετίας 1891	75.000
Ἐγχειρίδιον τοῦ Νικοδήμου καὶ ἡ ἱστορία Βαρθολαμ καὶ Ἰωάσαφ, Δαμασκηνοῦ, τὰ δύο ἑκαστὸν δερματόδετα	40.000
Θρησκευτικαὶ μελέται Μαυροκορδάτου ε' τόμος, δέσιμον πολυτελὲς ὅλο δέγμα	20.000
Θρησκευτικαὶ μελέται δ' β' γ' καὶ δ' τόμ. πανόδ. ἀνὰ δρ. 15.000=	45.000

Καινὴ διδασχὴ, Μηνιαῖον περιόδ. Μελετίου Ἀθηνῶν α' τόμος δερματόδετον	30.000
Χριστιανικὴ ἠθικὴ, Νεοφ. Βάμβα, ἔκδοσις Ν. Κεφαλᾶ δερματ.	20.000
Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, Γόλδσμιθ, ἔκδ. Βιέννης 1807 ὅλο δερμ.	25.000
Πίναξ χρονολογικὸς, περιλαμβάνων τὰ πλέον ἄξια συμβάντα ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, πανόδετον	25.000
Ἀπαύγασμα τῆς Κοινωνίας Μ. Π. Περίδου, ἔργον ἀξιολύτου, λινόδετον	20.000
Περὶ τῆς Ἀποστολικῆς Λειτουργίας Ἰακώβου, Χρ. Παπαδοπούλου	5.000
Ἱστορία Ἱ. Μ. Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγοβάραδας, Σαγκριώτου	5.000
Ἀλέξανδρος ὁ Στούρζας, βιογραφικὸν σχεδίασμα, Κωνστ. Οἰκονόμου, τοῦ ἐξ οἰκονόμων	5.000
Περὶ εὐτυχίας, Α. Δ. Σιμωνῶφ	3.000
Πανηγυρικὸν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος ἀγωνισαμένων, Ε. Φραγγούλη, ἔκδοσις Βουκουρεστίου	4.000
Ἡ ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ οἱ μάρτυρες τῆς ὁληθείας κληρικοί, Τιμοθέου Καλαβρυτῶν	3.000
Χριστιανικὸν ἡμερολόγιον, Εὐαγ. Κωσταρίδου Ἀρχιμ., ἔτη 1—4 ἕκαστον	5.000
Συμβουλὴ τριῶν Ἐπισκόπων, Ἀθῆναι 1836	3.000
Ἑβραϊκὴ ἀρχαιολογία, Κ. Κοντογόνου	15.000
Δοκίμιον ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν, Π. Βράϊλα Ἀρμένη	15.000
Ἀνωτέρα ἐπισκίασις ἐπὶ τοῦ Ἀθω, τὰ θαύματα τῶν κυριωτέρων θαυματουργῶν εἰκόνων	10.000
Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὅμοιον τῆς Ἐκκλησίας, με ἐρυθρὰ καὶ μαῦρα στοιχεῖα, δερματόδετον	25.000
Ἰουλιανοῦ Αὐτοκράτορος, τὰ σωζόμενα Paris 1630	100.000
Ἐκκλ. Ἱστορία, Μελετίου α' καὶ β' τόμος, Βιέννη 1783	100.000
Κυριακοδρομίον Ν. Θεοτόκη, 4 τόμοι πανόδετοι, ὁ α' Μόσχα 1796 α' ἔκδοσις, ὁ β' Βενετία 1831, ὁ γ' καὶ δ' Ἀποστόλων Ἀθῆναι 1854, οἱ 4 ἑκαστὸν πανόδετοι	120.000
Ἐπιτομὴ φυσικῆς, βιβλία 3 Νεοφύτου Λούκα, Αἴγινα 1843 δερ.	25.000
Ἱστορία τῆς φιλοσοφίας, Κ. Μ. Κούμα, Βιέννη 1818	40.000
Σπαρτίον ἔντρυτον. Κατὰ τῶν ἐπηρεαστῶν εἰς Χριστὸν πίστεως κλπ. Βιέννη 1804	25.000
Στοιχεῖα λογικῆς, μεταφυσικῆς καὶ ἠθικῆς, Φρ. Σοανίου α' καὶ β' τόμος, Βιέννη 1804, ὅλο δερμάτινον	50.000
Αὐλὸς ποιμενικὸς, Λειψία 1780	60.000
Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου, τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, ἔκ χειρογράφου ἀνεκδότου τῆς Ἱ. Μονῆς Σινᾶ, Κων)πολεις 1870 δερ.	50.000
Ἐρμηνεία 4 Εὐαγγελίων Θεοφυλ. Βουλγάρεως, Βενετία 1802	80.000
Ἐξομολογήσεις ἱεροῦ Αὐγουστίνου α' καὶ β' τόμος πανόδετον	30.000
Εἰρηολόγιον περιέχον τοὺς εἰρημοὺς τῶν Κανόνων κλπ. πανόδ.	8.000

BYZANTINΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἀνθολογία Θ. Φωκαέως τρίτομος, δ' ἔκδοσις Κωνσταντινουπόλεως 1851 δερματόδετος εἰς 3 τόμους	100.000
Μουσικὴ Κυψέλη, τρίτομος, δερματόδετος εἰς ἕνα τόμον	60.000
Εἰρηολόγιον Τσιανοπούλου, δερματόδετον	20.000

Μουσικὸν δωδεκάημερον, δερματόδετον »	20.000
Μουσικὸς θησαυρὸς τοῦ Ἑσπερινοῦ, Νεκταρίου ἀγιορείτου δερματόδετος »	25.000
Ἱερὰ ὕμνωδία, Σακελλαρίδου, ἔκδοσις 1914 πανόδετος . . . »	50.000
» » » λειτουργία » »	20.000
Αἱ δύο Μέλισσαι, Κυριαζίδου, δερματόδετον »	60.000
Εἰρηολόγιον καλλοφωνικὸν Θ. Φωκαέως, πανόδετον »	30.000
Ἀνθολογία Χουρμουζίου α' καὶ β' τόμος. »	50.000
Δοξαστάριον ἁγγόν, Ἰω. Πρωτοψάλτου, πλήρες δερματόδ. . . »	80.000
Δοξαστάριον Χουρμουζίου, πλήρες, δερματόδετον »	50.000
Δοξαστάριον Γ. Βιολάκη » » μεταχειρισμένον »	30.000

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΧΑΛΔΕΖΩΝ ΕΝ ΝΕΑ, ΣΚΗΤΗ, ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἀναλαμβάνει τὴν ἱστορίαν γνησίων Βυζαντινῶν ἁγίων εἰκόνων οἰουδήποτε μεγέθους με τιμὰς συγκαταβατικὰς καὶ ἐγγυᾶται διὰ τὴν πλήρη καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Ἐτιμήθη με δύο βραβεῖα ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ ἐδέξατο ἄπειρα συγχαρητήρια διὰ τὰς καλὰς τοῦ ἐργασίας.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΙΩΑΣΑΦΑΙΩΝ ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Εἶναι ὁ μόνος ἀγιογραφικὸς οἶκος ἐν Ἀγίῳ Ὄρει, ὅστις ἀμιλλᾶται εἰς καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν ἱερῶν Βυζαντινῶν εἰκόνων καὶ λοιπῶν προσωπογραφιῶν. Οἱ ἱεροὶ Ναοὶ καὶ λοιπὰ καθιδρύματα, οἱ ἔχοντες ἀνάγκην εἰκόνων, δύνανται νὰ ἀποτανθοῦν εἰς τὸν ἄνω οἶκον.

ΝΕΟΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΝ ΣΚΗΤΗ, ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΗΣ

Ὁ Πατὴρ Εὐστράτιος Καραγιαννόπουλος, ιδρύσας νέον ἀγιογραφικὸν οἶκον ἐν Ἀγίᾳ Ἀννῇ Ἀγίου Ὄρους, ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν ἐπὶ ἐγγυήσει πάσης ἀγιογραφικῆς ἐργασίας με πᾶσαν καλλιτεχνίαν καὶ ἐπιμέλειαν.

Γράψατε : Εὐστράτιον μοναχὸν Καραγιαννόπουλον, Σκήτην Ἀγίας Ἀννης, Ἀγιον Ὄρος,

Συνδρομή ἑτησία	δραχ.	3.000
Διὰ τὰς Μονὰς γενικῶς καὶ διὰ τοὺς Ἱ. Ναοὺς »		5.000
Ἐξωτερικοῦ	σελίδια χαρτ.	10
Ἀμερικῆς	δολλάρια	2
Ὅφειλόμενα συνδρομαὶ προηγουμένων ἐτῶν	δραχ. 3.000 καὶ διὰ τὰς Μονὰς	δραχ. 5.000

Διαδώσατε τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην»

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ